

NO: 6054

AB 2972

02 ΔΕΚ. 1996

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ



ΑΧΜΕΝΤ ΕΛ ΦΑΡ

" Η Ανάλυση της νομικής φύσης της Ισραηλινής
κατοχής επί των Παλαιστινικών Εδαφών "

Διδακτορική Διατριβή

Αθήνα 1995

Η έγκριση διδακτορικής διατριβής από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών
Πολιτικών Επιστημών δεν υποδηλοί αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα
N. 5343. αρ. 202, παρ. 2".

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μελέτη της Ισραηλινής κατοχής στην Παλαιστίνη, από νομική σκοπιά, είναι μια σημαντική ευκαιρία, ώστε να εμβαθύνουμε σ' ένα πολυσήμαντο ζήτημα, και με πολιτικές διαστάσεις, αξιολογώντας παράλληλα τις ρυθμίσεις του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις Συνθήκες της Γενεύης (1949), που θεσπίστηκαν μετά την λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Το βασικό θέμα αυτής της έρευνας έγκειται στην μελέτη της συμπεριφοράς του Ισραήλ στα κατεχόμενα εδάφη της Παλαιστίνης μετά τον πόλεμο του Ιουνίου, το 1967. Μια κατοχή που ήταν συνέπεια μιας ένοπλης βίας, που παραβίασε τις ισχύουσες διεθνείς συνθήκες και τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, απογυμνώνοντας με τον πιο σαφή τρόπο όλες τις Ισραηλινές δικαιολογίες και προφάσεις, που παρουσίασαν την παράνομη αυτή ένοπλη πράξη ως αυτοάμυνα.

Η πραγματικότητα δείχνει ότι η Ισραηλινή Κατοχή είχε πολιτικές επεκτάσεις προθέσεις, με την προσάρτηση ενός μέρους των κατεχομένων εδαφών, και οικονομικές επιδιώξεις που φανερώθηκαν με την μετατροπή της οικονομίας των κατεχομένων σε εξαρτημένη οικονομία, για να εξυπηρετήσει τα συμφέροντά της. Ακόμα η Ισραηλινή Κατοχή, βασιζόμενη στη ρατσιστική της φιλοσοφία, επιχείρησε δημογραφικές αλλαγές.

Με την βίαιη απομάκρυνση του ντόπιου πληθυσμού και την εγκατάσταση καινούργιων κατοίκων στην θέση του, εφήρμοσε το λεγόμενο πληθυσμιακό εποίκισμό. Για να πετύχει το σκοπό αυτό, προσέφυγαν οι αρχές κατοχής στη θέσπιση αυστηρών νομοθετικών, διοικητικών και κανονιστικών μέτρων, αντιτιθέμενων με τις αρχές και τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Όμως, από την άλλη πλευρά, η σφοδρή αντίσταση των κατοίκων των κατεχομένων εδαφών, ενάντια στην κατοχή, προκάλεσε έντονες συζητήσεις στον κόλπο των διεθνών δικαστικών και νομικών κύκλων, περί της νομιμότητας αυτής της αντίστασης και της αναγκαιότητας εφεύρεσης τρόπου προστασίας των αιχμαλώτων του αντιστασιακού αγώνα με βάση τις διεθνείς διατάξεις.

II

Η έρευνα αυτή θ'αναφέρεται στην Ισραηλινή κατοχή, την συμπεριφορά της και τα μέτρα που χρησιμοποιεί εμφανίστηκαν σε τρία σημεία: Ιεροσόλημα, οικισμοί και απελάσεις. Επίσης θα θίξει διάφορα νομικά ζητήματα που προέκυψαν από την κατοχή αυτή, που θεωρούνται από τα πιο σημαντικά διεθνή θέματα που απασχολούν τη σύγχρονη διεθνή επικαιρότητα τους διεθνολόγους και νομικούς επιστήμονες, καθώς και τους διάφορους οργανισμούς της Διεθνούς Κοινότητας.

Δεν σκοπεύουμε με την μελέτη αυτή να εξυπηρετήσουμε προπαγανδιστικούς σκοπούς. Απλά θέλουμε η μελέτη αυτή, να είναι καθαρά νομική και αντικειμενική που θα αποκαλύπτει τη φύση της Ισραηλινής κατοχής και τις ενέργειες της που αντιτίθενται στις αρχές και τις διατάξεις του Διεθνούς Δικαίου που αφορούν τον πόλεμο και τη στρατιωτική κατοχή. Έτσι θεωρήσαμε χρήσιμο να αναφερθούμε στις νομικές απόψεις ισραηλινών συγγραφέων, ελπίζοντας μ'αυτό τον τρόπο να εμπλουτίσουμε τον προβληματισμό και να συμβάλουμε στη διαφώτιση ορισμένων θεμάτων του Διεθνούς Δικαίου που αφορούν τον πόλεμο και τη στρατιωτική κατοχή.

III

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΣΥΡΡΑΞΕΩΝ, ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

	σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. Ο ορισμός και η Εννοια του Πολέμου	1
2. Οι Κύριες Πηγές του Δικαίου του Πολέμου	6
3. Οι περιορισμοί στη χρήση της βίας	10
3.1. Η Κοινωνία των Εθνών και ο περιορισμός της χρήσης βίας	14
3.2. Το πρωτόκολλο της Γενεύης του 1924	15
3.4 Η Συνθήκη του Λοκάρνο του 1925	15
3.5 Το Σύμφωνο Briand - Kellog	16
3.6 Ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών και ο περιορισμός της χρήσης βίας	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

1. Το δίκαιο των ενόπλων συρράξεων	20
1.1. Το δίκαιο της Χάγης	20
1.2. Το δίκαιο της Γενεύης	22
2.1. Οι συμβάσεις της Γενεύης του 1949	22
2.2. Τα πρόσθετα Πρωτόκολλα στις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 για την προστασία των θυμάτων των ενόπλων συρράξεων του 1977	25
2.3. Η Σύμβαση της Χάγης για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών στην περίπτωση ένοπλης σύρραξης και το σχετικό Πρωτόκολλο του 1954	27
2. Το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων των ανθρώπων	28
2.1. Οι κανόνες	28
2.2. Ζητήματα σχέσεων με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο	31
2.3. Η διεθνής πρακτική	32
3. Άλλες πράξεις του διεθνούς δικαίου	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΝΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΟΧΗ	35
------------------------------------	----

IV

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ 44 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.	Η ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ	45
1.1.	Η έννοια της Διεθνοποίησης	45
1.2.	Οι ιδιαιτερότητες της Διεθνοποίησης	48
1.3.	Παράδειγμα για το Καθεστώς της Διεθνοποίησης	52
1.3.1.	Ντάντσιχ	52
1.3.2.	Τεργέστη	53
1.3.3.	TUNGA	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1.	ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΤΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ	57
1.	ΓΕΝΙΚΑ	57
1.1	Η Σημασία των Ιεροσολύμων	58
1.2	Περίοδος των Ισραηλινών	59
1.3	Εποχή της Ειδωλολατρείας	60
1.4	Η Βυζαντινή Περίοδος	61
1.5	Η Ισλαμική Περίοδος	62
1.6	Η Βρεττανική Εντολή	64
1.6.1	Η Συνθήκη της Εντολής	64
1.6.2	Η Περίοδος της Εντολής	65
1.7	Η Διχοτόμηση της Παλαιστίνης και το Ειδικό Διεθνές Καθεστώς της Ιερουσαλήμ	66
1.7.1	Το Ειδικό Καθεστώς της Ιερουσαλήμ	66
1.7.2	Η Λήξη της Εντολής	69
1.7.3	Η περίοδος του ΟΗΕ	69
1.7.4	Το Συμβούλιο Κηδεμονίας των Ιεροσολύμων	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΩΣ ΠΡΩΤΕΤΟΤΕΤΑΣ

A.	Η μεταφορά του Ισραηλινού Υπουργείου Εξωτερικών στην Ιερουσαλήμ	74
B.	Η Ισραηλινή Βουλή στην Ιερουσαλήμ	78
Γ.	Η στάση του Βατικανού και των Παγκοσμίων Εκκλησιών	80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

1. Τα Νομικά Επιχειρήματα για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ από το Ισραήλ	89
1.1 Ο Κανόνας του Ανεπίτρεπτου της Απόκτησης με τη βία	90
1.1.1 Ο Κανόνας του Ανεπίτρεπτου της Απόκτησης Εδαφών με τη βία στη Διεθνή πρακτική και οι Διεθνείς Συμφωνίες	90
1.1.2 Το Ανεπίτρεπτο της Απόκτησης Εδαφών στις Αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών	93
1.1.3 Το Ανεπίτρεπτο της Απόκτησης Εδαφών με τη βία και οι Αποφάσεις των Διεθνών Δικαστηρίων	96
1.1.4 Το Ανεπίτρεπτο της Απόκτησης Εδαφών με τη βία και Απόψεις των Διεθνολόγων	97
1.2 Τα Ισραηλινά Επιχειρήματα για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ	100
1.2.1 Η Θεωρία της Αναπλήρωσης του κενού στην Κυριαρχία	101
1.2.1.1 Κριτής της Θεωρίας της Αναπλήρωσης του κενού στην Κυριαρχία	103
1.2.2 Η Θεωρία της Αμυντικής Εισβολής	105
1.2.3 Η Ανατροπή της προηγούμενης παράνομης ενέργειας	110
1.2.4 Η Θεωρία του Δικαιώματος των Εμπολέμων στην παρακράτηση των κεκτημένων εδαφών μετά το τέλος των εχθροπραξιών	112
2. Το Ακυρο της προσάρτησης της Ιερουσαλήμ	115
2.1 Η Απόφαση 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ	115
2.1.1 Οι Απόψεις των Θεωρητικών	116
2.2 Άλλες Αποφάσεις των Οργάνων των ΗΕ για την Ιερουσαλήμ	121

Μέρος τρίτο
ΘΕΩΡΗΣΗ ΕΠΙΚΟΙΣΜΟΤ ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ ΕΔΑΦΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙΚΙΣΜΟΙ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	127
1.1	Ο Εποικισμός κατά τη Διακυβέρνηση του Εργατικού Κόμματος	130
1.2	Οικισμοί ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ	138
1.3	Εποικισμοί του κόμματος Λικούντ	140
1.4	Ισραηλινή εποικιστική πολιτική καθορίζεται σε Γενικές Γραμμές	142
1.5	Οι νομικές προϋποθέσεις υπό την Στρατιωτική κατοχή	144

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

	ΑΠΑΛΛΟΤΡΟΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ	157
1.	Οι διάφοροι ισραηλινοί μέθοδοι στην Απαλλοτρίωση της Γης	161
1.1	Κατάσχεση των εδαφών με το χαρακτηρισμό τους Ιδιοκτησία του Δημοσίου	161
1.2	Οι ιδιοκτησίες των Απόντων	165
1.3	Εδάφη που απαλλοτριώνονται για στρατιωτικούς σκοπούς	167
1.4	Εδάφη κλεισεμνα για στρατιωτικούς σκοπούς	168
1.5	Τα εδάφη που κατασχέθηκαν για κοινωφελείς σκοπούς	169
1.6	Απόκτηση γης για τους ισραηλινούς εποικισμούς με τη Μέθοδο της Εξαγοράς	169

Μέρος τέταρτο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ**ΟΙ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ** 172

1. Ανάλυση των Ισραηλινών ενεργειών απέλασης των κατοίκων
από τα κατεχόμενα εδάφη 173
2. Νομιμοφάνεια των Απελάσεων 177
3. Οι Απελάσεις από την έναρξη της Ιντιφάντα 1987 179

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ**ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ** 191

- A. Τα Ηνωμένα Έθνη και το Δικαίωμα των Παλαιστινίων
για επιστροφή 194

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ**ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ**

1. Εισαγωγή 200
2. Ο Νομικός χαρακτήρας της Αυτοδιάθεσης 204
3. Το Δικαίωμα της Αυτοδιάθεσης στις Αποφάσεις του ΟΗΕ 211
4. Η Αυτοδιάθεση: Κανόνας Jus Cogens 215
5. Τα Ισραηλινά επιχειρήματα σχετικά με το δικαίωμα του
Παλαιστινιακού λαού στην Αυτοδιάθεση 218
6. Τα Ηνωμένα Έθνη και το δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού
στην Αυτοδιάθεση 224

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 233**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ** 235**ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ** 239

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΝΟΠΛΩΝ ΣΤΡΑΞΕΩΝ , ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μέχρι τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το δίκαιο του Πολέμου καταλάμβανε ένα μεγάλο τμήμα της διδασκαλίας του διεθνούς δικαίου. Κατά τη διάρκεια της εικοσαετίας μεταξύ του Α΄ και Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, δημοσιεύθηκαν αξιόλογες μελέτες σχετικά με το δίκαιο αυτό, χωρίς όμως να υπάρξει και αντίστοιχη θεωρητική επεξεργασία του ή ρυθμίσεις, υπό των κρατών, σχετικά με τα νέα προβλήματα του διεθνούς δικαίου του Πολέμου. Το Σύμφωνο της Κ.Τ.Ε. του 1920, το άρθρο 10 δια του οποίου τα Κράτη Μέλη αυτού, όφειλαν να σέβονται την εδαφική ακεραιότητα και την Πολιτική ανεξαρτησία των άλλων Κρατών, όπως επίσης το γνωστό σύμφωνο των Παρισίων (Briand-Kellog) της 27.8.1928. Εντούτοις, ούτε από νομικής απόψεως ήταν αντιφατικό, να μελετηθεί στην θεωρία και να κωδικοποιηθεί στην πρακτική του δίκαιο του Πολέμου, παράλληλα την δια των παραπάνω κειμένων απαγόρευση προσφυγής στον Πόλεμο, ούτε επίσης από πολιτικής σκοπιμότητας ήταν δικαιολογημένη η παραμέληση του δικαίου του Πολέμου. Τούτο, επειδή αφενός μεν το σύμφωνο της Κοινωνίας των Εθνών θεωρούσε απαγορευμένους τους πολέμους σε πολλές περιπτώσεις, πλην όμως αναγνώριζε εντός του πλαισίου αυτού και νομίμους πολέμους. Αλλά και οι μεν, και οι δε, ήσαν πόλεμοι, επί των οποίων τύγχανε εφαρμογής το δίκαιο του πολέμου. Αφετέρου δε, με το Σύμφωνο των Παρισίων του 1928, ο πόλεμος ετέθη εκτός νόμου όχι όμως εις πάσαν περίπτωση των συμβαλλομένων αναλαβόντων την υποχρέωση να μην προσφύγουν στον πόλεμο ως όργανο Εθνικής Πολιτικής, γενομένης έτσι ως παραδεκτής της νομιμότητας του πολέμου δια την περίπτωση της "νομίμου αμύνης". Στο χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ο πόλεμος τέθηκε εντελώς εκτός νόμου. Η απαγόρευση αυτή, που εξαγγέλει το άρθρο 2 Παρ.4 του Χάρτη, είναι για τα Κράτη γενική και απόλυτη, με εξαίρεση την περίπτωση της νόμιμης άμυνας (άρθρο 51).

Πρώτο Κεφάλαιο

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

1. Ο Ορισμός και η Έννοια του Πολέμου

Η σκοτεινότητα που περικλείει γενικά το θέμα του πολέμου και ιδιαίτερα το αν ο πόλεμος είναι επιτρεπόμενος ή απαγορευμένος, πηγάζει από τις διαφορές των απόψεων που υπάρχουν γύρω από την έννοια και τον ορισμό της λέξης "Πόλεμος".

Ετσι, το να ισχυριστούμε ότι το διεθνές δίκαιο επιτρέπει ή απαγορεύει τον πόλεμο ότι τον αποκηρύσει, ή ακόμη να πούμε ότι ο πόλεμος είναι νόμιμος ή μη νόμιμος, όλοι αυτοί είναι ισχυρισμοί, είναι όμως οι ισχυρισμοί αυτοί νομικά θεμελιωμένοι;

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι τετοίοι ισχυρισμοί επαυξάνουν την πολυπλοκότητα και ασάφεια του όλου θέματος.

Το καλύτερο παράδειγμα που μπορούμε να αναφέρουμε γύρω από το μη καθορισμό της έννοιας του πολέμου, είναι ότι η Επιτροπή του διεθνούς δικαίου η οποία συστάθηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) για την κωδικοποίηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου αποφάσισε, στις 21-4-1949, να μη συμπεριλάβει το θέμα του πολέμου στην ημερήσια διάταξη των εργασιών της.

Μερικοί συγγραφείς ισχυρίζονται ότι ο καταστατικός χάρτης του Ο.Η.Ε. έχει καταργήσει τον πόλεμο. Κατά συνέπεια η κατάσταση πολέμου θεωρείται ως άκυρη. Τέτοιοι ισχυρισμοί οδηγούν σε αντιφάσεις σχετικά με τον καθορισμό της έννοιας του πολέμου ή με τα βασικά στοιχεία που συνιστούν τον καθορισμό αυτό. Ετσι καταλήγουμε στο ότι το διεθνές δίκαιο κατάργησε ουσιαστικά τον πόλεμο. Όμως τότε μας προκύπτει ένας προβληματισμός που μπορεί να εκφραστεί μέσα από την ακόλουθη ερώτηση :

Και τι γίνεται με το πόλεμο που είτε είναι το αποτέλεσμα της άδικης συμπεριφοράς μιας χώρας ή που διεξάγεται για την αυτοάμυνα της κατά επιτιθέμενης χώρας; Μερικοί για να δικαιολογήσουν τον πόλεμο διατύπωσαν την άποψη ότι ο πόλεμος είναι απαγορευμένος ως αρχή, αλλά επιτρέπεται σαν αντίδραση (απάντηση) μιας χώρας στην οποιαδήποτε αδικία που υπέστη. (1)

Για να καταλήξουμε στον καθορισμό της έννοιας θα παραθέσουμε μερικούς νομικούς ορισμούς. Η πλειοψηφία των νομολόγων θεωρεί τον πόλεμο σαν ένα γεγονός ή σαν μια πράξη, επίσης η πλειοψηφία αυτή βλέπει ότι η γενίκευση του χαρακτηρισμού ενός συγκεκριμένου γεγονότος θα μας οδηγεί σε σφάλματα. Για να κάνουμε το θέμα αντιληπτό θα αναφερθούμε στο θέμα του φόνου. Το να ισχυριστεί κανείς ότι ο φόνος είναι απαγορευμένη ή αποτρόπαια πράξη με την γενική αφηρημένη έννοια εμπεριέχει κάποια σφάλματα αφού ο φόνος δεν μπορεί να θεωρηθεί απαγορευμένο ή μη δεδομένου ότι ο φόνος μπορεί να διαπραχθεί στις περιπτώσεις της νομικής αυτοάμυνας,

στις μάχες ενάντια στον εχθρό ή σαν ποινή επιβαλλόμενη από την δικαιοσύνη για διαπραχθέντα αδικήματα. Γι' αυτό μερικοί βλέπουν τον πόλεμο σαν ένα γεγονός που δεν χαρακτηρίζεται σαν νόμιμο ούτε σαν παράνομο, αυτοί θεωρούν τον πόλεμο σαν γεγονός που συμβαίνει κατά καιρούς στις σχέσεις μεταξύ κρατών.

Το διεθνές δίκαιο ανέχεται το γεγονός αυτό και το παραβλέπει αφού δεν μπορεί να κάνει αλλιώς.

(1) H. Kelsen, Principles of International Law, 47 A.J.I.L.
(July, 1953). p. 365.

Ετσι πρέπει να δεχθούμε ότι η εμπλοκή μιας χώρας σε πόλεμο ή όχι είναι προνόμιο αυτής της κυρίαρχης χώρας, που δύναται να χρησιμοποιήσει το προνόμιο αυτό, ενώ το δίκαιο περιορίζεται μόνο στο να θέτει όρους διεξαγωγής του πολέμου και έτσι προκύπτει αυτό που μπορούμε να ονομάζουμε δίκαιο του πολέμου. (2)

Μερικοί ακόμη θεωρούν τον πόλεμο σαν ένα είδος αγώνα μεταξύ των ενόπλων δυνάμεων των αντιμαχομένων πλευρών και ότι αυτό έχει σαν στόχο την επικράτηση του δικαίου και των συμφερόντων του κάθε εμπλεκόμενου μέρους. (3)

Ο Πόλεμος παραμένει όργανο της πολιτικής τέχνης και είναι αποδεκτός από την συντριπτική πλειοψηφία των κυβερνήσεων. (4)

Ο Πόλεμος θεωρείται ως επαγόμενος την οριστική κατάργηση των μεταξύ των εμπολέμων προϋφισταμένων διεθνών συνθηκών. (5)

Ο Oppenheim θεωρεί τον πόλεμο σαν ένα αναπόφευκτο γεγονός εάν δεν ιδρυθεί μια ανωτάτη αρχή που να απαγορεύει διεθνώς τους πολέμους και να ρυθμίζει το δίκαιο μέσω των αποφασεών της, το διεθνές δίκαιο ρυθμίζει τους κανόνες του πολέμου αλλά καθ' αυτού δεν δημιουργεί πόλεμο. (6)

Η Κοινωνία των Εθνών χρησιμοποίησε την λέξη "Πόλεμος" με τη γλωσσική (υλική) έννοιά της. Στην εισαγωγή της Συνθήκης αναφέρεται ρήτα ότι η προσφυγή στον πόλεμο γίνεται μόνο μετά την εξάντληση όλων των απαιτήσεων και περιορισμών που αναφέρονται στα άρθρα 12, 13 και 15 της Συνθήκης ενώ, στο άρθρο 16, καταγράφονται οι αναμενόμενες κυρώσεις.

Μετά ήλθε η συμφωνία των Briand-Kellog (1928) που ονομάζεται επίσης η Συνθήκη των Παρισίων, στην εισαγωγή της οποίας αναφέρεται ότι θα

(2) Brierly, The Outlook of International Law, Oxford university press, (Oxford. 1945). pp. 12-22

(3) Ali Abou- Helf. "General International Law" Monshit Al-maarif Alexandria (1975).p.p. 12-22.

(4) Θ.Κουλουμπής-Δ.Κώνστας-Διεθνείς σχέσεις Εκδόσεις Παπαζήση, Τόμος Β' (Αθήνα 1985) σελ. 34.

(5) Κωνσταντίνου Θ. Ευσταθιάδου-Διεθνές Δίκαιον σελ. 368 (Αθήνα

(6) L. Oppenheim - " International. 2. London , (1952) p. 202.

αναφέρεται ότι θα επιβληθούν κυρώσεις στα μέλη που θα παραβιάζουν τη συνθήκη, επίσης θα αφαιρεθεί το δικαίωμα εκμετάλλευσης των προνομίων και δυνατοτήτων που παρέχονται στα μέλη από την συνθήκη εάν προσφύγουν σε πόλεμο για ικανοποίηση κάποιων εδαφικών ή και εθνικών φιλοδοξιών τους. Επίσης τα μέλη που υπογράφουν τη συνθήκη διακηρύσσουν στο πρώτο άρθρο της ότι αποδοκιμάζουν την προσφυγή στον πόλεμο για την επιβολή της Εθνικής τους Πολιτικής σε ότι αφορά τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων χωρών.

Μετάπειτα στο Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών δεν αναφερόταν παρά μόνο μία φορά η λέξη πόλεμος, και αυτό ήταν κατά τη συζήτηση για τη διασώση των μελλοντικών γενεών από τις συνέπειες του πολέμου. Αλλά στην τέταρτη παράγραφο του δεύτερου άρθρου αναφέρθηκε η φράση " χρήση της Βίας " αντί για την φράση "προσφυγή στον πόλεμο". Επίσης χρησιμοποιήθηκε η φράση "αυτοάμυνα όταν υφίσταται ένοπλη επίθεση " στο άρθρο 51. Έτσι στη διακήρυξη ηθελημένα δεν αναφερόταν πουθενά η λέξη πόλεμος αυτή καθ'αυτή και έτσι αποφεύχθηκε οποιαδήποτε παρερμηνεία ή διάσταση απόψεων στην οποία θα οδηγούσε η χρησιμοποίηση της λέξης.

Εμείς συμφωνούμε με εκείνους που λένε ότι ο πόλεμος είναι ένα γεγονός που ούτε είναι νόμιμο ούτε παράνομο. Ενώ το πιο χαρακτηριστικό γεγονός αυτού είναι η χρήση της ένοπλης βίας εκ μέρους των δύο αντιμαχόμενων πλευρών. Βάσει τούτων συνεπάγεται ότι η νομιμότητα και η μή νομιμότητα του πολέμου καθώς και αποδοχή ή απόρριψη της έννοιας του είναι χαρακτηρισμοί όχι του ίδιου του πολέμου αλλά των ενεργειών της πλευράς που προσέφυγε στην χρήση της ένοπλης βίας και εάν η προσφυγή αυτή έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου ή όχι.

Ετσι ο ρόλος του Διεθνούς Δικαίου στην απόδοση αυτών των χαρακτηρισμών στα αντιμαχόμενα μέρη για να καταλογιστούν οι ευθύνες του κάθε μέρους και να ρυθμιστούν οι σχέσεις των αντιμαχομένων μερών κατά τις διάφορες φάσεις του πολέμου μέχρι την κήρυξη της ανακωχής και σύναψη συνθηκών ειρήνης και τερματισμού της σύρραξης.

Ετσι η πρόοδος που επιτεύχθηκε με το σύγχρονο διεθνές δίκαιο δεν αφορά τον χαρακτηρισμό του ίδιου του πολέμου αλλά τον καταλογισμό ευθυνών. Πριν από αυτό το κάθε κράτος είχε την δυνατότητα να καταφύγει στον πόλεμο για να πραγματοποιήσει τις βλέψεις του, να υπερασπίσει τα συμφέροντά του, και να αποκτήσει διεθνή προνόμια και κυρίως να κατακτήσει μια χώρα ή τμήματα των εδαφών της . Η διεθνή κοινωνία θεωρεί το κράτος που καταφεύγει στην χρήση της ένοπλης βίας σε τέτοιες περιπτώσεις παραβάτη της διεθνούς έννομης τάξης.

2. Οι Κύριες Πηγές του Δικαίου του Πολέμου

Οι διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες που ρυθμίζουν τις σχέσεις των αντιμαχόμενων πλευρών εν καιρώ πολέμου είναι οι κυριότερες πηγές του δικαίου του πολέμου.

Άλλες πηγές του δικαίου του πολέμου είναι τα διεθνή έθιμα και οι γενικές αρχές του δικαίου που έγιναν σταδιακά αποδεκτές από τα κράτη και αναγνωρίστηκαν διεθνώς ⁷.

Ακόμα ως πηγές του δικαίου του πολέμου θεωρούνται οι αποφάσεις των διεθνών δικαστηρίων που συστάθηκαν ειδικά μετά τους Παγκόσμιους Πολέμους για την εκδίκαση υποθέσεων εγκλημάτων πολέμου.

Οι αποφάσεις που πήρε το Διεθνές Στρατιωτικό Δικαστήριο της Νυρεμβέργης ως κεφαλαιώδους σημασίας και θεωρούνται σαν ένας ουσιαστικός οδηγός για το δίκαιο του πολέμου.

Το δίκαιο του πολέμου θεωρείται από τους πλέον αναπτυγμένους κλάδους του διεθνούς δικαίου λόγω της άμεσης σύνδεσής του με την πραγματική ζωή και κυρίως του ανθρωπιστικού χαρακτήρα του. Ένας χαρακτήρας που κυριαρχεί σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα την εφαρμογή του δικαίου του πολέμου. Ακριβώς γι' αυτό το λόγο όλα τα ιδρύματα που έχουν σχέση με το θέμα αυτό έχουν δώσει μεγάλη προσοχή στην ανάπτυξη του δικαίου του πολέμου και τον αποκλεισμό των διαστάσεων απόψεων, που τυχόν προκύπτουν κατά την πρακτική εφαρμογή του. Εδώ μπορούμε να αναφέρουμε το σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο τον οποίο διαδραματίζει ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, ο οποίος είναι πίσω από όλες τις αποφάσεις και Συμφωνίες ιδιαίτερα της Συνθήκης της Γενεύης.

(7) Brierly, op. cit. p.167.

Επιπλέον παρακολούθησε την εφαρμογή αυτών των Συμφωνιών και οργάνωσε πολλά συνέδρια με σκοπό την καλύτερη ανάπτυξη και συμπλήρωση των συμφωνιών, επειδή εμφανίστηκαν κάποιες αδυναμίες κατά την εφαρμογή τους.

Μία από τις τελευταίες ενέργειές του σ' αυτό τον τομέα, ήταν τα συνέδρια που οργάνωσε τα έτη 1971 -1972, 1974 και 1977 με θέμα "Καινούριες Ανθρωπιστικές Συμφωνίες για το δίκαιο του Πολέμου".

Εδώ παραθέτουμε εν συντομία τις περισσότερες γνωστές διεθνείς συμφωνίες και διακηρύξεις για τη ρύθμιση του θέματος του πολέμου από το 1850 έως τώρα ⁸.

1. Δήλωση των Παρισίων της 16-4-1856 περί του κατά θαλασσαν πολέμου.
2. Σύμβαση της Γενεύης της 22-8-1864 περί της βελτιώσεως της τύχης των τραυματιών.
3. Δήλωση της Πετροπόλεως της 11-12-1868 περί απαγορεύσεως χρήσεως εκρηκτικών βλημάτων.
4. 2α Σύμβαση της Χάγης του 1899 με προσηρτημένο κανονισμό, περί των νόμων και εθίμων του κατά ξηρά πολέμου.
5. 3η Σύμβαση της Χάγης του 1899 περί προσαρμογής στον κατά θάλασσα πόλεμο, των αρχών της συμβάσεως της Γενεύης της 22-8-1864.
6. Δήλωση της Χάγης του 1899, περί απαγορεύσεως ρίψεως βλημάτων και εκρηκτικών υλών από αερόστατο και άλλα νέα ανάλογα μέσα, περί απαγορεύσεως χρήσεως βλημάτων εχόντων ως αποκλειστικό σκοπό τη διάχυση ασφυξιογόνων ή δηλητηριωδών αερίων, περί απαγορεύσεως χρήσεως σφαιρών εισερχομένων ευχερώς εντός του ανθρωπίνου σώματος και εις μεγάλην έκταση.
7. Σύμβαση της 6.7.1906 περί τραυματιών.

(8) Κ. Ευσταθιάδου - Διεθνές Δίκαιον - Δίκαιον του πολέμου - (Αθήνα) 1945, σελ. 19-22

Oppenheim. op. cit. pp. 227 - 231.

8. Συμβάσεις της Χάγης του 1907: 1) Συμβάσεις και μία δήλωση περί ενάρξεως των εχθροπραξιών, Σύμβασις και ο προσηρτησμένος κανονισμός περί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ουδετέρων δυνάμεων και ιδιωτών στον κατά ξηρά πόλεμο, περί του καθεστώτος των εμπορικών σκαφών κατά την έναρξη των εχθροπραξιών, περί μετατροπής των εμπορικών σκαφών εις πολεμικά, περί τοποθέτησεως αυτομάτων υποβρυχίων ναρκών επαφής, περί του εν καιρώ πολέμου υπό ναυτικών δυνάμεων βομβαρδισμού, περί της προσαρμογής εις τον κατά θάλασσα πόλεμο των αρχών της Συμβάσεως της Γενεύης, περί περιορισμών τινών εις την άσκηση του δικαιώματος εις τον κατά θάλασσα πόλεμον, περί ιδρύσεως Διεθνούς Δικαστηρίου Λειών, περί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των ουδετέρων Δυνάμεων εις τον κατά θάλασσαν πόλεμον, και τέλος δήλωση περί απαγορεύσεως εκσφενδονισμού βλημάτων και εκρηκτικών υλών από αερόστατα.
9. Πρωτόκολλο της Γενεύης της 17-6-1925, σχετικά με την απαγόρευση της χρήσεως κατά τον πόλεμο ασφύξιογόνων, τοξικών ή παρομοίων αερίων και βακτηριολογικών μέσων.
10. Σύμβαση της Αβάνας της 20-2-1928 περί της ουδετερότητας εις τον κατά θάλασσα πόλεμο.
11. Σύμβαση της Γενεύης της 27-1-1929 περί της βελτίωσως της τύχης των τραυματιών και ασθενών των εν εκστρατεία στρατευμάτων.

12. Σύμβαση της Γενεύης της 27-8-1929 περί αιχμαλώτων πολέμου.
13. Πρωτόκολλο του Λονδίνου της 6-2-1936 περί των κανόνων του υποβρυχιακού πολέμου.
14. Οι τέσσερις Συμβάσεις της Γενεύης της 12-8-1949: Σύμβαση για τη βελτίωση της τύχης των τραυματιών και ασθενών των εν εκστρατεία στρατευμάτων, της σύμβασης για τη βελτίωση της τύχης των τραυματικών, ασθενών και ναυαγών των κατά θάλασσαν ενόπλων δυνάμεων, της σύμβασης περί μεταχειρήσεως των αιχμαλώτων πολέμου, σύμβασης περί προστασίας του αμάχου πληθυσμού εν καιρώ πολέμου.
15. Σύμβαση της Χάγης της 14-5-1954 περί της προστασίας κτισμάτων του πολιτισμού.
16. Τα δύο πρωτόκολλα της Γενεύης του 1977, για την προστασία των θυμάτων των διεθνών ενόπλων συγκρούσεων και των θυμάτων από διεθνείς και μή διεθνείς ένοπλες συγκρούσεις ⁹.

(9) Στ. Περράκης - Το νέο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο των ενόπλων συρράξεων, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκουλα, (Αθήνα - Κομοτηνή 1989), σελ. 26.

3. Οι Περιορισμοί στη Χρήση της Βίας

Το διεθνές δίκαιο είναι ένα πρόσφατο και σύγχρονο διατυπωμένο δίκαιο (από το συνέδριο της Βεστφαλίας το 1648) οπότε αναγνωρίστηκαν τα κράτη μέλη σαν μέρη με ίσα δικαιώματα, αλλά και ίσες υποχρεώσεις προς την διεθνή κοινότητα, και αν ακολουθήσουμε την ανάπτυξη και την πρόοδο του διεθνούς δικαίου από την εποχή του Hugo Grotius¹⁰ μέχρι σήμερα, βρίσκουμε ότι οι πόλεμοι ήταν συνεχείς και δεν έχουν σταματήσει. Παρά τις πολλές προσπάθειες που καταβλήθηκαν για τον περιορισμό του πολέμου.

Επίσης βρίσκουμε ότι όλοι όσοι προσέφυγαν στη χρήση της βίας σε επίπεδο κρατών αυτοδικαιολογούνταν με χρησιμοποιώντας το επιχείρημα ότι προσφεύγουν στον πόλεμο υπεραπίζοντας κάποιο νομικό δικαίωμά τους¹¹.

Επίσης το διεθνές έθιμο δεν υπέβαλλε περιορισμούς ή απαγορεύσεις στις χώρες για τη χρήση της βίας στις σχέσεις τους. και θεωρούσε ότι η προσφυγή στον πόλεμο είναι ένα γεγονός που συνδέεται άμεσα με την κυριαρχία της κάθε χώρας η οποία δεν είναι προς το συμφέρον της να απαρνηθεί τέτοιο δικαίωμα εφόσον βρίσκεται αντιμέτωπη με κάποιες καταστάσεις και έχει τις δυνατότητες να προσφύγει ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και οι βλέψεις καθώς και η εθνική πολιτική τους.

(10) Hugo Grotius, είναι Ολλανδός νομομαθής και θεωρείται ο πτέρας της επιστήμης του διεθνούς δικαίου, και ο αρχηγός της Σχολής του φυσικοί δικαίου (1583 -1645).

(11) Oppenheim op. cit. p. 178.

Οι πόλεμοι δεν είχαν πάρει ακόμα τη μορφή μεγάλων συρράξεων. Σαν χαρακτηριστικό των πολέμων ήταν ότι δεν συμμετείχαν σ' αυτούς πολλά μέρη και δεν συμπεριλάμβανε μεγάλες γεωγραφικές εκτάσεις.

Οπότε οι περιορισμοί ήταν ελάχιστοι και αναπτύχθηκαν με την ανάπτυξη του βαθμού κινδύνου αυτών των πολέμων, με την ανάπτυξη των εργαλείων και μηχανών ολικής καταστροφής που χρησιμοποιούνται και με την τάση για διεθνοποίηση.

Γι' αυτό βλέπουμε ότι πέρα από την ανάπτυξη που είχε το διεθνές δίκαιο όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των χωρών εν καιρώ ειρήνης, η κάθε χώρα μπορούσε μονομιάς να προφύγει στον πόλεμο και να αυτοαπαλαχθεί από όλες τις υποχρεώσεις της που είναι σύμφωνες με το διεθνές δίκαιο.

Πρίν αναπτύξουμε την πρόοδο που σημειώθηκε για να αντιμετωπισθεί η χρήση της βίας και η προσφυγή στον πόλεμο από την άποψη του διεθνούς δικαίου ή δικαιολογημένου για ένα μικρό διάστημα και θεωρείται από μερικούς η απαρχή της τόνωσης εκ νέου μιας από τις πιο θετικές αρχές του διεθνούς δικαίου ¹².

(12) J.L. Kunz - *Bellum Justum and Bellum Legale*, 45, A.J.I.L. (1954)
p. 528.

3.1. Ο Δίκαιος Πόλεμος

Η έννοια και ο σκεπτισμός του θέματος του δικαίου πολέμου κυριάρχησε την εποχή του Μεσαίωνα, αμέσως μετά την διαδοση και αποδοχή της Χριστιανικής Θρησκείας. Αυτή ήταν μια προσπάθεια συμβιβασμού μεταξύ δύο αντιλήψεων οι οποίες είναι:

Ο Πόλεμος σαν αναγκαίο γεγονός που δεν γίνεται να προβλεφθεί και οι επιταγές της Χριστιανικής Θρησκείας, η οποία θεωρεί τη συμμετοχή στον πόλεμο μια αξιόποινη πράξη.

Το πρόβλημα που προέκυψε ήταν το πως μπορεί ο Καθολικός Χριστιανός να συμμετέχει σ'ένα πόλεμο χωρίς να θεωρηθεί ότι υπέπεσε σε αμαρτήμα: Ο Άγιος Αυγουστίνος αντίκρουσε αυτόν τον προβληματισμό κυρήσσοντας ότι ο καθολικός Χριστιανός μπορεί να συμμετέχει στον πόλεμο με την προϋπόθεση να είναι δίκαιος πόλεμος¹³.

Αυτό αποτέλεσε την αρχή της θεωρίας του δικαίου πολέμου που ανέλαβαν μετά τον Άγιο Αυγουστίνο να την αναπτύξουν πολλοί συγγραφείς και στοχαστές, και παρέμειναν σαν θεωρία στο πλαίσιο της Θρησκευτικής φιλοσοφίας και στοχασμός.

Μέχρι που ήρθαν μερικοί υποστηρικτές του Αγίου Αυγουστίνου και προσπάθησαν να γενικεύσουν την θεωρία, αφαιρώντας την θρησκευτική του χρήση. Αυτοί έλεγαν ότι για να είναι ένας πόλεμος δίκαιος πρέπει αναγκαστικά να έχει δίκαιες αιτίες και έτσι η προσφυγή στον πόλεμο για κάποια αιτία δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά από ακριβή νομική άποψη, ότι αυτή είναι δίκαια. Σαν παράδειγμα είναι οι πόλεμοι για απόκτηση ισχύος ή για λόγους εκδίκησης¹⁴.

(13) J.L. Kunz op. cit. p. 528

(14) M.T.Al- Ghunaymi- General Resolution in U.N.Law (Peace Law) Alejandria 1970, p. 55.

Βάσει αυτών ο Grotius απέκλεισε από τους δικαίους πολέμους εκείνους που ονομάζονται προληπτικοί πόλεμοι, όπου μια χώρα προσφεύγει σε τέτοιο είδος πόλεμο για να εξασθενίσει μια άλλη γειτονική ή μη της χώρα, μόνο επειδή ίσως αποτελέσει ένα μελλοντικό κίνδυνο γι' αυτήν, και θεώρησε ότι μια χώρα διεξάγει ένα δίκαιο πόλεμο εάν είναι σε κατάσταση αυτοάμυνας από μια εισβολή καθώς και ο τιμωρητικός όταν παραβιάστηκε ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα του κράτους (ισότητας, ανεξαρτησίας, συντηρήσεως, σεβασμού και διεθνούς εμπορίου)¹⁵.

Αυτή η θεωρία δέχθηκε πολλές επικρίσεις, μία απ' αυτές είναι ότι της λείπει το ουσιαστικό υπόβαθρο μέσω του οποίου μπορεί να γίνει ο διαχωρισμός μεταξύ δικαίου και άδικου πολέμου. Έτσι πως μπορούμε να ισχυριστούμε εάν η αυτοάμυνα ήρθε σαν απάντηση σε άδικη επίθεση (εισβολή); Και πως μπορούμε να ισχυριστούμε ότι αυτή η εισβολή έγινε λόγω δίκαιας ή αδικης αιτίας.

Και έστω ότι προσφερόντα αυτό το υπόβαθρο, ποιός μπορεί να το εφαρμόζει και να αποφασίζει ουσιαστικά και αμερόληπτα ότι κάποια αντιμαχόμενη πλευρά έχει το δίκαιο ή εάν είναι εισβολέας; Έτσι εν απουσία της αρχής που να μπορεί να παίρνει τέτοιες αποφάσεις παραμένει στην κρίση της κάθε χώρας να αποφασίζει το εάν ο πόλεμος που διεξάγει είναι δίκαιος ή αδικος!!!!¹⁶.

Έτσι δεν επικράτησε η θεωρία του Grotius και των υποστηρικτών του για το διαχωρισμό μεταξύ δικαίου και άδικου πολέμου. Στους επόμενους τρεις αιώνες επικράτησε ένα άλλο δόγμα, που δεν κάνει διαχωρισμό μεταξύ δικαίου και άδικου πολέμου, αλλά υποστηρίζει ότι η προσφυγή μιας χώρας στον πόλεμο είναι ένα από τα δικαιώματα ακεραιότητας και κυριαρχίας της κάθε χώρας, και έτσι μπορούν οι χώρες να προσφύγουν σε πόλεμο για οποιοδήποτε λόγο.

(15) Κ. Οικονομίδη-Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο-Α. Εκδόσεις Αντ.Ν.Σακκούλα
(Αθήνα - Κομοτηνή 1990) σελ. 33 J.L.Kunz Op.Cit. P. 531

(16) Kunz Op.Cit. P. 531-532

3.2. Η Κοινωνία των Εθνών και ο Περιορισμός της Χρήσης της Βίας.

Το Σύμφωνο της Κοινωνίας των Εθνών επέβαλλε περιορισμούς στο δικαίωμα των χωρών για προσφυγή στον πόλεμο. Και αυτό θεωρείται μια σημαντική πρόοδος σ' αυτήν την κατεύθυνση ειδικά επειδή το σύμφωνο έγινε μετά το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και μετά τις καταστροφές που έφερε. Υπήρχε σ' όλες τις χώρες η διάθεση να ιδρυθεί τάξη και με την επίτευξη της παγκόσμιας ειρήνης και ασφάλειας. Όμως η διεθνή τάξη των πραγμάτων και η προσήλωση στην αρχή της κυρίαρχης χώρας δεν επέτρεψαν την απαγόρευση της προσφυγής στον πόλεμο ή στην Βία.

Έτσι επέμεναν τα μέλη της Κοινωνίας των Εθνών, στο 11 άρθρο του συμφώνου ⁽¹⁷⁾, ότι το θέμα του πολέμου ή η απειλή του πολέμου είναι κάτι που ενδιαφέρει όλα τα μέλη μαζί και έτσι ανέλαβαν την υποχρέωση, μέσω του δωδεκάτου (12) άρθρου την υποχρέωση να συζητήσουν οποιαδήποτε προστριβή ή διαφορά μεταξύ τους, κάτι που θα έχει ως συνέπεια της συνέχισής του την προσφυγή στην διεθνή διαιτησία, ή την νομική τακτοποίηση του θέματος από το Συμβούλιο της Κοινωνίας των Εθνών με την προϋπόθεση να μην προσφύγει η ενάγουσα χώρα στον πόλεμο πριν την παρέλευση τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της διαιτησίας, του Διεθνούς Δικαστηρίου ή του Συμβουλίου. Και όρισε επίσης σε δεύτερη παράγραφο του άρθρου 12 μια χρονική περίοδο έξι(6)μήνων, - από την ημερομηνία συζήτησης του θέματος στο Συμβούλιο για έκδοση της απόφασης(πορίσματος). Επίσης στο ίδιο άρθρο δεν ορίστηκε καμμία χρονική περίοδος για την εκδίκαση της υπόθεσης, αλλά αναφερόταν ότι πρέπει αυτό να γίνει μέσα σε κάποιο λογικό χρόνο.

(17) Το άρθρο 11 έχει κατά λέξιν: "Δηλούται κατηγορηματικώς ότι πάς πόλεμος ή απειλή πολέμου, είτε θίγει αμέσως είτε μή εν των μελών της Κοινωνίας, ενδιαφέρει ολόκληρον την Κοινωνίαν, ήτις οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προς αποτελεσματικήν περιφρούρησιν της ειρήνης των εθνών. Εν τοιαύτη περιπτώσει, ο Γενικός Γραμματεύς συγκαλεί αμέσως το Συμβούλιον, τη αιτήσκει παντός μέλους της Κοινωνίας. Δηλούται προσέτι, ότι πάν μέλος της Κοινωνίας δικαιούται να επιστήσκει φιλικώς την προσοχήν της Συνελεύσεως ή του Συμβουλίου επί πάσης περιπτώσεως δυναμένης να θίξει τας διεθνείς σχέσεις και ήτις κατ' ακουλουθίαν απειλεί να διαταράξει την ειρήνη ή την μεταξύ των Εθνών σύμπνοιαν, εξ ής αύτη εξαρτάται.

Επίσης δεσμεύτηκαν τα μέλη μέσω των άρθρων 13 και 15 να εφαρμόζουν με καλή πίστη οποιαδήποτε απόφαση ληφθεί, ως και να μην προσφύγουν στον πόλεμο εάν υλοποιηθεί η απόφαση. Και στο άρθρο 16¹⁸ αναφέρονται οι κυρώσεις που μπορούν να ληφθούν εναντίον της χώρας που θα προσέφυγε στον πόλεμο μη τηρώντας τις υποχρεώσεις της που αναφέρθηκαν στα άρθρα 12, 13 και 15.

3.3. Το Πρωτόκολλο της Γενεύης του 1924 ¹⁹.

" Η Συνέλευσις της Κοινωνίας των Εθνών, αναζητούσα τα μέσα προς πραγματοποίησης της ιδέας της μειώσεως των εξοπλισμών, της περιλαμβανομένης εν το άρθρο 8 του Συμφώνου, είχε κατευθύνει την προσοχήν αυτής εις την μελέτην του προβλήματος του αφοπλισμού και της ασφαλείας. Μετά μακράς συζητήσεως, η Συνέλευση επέτυχε, την 2 Οκτ. 1924 , την υπό των μελών αυτής αποδοχήν σχεδίου συμβάσως, αποκληθέντος "Πρωτόκολλον δια τον ειρηνικόν διακανονισμόν των διεθνών διαφορών".

Το περιεχόμενον του πρωτοκόλλου του 1924 δύναται να συνοψισθή ως εξής:

Απαγόρευσις παντός επιθετικού πολέμου, αρτιωτέρα οργάνωσις της αμοιβαίας αρωγής και, πλην τινών εξαιρέσεων, ειρηνική επίλυσις πασών των διεθνών συγκρούσεων.

3.4. Η Συνθήκη του Λοκάρνου του 1925 ²⁰.

Μετά το ναυάγιον του Πρωτοκόλλου του 1924 έλαβαν χώραν συνεντεύξεις μεταξύ Briand και Stresemann, αίτινες έσχον ως αποτέλεσμα στην σύναψη (τη 16 Οκτ. 1925) ενίων συμφωνιών περιλαμβανουσών συνθήκην μη επιδέσεως, εγγυήσεως και αμοιβαίας αρωγής, γνωστήν υπό το όνομα "Σύμφωνον του Ρήνου", υπογράφηκε μεταξύ της Γερμανίας και των άλλων δυνάμεων.

Το Σύμφωνο του Ρήνου στηρίζεται επί των επομένων αρχών:

α-Η Γερμανία αφ'ενός και η Γαλλία αφ'ετέρου παραιτούνται ρητώς παντός επιθετικού πολέμου και αναλαμβάνουσι την υποχρέωσιν, όπως εις ουδεμίαν προβώσιν αμοιβαίαν επίθεσιν ή εισβολήν .

(18) Το άρθρο 16 "Εάν ένα κράτος μέλος της Κοινωνίας των Εθνών προσέφυγε στον πόλεμο κατά της παράβασης των άρθρων (12,13,15) υποχρεώσεις θα του επιβάλλονταν οικονομικές και εμπορικές κυρώσεις και θα υφίστατο τις συνέπειες των στρατιωτικών μέτρων που θα συνιστούσε το Συμβούλιο, χωρίς ν'αποκλειόταν και η αποβολή του από την Κοινωνία "βλ. ΠΑΝΑΓ.Κανελλόπουλου - Η Κοινωνία των Εθνών - σελ. 73-88 (Αθήνα 1926). Θεοδώρου Χριστοδουλίδη, εισαγωγή στη Διεθνή Οργάνωση, σελ. 129-137 (Αθήνα 1984)

(19) Ιωάννου Γ. Σπυροπούλου - Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον - σελ.366 (Αθήνα 1940). OPPENHEIM - OPICIT 180.

(20) Ιωάννου Γ. Σπυροπούλου - OP - CIT 367 - OPPENHEIM - OP. CIT 180.

β-Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνωσι την υποχρέωσιν, όπως παρέχωσιν αλληλούς αμοιβαίαν αρωγήν εν περιπτώσει παραβιάσεως της αρχής της μη επιθέσεως.
γ-Τα συμβαλλόμενα μέρη εγγυώνται προς αλληλα, και κατ'ιδίαν και συλλογικώς, την διατήρησιν του εδαφικού καθεστώτος, του προκύπτοντος εκ των χαραχθέντων συνόρων μεταξύ της Γερμανίας αφ'ενός και της Γαλλίας και του Βελγίου αφ'ετέρου, ως και το απαραβίαστον των συνόρων τούτων, ως καθορίσθησαν ταύτα υπό της Συνθήκης των Βερσαλλιών.

5 Το Σύμφωνο Briand - Kellogg (1928)

Το σύμφωνο Briand-Kellogg θεωρείται μιά σημαντική και σημαδιακή πρόοδο στο γενικό διεθνές δίκαιο έγινε με πρωτοβουλία των δύο Υπουργών των εξωτερικών της Γαλλίας και των Η.Π.Α. Υπογράφηκε στο Παρίσι και ονομάστηκε " Η Γενική Συμφωνία για την απόρριψη του πολέμου ". Υπεγράφη στις 27.8.1928 από τους αντιπροσώπους δέκα πέντε (15) χωρών, μετέπειτα προστέθηκαν και άλλες χώρες συμπεριλαμβανομένες και όλες τις μεγάλες δυνάμεις.

Το σύμφωνο Briand - Kellogg περιείχε τρία χαρακτηριστικά:

Πρώτο: εξήγγελλε τη βασική αρχή ότι τα κράτη πρέπει να επιλύουν τις διεθνείς διαφορές οποιασδήποτε φύσεως ή προελεύσεως με ειρηνικά μέσα (άρθρο 2). Το σύμφωνο δεν υποχρεώνει τα κράτη να επιλύσουν οποιαδήποτε τις μεταξύ τους διαφορές. Στην περίπτωση όμως που θα αποφάσιζαν να λύσουν τις διαφορές τους τότε θα έπρεπε να χρησιμοποιήσουν μόνο ειρηνικά μέσα προς τον σκοπό αυτό.

Δεύτερο: καταδίκασε τον πόλεμο ως μέσο για την επίλυση των διεθνών διαφορών²². Η ρητή αντίθεση των συμβαλλομένων κρατών προς τον πόλεμο είχε ευρύτερη σημασία: η χρήση βίας ήταν ακόμα περισσότερο απαγορευμένη όταν δεν υπήρχε καν διεθνής διαφορά.

Τρίτο: Τα συμβαλλόμενα κράτη στις μεταξύ τους σχέσεις παραιτούνταν από τον πόλεμο ως όργανο της εθνικής τους πολιτικής. Βέβαια, ο κύκλος των συμβαλλομένων στο σύμφωνο Briand- Kellogg ήταν αρκετά περιορισμένος, αλλά μετείχαν σ' αυτόν οι κυριότερες δυνάμεις που ενεπλάκησαν στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Το σύμφωνο δέχθηκε πολλές επικρίσεις επειδή δεν υπέβαλλε οποιαδήποτε τιμωρία στην περίπτωση όπου παραβιαζόταν οι όροι του και επειδή δεν αντιμετώπισε εκτός από το θέμα της προσφυγής στον πόλεμο τις άλλες μορφές χρήσης βίας.

(21) Oppenheim - op. cit. 181-182

(22) Άρθρο 1 " Τα υψηλά συμβαλλόμενα μέση δηλούσιν επιστήμως, έκαστον εν ονόματι του λαού του, ότι καταδικάζουσι την προσφυγήν εις τον πόλεμο προς διακονισμόν των διεθνών διαφορών και παραιτούνται τούτου ως μέσον εθνικής πολιτικής εις τας αμοιβαίας αυτών σχέσεις ! Βλ. Ιωάννου Γ. Σπυροπούλου - δημόσιον διεθνές δίκαιον (Αθήνα: 1940) σελ. 368-369.

Η εθιμική ποιότητα του συμφώνου Briand - Kellogg δοκιμάστηκε το 1946 όταν στο Διεθνές Δικαστήριο εγκλημάτων πολέμου στη Νυρεμβέργη η κατηγορούσα αρχή επικαλεσθηκε το σύμφωνο ως στοιχείο για την καταστολή των λεγομένων " εγκλημάτων κατὰ της ανθρωπότητας " (προπαρασκευή και πραγματοποίηση επιθετικού πολέμου) ²³.

- 3.6. Ο Χάρτης των Ηνωμένων εθνών και ο περιορισμός της χρήσης βίας ²⁴
Ο Χάρτης δεν χρησιμοποίησε την λέξη πόλεμος. Μόνο στο προοίμιο ²⁴
και η απαγόρευση της χρήσεως βίας επαγγέλεται κατά τρόπο πανηγυρικό από το άρθρο 2 του χάρτη του Ο.Η.Ε. Το άρθρο 1 αναφέρει ότι ο διεθνής οργανισμός και τα μέλη, κατά την επιδίωξη των σκοπών ειρηνικής και φιλικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών και διεθνούς ειρήνης και ασφαλείας θα ενεργούν σύμφωνα με ορισμένες αρχές.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 δεσμεύτηκαν τα κράτη μέλη να μη χρησιμοποιήσουν την απειλή, ή την χρήση βίας κατά της ασφάλειας ή της ανεξαρτησίας οποιασδήποτε χώρας ²³.

Επίσης στο άρθρο 51 επέτρεψε ο χάρτης στην κάθε χώρα μεμονωμένα ή και συλλογικά με άλλες χώρες να αυτοαμυνθούν κατά οποιασδήποτε ένοπλη επίθεση. Αυτό ήταν λόγω της εμπειρίας όλων των τελευταίων ετών από πολέμους, και έτσι ήταν οι χώρες πολύ επιφυλακτικές στο να μη χρησιμοποιήσουν την λέξη " πόλεμος". Κατι το διατύπωσαν μέσω άλλων φράσεων όπως χρήση ένοπλης βίας ή χρήση ένοπλης επίθεσης για την διατήρηση της παγκόσμιας ειρήνης και τάξης. Επίσης επεκτάθηκαν στην απαγόρευση της απειλής για την χρήση βίας στις διεθνείς σχέσεις, με εξαίρεση τις δύο ακόλουθες περιπτώσεις:

(23) Εμμανουήλ Ρούκουνα - Διεθνές Δίκαιο -III - (Αθήνα 1983) σελ. 194.

(24) Εμείς οι Λαοί των Ηνωμένων Εθνών αποφασισμένοι να σώσουμε τις ερχόμενες γενεές από τη μάστιγα του πολέμου, που δύο φορές στα χρόνια μας έφερε στην ανθρωπότητα ανείπωτη θλίψη.

(25) Παράγραφο 4 του άρθρου 2 " Όλα τα μέλη στις διεθνείς τους σχέσεις θα απέχουν από την απειλή ή τη χρήση βίας, που εκδηλώνεται εναντίον της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας οποιουδήποτε κράτους είτε με οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ασυμβίβαστη προς τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών.

1- Η χρήση βίας για την απόκρουση μιας εισβολής κατά μιας χώρας είτε μεμονωμένα είτε συλλογικά και μόνο σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που αναπτύχθηκαν στο άρθρο 51. (26)

2- Η χρήση βίας για το όφελος του συνόλου της ανθρωπότητας (κράτη μέλη του Ο.Η.Ε.) όπως ορίζεται από κεφ. 7 του χάρτη.

Παρ' ότι σημειώθηκε μεγάλη πρόοδος στην διευθέτηση διαφορών : διεθνώς και περιορίστηκε σε σημαντικό βαθμό η δυνατότητα χρήσης βίας, πολλοί πόλεμοι συνεχίστηκαν και συνεχίζονται. Αναφορά με αυτό θα απαριθμήσουμε μερικούς πολέμους που έγιναν μετά την διακήρυξη του χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και είναι ως εξής : Η Αραβο-Ισραηλινή σύρραξη το 1948, ο πόλεμος της Κορέας, ο πόλεμος του Σουέζ το 1956, ο Ινδο-Πακιστανός πόλεμος, διάφοροι πόλεμοι στην Αφρική και τον πόλεμο Ιράν-Ιράκ.

(26) Το άρθρο 51 "καμία διάταξη αυτού του χάρτη δεν θα εμποδίζει το φυσικό δικαίωμα της ατομικής ή συλλογικής νόμιμης άμυνας, σε περίπτωση που ένα μέλος των Ηνωμένων Εθνών δέχεται ένοπλη επίθεση, ως τη στιγμή που το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πάρει τα αναγκαία μέτρα για να διατηρήσει τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια. Τα μέτρα που θα παίρνουν τα μέλη των Ηνωμένων Εθνών κατά την άσκηση αυτού του δικαιώματος της νόμιμης άμυνας θα ανακοινώνονται αμέσως στο Συμβούλιο Ασφαλείας, και σε καμία περίπτωση δεν θα θίγουν την εξουσία και την υποχρέωση που έχει το Συμβούλιο Ασφαλείας, σύμφωνα μ' αυτόν τον χάρτη, να αναλαμβάνει οποτεδήποτε τη δράση που κρίνει αναγκαία για τη διατήρηση ή για την αποκατάσταση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

Η διατύπωση του άρθρου 51 ήταν το πρόσχημα για υπεκφυγή από τις χώρες οι οποίες άρχισαν πολέμους μετά την υπογραφή του χάρτη. Έτσι οι αντιμαχόμενες πλευρές έκαναν διαφορετικές ερμηνείες αυτού του άρθρου. Και τελικά αυτές οι χώρες προσέφυγαν στους πολέμους μερικοί από τους οποίους συνεχίζονται ακόμα. Χωρίς την ύπαρξη μιας αρχής η οποία θα αποφασίζει, μακριά από πολιτική και σκοπιμότητες εαν γίνει παράβαση των όρων του χάρτη, με πιστοποιημένη τη χρήση βίας, οι πόλεμοι θα συνεχίζονται. Αυτό γίνεται επειδή οι μεγάλες δυνάμεις, εξακολουθούν να ελέγχουν την διεθνή τάξη των πραγμάτων όπως αρέσκονται και έχουν την ευχέρεια να μπλοκάρουν οποιαδήποτε απόφαση του Ο.Η.Ε. κάνοντας χρήση του δικαιώματος αρνησικυρίας (του γνωστού σε όλους μας ΒΕΤΟ (VETO)).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

Οι Κανόνες του διεθνούς δικαίου που διέπουν τις καταστάσεις στρατιωτικής κατοχής λόγω ένοπλης σύρραξης, κυρίως συμβατικού και εθιμικού χαρακτήρα, προέρχονται, κατ'αρχήν από δυο κλάδους διεθνών ρυθμίσεων! Το δίκαιο των ενόπλων συρράξεων και το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Σε αυτό το πλέγμα διατάξεων μπορεί, κατά περίπτωση, να προστεθούν και άλλες γενικότερες ρυθμίσεις του διεθνούς δικαίου.

I. Το δίκαιο των ενόπλων συρράξεων

I.I. Το δίκαιο της Χάγης

Ο Κανονισμός της Χάγης του 1907, στο τρίτο τμήμα του (άρθρα 42-56) περιλαμβάνει σειρά διατάξεων που αντιμετωπίζουν:

Ζητήματα διοίκηση του Κατεχόμενου εδάφους (άρθρο 43), προστασίας του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης και της ιδιωτικής περιουσίας του στο Κατεχόμενο έδαφος (άρθρα 44-46, 50, 52), διασφάλισης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας (άρθρο 43), οικονομικών βαρών (άρθρα 48-53), διαχείρισης της περιουσίας (ακίνητα, κτήματα) του δημοσίου (άρθρο 55), προστασίας των ιστορικών μνημείων και των έργων τέχνης (άρθρο 56) κλπ.

Ετσι, για να ισχύει το δίκαιο της Χάγης, προϋποθέτει την ύπαρξη κατάστασης ένοπλης σύρραξης που να χαρακτηρίζεται με την παραδοσιακή της εκδοχή, δηλαδή ως πόλεμος, υφίσταται ένα πρώτο σημαντικό σύνολο διεθνών Κανόνων εφαρμοστέων σε περιπτώσεις Πολεμικής Κατοχής. Ωστόσο, η νομική σημασία τους έχει οικουμενική διάσταση αφού θεωρείται ότι εμπεριέχουν διεθνές εθιμικό δίκαιο.¹

Οντως, όπως έκανε δεκτό, το 1946, το Διεθνές Στρατοδικείο της Νυρεμβέργης στη δίκη των γερμανών εγκληματιών πολέμου, αντιμετωπίζοντας το επιχείρημα της Si omnes εφαρμογής της IVης Σύμβασης του 1907, "...these vules...were recognised by all civilized nations and were regarded as being declaration of the Laws and customs of war".

Ανάλογη ήταν η θέση και του Διεθνούς Στρατοδικείου Απω Ανατολής το οποίο, το 1948, αντιμετώπισε την εν λόγω Σύμβαση "as good evidence of the customary Law of nations..." Εξάλλου, το Αν.von Leeb (The High command Trial), λαμβάνοντας υπόψη και την Σύμβαση για τους αιχμαλώτους πολέμου της Γενεύης του 1925 έκρινε: "It would appear that the International Military Tribunal..followed the same Lines of thought with regard to the Geneva Covention as with respect to the Hague Convention to the effect that they were binding insofar as they were in substance an experssion of international Law as accepted by the civilized nations of the world, and this Tribunal adopts this viewpoint...most of the provisions of the Haque and Geneva Conventions, Considered in substance, are clearly an expression of the accepted views of civilized nations and binding upon Germany and the dependants on trial before us in the conduct of the war against Russia"².

Ο εθιμικός χαρακτήρας του Κανονισμού της Χάγης έχει γίνει δεκτός και από τα Ελληνικά δικαστήρια.³

1- ΣΤΕΛΙΟΣ Ε. ΠΕΡΡΑΚΗ, Η Πολεμική Κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, Εκδόσεις ΑΝΤ.Ν.ΣΑΚΚΟΤΛΑ, ΑΘΗΝΑ-ΚΟΜΟΤΗΝΗ 1990, σ.62.

2- Annual Digest, Vol.15,1948,σ.377, και βλ.ΣΤΕΛΙΟΣ Ε.ΠΕΡΡΑΚΗΣ, Η Πολεμική Κατοχή στο Σύγχρονο Διεθνές Δίκαιο, σ.62. Επίσης βλ.Υ.Dinstein, Belligerent occupation and Human Rights, IYBHR 1978, p.106

3- Ibid, βλ. ενδεικτικά τις αποφάσεις 21/1947, 18/1949 του Εφετείου Θράκης.

1.2. Το δίκαιο της Γενεύης

2.1. Οι Συμβάσεις της Γενεύης του 1949

Οι τέσσερις ανθρωπιστικές Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 αποτελούν μια καμπή στο δίκαιο της Πολεμικής Κατοχής, αφού, όπως προαναφέρθηκε, μέσω της πρόβλεψης του Κοινού τους άρθρου 2, το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, που αυτές ορίζουν, "... Η σύμβασις θα εφαρμοσθή επίσης εις πάσαν περίπτωσιν μερικής ή ολικής Κατοχής του εδάφους ενός των Υψηλών Συμβαλλόμενων μερών, και αν έτι η εν λόγω κατάληψις δεν αντιμετωπίση ένοπλων αντίστασιν"...⁴

Επιπλέον, οι τέσσερις Συμβάσεις περί προστασίας των πολιτών εν καιρώ Πολέμου, διευρύνοντας το πεδίο προστασίας του Κανονισμού της Χάγης του 1907,⁵ ενσωματώνει μια εκτενή σειρά διατάξεων για την κατάσταση και τη μεταχείριση των προστατευομένων προσώπων στο κατεχόμενο έδαφος.

Ως προστατευόμενα πρόσωπα το άρθρο 4, αναφέρει "Υπό της Συμβάσεως προστατεύονται τα πρόσωπα εκείνα τα οποία εις οιαδήποτε στιγμήν και καθ'οιονδήποτε τρόπον ευρίσκονται εν περιπτώσει συρράξεως ή Κατοχής, υπό την εξουσίαν Μέρους μετέχοντα της συρράξεως ή Δυνάμεως Κατοχής της οποίας δεν τυγχάνουν πολίται". Ακόμη, η Σύμβαση καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού στο κατεχόμενο έδαφος (άρθρο 4 εδ.γ,13)⁶.

4-βλ. ΣΤ.ΠΕΡΡΑΚΗ, Διεθνής προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κείμενα Διεθνούς πρακτικής, Εκδόσεις ΑΝΤ.Ν.ΣΑΚΚΟΥΤΛΑ, Αθήνα-Κομοτηνή 1987, σ.502

5-Το άρθρο 154 αναφέρει ότι η Σύμβαση πρέπει να θεωρηθεί ως συμπλήρωμα των τμημάτων II και III του προσαρτημένου στη Σύμβαση της Χάγης του 1907 Κανονισμού.

6-βλ. άρθρο 4. ΣΤ.Περράκη, Διεθνής προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κείμενα Διεθνούς Πρακτικής, οπ.παρ.σ.503

Οι τέσσερις Συμβάσεις υπό τον τίτλο "Κατεχόμενα εδάφη" τρίτο μέρος της (άρθρα 47-48) περιλαμβάνει, ακόμα ειδικές διατάξεις για διάφορα ζητήματα προστασίας των προσώπων, π.Χ. την προσωρινή ελευθερία, τη θρησκευτική ελευθερία, την ιδιοκτησία, την εργασία, την τροφή, την υγεία, και στο (άρθρο 49,εδ.Ε) περιλαμβάνει, "Η Κατέχουσα Δύναμις δεν θα δύναται να εξορίση ή να μεταφέρει μέρος του ιδικού της αμάχου πληθυσμού εις το Κατεχόμενον υπ' αυτής έδαφος. Από την άλλη μεριά, οριοθετεί κάποια όρια παρέμβασης της Κατέχουσας δύναμης στην ποινική νομοθεσία ή τη δικαιοδοτική λειτουργία και γενικότερα τη διοίκηση της υπό Κατοχή Χώρας.

Οι Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 δεσμεύουν, σήμερα, 185 Κράτη. Αυτή η οικουμενική αποδοχή ενισχύει, εξάλλου, την άποψη ότι τέσσερις Συμβάσεις στο σύνολο των ρυθμίσεων ή στο μεγαλύτερο μέρος τους εκφράζουν εθνικό δίκαιο.⁸

(7) Είναι αξιοσημείωτο ότι τον Ιούνιο 1989 1 Εκτελεστική Επιτροπή της ΟΑΠ, ενεργώντας ως Κυβέρνηση της Παλαιστίνης, ζήτησε από το θεματοφύλακα των Συμβάσεων της Γενεύης του 1949 να προσχωρήσει στις εν λόγω Συμβάσεις καθώς και τα Πρωτόκολλα τους του 1977. Η Ελβετική Κυβέρνηση, λόγω της εκκρεμότητας του ζητήματος της ύπαρξης ή μη Παλαιστινιακού Κράτους, δεν αποφάνθηκε αν η επιστολή της ΟΑΠ συνιστά έγγραφο προσχώρησης, αλλά την Κοινοποίησε στα συμβαλλόμενα μέρη για ενημέρωση. Επισήμανε, ωστόσο, ότι θεωρεί τη μονομερή δήλωση της ΟΑΠ για εφαρμογή των συμβάσεων ως ισχύουσα. Σχετικά βλ. ICRC 1990, σπ 781, σ.69-70. Πρ βλ. και το άρθρο 96 παρ.3 του Πρωτοκόλλου Ι που προβλέπει μονομερή δήλωση της αρχής εν λόγω πράξης καθώς και των Συμβάσεων του 1949. Βλ. ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΕΡΡΑΚΗΣ, *op.cit.* σελ.64, βλ. ICRC, 1993.

(8) T.Meron, *Geneva Conventions as Customary Law*, AJIL 1987, σελ.348-70

Η τοποθέτηση αυτή βρήκε περιορισμένες αντιστάσεις.

Χαρακτηριστική είναι η θέση του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ισραήλ, που δεν έκανε δεκτή την εφαρμογή της IVης Σύμβασης της Γενεύης του 1949 στην Κατεχόμενη δυτική όχθη του Ιορδάνη, με την αιτιολογία ότι οι διατάξεις της δεν αποτελούν εθιμικό δίκαιο αλλά μόνο συμβατικό.⁹

Ετσι, μπορεί να ειπωθεί ότι ορισμένες διατάξεις των Συμβάσεων της Γενεύης μπορεί να θεωρηθούν ως *Jus Cogens*.¹⁰

-
- 9- T.Meron, *Applicability of multilateral Conventions to occupied territories*, AJIL 1978, σ.542 επ: του ιδίου, *West Bank and Gaza: Human rights and humanitarian Law in the period of transition*, IYBHR 1979, pp.106-120
βλ: Y.Dinstein, *The international Law of belligerent occupation and human rights*, AJIL 1978, p.108.
- 10- βλ. T.Meron, *On a hierarchy of international human rights*, AJIL 1986, P.1-23 του ιδίου, *The Geneva Conventions as customary Law*, AJIL 1987, p.348-370.

2.2. Τα Πρόσθετα Πρωτόκολλα στις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 για την προστασία των θυμάτων των ενόπλων συρράξεων των 1977

Τα δύο Πρόσθετα Πρωτόκολλα στις τέσσερις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949, η οποία υπογράφηκαν στις 8 Ιουνίου 1977, από τη Διάσκεψη που συνήλθε στη Γενεύη, έπειτα από την πρωτοβουλία της Ελβετίας, "είναι ο επίσημος τίτλος της - για την επαναβεβαίωση και ανάπτυξη του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου του εφαρμοστέου στις ένοπλες συρράξεις".

Πράγματι, η διάσκεψη αυτή, Πολιτικοποιήθηκε έντονα από την πρώτη στιγμή - πρόκειται για νέο φαινόμενο ιδιαίτερα ανησυχητικό για το μέλλον του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου - χρειάστηκε τελικά 8 περίπου μήνες πραγματικής εργασίας (τέσσερις σύνοδοι έλαβαν χώρα από το 1974 μέχρι το 1977) για να τελειώσει το έργο της.¹¹

Το Πρωτόκολλο I, αφού προβλέπει την εφαρμογή του και στις περιπτώσεις των αγώνων και λαών κατά της αποικιοκρατίας, της ξένης κατοχής ή ρατσιστικών καθεστώτων (άρθρο 1 παρ.4), επιχειρεί την εγκαθίδρυση μιας νέας σημαντικής προστασίας του άμαχου πληθυσμού από τις συνέπειες των εχθροπραξιών (άρθρο 48 επ.). Επίσης, επεκτείνει την ανθρωπιστική προστασία, που παρέχει η IV σύμβαση του 1949, στον άμαχο πληθυσμό που βρίσκεται υπό την εξουσία εμπόλεμης δύναμης (άρθρο 72 επ.) περιλαμβάνονται θεμελιώδεις εγγυήσεις για όλα τα άτομα (άρθρο 75) αλλά και ειδικές αναφορές για ορισμένες κατηγορίες προσώπων, π.χ. πρόσφυγες (άρθρο 73) γυναίκες, παιδιά (άρθρο 76 επ.)¹²

11- βλ.:Κωνσταντίνος Π.Οικονομίδης, οι λόγοι που επέβαλαν τη σύναψη των δυο πρόσθετων Πρωτοκόλλων του 1977 για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, Το νέο διεθνές ανθρωπιστικό δικαιο των ενόπλων συρράξεων, Εκδόσεις ANT.N.ΣΑΚΚΟΥΤΛΑ, Αθήνα-Κομοτηνή 1989, σ.87-96.

12-βλ.:Σ.ΠΕΡΡΑΚΗΣ, Η Πολεμική κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, Εκδόσεις ANT.N.Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1990,σ.67

Το Πρόσθετο Πρωτόκολλο II στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949 "σχετικό με την προστασία των θυμάτων ένοπλων συρράξεων μη διεθνούς χαρακτήρα ", αποτελεί το πρώτο διεθνές κείμενο που περιέχει τις ανθρωπιστικές αρχές που αναγνωρίζονται ως το θεμέλιο της προστασίας του ατόμου κατά τη διάρκεια μιάς ένοπλης σύρραξης μη διεθνούς χαρακτήρα.

Η ανθρωπιστική μεταχείριση κατά τη διάρκεια των μη διεθνών ενόπλων συρράξεων, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 4-6 του Πρωτοκόλλου II,¹³ γίνεται αναφορά στο Προοίμιο του Πρωτόκολλο II "στις διεθνείς πράξεις που έχουν σχέση με τα δικαιώματα του ανθρώπου και που προσφέρουν στο άτομο μια θεμελιώδη προστασία ". Είναι η πρώτη φορά που σ'ένα διεθνές συμβατικό κείμενο ανθρωπιστικού δικαίου γίνεται αναφορά στις διεθνείς πράξεις δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η αναφορά αυτή δεν είναι τυχαία. Πέρα από το γεγονός ότι οι διεθνείς πράξεις δικαιωμάτων του ανθρώπου εφαρμόζονται σε περίοδο ειρήνης, σε αντίθεση με αυτές του ανθρωπιστικού δικαίου που εφαρμόζονται στη διάρκεια μιας ένοπλης σύρραξης, υπάρχουν και ορισμένες διατάξεις στο διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου που εφαρμόζονται σε "Περίοδο Πολέμου ή άλλον δημοσίου Κινδύνου που αποτελεί τη ζωή του έθνους"¹⁴

13-βλ: Π.Νάσκου-Περράκη, Η ελάχιστη προστασία του ατόμου στη διάρκεια των μη διεθνών ενόπλων συρράξεων (άρθρα 4-6 Πρωτόκολλο II της Γενεύης του 1977), στο ΣΤ.Περράκη (επιμέλεια), Το νέο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο των ενόπλων συρράξεων, ΑΝΤ.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1989,σ.53-86.

14- Πρόκειται για τις ρήτρες παρέκκλισης που εμφανίζονται στις διεθνείς πράξεις δικαιωμάτων του ανθρώπου τόσο σε οικουμενικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Οι ρήτρες αυτές υπάρχουν στο Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά δικαιώματα (άρθρο 4),στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση δικαιωμάτων του ανθρώπου(άρθρο15) στην Αμερικανική Σύμβαση δικαιωμάτων του ανθρώπου(άρθρο 27),στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη(άρθρο 30).Για τις ρήτρες παρέκκλισης βλ:Π.Νάσκου Περράκη, Το άρθρο 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης δικαιωμάτων του ανθρώπου,θεωρητική και νομολογιακή προσέγγιση (με ειδική συγκριτική αναφορά στα άρθρα 4 του Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά δικαιώματα και

Το Πρωτόκολλο II, που ισχύει από τις 7 Δεκεμβρίου 1978 και δεσμεύει σήμερα πολλά Κράτη,¹⁵ δεν προβλέπει καμία αναφορά σε κατοχή εδάφους.

2.3 Η Σύμβαση της Χάγης για την προστασία των Πολιτιστικών αγαθών στην περίπτωση ένοπλης σύρραξης και το σχετικό Πρωτόκολλο του 1954.

Στα πλαίσια της UNESCO και για να υλοποιηθεί σχετική Ολλανδική Πρωτοβουλία προωθήθηκε η σύγκληση διακυβερνητικής διάσκεψης για την συζήτηση του ζητήματος της προστασίας των πολιτιστικών αγαθών στην διάρκεια μιας ένοπλης σύρραξης. Ένα ζήτημα που προβληματίζει τη διεθνή Κοινωνία ήδη πριν από το 1945. Η διάσκεψη αυτή, που συνήλθε στη Χάγη στις 24 Απριλίου 19 Μαΐου 1954, και εκπροσωπήθηκε από 56 Κράτη υιοθέτησε δύο πράξεων που αποτελούν τον βασικό κορμό των διεθνών κανόνων προστασίας των πολιτιστικών αγαθών στη διάρκεια των ενόπλων συρράξεων. Μιας Σύμβασης και ενός Πρωτοκόλλου για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης.

Η Σύμβαση που τέθηκε σε ισχύ στις 7 Αυγούστου 1956 και έχει επικυρωθεί σήμερα από πολλά κράτη, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας¹⁶ εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις πολεμικής κατοχής (άρθρο 6). Στη διάρκεια τέτοιων καταστάσεων, η κατέχουσα δύναμη αναλαμβάνει μια σειρά υποχρεώσεων για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών.¹⁷

Από την πλευρά του, το ομώνυμο Πρωτόκολλο αφορά την πρόληψη εξαγωγών αντικειμένων από το κατεχόμενο έδαφος και την πρόβλεψη για επιστροφή των παρανόμων εξαχθέντων αντικειμένων. Η πράξη τέθηκε σε ισχύ στις 7 Αυγούστου 1956 και σήμερα δεσμεύει πολλά Κράτη.¹⁸

27 της Αμερικανικής Σύμβασης δικαιωμάτων του ανθρώπου), ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1987.

15. Η Ελλάδα δεν το επικύρωσε, βλ.:Κ.Οικονομίδης, Οι λόγοι που επέβαλαν τη σύναξη των δυο πρόσθετων Πρωτοκόλλων του 1977 για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο: μια εισαγωγή, οπ.παρ.σ.82.

16. Η Ελλάδα την επικύρωσε στις 4.1.1981, βλ. και Κυρωτική πράξη Ν.1114/81 ΦΕΚ Α' 6

17. βλ.: το άρθρο του Κανονισμού εφαρμογής της Σύμβασης

18. Η Ελλάδα υπέγραψε το Πρωτόκολλο στις 14.5.1954 αλλά δεν το έχει ακόμη επικυρώσει. βλ.: ΣΤ.Περράκης, Η πλεμική κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1990, σ. 70-71.

2. Το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων των ανθρώπων

2.1 Οι Κανόνες

Το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου αποτελεί ένα δικαιοῦκό σύνολο που εγγυάται σήμερα τα θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου σε κάθε περίπτωση.¹⁹

Οι κανόνες που υιοθετήθηκαν σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο, εφαρμόζεται στην περίοδο ειρήνης, και σε επίπεδο ενόπλων συγκρούσεων που διέπεται σε ένα πρώτο επίπεδο από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.²⁰

Μετά το 1945 η διεθνής Κοινότητα έδωσε μεγάλη σημασία στον τομέα των ανθρωπινων δικαιωμάτων όχι μόνο στα πλαίσια του Ο.Η.Ε αλλά και σε περιφερειακά πλαίσια με ολοκληρωμένα συστήματα προστασίας. Εκτός από τα Κείμενα αυτά που, είναι ίσως τα πιο γνωστά, στα πλαίσια των Η.Ε έχουν υιοθετηθεί και άλλα για γενικότερα ή ειδικότερα θέματα είτε με τη μορφή συστάσεων είτε διακηρύξεων είτε συμβάσεων.

Οι σημαντικές διατάξεις πρέπει να κατατάξει κανείς, με αφετηρία την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του ανθρώπου (1948)²¹ τις συμβατικές πράξεις οικουμενικής εμβέλειας:

19. ΣΤ.Περράκης, Η Πολεμική Κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, οπ.παρ.σ.71

20. ΣΤ.Περράκης, οπ.πα. σ.71-72

21. απόφαση 217Α (ΙΙΙ). Η εφαρμογή της ΟΔΔΑ και συνακόλουθα η παραβίαση της έχει αναφερθεί από όργανα του ΟΗΕ και σε περιπτώσεις στρατιωτικής κατοχής.βλ. ενδεικτικά για την περίπτωση των αραβικών εδαφών που κατέχει το Ισλαήλ από το 1967, τα προαναφερόμενα ψηφίσματα 2443(XXIII) της Γενικής Συνέλευσης και την απόφαση 1989/1 της 17.2.1989 της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων (1951),²² τη Σύμβαση για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος της γενοκτονίας (1949),²³ τη Σύμβαση για την απαγόρευση των διακρίσεων στην εκπαίδευση (1960)²⁴.

Το Διεθνές Σύμφωνο του (1966) για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα,²⁵ το Διεθνές Σύμφωνο του (1966) για τα Πολιτικά και Αστικά δικαιώματα,²⁶ τη Διεθνή Σύμβαση για την εξάλλειψη κάθε μορφής φυλελτικών διακρίσεων²⁷ (1966),

-
- 22- Κατερίνας Μ, Βαρβιτσιώτη, Η Διεθνές προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εκδόσεις ANT.N.Σακκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1986,σ.69.
- 23- βλ.Α.Παπασλιώτη, το έγκλημα της γενοκτονίας, Θεσσαλονίκη,1966.
- 24- Κ.Χατζηκωνσταντίνου, Η Σύμβαση της YNESCO περί απαγόρευσης των διακρίσεων στην εκπαίδευση, Θεσσαλονίκη,1982.
- 25- Κατερίνας Μ.Βαρβιτσιώτη, Η Διεθνές προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οπ,παρ.σ.70.
- 26- Κατερίνας Μ.Βαρβιτσιώτη, οπ.παρ.σ.71
- 27- Κατερίνας Μ.Βαρβιτσιώτη, οπ.παρ.σ.65

Η Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (1979)²⁸, η Σύμβαση για το απαράγραπτο των εγκλημάτων πολέμου και των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας (1968), η Διεθνής Σύμβαση για την εξάλειψη και κατάργηση του εγκλήματος του απαρχαίντ (1973)²⁹, τη Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (1989)³⁰.

Εξάλλου, σε περιφερειακό επίπεδο καταγράφονται κυρίως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950) και τα Πρωτόκολλά της,³¹ ο Κοινωνικός Χάρτης της Ευρώπης (1961),³² η Αμερικανική Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1969)³³ και το πρόσθετο Πρωτόκολλό της (1988), καθώς και ο Αφρικανικός Χάρτης των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των λαών (1981)³⁴.

28- Π.Νάσκου Περράκη, Η Σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων σε βάρος των γυναικών, Τετράδια Διεθνούς Δικαίου 6, Αντ.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1982.

29- Κατερίνας Μ.Βαρβιτσιώτη, οπ.παρ.σ.66

30- Π.Νάσκου - Περράκη, Η Σύμβαση των ΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, στον τιμητικό τόμο 1.

31- βλ.ΣΤ.Περράκη, Η διεθνής προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, οπ.παρ.97 επ.

32- βλ.Κατερίνας Μ.Βαρβιτσιώτη, οπ.παρ.σ.80

33- βλ.ΣΤ.Περράκη, Η διεθνής προστασία...οπ.παρ.229. και Κατερίνα Μ.Βαρβιτσιώτη, οπ.παρ.σ.85.

34- βλ.ΣΤ.Περράκη, Η διεθνής προστασία - οπ.παρ.σ.297-336

2.2. Ζητήματα σχέσεων με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο

Το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις που συγκροτούν ένα απαραβίαστο πυρήνα θεμελιωδών δικαιωμάτων, ακόμη και στη περίπτωση μιας ένοπλης σύρραξης με διεθνή (άρθρο 75 Πρωτόκολλο I του 1977) και μη (άρθρο 3 στις Συμβάσεις του 1949, άρθρο 4-6 Πρωτοκόλλου II του 1977) χαρακτήρα.

Ετσι, το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου αλλά και το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, μέσω των προαναφερομένων διατάξεων, ορίζουν ένα μίνιμα όριο προστασίας του ανθρώπου κάτω από οποιεσδήποτε περιστάσεις, ακόμη και μιας ένοπλης σύρραξης.³⁵ Οι θεμελιώδεις αυτές εγγυήσεις έχουν μάλιστα χαρακτήρα *jus Cogens*.³⁶ Εξάλλου, αυτή η σύγκληση των Κανόνων των δύο δικαιοκλών κλάδων, έχει ένα επιπλέον ενδιαφέρον, στο πεδίο της εφαρμογής του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Και αυτό εντοπίζεται στον όρο "άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο" που συνοδεύει τη λειτουργία των ρήτρων παρέκκλισης στις τρεις προαναφερόμενες διεθνείς συμβατικές πράξεις. Ετσι, στο εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου αυτού περιλαμβάνεται και το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.³⁷

Η διαπίστωση αυτή τέθηκε δυο φορές στην αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στα πλαίσια του ελέγχου που εγκαθιδρύει το ευρωπαϊκό σύστημα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου της ΕυρΣΔΑ, με αφορμή δυο διακρατικές διαφορές.

35- ΣΤ.Περράκη, Η Πολεμική Κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο
οπ.παρ.σ.74

36- ΣΤ.Περράκη, *Quelques problemes d'approche....*οπ.παρ.σ.37 επ.

37- Π.Νάσκου - Περράκη, Το άρθρο 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης δικαιωμάτων του ανθρώπου, θεωρητική και νομολογιακή προσέγγιση, οπ.παρ.σ.126.

Η πρώτη περίπτωση αφορούσε την υπόθεση Ελλάδα κατά Ηνωμένου Βασιλείου (προσφυγές αριθ.176/56, 299/67) σχετικά με την κατάσταση στην Κύπρο την περίοδο του απελευθερωτικού αγώνα. Η δεύτερη αφορούσε την υπόθεση Κύπρος Κατά Τουρκίας (προσφυγές αριθ.6780/74, 6950/75) σχετικά με την κατάσταση στο νησί μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή το 1974.³⁸

Οι προσφεύγουσες Κυβερνήσεις είχαν επικαλεσθεί το δίκαιο των ενόπλων συρράξεων - Σύμβαση της Χάγης 1899 και τις ανθρωπιστικές Συμβάσεις της Γενεύης του 1949 - προκειμένου να στοιχειοθετήσουν, υπο το πρίσμα του άρθρου 15 Ευρ ΣΔΑ, την ευθύνη των εγκαλουμένων Κυβερνήσεων.³⁹

2.3 Η διεθνής πρακτική

Στα πλαίσια των Η.Ε Την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη διάρκεια των ενόπλων συρράξεων προώθησαν συστηματικά, μια σειρά πράξεων, κυρίως της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, οι συστάσεις που έχουν εκδοθεί σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι πολλές. Ανάμεσα σ' αυτές αξίζει να αναφερθούν εκείνες που αναφέρονται στις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που γίνονται στα κατεχόμενα από το Ισραήλ εδάφη.

Οι αποφάσεις άλλων οργάνων, όπως του Συμβουλίου Ασφαλείας, και της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,⁴⁰ με αφορμή την αντιμετώπιση του ζητήματος της Κατοχής αραβικών εδαφών από το Ισραήλ. Η υπόθεση αυτή έδωσε την ευκαιρία να αναπτυχθεί.

38- βλ. ΣΤ.Περράκη, Η Πολεμική Κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, οπ.παρ.σ.75

39- Του Ιδίου

40- Με αφορμή τα Κατεχόμενα αραβικά εδάφη η Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κάνει συστηματικά σχετικές αναφορές. Αντί άλλων βλ.τις αποφάσεις 1989/1 σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου στο κατεχόμενο αραβικό έδαφος,1989/1Α και Β για το ζήτημα των παραβιάσεων των δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Κατεχόμενη Παλαιστίνη που εγκρίθηκαν στις 17.2.1989 κατά την 45η σύνοδο της Επιτροπής, Un DOC E/1989/20,E/CN.4/1989/86,σ.14-21.βλ.και τις αποφάσεις 1990/2, 1990/3 της 16.2.1990, στην 46η σύνοδο, E/1990/22, E/CN.4/1990/94,σ.16 επ.

Και μια σημαντική νομική συζήτηση,⁴¹ αφού η Ισραηλινή πλευρά, αδίκως, δεν αποδέχεται ομόφωνα και πλήρως την εφαρμογή στα εν λόγω εδάφη του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου⁴².

Αλλωστε, την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου στη διάρκεια μιας ένοπλης σύρραξης και Πολεμικής Κατοχής αναγνώρισε και επιβεβαίωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των δικαιωμάτων του ανθρώπου στις υποθέσεις Κύπρου κατά Τουρκίας.⁴³

Τέλος, Την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου των δικαιωμάτων του Ανθρώπου στις ένοπλες συρράξεις έγινε δεκτή από την Διαμερικανική Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.⁴⁴

3. Άλλες πράξεις του διεθνούς δικαίου

Το θεσμό της Πολεμικής Κατοχής ενδιαφέρουν και ορισμένες άλλες πράξεις του διεθνούς δικαίου μη συμβατικού χαρακτήρα. Σε αυτήν την κατηγορία εντάσσονται:

- Η Διακήρυξη περί αρχών του διεθνούς δικαίου των σχετικών με τις φιλικές σχέσεις και τη συνεργασία των Κρατών σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1970.⁴⁵

41- βλ. T.Meron, west Bank and Gaza: Human rights and hamanitarium Law in the period of transition, IYBHR 1979, σ.106. του ιδίου Applicability of multilateral conventions to Occupied territovies, AJIL, 1978, p.542.

42- βλ. A.Roberts, prolonged military occupation, οπ.παρ.σ.71 επ.

43- βλ. ΣΤ.Περράκη, Η Πολεμική κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, οπ.παρ.σ.78

44- Του Ιδίου. σ.79

45- Εγκρίθηκε με το ψήφισμα 2625(XXV) της 24.10.1970. Το κείμενο βλ. Κ.Ιωάννου - ΣΤ.Περράκη, Γενικό και ειδικό διεθνές δίκαιο, κείμενα διεθνούς Πρακτικής,ΤΙ, Αντ.Σάκουλας,1990, σ.87 επ.

Εδώ, ιδιαίτερη σημασία έχει η αρχή σύμφωνα με την οποία τα Κράτη είναι υποχρεωμένοι να απέχουν στις διεθνείς σχέσεις τους από την απειλή ή χρήση βίας κατά της εδαφικής ακεραιότητας ή κατά της Πολιτικής ανεξαρτησίας κάθε Κράτους ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ασυμβίβαστο προς τους στόχους των Ηνωμένων Εθνών.

- Το ψήφισμα για τον ορισμό της επίθεσης της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ του 1974.⁴⁶
- Η Τελική Πράξη για την ασφάλεια και τη συνεργασία στην Ευρώπη του Ελσίνκι του 1975.⁴⁷

Στην ίδια κατηγορία διεθνών πράξεων κατατάσσονται και διάφορα ψηφίσματα και αποφάσεις των οργάνων των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και άλλων διεθνών οργανισμών, που με άμεσο ή έμμεσο τρόπο μπορεί να θίγουν ζητήματα καταστάσεων στρατιωτικής κατοχής.

46- Ψήφισμα 3314 (XXIX) της 14.12.1974. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον για την κατοχή εκφράζουν το προσέμιο και τα άρθρα 3 και 5. Το κείμενο βλ.

Κ.Ιωάννου - ΣΤ.Περράκη, Γενικό και ειδικό διεθνές δίκαιο, Κείμενα διεθνούς πρακτικής, τ.1, ΑΝΤ.Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1990.

47- βλ.Α.Παπακώστα, Η τελική Πράξη του Ελσίνκι, Αθήνα 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΝΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΟΧΗ

Για τον προσδιορισμό της έννοιας της νομιμότητας της στρατιωτικής κατοχής(όταν χρησιμοποιείται απο μια χώρα για λόγους αυτοάμυνας)πρέπει κατ'αρχάς να γνωρίζουμε τι ορίζει το διεθνές δίκαιο και οι σχετικές συνθήκες για το θέμα της αυτοάμυνας ή της νόμιμης άμυνας και τα όριά της.Ο Καταστατικός Χάρτης του Ο.Η.Ε. επιτρέπει την χρήση της ένοπλης δύναμης σε δύο περιπτώσεις:

Πρώτον:Στην περίπτωση της νόμιμης άμυνας.

Κατά το άρθρο 51 του Χάρτη "τίποτε απο τα περιλαμβανόμενα στον παρόντα χάρτη δεν θα παρεμποδίζει το φυσικό δικαίωμα ατομικής ή συλλογικής άμυνας στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος των Ηνωμένων Εθνών υφίσταται ένοπλη επίθεση ώσπου το Συμβούλιο Ασφαλείας να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφαλείας. Τα μέτρα που λαμβάνονται απο τα κράτη μέλη κατά την άσκηση του δικαιώματος της άμυνας θα αναφέρονται αμέσως στο Συμβούλιο Ασφαλείας και δεν θα εμποδίσουν με κανένα τρόπο την εξουσία και την υποχρέωση του Συμβουλίου Ασφαλείας, σύμφωνα με τον παρόντα Χάρτη,να αναλάβει οποιαδήποτε δράση θα έκρινε αναγκαία για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της διεθνούς ειρήνης και ασφαλείας!Απο την πιο πάνω διάταξη διαπιστώνεται πως η νόμιμη άμυνα α)επιτρέπεται σε απάντηση κατά ένοπλης επίθεσης και β)τελεί υπο την αίρεση ελέγχου και ενδεχομένης αναλήψεως δράσεως απο το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Ομως,το δικαίωμα αυτό είναι περιορισμένο και προϋποθέτει οι διαδικασίες που αναλαμβάνει μια χώρα για την αυτοάμυνά της να είναι λογικές (REASONABLE)και να περιορισθούν στην αναγκαιότητα της προστασίας (NECESSITY OF PROTECTION)και να μην υπερβαίνουν την απαραίτητη δύναμη για τα συμφέροντα που διακινδυνεύουν(PROPORTIONATE TO DANGER)και για την επαναφορά της προηγούμενης κατάστασης και όχι για την επιβολή καινούργιας κατάστασης δικαιωμάτων(1).

(1)D.W.-BOWETT:SELF DEFENSE IN INTERNATIONAL LAW.P.269(MANCHESTER 1958)

Αυτό σημαίνει ότι η αυτοαμυνόμενη χώρα δικαιούται να χρησιμοποιήσει ένοπλη δύναμη για να αντιμετωπίσει την επίθεση και μόνο, και όχι για "το κυνήγι" της επιτιθέμενης πλευράς ή την κατοχή της χώρας της με σκοπό την επιβολή νέας τάξης πραγμάτων. Έτσι, η αυτοάμυνα νομιμοποιείται για να αντιμετωπίσει τον υπαρκτό κίνδυνο και όχι για την εξαφάνιση της πηγής του ή για άλλους λόγους και τούτο διότι, τέτοιες αποστολές ανήκουν στην αρμοδιότητα του Ο.Η.Ε. που αναλαμβάνει την αποκατάσταση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

Δεύτερον: Η δεύτερη περίπτωση που ο Καταστατικός Χάρτης του Ο.Η.Ε. επιτρέπει τη χρήση ένοπλης βίας είναι εκείνη που πραγματοποιείται μέσω του Ο.Η.Ε. και με τους όρους που ορίζει ο ίδιος Καταστατικός Χάρτης για λόγους συλλογικής ασφάλειας.

Εδώ μπορεί η χρήση ένοπλης βίας από τον Ο.Η.Ε. να οδηγήσει στην κατοχή ενός τμήματος μιας χώρας εάν παραστεί αναγκαίο. Μόνο στην περίπτωση αυτή η κατοχή θεωρείται νόμιμη.

Εν'τούτοις μερικοί Ισραηλινοί και δυτικοί διεθνολόγοι προσπάθησαν να δικαιολογήσουν την Ισραηλινή κατοχή στηριζόμενοι στην άποψη ότι η Ισραηλινή κατοχή δεν έρχεται σε αντίθεση με τον Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε., ούτε με τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου.

Πρώτον: Ο Ισραηλινός διεθνολόγος YEHUDA BLUM θεωρεί την Ισραηλινή κατοχή στα αραβικά εδάφη νόμιμη πράξη στηρίζοντας το συμπέρασμά του αυτό στο ότι η Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν υιοθέτησε τις κατηγορίες της Σοβιετικής Ένωσης και των Αραβικών κρατών που θεωρούσε την Ισραηλινή πράξη επιθετική(1).

Και διευκρινίζει, προσθέτοντας, ότι οι στρατιωτικές επιχειρήσεις που έκανε η Ιορδανία στις γραμμές της εκχειρίδας στις 5 Ιουνίου το 1967, ανάγκασε το Ισραήλ να βάλει σε τέρμα την ισχύ της συμφωνίας εκχειρίδας μεταξύ των δύο μερών, διότι η παραβίαση της συμφωνίας εκχειρίδας από ένα εκ των δύο εμπόλεμων μερών, δίνει το δικαίωμα στο άλλο μέρος να θεωρήσει την συμφωνία ως άκυρη.

Επίσης, ο BLUM, θεωρεί ότι η παρουσία των Ιορδανικών στρατιωτικών δυνάμεων στην δυτική όχθη στο διάστημα από το 1948 έως το 1967, ως κατοχή και μη νόμιμη κυριαρχία, διότι η Ιορδανία ήταν εκ των πραγμάτων κατακτητής. Την ίδια άποψη είχε σ'ότι αφορά την σχέση της Αιγύπτου με την Λωρίδα της Γάζας.

Αυτό σημαίνει ότι το δικαίωμα του Ισραήλ στη δυτική όχθη και στη Λωρίδα της Γάζας στηρίζεται σε μια νόμιμη άσκηση εξουσίας λόγω ανυπαρξίας ενός Κράτους που να έχει νόμιμο δικαίωμα κυριαρχίας επί των εν λόγω περιοχών, ή τουλάχιστον προτεραιότητα απέναντι στο Ισραήλ(2).

Την άποψη αυτή την στηρίζει στη ρήτρα της σχετικής ισχύος (RELATIVE VALIDITY) αφού δεν υπάρχει στις σημερινές συνθήκες ένα κράτος που να μπορεί να προβάλει μια νόμιμη βάση που να είναι ισοδύναμη με εκείνη του Ισραήλ που έχει από τα πράγματα προτεραιότητα βάση της παραπάνω ρήτρας ως σχετικής ισχύος, πράγμα που δικαιολογεί σε τελευταία ανάλυση με βάση τους διεθνείς κανόνες, την προσάρτηση του Ισραήλ επί των εδαφών αυτών και την νομιμότητά τους. (3)

(1) YEHUDA Z. BLUM "THE MISSING REVERSION, REFLECTIONS ON THE STATUS OF JUDA AND SAMARIA" 3 ISRAELI LAW REVIEW, P 301 (APRIL 1968)

(2) BLUM, OP. CIT P. 294

(3) -IBID 294

Δεύτερον:Ο Διεθνολόγος J.STONE θεωρεί ότι η επιτιθέμενη χώρα χρησιμοποιεί την επίθεση για λόγους αυτοάμυνας,καταλαμβάνοντας τα εδάφη της άλλης χώρας για να προστατεύσει τον εαυτό της. Στην περίπτωση αυτή,η αρχή που ορίζει ότι η επιτιθέμενη χώρα δεν μπορεί να κατέχει ξένα εδάφη δεν ισχύει,διότι πρόκειται για αυτοάμυνα και η κατοχή των ξένων εδαφών θεωρείται νόμιμη μέχρι όπου συναφθεί συμφωνία ειρήνης.

Έτσι ο STONE θεωρεί ότι η συνέχιση της Ισραηλινής κατοχής επι των Αραβικών εδαφών που τα κατάλαβε το 1967 είναι νόμιμη πράξη και ότι έχει το δικαίωμα να παραμένει στα εδάφη αυτά μέχρι να συναφθεί συμφωνία ειρήνης.Επίσης,και η αρχή "να μην επωφεληθεί ο επιτιθέμενος απο την επίθεση του"δεν ισχύει εδώ,διότι το Ισραήλ δεν ήταν επιτιθέμενο αρχικά αφού δεν έκανε τίποτα άλλο απο το να υπερασπίζει τον εαυτό του.

Σύμφωνα με την αρχή του UTI POSSIDETIS εάν τα εδάφη της αρχικά επιτιθέμενης χώρας περάσουν στην κατοχή της χώρας που υπήρξε θύμα της επίθεσης,τότε ο τερματισμός της κατοχής εξαρτάται απο την υπογραφή συμφωνίας ειρήνης.Διότι η κατάσταση αυτή,όπως ελέχθη και ανωτέρω,της επιτρέπει να ασκεί νόμιμη εξουσία στα κατεχόμενα εδάφη και της δίνει τη δυνατότητα να διεξάγει διαπραγματεύσεις απο θέση ισχύος με σκοπό την ειρήνη.(1)
Τρίτον:Η διεθνολόγος R.HIGGINS ισχυρίζεται ότι ο καταστατικός Χάρτης του Ο.Η.Ε. και οι διατάξεις των διεθνών κανόνων δεν αναφέρουν ρητά ότι η στρατιωτική κατοχή που λαμβάνει χώρα μέχρις ότου υπογραφεί συμφωνία ειρήνης είναι παράνομη πράξη.(2)

Στηρίζει την άποψη της αυτή στο γεγονός ότι οι σύμμαχοι δεν αποσύρθηκαν απο την Γερμανία μετά την κατάληψη της.Και προσθέτει ότι ο Καταστατικός Χάρτης δεν απαγορεύει ρητά την στρατιωτική κατοχή,συνεπώς η Ισραηλινή κατοχή δεύ έρχεται σε αντίθεση με τα άρθρα του Καταστατικού Χάρτη,εφόσον η συνέχισή της εξαρτάται απο την υπογραφή συνθήκης ειρήνης ανάμεσα στο Ισραήλ και τις Αραβικές χώρες.

(1)-J.STONE:"THE NOVEMBER PESOLUTION AND MIDDLE EAST PEACE PITFALL ON OR CUIDEPOST,TO LIDO LAW REVIEW P.75,75(1970)J.STONE,OP CIT.P.69

(2)-R.HIGGINS:"THE JUNE WAR,THE UN AND LEGAL BACKROUND"JOURNAL OF CONTEMPORARY HISTORY 271(JULY 1968)R.HIGGINS,OP.CIT.P.271

Τέταρτον:Ο STEFEN SCHWEBEL θεωρεί ότι όταν μια χώρα αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει την ένοπλη βία κάνοντας χρήση του δικαιώματος της για νόμιμη άμυνα,έχει στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα κατοχής εδαφών της επιτιθέμενης χώρας μέχρι όπου τερματιστεί η έκτακτη ανάγκη που δικαιολόγησε τη χρήση του δικαιώματος της αυτοάμυνας.(1)

Η Ισραηλινή κατοχή δεν έρχεται επομένως σε αντίθεση με τις διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε.,εφόσον η συνέχιση της ή ο τερματισμός της εξαρτώνται απο τη σύναψη συμφωνίας ειρήνης ανάμεσα στις Αραβικές χώρες και τό Ισραήλ.

Θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε στις παραπάνω απόψεις προβάλλοντας τα εξής επιχειρήματα:

Πρώτον:Είναι ξεκάθαρο ότι η στρατιωτική κατοχή μιας χώρας στα εδάφη μιας άλλης θεωρείται παράνομη πράξη και έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου,το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε.και αυτό ισχύει απόλυτα για την Ισραηλινή κατοχή επι των Παλαιστινιακών εδαφών.

Δεύτερον:Η Ισραηλινή κατοχή πραγματοποιήθηκε μέσω της χρήσης ένοπλης βίας και όχι σαν αυτοάμυνα.Με άλλα λόγια ήταν μια επίθεση που παραβίασε τον Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε.και το διεθνές δίκαιο.Ακόμα και αν συμφωνήσουν με τις απόψεις μερικών διεθνολόγων που στηρίζουν το δικαίωμα της αυτοαμυνόμενης χώρας, που πέφτει θύμα επιθετικότητας,να καταλάβει εδάφη της επιτιθέμενης χώρας και να τα κατέχει μέχρι να συναφθεί συμφωνία ειρήνης,δεν μπορούμε ωστόσο να δεχθούμε ότι η θεωρία αυτή καλύπτει την Ισραηλινή κατοχή αφού η τελευταία υπήρξε αποτέλεσμα ένοπλης επίθεσης και όχι αυτοάμυνας.

Τρίτον:Η Ισραηλινή κατοχή των Αραβικών εδαφών σκόπευε στη ν οριστική προσάρτηση ενός μέρους απο τα κατεχόμενα εδάφη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η προσάρτηση της Ιερουσαλήμ.

(1) STEFEN M.SCHWEBEL : "WHAT WEICH TO CONQUEST" 46 A.J.I.L. EDITORIAL COMMENT 344 (APRIL, 1970)

Επίσης, και η προσάρτηση των υπολοίπων εδαφών μέσω των αποικισμών τους, πράγμα που έρχεται σε αντίθεση με τον ισχυρισμό του Ισραήλ ότι η κατοχή είναι προσωρινή και ότι επιθυμεί την ειρήνη.

Πέμπτο: Ο ισχυρισμός ότι το Ισραήλ έχει προτεραιότητα απέναντι στις Αραβικές χώρες να κρατάει την Λωρίδα της Γάζας και την Δυτική όχθη, δεν έχει καμμία βάση στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο και δεν υπάρχει κανένα δικαίωμα ή προτεραιότητα οποιουδήποτε κατακτητή σε οποιαδήποτε εδάφη άλλης χώρας, εφόσον υπάρχει γενική συμφωνία, ~~CONCLUSION~~ στην αρχή της μη νομιμότητας της κατοχής.

Επίσης, οι κατεχόμενες περιοχές στη δυτική όχθη και στη λωρίδα της Γάζας κατοικούνται από τον Παλαιστινιακό λαό στον οποίο είχαν αναγνωρίσει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης με το οποίο διαφωνεί το Ισραήλ. (1)

Έκτο: Είναι φυσικό οποιαδήποτε συμφωνία ειρήνης να συνάπτεται κάτω από το ζυγό της κατοχής, πράγμα που επηρεάζει τη νομική τους ισχύ, διότι η κατεχόμενη χώρα βρίσκεται απειλούμενη ανάμεσα στη συνέχιση της κατοχής των εδαφών της και την αποδοχή μιας συμφωνίας με την οποία θα δεχτεί όλους τους όρους της κατακτητήτριας χώρας. Με τον τρόπο όμως αυτό χάνει την ελευθερία της να συνάψει συμφωνία που ανταποκρίνεται στη βούληση της πράγμα που περιορίζει βέβαια την εθνική κυριαρχία της.

Το άρθρο 53 της Συνθήκης της Βιέννης για το δίκαιο των συνθηκών ορίζει ρητά ότι η συμφωνία που συνάπτεται μέ βία ή απειλή θεωρείται παράνομη και δεν μπορεί να παράγει έννομα αποτελέσματα. Έτσι, η άποψη που αναγνωρίζει το δικαίωμα της συνέχισης της κατοχής βάσει της ρήτρας (UTI POSSIDETIS) μέχρι τη σύναψη συμφωνίας ειρήνης, δεν ευσταθεί, διότι έρχεται σε κατάφωρη αντίθεση με το σύγχρονο διεθνές δίκαιο και δεν έχει προηγούμενο στην πράξη των διεθνών σχέσεων για να μπορεί να υποστηριχθεί ότι αποτελεί ένα άτυπο δίκαιο ανάμεσα στα κράτη.

Έβδομο: Η ύπαρξη του Ισραήλ σαν κράτος έγινε σε βάρος μιας γής και ενός λαού του οποίου η χώρα κατακτήθηκε το 1948 και εκδιώχθηκαν οι περισσότεροι κάτοικοί του κατά παραβίαση των αρχών και των κανόνων του διεθνούς δικαίου.

Η δεύτερη κατοχή πραγματοποιήθηκε το 1967 και ενίσχυε την άποψη ότι η κατοχή αυτή δεν ήταν παρά επέκταση και συνέχιση των παρανομιών που άρχισε το Ισραήλ το 1948.

(1) Ο χάρτης αναγνωρίζει ρητώς την αυτοδιάθεση σε άρθρα 1-2

άρθρο 55, και 73, 76 και αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης :

Όπως είχαμε αναφέρει το Ισραήλ δέχτηκε να εφαρμόσει τη Συνθήκη της Γενεύης του 1949, που αφορά την προστασία του άμαχου πληθυσμού στην διάρκεια του πολέμου και της κατοχής. Όμως αυτό διήρκεσε για τέσσερις μόνον μήνες. Έτσι, τον Οκτώμβριο του 1967, οι Ισραηλινές στρατιωτικές αρχές έκδωσαν τη στρατιωτική διαταγή 378 στην οποία δεν γίνεται κανένας λόγος για τη Συνθήκη της Γενεύης.

Τυπικά το Ισραήλ δεν αρνήθηκε την εφαρμογή της εν λόγω συνθήκης στη δυτική όχθη, όμως στην ουσία την αγνόησε, με την ενθάρρυνση των συνταγματολόγων του να προβάλλουν συνταγματικές προφάσεις που οδηγούν ουσιαστικά στην αγνόηση της συνθήκης.

Ένας από τους κυριότερους Ισραηλινούς συνταγματολόγους που πρόβαλε συνταγματικές αντιρρήσεις που συνηγορούν υπέρ της ακυρότητας των διατάξεων της Συνθήκης είναι ο YEHUDA BLUM(1), ο οποίος ήταν διδάκτορας του διεθνούς δικαίου στο Εβραϊκό πανεπιστήμιο και στη συνέχεια Πρέσβης του Ισραήλ στα Ηνωμένα Έθνη.

Σε ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε το 1968, ο BLUM πρόβαλε προφάσεις με τις οποίες προσπάθησε να υποστηρίξει ότι οι διατάξεις της συνθήκης της Γενεύης δεν ισχύουν ή δεν μπορούν να εφαρμοστούν στη δυτική όχθη. Επίσης, οι προφάσεις αυτές έγιναν οι κύριες συνταγματικές βάσεις στις οποίες στηρίζεται το Ισραήλ για να μην εφαρμόσει τη συνθήκη της Γενεύης.

Θεωρούμε χρήσιμο να τις αναφέρουμε και να προσπαθήσουμε να τις ανασκευάσουμε.

Με την πρώτη πρόφαση, ο BLUM ισχυρίζεται ότι η τέταρτη συνθήκη της Γενεύης που αφορά την προστασία του άμαχου πληθυσμού στην διάρκεια του πολέμου και της κατοχής δεν εφαρμόζεται παρά μόνο εάν ο κατακτητής αντικαταστήσει τη νόμιμη κυβέρνηση. Και συνεχίζει ότι, επειδή η Ιορδανία που κυβέρνησε την δυτική όχθη από το 1949 μέχρι τον Ιούνιο του 1967 δεν ήταν νόμιμη κυβέρνηση, το Ισραήλ δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τα άρθρα της Συνθήκης.

(1)- YEHUDA BLUM: "THE MISSING REVERSIONERS: REFLECTION ON THE STATES OF JUDEA AND SAMARIA" ISRAEL LAW REVIEWS (1968) P.279

Όμως η πρόφαση αυτή δεν έχει καμμία βάση στην Συνθήκη, ούτε στις διαπραγματεύσεις που οδήγησαν σ' αυτή, διότι το άρθρο 2 της τέταρτης Συνθήκης της Γενεύης ορίζει ρητά την υποχρεωτική εφαρμογή της Συνθήκης "σε όλες τις περιπτώσεις κατοχής των εδαφών, είτε ολοκληρωτική είτε μερική, της συμβαλλόμενης πλευράς".

Χωρίς αμφισβήτηση τα εδάφη της δυτικής όχθης ήταν εδάφη συμβαλλόμενης πλευράς σύμφωνα με το άρθρο 2 της συνθήκης. Αυτό σημαίνει ότι η Ιορδανία είτε ήταν η νόμιμη κυβέρνηση είτε DE FACTO Κυβέρνηση της δυτικής όχθης, αυτό δεν έχει σχέση με την εφαρμογή της συνθήκης.

Η δεύτερη πρόφαση του BLUM διαλαμβάνει ότι ο πόλεμος του 1967 ήταν αμυντικός πόλεμος και ότι το Ισραήλ δικαιούται τα εδάφη αυτά περισσότερο από την Ιορδανία. Η πρόταση αυτή αποκαλύπτει μια λανθασμένη ερμηνεία σύμφωνα με την οποία το διεθνές δίκαιο επιτρέπει τάχα την κατοχή εδαφών μέσω της αμυντικής επιδρομής.

Όμως, το άρθρο 2 παράγραφος 4 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών απαγορεύει ρητά και συγκεκριμένα "την απειλή της εδαφικής ακεραιότητας εδαφών οποιουδήποτε Κράτους ή τη χρήση βίας εναντίον του". Επομένως, είτε ο πόλεμος που διεξήγαγε το Ισραήλ ήταν αμυντικός είτε όχι, η άποψη αυτή δεν ευσταθεί.

Η τρίτη πρόφαση του BLUM στηρίζεται στο ότι το Ισραήλ απαλλάσσεται από την εφαρμογή της τέταρτης συνθήκης της Γενεύης, διότι η κατοχή που έκανε θεωρείται μια ειδική περίπτωση ή κάτι χωρίς προηγούμενο (SUI GENERIS). Το Ισραήλ υποστηρίζει θερμά την άποψη αυτή και ισχυρίζεται ότι η μεγάλη διάρκεια της κατοχής δημιούργησε μια ειδική κατάσταση που δικαιολογεί την μη εφαρμογή της συνθήκης της Γενεύης.

Όμως, το άρθρο 2 της Συνθήκης είναι ξεκάθαρο, ορίζοντας "την υποχρεωτική εφαρμογή των διατάξεων σε όλες τις περιπτώσεις ολοκληρωτικής κατοχής". Η αποδοχή της πρότασης που συνηγορεί υπέρ της ιδιαιτερότητας της εν λόγω κατοχής (SUI GENERIS) θα είχε πραγματικά επικίνδυνες διαστάσεις, διότι εάν η διεθνής κοινότητα επέτρεπε σε ένα μέρος που έχει υπογράψει την συνθήκη, να επικαλείται την "ιδιαιτερότητα" για να μην εφαρμόσει την συνθήκη, τότε οποιαδήποτε χώρα θα μπορούσε να καταλαμβάνει και να κάνει προσαρτήσεις εδαφών άλλων χωρών στηριζόμενη στην ερμηνεία αυτή της "ιδιαιτερότητας" και μη εφαρμόζοντας με αυτό τον τρόπο τις διατάξεις περί προστασίας του άμαχου πληθυσμού.

Λίγα χρόνια μετά την δημοσίευση του άρθρου του BLUM, ο γενικός εισαγγελέας Μάϊρ Σμέγερ, διατύπωσε παρόμοιες απόψεις στο βιβλίο (ISRAEL YEARBOOK ON HUMAN RIGHTS 2) το 1971, ισχυριζόμενος τα εξής: "...έτσι, η περίπτωση στην περιοχή θεωρείται ειδική (SUI GENERIS), γι' αυτό η Ισραηλινή Κυβέρνηση προσπαθεί να κάνει διαχωρισμό ανάμεσα στα θεωρητικά συνταγματικά και πολιτικά προβλήματα από την μιά πλευρά, και την παραδοχή των ανθρωπιστικών διατάξεων που περιέχει η τέταρτη συνθήκη της Γενεύης από την άλλη.(1)

Παρόλα αυτά, το Ισραήλ δεν παραδέχεται την συνθήκη της Γενεύης συνταγματικά, αλλά ισχυρίζεται ότι εφαρμόζει τα ανθρωπιστικά άρθρα της. Αυτή είναι η επίσημη θέση του Ισραήλ.

Όμως η στάση του αυτή είναι υποκριτική, διότι οι απελάσεις, οι ομαδικές τιμωρίες, οι κατεδαφίσεις των σπιτιών αποτελούν ωμή παραβίαση των ανθρωπιστικών διατάξεων της συνθήκης.

(1) - ISRAEL YEARBOOK ON HUMAN RIGHTS (TEL AVIV UNIVERSITY OF LAW) VOL 1.1971.P.266.

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Ν

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ Ι Ε Ρ Ο Σ Ο Λ Υ Μ Α

- Έννοια της Διεθνοποίησης
- Ιεροσόλυμα στην Ιστορία
- Η προσάρτηση της Ιερουσαλήμ
- Τα νομικά επιχειρήματα του Ισραήλ για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ
- Η αρχή του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με τη Βία.
- Η θεωρία για την αναπλήρωση του κενού στην κυριαρχία
- Η θεωρία της αμυντικής εισβολής.
- Η θεωρία της έκλειψης της νομικής βάσης της προηγούμενης ιδιοκτησίας.
- Η αρχή του διακαιώματος κράτησης των εδαφών που καταλαμβάνουν οι εμπόλεμοι μετά το τέλος των εχθροπραξιών.
- Το άκυρο της προσάρτησης της Ιερουσαλήμ, σύμφωνα με τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου και αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

1. Η ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ

1.1. Η έννοια της Διεθνοποίησης

Η έννοια της διεθνοποίησης εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην διεθνή σκηνή στη Διάσκεψη της Βιέννης (1815), όταν αποφασίστηκε να τεθεί η πόλη Καρακάου της Πολωνίας υπό την κοινή διοίκηση της Αυστρίας, της Πρωσίας και της Ρωσίας. Από τότε η διεθνοποίηση έλαβε διάφορες μορφές εφαρμογής, ανάλογα προς τα κοινά συμφέροντα των δυνάμεων που διεκδικούσαν αμφισβητούμενα εδάφη με στρατηγική ή οικονομική σημασία. Αυτό ίσχυσε και στην περίπτωση της TUNGA, το 1923, 1928, 1945, και 1952.

Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο η διεθνοποίηση πήρε την οριστική μορφή της με τη Συνθήκη των Βερσαλιών (1919) και τη Συμφωνία μεταξύ Πολωνίας και Γερμανίας που υπεγράφη στις 9-11-1920 με την οποία η πόλη Ντάντσιχ ετέθη υπό την διοίκηση της Κοινωνίας των Εθνών. Η συμφωνία αυτή που οδήγησε στην επίλυση της διένεξης μεταξύ Γερμανίας και Πολωνίας επέβαλε το πνεύμα της διεθνοποίησης στη διεθνή κοινότητα με στόχο την επικράτηση της σταθερότητας στις διεθνείς σχέσεις και την επίλυση των διενέξεων για διεκδικούμενα εδάφη. Αυτό ισχύει και στην περίπτωση της Τεργέστης που διεκδικούσαν η Ιταλία και η Γιουγκοσλαβία μέχρι το 1947 οπότε και υπεγράφη συνθήκη ειρήνης μεταξύ των δύο χωρών. Επίσης αυτό ισχύει και στην περίπτωση της Ιερουσαλήμ για την οποία εξεδόθη ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών το 1947(1). Το ψήφισμα αυτό όμως δεν εφαρμόστηκε.

(1) Απόφαση υπ' αριθμό 181/1947 της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε.

Η διεθνοποίηση, από πρακτική άποψη, διαδόθηκε ευρέως ως θεσμός που αποσκοπεί στην αναζήτηση των κατάλληλων λύσεων σε περιπτώσεις αντικρουόμενων συμφερόντων και για την επίλυση των διενέξεων γύρω από διεκδικούμενα εδάφη ή περιοχές. Η τελευταία πρόταση που κατετέθη για διεθνοποίηση ήταν εκείνη του Χρουτσώφ στις 27-11-1958 και αφορούσε το Δυτικό Βερολίνο.(2)

Η διεθνοποίηση εξελίχθηκε πρακτικά στην διάρκεια του 19ου και 20ού αιώνα. Από τη θεωρητική πλευρά, η διεθνοποίηση εξακολουθεί να είναι ένα ειδικό καθεστώς στο διεθνές δίκαιο το οποίο έχει ως βάση μια διεθνή συμφωνία για άσκηση της κυρίαρχης πολιτικής εξουσίας από διεθνή αρχή σε περιοχές που αποτελούν αντικείμενο διεκδίκησης με σκοπό την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της διεθνούς Κοινότητας καθώς και την επιβολή της σταθερότητας και της ασφάλειας.

Συνεπώς, η διεθνοποίηση είναι ένα ιδιαίτερο καθεστώς που επινοήσε η διεθνής Κοινότητα και αποτελεί στην πραγματικότητα τον πρόλογο ενός νέου διεθνούς θεσμού που πηγάζει από την ανάγκη της διεθνούς Κοινότητας να αποσχισθεί η διεκδικούμενη περιοχή και να τεθεί κάτω από τη διοίκηση μιας διεθνούς αρχής, είτε προσωρινά είτε μόνιμα.

(2) Ezzeldin Foda, The Question of Jerusalem in International Relations, r. 171, Palestin monographs No 52, Palestine Research Center, (Beirut, 1969).

Η διεθνοποίηση, δηλαδή η υπαγωγή στην εποπτεία και στον έλεγχο της οργανωμένης διεθνούς Κοινωνίας δεν εφαρμόστηκε επί πολιτειών αλλά επί ορισμένων πόλεων, όπως στην περίπτωση της πόλεως του DANTZIG και της ΤΕΡΓΕΣΤΗΣ (3). Το καθεστώς αυτό διαφέρει και ως προς τη φύση του και ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό του από οποιοδήποτε άλλο καθεστώς που εφαρμοζόταν παραδοσιακά σε μη κυρίαρχες περιοχές, όπως είναι στα προτεκτοράτα και στις αποικίες, ή στα εδάφη υπό κοινή κυριαρχία ή υπό εντολή, ή υπό Κηδεμονία.

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι το καθεστώς της διεθνοποίησης επινοήθηκε από τη διεθνή κοινότητα με στόχο την επικράτηση της σταθερότητας στις διεθνείς σχέσεις και την επίλυση των διενέξεων για διεκδικούμενα εδάφη. Η διεθνοποίηση είναι ένα καθεστώς συμβιβασμού των κρατικών συμφερόντων που δεν στηρίζεται στο χάρτη του Ο.Η.Ε., αλλά στη διεθνή πρακτική και πολιτική, και αποτελεί παραβίαση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης.

1.2. Οι Ιδιαιτερότητες της Διεθνοποίησης

A.-Η διεθνοποίηση είναι μία διευθέτηση που δεν αποσκοπεί στην ανεξαρτησία και στην αυτοδιάθεση όπως επιθυμούν οι κάτοικοι της διεθνοποιημένης περιοχής, αλλά στην εξυπηρέτηση των Κοινών συμφερόντων σε ότι αφορά τη στρατηγική θέση ή τη σημασία που έχει η συγκεκριμένη περιοχή από θρησκευτική, οικονομική ή πολιτική άποψη.

B.-Η νομική βάση της διεθνοποίησης είναι η συμφωνία που τη διέπει και που αφήνει ανοικτή τη δυνατότητα συμμετοχής όλων εκείνων των μερών της διεθνούς Κοινότητας που έχουν κοινά συμφέροντα, και ως εκ τούτου διαφέρει από άλλα καθεστώτα. Η διεθνοποίηση είναι ένα ιδιόμορφο καθεστώς στο οποίο τη διοίκηση ασκεί το σύνολο των συμμετεχόντων κρατών με ίδια, ενιαία βούληση, που πηγάζει από αυτό σύνολο.

Υπάρχουν απόψεις που υποστηρίζουν ότι η κυριαρχία στις διεθνοποιημένες περιοχές ανήκει στη διεθνή αρχή που αναλαμβάνει τη διοίκηση στις περιοχές αυτές, σε μόνιμη βάση. Αυτό σημαίνει ότι η κυριαρχία, σύμφωνα με το καθεστώς αυτό, αφαιρείται από το κράτος στο οποίο ανήκε η συγκεκριμένη περιοχή και δίδεται στην διεθνή αρχή. Στις απόψεις αυτές όμως υπάρχουν και διαφωνίες. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι η κυριαρχία ανήκει στο λαό της διεθνοποιημένης περιοχής, ενώ μόνο η διοίκηση της περιοχής διεθνοποιείται. Δηλαδή, η διεθνής αρχή στην οποία ανετέθη η διοίκηση της περιοχής δεν έχει δικαιώματα κυριαρχίας. Η κυριαρχία εξακολουθεί να ανήκει στους κατοίκους της περιοχής και απλώς τελεί υπό αναστολή μέχρι να τερματιστεί το καθεστώς της διεθνοποίησης οπότε και επανακτά ο λαός της περιοχής το δικαίωμά του στην άσκηση της κυριαρχίας. Αναμφίβολα η άποψη αυτή στηρίχθηκε πάνω στο είδος της κυριαρχίας που υπάρχει

σε περιοχές που τελούσαν υπό καθεστώς Εντολής ή Κηδεμονίας, όπου η κυριαρχία ανήκει στο λαό των περιοχών αυτών και αναστέλλεται η άσκηση της προσωρινά έως ότου οι λαοί αυτοί αποκτήσουν την ανεξαρτησία τους. Οποσδήποτε η κυριαρχία των περιοχών αυτών δεν παραχωρείται στα κράτη εκείνα που ανέλαβαν την Εντολή ή την Κηδεμονία (4).

Γ. Η διεθνοποίηση διαφέρει από το καθεστώς της Εντολής και της Κηδεμονίας στο ότι δεν περιορίζει τους στόχους της στο "να ευνοήσει την πολιτική, οικονομική και κοινωνική πρόοδο και τη μορφωτική ανάπτυξη των κατοίκων των υπό Κηδεμονία περιοχών και την προοδευτική τους εξέλιξη προς την αυτοδιοίκηση ή την ανεξαρτησία"(5). Επιπλέον τους υπερβαίνει γιά να περιλαμβάνει την εξυπηρέτηση των κοινών συμφερόντων των ενδιαφερόμενων Χωρών γιά θρησκευτικούς, οικονομικούς ή στρατηγικούς λόγους. Επίσης η διαφορά μεταξύ της διεθνοποίησης και των άλλων δύο καθεστώτων (Εντολή και Κηδεμονία) είναι εμφανής και ως προς το φορέα που αναλαμβάνει τη διοίκηση, ο οποίος στην προκείμενη περίπτωση δεν είναι μια χώρα που επιλέγεται από τη διεθνή Κοινότητα αλλά ένας διεθνής οργανισμός με ανεξάρτητο νομικό Καθεστώς.

4.-HAMED SOULTAN, THE GENERAL INTERNATIONAL LAW IN THE PEACE
R./025,(CAIRO 1965).

5.- άρθρο 76, Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε.

Δ. Κοινή κυριαρχία και διεθνοποίηση. Αν δούμε ότι οι περισσότερες περιπτώσεις διεθνοποίησης που εφαρμόστηκαν σε διάφορες περιοχές του κόσμου, όπως στο Ντάντσειχ και στην Τεργέστη, υπήρξαν προσωρινές, τότε θα αντιληφθούμε ότι η διεθνοποίηση είναι ένα καθεστώς με αδύναμα σημεία, αν και στόχος του είναι η επίλυση δύσκολων διεθνών διενέξεων.

Η διεθνοποίηση διαφέρει από το καθεστώς της κοινής κυριαρχίας στο ότι, στην πρώτη περίπτωση ανεξάρτητα από την διαφωνία σε ποιόν ανήκει η κυριαρχία, γεννιέται ένα καινούργιο καθεστώς με ιδιαίτερη διοίκηση που πηγάζει από την κοινή βούληση των συμβαλλόμενων κρατών, ενώ αντίθετα η κοινή κυριαρχία γεννιέται ως αποτέλεσμα μιας διεθνούς συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών (περιορισμένη πολυμερής συμφωνία), για ιστορικές και πολιτικές σκοπιμότητες, με σκοπό την υπαγωγή μιας περιοχής στη δική τους κοινή κυριαρχία σύμφωνα με κοινά αποδεκτές διατάξεις που την διέπουν.

Ο κανόνας είναι να ασκεί ένα κράτος την κυριαρχία πάνω σε μια περιοχή χωρίς να μοιράζεται την κυριαρχία αυτή με κανένα άλλο κράτος ή με καμία άλλη ξένη αρχή. Συνεπώς, μια περιοχή δεν πρέπει να υπάγεται ταυτόχρονα στην κυριαρχία περισσότερων του ενός κυρίαρχων κρατών (6).

Η κοινή κυριαρχία αποτέλεσε την εξαίρεση στον κανόνα αυτό για ειδικούς πολιτικούς λόγους. Από τα παραδείγματα κοινής κυριαρχίας αναφέρω τις περιπτώσεις (SCHLESWING-HOLSTEIN, LOINBERG) που τέθηκαν υπό την κοινή κυριαρχία της Αυστρίας και της Πρωσίας το 1864-1866, την περίπτωση των νήσων (NEW HARBED) που τέθηκαν υπό κοινή κυριαρχία του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας τις συμφωνίες του 1908 και του 1914, όπως και την περίπτωση των νήσων (Καντόν) και (Εντενμπέρν) στον Ειρηνικό ωκεανό που τέθηκαν



υπό την κοινή κυριαρχία της Βρετανίας και των ΗΠΑ με τη συμφωνία του 1939 για πενήντα χρόνια.

Η περίπτωση του Κόλπου Φουσίκα θεωρείται μοναδική περίπτωση κοινής κυριαρχίας σε θαλάσσιο χώρο, αφού ο κόλπος αυτός βρίσκεται υπό την κοινή κυριαρχία του Σαλβαδόρ, της Ονδούρας και της Νικαράγουας (7).

- Ε. Μερικές απόψεις υποστηρίζουν ότι η διεθνοποίηση πρέπει να είναι ένα μόνιμο καθεστώς και να μη προσδιορίζεται η ημερομηνία λήξης του. Και αυτό σε αντίθεση με τα άλλα γνωστά καθεστώτα τα οποία είναι συνήθως προσωρινά ή παύουν να ισχύουν με την επίτευξη του στόχου για τον οποίο δημιουργήθηκαν. Άλλες απόψεις υποστηρίζουν ότι η διεθνοποίηση πρέπει να είναι χρονικά περιορισμένη.

7. HAMED SOULTAN, OP. CIT.P.474

1.3. Παραδείγματα για το καθεστώς της Διεθνοποίησης

A. Ντάντσιχ :

Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το λιμάνι του Ντάντσιχ διεκδικούμενο από την Πολωνία για λόγους οικονομικούς (εξασφάλιση εξόδου της στη θάλασσα) και από τη Γερμανία με βάση την αρχή των εθνοτήτων (οι κάτοικοι του ήταν στην μεγάλη πλειοψηφία τους Γερμανοί). υπήχθη τελικά στη λύση του καθεστώτος της διεθνοποίησης. Σύμφωνα με τα άρθρα 100-108 της Συνθήκης των Βερσαλλιών, το Ντάντσιχ απέκτησε καθεστώς ελεύθερης πόλης υπό την προστασία και εγγύηση της ΚΤΕ. Μολονότι είχε Σύνταγμα δικό της, περιορισμένο βέβαια λόγω του διεθνούς καθεστώτος της, και ίδια όργανα, εντούτοις η ανώτερη αρχή που είχε ουσιαστικά στα χέρια της τη διοίκηση της πόλης, ήταν ο Επίτροπος που διοόριζε η ΚΤΕ.

Το Ντάντσιχ, με το οποίο η Πολωνία συνδεόταν διά διαδρόμου εντάχθηκε μέσα στα τελωνειακά όριά της για να εξυπηρετήσει τα οικονομικά συμφέροντα της χώρας αυτής. Η Πολωνία ήταν επιφορτισμένη και με τη εκπροσώπησή του διεθνώς : διπλωματική, προξενική, ενώπιον των διεθνών οργανισμών, προστασία των υπηκόων του στην αλλοδαπή, σύναψη συνθηκών γι' αυτό. Το καθεστώς αυτό τερματίστηκε τον Αύγουστο του 1939 με την κατάληψη του Ντάντσιχ και ολόκληρης, άλλωστε, της Πολωνίας από τις στρατιωτικές δυνάμεις του Τρίτου Ράιχ. Μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το Ντάντσιχ, που μετονομάστηκε σε Γκτάνσκ, ενσωματώθηκε στην Πολωνία.(8)

(8) Κ.Οικονομίδη -ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ _ (Αθήνα-1990)

Β.Τεργέστη :

Η Τεργέστη υπήρξε το μήλο της έριδος μεταξύ Ιταλίας και Γιουγκοσλαβίας, γιατί ο πληθυσμός της πόλης ήταν ιταλικός και της ενδοχώρας της κροατικός. Γι' αυτό και στην περίπτωση αυτή επιβλήθηκε, με το άρθρο 21 της Συνθήκης Ειρήνης του 1947 με την Ιταλία, το καθεστώς της διεθνοποίησης : η σύσταση του Ελεύθερου Εδάφους της Τεργέστης υπό την εγγύηση και τον έλεγχο των Ηνωμ. Εθνών.

Το Ελεύθερο Έδαφος είχε δικά του όργανα, και διοικείτο από διοικητή, που διοριζόταν από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, κατόπιν συνεννόησης με την Ιταλία και Γιουγκοσλαβία. Σε αντίθεση με το Ντάντσιχ, το Ελεύθερο Έδαφος της Τεργέστης είχε ορισμένα δικαιώματα στο πεδίο των εξωτερικών σχέσεων.(9)

Τελικά, το διεθνές αυτό καθεστώς εφαρμόστηκε επί προσωρινής βάσεως μέχρις ότου, το 1954, η Ιταλία και η Γιουγκοσλαβία κατόρθωσαν, με τη συγκατάθεση και των Μεγάλων Δυνάμεων, να λύσουν τη διαφορά τους: η πόλη της Τεργέστης περιήλθε στην Ιταλία και η περιβάλλουσα αυτήν εδαφική περιοχή στη Γιουγκοσλαβία.

(9) Κ. Οικονομίδα - ΟΡ.ΣΙΤ σελ. 110

Γ. TUNGA

Η περιοχή αυτή έχει μια ιδιαίτερη γεωγραφική σημασία.

Ως αποτέλεσμα των αντικρουόμενων συμφερόντων της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ισπανίας η περιοχή αυτή πέρασε από διάφορες πολιτικές φάσεις με σημαντικότερες τις εξής:

α.- Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, η περιοχή αυτή τέθηκε υπό ένα ιδιαίτερο καθεστώς που θεσπίστηκε στις 18-12-1923 και αναθεωρήθηκε στις 25-7-1928 για να υπάρξει συμβιβασμός μεταξύ της αγγλικής άποψης που ζητούσε τη διεθνοποίηση της περιοχής και της γαλλικής άποψης που ζητούσε να παραμείνει η περιοχή υπό τον έλεγχο του Σουλτάνου του Μαρακές. Τελικά η περιοχή αυτή τέθηκε υπό "Διεθνή Επίβλεψη" επιτυγχάνοντας μια συμβιβαστική λύση που ικανοποιεί τις χώρες που ενδιαφέρονται για τη ναυτιλία. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές, η περιοχή ανήκει στο Μαρακές, οι διοικητικές και δικαστικές εξουσίες ασκούνται από το Σουλτάνο του Μαρακές μέσω του Αντιπροσώπου του, ενώ οι διεθνείς οργανισμοί ασκούν τις λειτουργίες τους εκεί με εξουσιοδότηση Σουλτάνου. Επειδή όμως η περιοχή βρίσκεται υπό διεθνή επίβλεψη, αποφασίστηκε να ιδρυθεί ένα διεθνές νομοθετικό συμβούλιο που αποτελείται από 27 μέλη, μεταξύ των οποίων τα 17 εκπροσωπούν τις ξένες ομάδες. Την εκτελεστική εξουσία ασκούσε ένας Ολλανδός, ή Βέλγος, ή Πορτογάλος, ή Σουηδός, ως Κυβερνήτης, που εκλέγεται από το νομοθετικό συμβούλιο με το καθήκον να εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου και να μεριμνά για την τάξη και την ασφάλεια στην περιοχή. Η δικαστική εξουσία ασκείτο από ένα μεικτό δικαστήριο που συναποτελούσαν Γάλλοι, Άγγλοι και Ισπανοί δικαστές που εξέταζαν τις υποθέσεις που είχαν σχέση με ξένους.

Το καθεστώς της TUNGA προέβλεπε επίσης ότι η περιοχή αυτή είναι ουδέτερη και συνεπώς δεν επιτρέπεται να χτιστούν σ'αυτήν στρατιωτικό έργο ή να σταλούν στρατεύματα. Υπήρχε μόνο μια μικρή αστυνομική δύναμη για την τήρηση των νόμων και της τάξης. Επιτρεπόταν όμως στα Ισπανικά και στα Γαλλικά στρατεύματα που παραμένουν σ'αυτήν για διάστημα μικρότερο από 24 ώρες όταν περνούσαν από την περιοχή.

Στην πραγματικότητα όμως η ουδετερότητα της TUNGA παραβιάστηκε στην περίοδο μεταξύ 20-30 Ιουλίου 1936 όταν τα Ισπανικά στρατεύματα την χρησιμοποίησαν ως ορμητήριο για τις στρατιωτικές επιχειρήσεις τους στον Ισπανικό Εμφύλιο Πόλεμο. Επίσης η ουδετερότητα της περιοχής αυτής παραβιάστηκε ξανά στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου όταν τα Ιταλικά υποβρύχια παρέμειναν στα χωρικά της ύδατα για μεγάλο διάστημα το 1940.

β.-Όταν τα ναζιστικά στρατεύματα κατέλαβαν την Γαλλία στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η Ισπανία κατέλαβε την TUNGA, την προσάρτησε και ακύρωσε το προηγούμενο Διεθνές Καθεστώς που ίσχυε σ'αυτήν. Η Βρετανία και οι ΗΠΑ διαμαρτυρήθηκαν έντονα για την πράξη αυτή της Ισπανίας. Μετά το τέλος του πολέμου το Διεθνές καθεστώς επαναφέρθηκε αναθεωρημένο, με την διεύρυνση της σύνθεσης του μικτού δικαστηρίου και με την αναβάθμιση της αστυνομικής δύναμης στην περιοχή. Αυτό έγινε με την συμφωνία του Παρισιού στις 31 Αυγούστου 1945 που υπεγράφη μεταξύ των συμμάχων και την οποία αποδέχθηκε η Ισπανία. Οι διατάξεις της συμφωνίας αυτής συμπληρώθηκαν με το πρωτόκολλο της δεκάτης Νοεμβρίου 1952 που αφορούσε την μετεξέλιξη του διεθνούς δικαστηρίου της περιοχής αυτής.(10)

(10) Fouad shbeat - The General of Rights international.

(Demasco 1961) ρ.123

γ.- Μετά την ανεξαρτησία του Μαρακές που αναγνωρίστηκε από την Γαλλία στις 2-3-1956 και από την Ισπανία στις 7-4-1956, το διεθνές καθεστώς της TUNGA εξελίχθηκε περαιτέρω. Ο Υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας συνυπέγραψε μαζί με την Διεθνή Επιτροπή Επίβλεψης ένα πρωτόκολλο με ημερομηνία 5 Ιουλίου 1956 με το οποίο καταργήθηκε το αξίωμα του κυβερνήτη και αναγνωρίστηκε στο Σουλτάνο το δικαίωμα να ορίζει κυβερνήτη της δικής του επιλογής, ενώ ταυτόχρονα επιβλήθηκαν περιορισμοί στις εξουσίες του νομοθετικού συμβουλίου το οποίο πλέον εξέδιδε αποφάσεις αντί για νόμους.

δ.-Στις 8 Οκτωβρίου του 1956 έγινε μια διάσκεψη για να ορισθούν νέες οικονομικές βάσεις του καθεστώτος της TUNGA. Στις 19 Οκτωβρίου 1956 ανακοινώθηκε ο τερματισμός του διεθνούς καθεστώτος στην περιοχή της TUNGA η οποία έγινε τμήμα του Μαρακές (βασίλειο του Μαρόκου). Έτσι η περιοχή αυτή υπάγεται πλέον στην κυριαρχία του κράτους αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. ΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΤΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Πέντε αιώνες προ Χριστού οι Έλληνες ιστορικοί έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον στην έρευνα και την μελέτη της ιστορίας και παράδοσης των εθνών στην εγγύς Ανατολή. Πρώτος ήταν ο Ηρόδοτος (420 π.χ.-484 π.χ.). Τον ακολούθησαν άλλοι Έλληνες ιστοριογράφοι. Κατά τον 2ο και 3ο αιώνα μ.Χ. μελέτησαν την Χαναναϊκή και Φοινικική παράδοση.

Το 274 μ.Χ. ο Βασίλειος κατάρτησε ένα ιστορικό σχεδιάγραμμα για την Χαναναϊκή πόλη των Ιεροσολύμων. (1)

Η εγγύς (Μέση) Ανατολή πέρασε από διάφορες ιστορικές περιόδους.

Πρώτοι οι Χαναναίοι, οι Φοίνικες και Αραμαίοι κατοίκησαν την περιοχή.

Η περιοχή των Χαναναίων ονομάστηκε "Γη του Χαναάν" λόγω των Χαναναίων οι οποίοι ήσαν ο πρώτος λαός που εγκαταστάθηκε σ' αυτήν κατά την τρίτη χιλιετηρίδα πρὸ Χριστού.²

Η ονομασία "Ιερουσαλήμ" είναι Χαναϊκής προέλευσης και όχι Εβραϊκής. Αποτελείται από σύνθεση δυο λέξεων ΟΥΡ (UR) που στα Αραμαϊκά σημαίνει πόλη και η κύρια λέξη ΣΑΛΕΜ (SALEM) σημαίνει Ειρήνη. (3)

Η Χαναϊκή πόλη ΟΥΡ ΣΑΛΕΜ πήρε πολλές ονομασίες SALEM, UR SHALEM, ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ, ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΔΑΒΙΔ, ΗΛΕΙΑ, μετά την συνθήκη του ΟΜΑΡ ΜΠΕΝ ΧΑΤΑΜΠ (638 μ.Χ)

Η πόλη μετονομάστηκε σε ΜΠΑΙΤ ΑΛ ΜΑΚΝΤΕΣ (ΕΑΓΝΕΜΟΣ ΟΙΚΟΣ) στα Αραβικά. (4) Από την άλλη πλευρά είναι ιστορικά γνωστό ότι η πόλη ιδρύθηκε δυο χιλιάδες χρόνια πριν από την εμφάνιση των Εβραίων.

Στο κεφάλαιο 14 της Γένεσις αναφέρεται ότι ο ΣΑΔΙΚ ΜΑΛΙΚ ΣΑΛΕΜ Ιερουσαλήμ βγήκε να υποδεχθεί τον Αβράμ (5). Οι θρησκευτικοί αρχηγοί των Εβραίων ερμηνεύουν την λέξη ΣΑΛΕΜ (SHALEM) ειρήνη και ισχυρίζονται ότι ο Θεός χάρισε την Ιερουσαλήμ και την γή του Χαναάν στους Εβραίους απογόνους του Αβραάμ. (6)

Φαίνεται αναγκαίο να τονισθεί ότι οι Χαναναίοι είναι εκείνοι που έκτισαν την πόλη πάρα πολλά χρόνια πριν εμφανισθεί ο βασιλεύς Δαυίδ. (7)(8)

(1) IBRAHIM AL SHARIQI. ΙΕΡΟΣΟΛΥΤΜΑ ΚΑΙ Η ΓΗ ΤΟΥ ΧΑΝΑΑΝ "ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΟΦΗΤΕΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ" (ΛΟΝΔΙΝΟ 1985) σελ. 19

(2) AL SHARIQI. IBID

(3) HENRY CATTAN - OP CIT - P38

(4) AL SHOUREIKI OP. CIT - P 61

(5) Γένεσις - Κεφάλαιο - 14;

(6) Εξόδου - Κεφάλαιο - 6;

(7) AL - SHOUREIKI - OP - CIT 61

(8) Βλ. Για το θέμα αυτό HENRY Cattan, op. cit. p. 39

1.1. Η σημασία των Ιεροσολύμων

Το πρόβλημα των Ιεροσολύμων θεωρείται από τα πολύπλοκα προβλήματα του κόσμου. Επειδή συνδέεται με τις τρεις αποκαλυπτικές θρησκείες.

α.- Για την Εβραϊκή θρησκεία η πόλη θεωρείται αγία από τότε που κτίστηκε εκεί ο ναός του Σολομώντος. Ο ναός αυτός κτίστηκε το 962 π.Χ.

Τώρα το ιερότερο μέρος της Εβραϊκής θρησκείας θεωρείται το Τείχος των Δακρύων (θρήνων). Είναι το τελευταίο απομεινάρι από τον ναό του Ηρώδη.⁹

β.- Σε ότι αφορά τον χριστιανισμό η Ιερουσαλήμ αποτελεί το λίκνο της χριστιανικής θρησκείας αφού εκεί βρίσκονται οι περισσότεροι ιεροί τόποι της χριστιανοσύνης. Οι χώροι και τα προσκυνήματα που συνδέονται με τη γέννηση, το βίο και το θάνατο του Ιησού Χριστού.

Η βασιλική της Γεννήσεως (όπου τέλεσε ο Χριστός και οι μαθητές του τον Μυστικό Δείπνο), ο Κήπος της Γεσθημανής, το Ορος των Ελαιών και άλλες τριάντα οκτώ (38) εκκλησίες.(10)

γ.- Για τους Μουσουλμάνους η Ιερουσαλήμ θεωρείται αγία πόλη. Αυτό διαπιστώνεται από τις ιερές ισλαμικές γραφές και παραδόσεις αφού χαρακτηρίζουν τα Ιεροσόλυμα ευλογημένο τόπο για όλους τους Μουσουλμάνους. Είναι στη δεύτερη ιεραρχική θέση θρησκευτικά μετά την Μέκκα και την Μεδίνα, επειδή ήταν το πρώτο μέρος προσανατολισμού προσκυνήματος των προσευχομένων και τρίτη ιερή πόλη. Στα Ιεροσόλυμα υπάρχουν δυο σημαντικά ισλαμικά μνημεία: Το τέμενος του βράχου που κτίστηκε κατά τον έβδομο αιώνα μ.Χ. και συνδέεται με το νυχτερινό ιερό ταξίδι του Προφήτη προς τους ουρανούς (ΜΕΕΡΑΖ), και το τέμενος ΑΛ ΑΚΣΑ που κτίστηκε κατά τον 8ο μ.Χ. αιώνα σε τοποθεσία η οποία αναφέρεται στο ιερό Κοράνι(11)

Στα Ιεροσόλυμα πέραν των δυο προαναφερθέντων τεμένων υπάρχουν 34 άλλα τεμένη. Από αυτά τα 27 βρίσκονται στην παλαιά πόλη και τα υπόλοιπα βρίσκονται εκτός των τειχών.(12)

(9) HENRY CATTAN op.CIT - P 24

(10) HENRY CATTAN - JERUSALEM - P:23 (LONDON 1981)

(11) ΣΟΥΠΑΤ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ) ΙΣΡΑΑ (ΣΤΙΧΟΣ) ΕΔΑΦΕΙΟ 1

(12) HENRY CATTAN op.CIT - P.24

1.2 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΩΝ ΙΣΡΑΗΛΙΝΩΝ

Η προέλευση των Ισραηλινών φαίνεται από τις διάφορες ιστορικές περιόδους τους. Ας αρχίσουμε με τον προσδιορισμό της προέλευσης των Εβραίων.

Υπήρχε ένας θρύλος που ανέφερε ότι η λέξη "Εβραίος" προέρχεται από την περιοχή "Εβάρ" που σημαίνει ότι ο Αβραάμ όταν ήρθε από την Χαράν προς την γη του Χαναάν διέσχισε τον Ιορδάνη ποταμό και εγκαταστάθηκε στην Χεβρώνα. Ο Αβραάμ θεωρείται από τους Εβραίους ο μέγας πατριάρχης του Εβραϊκού λαού.⁽¹³⁾

Υπάρχει όμως μια άλλη (βιβλική) ιστορία που αναφέρει ότι ο Αβραάμ είναι απόγονος του ΑΒΡ του ΣΗΜ του γιού του Νώε. Ο Αβραάμ με την οικογένειά του μετανάστευσε από την ΟΥΡ (UR) των Χαλιδαίων, του σημερινού Ιράκ, προς την Χαράν, της σημερινής Συρίας ύστερα προς την Αίγυπτο, εξ αιτίας της ξηρασίας που κυριάρχησε την περιοχή.^{14.15}

Το 1000 π.Χ. ο βασιλιάς Δαβίδ κατέκτησε την πόλη των Ιεροσολύμων (ΙΕΒΟΥΣ). Ύστερα από την πολιορκία την έκανε πρωτεύουσα του βασιλείου του, μετονομάζοντάς την "Πόλη του Δαβίδ" σύμφωνα με το έθιμο που ίσχυε τότε ότι ο κατακτητής μιας πόλης της δίνει το όνομά του.¹⁶

Ο Δαβίδ βασιλεύει στα Ιεροσόλυμα για 33 χρόνια. Μετά τον θάνατο του Δαβίδ βασίλευσε ο γιός του Σολομώντα για 10 χρόνια. Στην εποχή του τελευταίου επικράτησε η ειρήνη στη χώρα.¹⁷ Ένα από τα έργα εκείνης της εποχής ήταν ένας ναός που φέρει το όνομά του.

Το έργο της ανέγερσης του ναού άρχισε το 969 π.Χ. και ολοκληρώθηκε το 962 π.Χ.⁽¹⁸⁾ Λίγο χρόνο μετά τον θάνατο του Σολομώντα, οι Ισραηλίτικες φυλές επαναστάτησαν, με αποτέλεσμα το βασίλειο που ίδρυσε ο Δαβίδ διχοτομήθηκε, στο βασίλειο του Ισραήλ στο βορρά και στο βασίλειο του Ιούδα στο Νότο με πρωτεύουσα τα Ιεροσόλυμα.¹⁹

(13) AL SHOUREIKI OP.CIT.P 70

(14) AL SHOUREIKI OP.CIT 181

(15) Γένεσις Κεφάλαιο 11 και 12

(16) Βασιλείς Α'9:20

(17) Βασιλείς Α'Κεφάλαιο 11

(18) ΧΑΛΙΝΤ ΙΜΠΡΑΗΜ ΜΠΑΜΠΑ - ΙΣΡΑΗΛΙΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΜΕ ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΑΘΗΝΑ 1985, P.15

ΙΡΜΙΑ - Κεφάλαιο 24

(19) Εγκυκλοπαιδικό λεξικό του Ηλίου. Τόμος 15ος Αθήνα 1958

1.3. ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑΣ

Τότερα από την πτώση των Ιεροσολύμων από τους Βαβυλώνιους επικράτησαν οι ειδωλολάτρες τους επόμενους εννέα αιώνες, με εξαίρεση την περίοδο των Μακκαβαίων. Οι Βαβυλώνιοι κυβέρνησαν από το 587 π.Χ - 538 π.Χ. Όταν πήρε την εξουσία ο Πέρσης Κύρρος, εξέδωσε το γνωστό διάταγμα που επιτρέπει στους Εβραίους της Βαβυλωνιακής αιχμαλωσίας να επιστρέψουν στην Παλαιστίνη και να κτίσουν τον ναό για άλλη μια φορά.(20)

Τα Ιεροσόλυμα έμειναν στα χέρια των Περσών για τους δυο επόμενους αιώνες όταν ήρθε ο Μέγας Αλέξανδρος το 332 π.Χ και κατέλαβε την πόλη.²¹ Μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου, οι διάδοχοί του ίδρυσαν το βασίλειο των Σελευκιδών.(22)

Η ανεξαρτησία των Μακκαβαίων δεν κράτησε για πολύ καιρό. Ο Αντίοχος Σιδέτης βασιλέας της Συρίας (ANTIOCHUS SIDETES)πολιόρκησε την Ιερουσαλήμ το 134 π.χ. Ελυσε την πολιορκία όταν την υποχρέωσε να καταβάλλει τους φόρους.(23)

70 χρόνια αργότερα ο Πομπήιος εκπόρθησε την πόλη για λογαριασμό της Ρώμης βάζοντας τέρμα στην Εβραϊκή κυριαρχία της πόλης η οποία κράτησε συνολικά λιγότερο από 80 χρόνια.²⁴

Το 40 π.Χ. οι Ρωμαίοι ενθρόνισαν τον Ηρώδη βασιλέα, που ανήκε στην επιρροή τους, έτσι η Παλαιστίνη γίνεται Ρωμαϊκή επαρχία της Ιουδαίας. Ο Ηρώδης έκτισε εκ νέου τον ναό με μεγαλοπρέπεια μεγαλύτερη εκείνης του 515 π.Χ. Μετά το θάνατό του το 4 π.Χ. τον διαδέχθηκε ο γιός του, όμως οι Ρωμαίοι τον απομάκρυναν ύστερα από δυο χρόνια και διόρισαν ένα Ρωμαίο έπαρχο στην Ιερουσαλήμ .²⁵

Μετά το 135 μ.Χ. μετονομάστηκε Ηλεία Καπετωλίνα (AELIA CAPITOLINA) και ο Αδριανός εξέδωσε διάταγμα με το οποίο απαγορεύτηκε στους Εβραίους να κατοικήσουν στην πόλη με ποινή θανάτου στους παραβάτες.²⁶

(20) ΑΜΠΙΝΤΟΥΛ ΟΥΑΧΑΜΠ ΑΛ ΚΑΙΑΛΙ - ΝΕΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ ΣΕΛ;15 (ΒΗΡΥΤΤΟΣ 1990) - Εγκυκλοπαιδικό λεξικό του Ηλίου-Τόμος 15ος Αθήνα 1958.

(21) HENRY CATTAN - ΟΡ CΙΤ 46- Εγκυκλοπαιδικό λεξικό του Ηλίου-Τόμος 15ος

(22) Πλούταρχος - 1ος-2ος "Βίοι Παράλληλοι"

(23) IBID

(24) HENRY CATTAN IBID 46

(25) ΧΑΛΙΝΤ ΙΜΠΡΑΧΗΜ ΜΠΑΜΠΑ, Ισραηλινές παραβιάσεις και η ιστορία των Ιεροσολύμων με γεγονότα, αποστολή του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών, (ΑΘΗΝΑ 1985)σελ.16

(26) Αμπτουλουχαμπ Αλ-Καιάλι, Νέα Ιστορία της Παλαιστίνης, Αλμοάσσα Αλ-αραπία λεντράσατ και ελνάσερ,Βηρυττός 1990, σελ.16

1.4. Η Βυζαντινή περίοδος

Όταν η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία διασπάστηκε σε ανατολικό και δυτικό τμήμα, η Παλαιστίνη αποτέλεσε μια από τις κυριότερες επαρχίες του ανατολικού ρωμαϊκού κράτους. Το 313 μ.Χ. ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος έπαψε επίσημα τις διώξεις κατά του Χριστιανισμού.

Μετά το Μ.Κωνσταντίνο ο χριστιανισμός έγινε επίσημη θρησκεία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.(28)

Το 627 μ.Χ. ο Βυζαντινός αυτοκράτορας Ηράκλειος οργάνωσε εκστρατεία κατά των Περσών, νίκησε τον Χοσρόη τον Β΄, πήρε τον Τίμιο Σταυρό και επανέκτησε τα Ιεροσόλυμα.(29)

Αυτός ανανέωσε την ισχύ των εκδοθέντων από τους Αδριανό και Κωνσταντίνο διαταγμάτων που απαγόρευαν στους Εβραίους να μπουν στα Ιεροσόλυμα.(30)

Τα Ιεροσόλυμα παρέμειναν κάτω από την Βυζαντινή κυριαρχία για άλλα δέκα χρόνια οπότε οι Αραβες μουσουλμάνοι τα έλαβαν (638 μ.Χ.)(31)

Έτσι, βλέπουμε ότι οι χριστιανοί είχαν την τύχη να επιστρέψουν στα Ιεροσόλυμα πέντε αιώνες αργότερα.

Οι σημειούμενες υπερβολές ήταν η αφορμή για να ηγηθεί ο Πάπας Ουρβανός ΙΙ μιας εκστρατείας των Σταυροφόρων για να εκδιωχθούν οι Τούρκοι από τα Ιεροσόλυμα.(32)

Το 1099 μ.Χ. τα Ιεροσόλυμα πέφτουν στα χέρια των Σταυροφόρων, οι οποίοι ίδρυσαν εκεί το Λατινικό Βασίλειο.

Το βασίλειο αυτό διοικήθηκε σύμφωνα με το ευρωπαϊκό φεουδαρχικό σύστημα επεκτάθηκε από τη Βηρυττό μέχρι την Ακαμπα και τη Μεσόγειο θάλασσα και επέζησε για 88 χρόνια, δηλαδή μέχρι το 1187 μ.Χ. όταν ο ΣΑΛΑΧ ΕΛ ΔΙΝ κατακτά την πόλη.(33) Αργότερα, το 1229 μ.Χ. η πόλη τέθηκε κάτω από το χριστιανικό έλεγχο, επειδή ο μουσουλμάνος κυβερνήτης της την παραχώρησε προσωρινά για το Γερμανό αυτοκράτορα Φρειδερίκο τον Β΄, ο οποίος ηγήθηκε μιας σταυροφορίας για να απελευθερώσει την πόλη. Δέκα χρόνια αργότερα, οι μουσουλμάνοι ανακατέλαβαν την πόλη και έτσι συνολικά η παρουσία των Χριστιανών(Βυζαντινών και Σταυροφόρων διήρκεσε τέσσερις αιώνες.(34)

(28) IBID

(29) Οι εισβολείς άρπαξαν τον Τίμιο Σταυρό ως λάφυρο. Η ENRY CATTAN op.CIT 48.

(30) Ο Αδριανός εκδόθηκε διάταγμα του 135 μ.Χ και ο Κωνσταντίνος 323 μ.Χ.

(31) Θεοφάνης "Χρονογραφία" 7ος

(32) HENRY CATTAN - op.CIT 50

(33) Κωνσταντίνου Θ.Ευσταθιάδου - Διεθνές Δίκαιον Αθήναι 1977,σελ.187

(34) ΧΑΛΙΝΤ ΙΜΠΡΑΗΜ ΜΠΑΜΠΑ - op.CIT 16.HENRY CATTAN op.CIT 50.

1.5. Η ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (Αραβική και Τουρκική)

Οι Αραβες Μουσουλμάνοι ήρθαν από την Αραβική χερσόνησο και κυριεύσαν την Ιερουσαλήμ το 638 μ.Χ.(35)

Αφού στράτευσαν έξω από την πόλη για 4 μήνες, οι κάτοικοι της πόλης αρνούμενοι να παραδοθούν ζήτησαν να έρθει ο ίδιος ο Χαλίφης Ομάρ Μπίν Αλ Χατάμπ να παραλάβει την πόλη. Πράγματι ο Χαλίφης μετέβηκε στα Ιεροσόλυμα όπου ο Αραβικής καταγωγής πατριάρχης των Ιεροσολύμων Σωφρόνιος παρέδωσε την πόλη στον Χαλίφη Ομάρ αφού προηγουμένως σύναψε μαζί του μια συνθήκη με την οποία ο Χαλίφης παρείχε εγγυήσεις για τον σεβασμό των χριστιανικών εκκλησιών και την ασφάλεια των αμάχων κατοίκων της.(36)

Ο Χαλίφης διέταξε να κτισθεί ένα τέμενος στην τοποθεσία του ιερού βράχου όπου σύμφωνα με την Ισλαμική παράδοση ο Μωάμεθ πάτησε πριν ανέβει στους ουρανούς την νύχτα των ΙΣΡΑΑ ΚΑΙ ΜΕΕΡΑΤΖ.(37) (38)

Οι Τούρκοι με αρχηγό τον Σελίμ Α΄καταλαμβάνουν την Ιερουσαλήμ (1517 μ.Χ). Η πόλη συνέχισε να διοικείται από τους Αραβες. (39) (40)

Οι τουρκικές αρχές ενδιαφέρθηκαν για τους αγίους τόπους στην Ιερουσαλήμ και στην Βηθλεέμ εξ αιτίας των συνεχιζόμενων διενέξεων ανάμεσα στις χριστιανικές κοινότητες και ιδιαίτερα ανάμεσα στους Λατίνους, Ορθοδόξους και Αρμενίους σχετικά με τα δικαιώματα των κοινοτήτων στους Αγίους Τόπους.

Το σύνολο αυτών των δικαιωμάτων που θέσπισε η τουρκική κυβέρνηση καθιέρωσαν ένα ειδικό καθεστώς που επικράτησε στη συνέχεια.(41)

Το θέμα και στους Αγίους Τόπους και των δικαιωμάτων των χριστιανών στην Παλαιστίνη δεν περιορίστηκε σε τοπικό επίπεδο αλλά πήρε διεθνή σημασία μέσα από συμβατικά κείμενα που είχαν συνάψει οι ευρωπαϊκές δυνάμεις με τον οθωμανό Σουλτάνο.⁴²

Στη συνέχεια η Ρωσία το 1774 μ.Χ. απέκτησε τα ίδια προνόμια με τη Γαλλία και τη Βρετανία. Από τότε, η Ρωσία προβάλλεται ως προστάτιδα της ορθοδοξίας στην Οθωμανική αυτοκρατορία.(43)

(35) CHARLES.D.SMITH - PALESTINE AND THE ARAB - ISRAELI CONFLICT
SAN DIEGO STATE UNIVERSITY P.6-(N.YORK 1988)

(36) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΤ Θ:ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΤ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ ΣΕΛ:187 (ΑΘΗΝΑ 1977)

(37) Το νυχτερινό ταξίδι του Προφήτη προς τον ουρανό

(38) Εγκυκλοπαιδικό λεξικό του Ηλίου - Τόμος 15ος Αθήνα 1958

(39) HENRY CATTAN; OP.CIT P.53

(40) CHARLES.D.SMITH OP.CIT.P.13

(41) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΤ Θ.ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΤ,ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ,σελ.187-190(ΑΘΗΝΑ 1977)

(42) CHARLES SMITH - OP.CIT.P.11

(43) CHARLES SMITH OP; CIT.P.12

Η διαφορά πήρε έκταση όταν η Ρωσία ζήτησε από την Τουρκία να της αναγνωρίσει το δικαίωμα της στην προστασία των ορθοδόξων στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Τότερα από την Τουρκική απόρριψη του Ρωσικού αιτήματος ξέσπασε ο Πόλεμος στην Κριμαία (1854-1856) μεταξύ της Ρωσίας, από τη μια μεριά, και της Τουρκίας Γαλλίας και Αγγλίας από την άλλη.⁴⁴

Με τη συμμετοχή της Τουρκίας στο πλευρό της Γερμανίας, το 1914 (στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο), οι συμμαχικές άρχισαν να έχουν βλέψεις τις αραβικές περιοχές.

Η Βρετανία άρχισε διαπραγματεύσεις με τους Αραβες.

Η συμφωνία που προέκυψε περιλαμβάνεται σε μια σειρά διπλωματικών εγγράφων που αντάλλαξαν ο Σαρίφ Χουσάιν και ο Χένρι Μακμάχον.⁴⁵

Η Βρετανία και Γαλλία συνήψαν τη μυστική συμφωνία του ΣΑΙΚΣ-ΠΙΚΟ(16.5.1916) που προβλέπει την απόσχιση της Παλαιστίνης από την Τουρκία, θα τελούσε υπό διεθνή διοίκηση, η μορφή της οποίας θα καθοριζόταν μετά από διαβουλεύσεις με την Ρωσία και τον Σαρίφ Χουσάιν της Μέκκας.⁴⁶

Στις 2 Νοεμβρίου 1917, και μετά από σχετικές συνομιλίες με τη διεθνή Σιωνιστική Οργάνωση, ο λόρδος Μπάλφουρ απέστειλε επίσημη επιστολή στον Βρετανό σιωνιστή λόρδο Ρόθσαϊλντ γνωστοποιώντας του την απόφαση της Βρετανικής Κυβέρνησης να υποστηρίξει την ίδρυση εβραϊκής εθνικής εστίας στην Παλαιστίνη, υπό τον όρο ότι δεν θα παραβιάζονταν τα θρησκευτικά και πολιτικά δικαιώματα τόσο του εκεί υπάρχοντος πληθυσμού όσο και των άλλων Εβραίων που κατοικούσαν σ' άλλες χώρες.⁴⁷

Οι Αραβες που ζούσαν στην Παλαιστίνη από την αυγή της ιστορίας, οι οποίοι αποτελούσαν το 92% του πληθυσμού αντιτάχθηκαν στη διακήρυξη του Μπαλφούρ χαρακτηρίζοντάς την ως έγγραφο με το οποίο ένα έθνος δεσμεύεται να χορηγήσει σε δεύτερο έθνος μια χώρα που ανήκει σε τρίτο έθνος.⁴⁸

Με την εκ μέρους του στρατηγού Αλλενμπυ (ALLENBY) κατάληψη της Ιερουσαλήμ τερματίστηκε υπέρ των συμμάχων η Τουρκική κυριαρχία της πόλης που διήρκεσε τέσσερις αιώνες.

(44) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ.ΚΟΥΤΣΗΣ - ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ: διεθνές σχέσεις και πολιτική ανάπτυξη Τόμος Α', εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1992.σελ.28 -EZZELDIN FODA, The Question of jerusalem in International Relations, Palestine Reserch Center, Lebanon 1969, p.71

(45) Αλέξανδρος Σ.Κούτσης, απ.παρ.,σελ.81

(46) J.C.HUREWITZ, The Middle East and North Africa in world politics, A Documentary Record, Yale University press, New Haven and London, 1979, vol. 2, pp 60-64.

(47) J.C.HUREWITZ, op.cit.p.106

(48) Ibrahim EI-Abed-The palestine Question, Palestine Books No.17, palestine Research Center, (Beirut - Lebanon 1969) p.17

1.6. Η Βρεττανική Εντολή

Η είσοδος των Βρεττανικών δυνάμεων στην Ιερουσαλήμ το 1917 είχε ως αποτέλεσμα την οριστική και πραγματική απόσχιση της πόλης και της υπόλοιπης περιοχής της Παλαιστίνης από την Τουρκία και την υπαγωγή της στη βρεττανική διοίκηση. Στις 24 Ιουλίου 1922, το Συμβούλιο της Κοινωνίας των Εθνών ανέθεσε στη Βρεττανική Κυβέρνηση την εντολή να διοικήσει την Παλαιστίνη σύμφωνα με το άρθρο 22 του Συμφώνου της ΚΤΕ.⁴⁹

Το σύστημα των διεθνών εντολών καθιερώθηκε από το άρθρο 22 του Συμφώνου της ΚΤΕ και εφαρμόστηκε στις αποικίες που απώλεσε η ηττημένη κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο Γερμανία, καθώς και σε ορισμένα εδάφη που αποσπάσθηκαν από την εξίσου ηττημένη Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Τα εδάφη υπό εντολή, ανάλογα με το βαθμό ανάπτυξης του πληθυσμού τους, διαιρέθηκαν σε τρεις κατηγορίες:

α. στις εντολές Α υπήχθησαν οι πιο προηγμένοι λαοί, που κατοικούσαν σε εδάφη που αποσπάσθηκαν από την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Οι λαοί αυτοί, διαθέτοντας προωθημένο σύστημα αυτοκυβέρνησης, είχαν σχεδόν φθάσει στο επίπεδο του έθνους και είχαν απλώς ανάγκη των συμβουλών και της συνδρομής της εντολοδόχου δύναμης για να ολοκληρώσουν την πορεία τους προς την ανεξαρτησία. Στην κατηγορία αυτή υπήχθησαν η Συρία και ο Λίβανος (γαλλική εντολή), καθώς και το Ιράκ, η Παλαιστίνη και η Υπεριορδανία (αγγλική εντολή). Το Ιράκ αντιστάθηκε στην επιβολή της εντολής και κήρυξε την ανεξαρτησία του.⁵⁰

1.6.1. Η Συνθήκη της Εντολής

Κατά την περίοδο της εντολής, η Βρεττανική Κυβέρνηση παραβίασε το άρθρο 22 του Συμφώνου της Κοινωνίας των Εθνών υιοθετώντας τις ρυθμίσεις και τις λεπτομέρειες της Συνθήκης Εντολής με την συνεργασία των εκπροσώπων των Σιωνιστών, ερήμην των Παλαιστινίων και προσθέτοντας στο επίμενο της Συνθήκης της Εντολής, έναν άλλο σκοπό σχετικά με την ανεξαρτησία της Παλαιστίνης. Απέβλεψαν εγκαθίδρυση πολιτικών, διοικητικών και οικονομικών συνθηκών οι οποίες θα διασφάλιζαν τη δημιουργία της εθνικής εστίας των Εβραίων. Θέτοντας σε εφαρμογή την πραγματοποίηση της διακήρυξης του Μπάλφουρ.⁵¹

(49) Στο εξής χρησιμοποιούμε τη συντομογραφία Κ.Τ.Ε

(50) βλ. Κωνσταντίνου Π. Οικονομίδη-Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο-Α, Αντ.Σάκκουλα, Αθήνα 1989, σελ.103 - HUREWITZ, op.cit.p.179 - Παλαιστινιακά ντοκουμέντα p.l.o., Τημερέσια Επιμόρφωσης, TINISIA, 1987, σελ.103

(51) MOHAMED ISMAIL ALY-Επιχειρήματα της Ισραηλινής κυριαρχίας στην Παλαιστίνη, Αλεκ ΕΙ-Κοτούρ, Κάιρο 1975, σελ.212

1.6.2. Η περίοδος της Εντολής

Κατά την διάρκεια της εντολής η Βρετανική Κυβέρνηση επιτρέποντας την εβραϊκή μετανάστευση, επέδρασε στη δημογραφική σύνθεση της Παλαιστίνης γενικά και της Ιερουσαλήμ ειδικά. Ο αριθμός των Εβραίων κατοίκων της Παλαιστίνης δεκαπλασιάστηκε από 56.000 κατοίκους το 1918, σε 608.230 κατοίκους το 1946. Κατά την ίδια περίοδο ο αριθμός των Αράβων κατοίκων διπλασιάστηκε αντίθετα με τη φυσική αύξηση, δηλαδή από 650.000 σε 1.348.000 κατοίκους. Όσο αφορά την Ιερουσαλήμ ο αριθμός των Εβραίων κατοίκων τριπλασιάστηκε από 33.971 κατοίκους σε 99.400 κατοίκους κατά την ίδια περίοδο.⁵²

Οι Παλαιστίνιοι αντιτάχθηκαν στην εβραϊκή μετανάστευση πραγματοποιώντας διαδηλώσεις, απεργίες, διαταραχές κατά τα έτη 1920,1923,1929,1936 - 1939.⁵³ Υστερα από τις ταραχές και τις διαμαρτυρίες των παλαιστινικών,αναγκάστηκε η βρετανική κυβέρνηση στην έκδοση του Λευκού Βιβλίου στις 17 Μαΐου 1939. Οπου ανακοίνωσε σ' αυτό την απόφασή της στον περιορισμό της Εβραϊκής μετανάστευσης στα 75.000 άτομα, για τα πέντε επόμενα χρόνια. Και μετά από τα χρόνια αυτά δεν θα επιτραπεί η εβραϊκή μετανάστευση παρά μόνο με τη συγκατάθεση των Αράβων. επίσης, αναφέρει το βιβλίο ότι η ανεξαρτησία της Παλαιστίνης θα δοθεί μετά από δέκα χρόνια.

Ομως οι Εβραίοι Σιωνιστές καταπολέμησαν το λευκό Βιβλίο με βίαιες και τρομακτικές εκστρατίες.⁵⁴

(52) HENRY CATTAN - op.cit.p.66 - Ibrahim EI-Abed, op.cit.p.18

(53) AMΠΙΝΤΟΤΑ ΟΥΑΧΑΜΠ ΑΛ ΚΑΙΑΛΙ - op.cit.p.260

(54) HUREWITZ, op.cit.355

1.7. Η Διχοτόμηση της Παλαιστίνης και το Εδικό Διεθνές

Καθεστώς της Ιερουσαλήμ

Η βρετανική κυβέρνηση απέτυχε να λύσει το παλαιστινιακό πρόβλημα. Αναταραχές ξέσπασαν στην περιοχή μεταξύ των Παλαιστινίων και των Σιωνιστών, πράγμα που ώθησε τη βρετανική κυβέρνηση να ζητήσει βοήθεια από την Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. στις 2-4-1947, ζητώντας απόφαση σχετικά με το μέλλον της Παλαιστίνης.

Η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. συνήλθε σε έκτακτη σύνοδο για να συζητήσει την παλαιστινιακή υπόθεση και αποφάσισε τη σύσταση μιας επιτροπής έρευνας. Η επιτροπή επισκέφθηκε την Παλαιστίνη και άλλα αραβικά κράτη και συνέταξε πόρισμα που υπέβαλλε στη Γενική Συνέλευση κατά την τακτική της σύνοδο, το Σεπτέμβριο 1947. Μετά από μακροχρόνιες συζητήσεις η επιτροπή αυτή υπέβαλε στη Γενική Συνέλευση σχέδιο απόφασης διχοτόμησης της Παλαιστίνης σε δύο κράτη ένα αραβικό και ένα άλλο εβραϊκό, με την ταυτόχρονη δημιουργία διεθνή καθεστώτη περιοχής των Ιεροσολύμων.

Το σχέδιο αυτό αποτέλεσε τη Βάση για την Απόφαση 181-2 της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. που εκδόθηκε στις 29-11-1947 για τη διχοτόμηση της Παλαιστίνης και τη διεθνοποίηση των Ιεροσολύμων.

1.7.1. Το Ειδικό Καθεστώς της Ιερουσαλήμ:

Η απόφαση της διχοτόμησης οριοθέτησε τις περιοχές των Ιεροσολύμων που θα υπαχθούν στο διεθνές καθεστώς ως εξής:

A- Η περιοχή της Ιερουσαλήμ συμπεριλαμβάνει όλη την πόλη τις παλαιές και τις νέες συνοικίες, αραβικές και εβραϊκές.

Β- Τα χωριά και οι πόλεις γύρω από την Ιερουσαλήμ που αποτελούν μαζί της μια ενιαία περιοχή όπως εμφανίστηκαν στον χάρτη που συνήσθηκε στην απόφαση. Η περιοχή αυτή συμπεριλαμβάνει: Βηθλεέμ, Βηθσαχούρ, Βηθγκάλα, Σάαναρα, Αμποντις, Λαζάρεια, Τουρ, Ιεσούεια, Σαλουάν, Σουρ Μπάχιρ, Ούμ Ταουίλ, Λάφτα, Μότσα, Ντιρ Τασίν, Αιν Καρέμ, Αλμάλχα, Σαρφάτ, Βηθ Σαφσάφα και Ραμάτ Ραχήλ.

Επειδή η οικονομία της περιοχής δεν επέτρεπε την αυτονόμησή της από τις δύο οντότητες, την αραβική και την εβραϊκή, η απόφαση όρισε ότι οι τρεις περιοχές πρέπει να συνδεθούν σε μια οικονομική ένωση⁵⁵.

Η απόφαση της διχοτόμησης περιελάμβανε ένα άρθρο που προέβλεπε τη σύσταση μιας Επιτροπής που θα αναλάμβανε τα καθήκοντα της προσωρινής Διοίκησης στην Παλαιστίνη μετά από την αποχώρηση του εντολοδόχου κράτους και μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο διχοτόμησης και το ειδικό διεθνές καθεστώς των Ιεροσολύμων.

Η Επιτροπή Παλαιστίνης δεν μπόρεσε να ασκήσει τα καθήκοντά της στην πραγματικότητα. Πρώτο, εξ' αιτίας της άρνησης της βρετανικής κυβέρνησης να συνδιοικήσει με μια άλλη αρχή πριν από την αποχώρησή της από την Παλαιστίνη. Δεύτερο, μετά από την αποχώρηση των Βρετανών η Επιτροπή δεν μπόρεσε να ασκήσει τα καθήκοντά της λόγω των ταραχών που επικρατούσαν στην Παλαιστίνη και ειδικά στα Ιεροσόλυμα.

Λόγω αυτών των ταραχών ο Ο.Η.Ε.⁵⁶ έλαβε μια σειρά αποφάσεων. Οι αποφάσεις αυτές όμως δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν την επιδείνωση της κατάστασης⁵⁶.

Αναφέρουμε τις πιο σημαντικές αποφάσεις:

55. EZZELDIN FODA - op. cit. 177

56. HENRY CATTAN - op. cit. p. 72

- Η με αριθμό 44 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας που ελήφθη την 1-4-1948 μετά από του εκπροσώπου της αμερικανικής κυβέρνησης για σύγκληση μιας έκτακτης συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. για να εξετάσει ευρύτερα το θέμα της διακυβέρνησης στην Παλαιστίνη . Οι Η.Π.Α, στη , από τις 11-4-1948, σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης ζήτησαν να ανασταλεί η εφαρμογή του σχεδίου της διχοτόμησης και κάλεσαν να δημιουργηθεί μια προσωρινά κηδεμονία στην Παλαιστίνη μέχρις ότου να δημιουργηθεί ένα κράτος αποδεκτό από αμφότερα τα έθνη, των Αράβων και των Εβραίων.

Όμως οι Εβραίοι απέρριψαν έντονα την πρόταση αυτή και τελικά δεν εγκρίθηκε⁵⁷.

- Η με αριθμό 48 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. από τις 23-4-1948 σύμφωνα με την οποία ορίστηκε μια επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών διατηρήσουν πρόξενους στα Ιεροσόλυμα. Η επιτροπή αυτή τελικά καταρτίστηκε από εκπροσώπους των προξενείων των Η.Π.Α, του Βελγίου και της Γαλλίας.

- Η με αριθμό 187 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. στις 6-5-1948 για το διορισμό Ειδικού Δημοτικού Επιτρόπου στα Ιεροσόλυμα. Παρά τον διορισμό του ο Επίτροπος δεν μπόρεσε να ασκήσει τα καθήκοντά του.

- Συμπεράσματα, παρ'όλες τις αποφάσεις αυτές ο Ο.Η.Ε. δεν μπόρεσε να βελτιώσει την κατάσταση που έφτασε σε σημείο ώστε το εντολοδόχο κράτος να εγκαταλείψει κάθε ενέργεια εφαρμογή και τήρησης του νόμου και της τάξης στην Παλαιστίνη.

57. HENRY CATTAN - op.cit.p. 73

1.7.2. Η Λήξη της Εντολής

Η απόφαση της διχοτόμησης προέβλεπε να τερματιστεί η εντολή το συντομότερο δυνατόν όχι αργότερα από την 1-8-1948.

Όμως η εντολοδόχος κυβέρνηση όρισε την 15-5-1948 ημερομηνία τερματισμού της εντολής. Πράγματι, η βρετανική κυβέρνηση απέσυρε τις δυνάμεις της μια ημέρα πιο πριν δηλαδή στις 14-5-1948 χωρίς να παραδόσει την διοίκηση σε μια συγκεκριμένη οργανωμένη αρχή ώστε να την διαδεχθεί στη διακυβέρνηση.

Την ίδια μέρα, οι Εβραίοι κήρυξαν την ίδρυση του κράτους του Ισραήλ βασιζόμενοι στην απόφαση διχοτόμησης. Αλλά οι Παλαιστίνιοι και οι Άραβες απέρριψαν την απόφαση της διχοτόμησης και την δημιουργία του εβραϊκού κράτους. Έτσι ξέσπασαν οι ταραχές και η βία σ' όλα τα μέρη της Παλαιστίνης.

Στις 15 Μαΐου 1948, ξέσπασε πόλεμος μεταξύ του Ισραήλ και των γειτονικών αραβικών κρατών μετατρέποντας τα Ιεροσόλυμα σε πεδίο πολεμικών επιχειρήσεων.

1.7.3. Η περίοδος του Ο.Η.Ε.

Ο Ο.Η.Ε. αποφάσισε το διορισμό ενός διεθνούς μεσολαβητή για την προστασία της ασφαλείας των κατοίκων της Παλαιστίνης, την προστασία των Αγίων Τόπων και την εξεύρεση τρόπου ειρήνευσης της κατάστασης στην Παλαιστίνη. Διορίστηκε ο κόμης ΜΠΕΡΝΑΝΤΟΤ (Count FOLKE BERNADOTTE), ο Σουηδός, για την αποστολή αυτή. Ο στόχος των Εβραίων ήταν να κατακτήσουν τα Ιεροσόλυμα και να δημιουργήσουν ένα θρησκευτικό και φυλετικό εβραϊκό κράτος. Για να πραγματοποιήσουν το σκοπό αυτό διέπραξαν βίαιες και δολοφονικές ενέργειες τρομοκράτησης των κατοίκων και εξανάγκασε εγκατάλειψη των Ιεροσολύμων έτσι ώστε οι Εβραίοι να κατακτήσουν τα Ιεροσόλυμα χωρίς αντίσταση.

Οι χειρότερες ενέργειες διεπράχθησαν μέσα στην Ιερουσαλήμ και γύρω της. Με την πιο γνωστή σφαγή της Ντεΐρ Γιασίν⁵⁸.

Ένα χρόνο μετά την αναχώρηση την βρετανική, οι Ισραηλινές δυνάμεις κατέκτησαν το δυτικό τμήμα της Ιερουσαλήμ (το διεθνοποιημένο μέρος) στις 14 και 15 Μαΐου 1948 και άρχισαν την προέλασή τους προς το ανατολικό τμήμα. Η αντίσταση των κατοίκων του τους σταμάτησε ενώ οι δυνάμεις του Ιορδανικού στρατού εισήλθαν στο ανατολικό τμήμα της πόλης, στις 18-5-1948. Έτσι πρώτο το Ισραήλ εισέβαλε στην πόλη και απέτρεψε τη διεθνοποίηση.

Στις 29 Μαΐου 1948, το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. κάλεσε σε ανακωχή τεσσάρων εβδομάδων. Ο διεθνής μεσολαβητής Μπερναντότ επέβλεπε τη διοργάνωση της ανακωχής που τέθηκε σε ισχύ στις 11-6-1948. Η ανακωχή αυτή βοήθησε τους Εβραίους να βελτιώσουν την στρατιωτική τους θέση ανεφοδιαζόμενοι με πολεμικό υλικό που τους επέτρεψε τη συνέχιση των εχθροπραξιών ώστε να κατακτήσουν την Λούδα, την Ράμλα και να ανοίξουν τον δρόμο Ιερουσαλήμ - Τελ Αβίβ⁵⁹.

58. CHARLES D. SMITH - op.cit. 145

59. EZZELDIN FODA - op. cit. 179

Στις 15-7-1948 το Συμβούλιο Ασφαλείας διέταξε παύση πυρός. Στη συνέχεια η στρατιωτική κατάσταση στην Ιερουσαλήμ έμεινε αμετάβλητη μέχρις ότου σταθεροποιήθηκε και παγιώθηκε με τη Συνθήκη Ανακωχής μεταξύ Ισραήλ και Ιορδανίας στη Ρόδο στις 3-4-1949.

Η Συμφωνία της Ανακωχής άφησε το δυτικό τμήμα της πόλης κάτω από την Ισραηλινή κατοχή. Ενώ το ανατολικό τμήμα έμεινε κάτω από Ιορδανικό έλεγχο. Επίσης σε δώδεκα από τις δεκαπέντε αραβικές συνοικίες δεν επέτρεψε την επιστροφή των κατοίκων.

Οι αραβικές συνοικίες που οι ισραηλινές δυνάμεις κατέκτησαν στο Δυτικό τμήμα της πόλης είναι:

Κατμούν, Μεσράρα, Ταλίμπινα, Άνω Μπούκα, Κάτω Μπούκα, ο Ελληνικός οικισμός, ο Γερμανικός οικισμός, Σεΐχ Τζαράχ, Ντειρ Άμπου Τουρ, Μαμάν Αλλάχ, Προφήτης Δαβίδ και Σειχ Μπαντέρ⁶⁰.

Ο απεσταλμένος του Ο.Η.Ε. κόμης Φόλκε Μπερναντότ προσπάθησε να βρει κάποια λύση, για την παλαιστινιακή υπόθεση χειριζόμενος τρία βασικά θέματα, το θέμα της γης, το θέμα των προσφύγων και το θέμα των Ιεροσολύμων.

Απέτυχε όμως στην αποστολή του εξ' αιτίας της αδιάλλακτης στάσης της ισραηλινής πλευράς. Οι εβραϊκές συμμορίες τον δολοφόνησαν στην Ιερουσαλήμ, στις 17-9-1948, κατηγορώντας τον ότι είχε φιλοαραβικές στάσεις.

60. HENRY CATTAN - op.cit. 94

1.7.4. Το Συμβούλιο Κηδεμονίας των Ιεροσολύμων:

Τον διαδέχθηκε ο Ραλφ Μπανς σύμφωνα με την σύναψη ανακωχής που τέθηκε σε εφαρμογή βάσει των θέσεων των δύο πλευρών στην πόλη⁶¹.

Παρά το ότι τα Ιεροσόλυμα υπάγονταν στρατιωτικώς σε αμφότερες τις πλευρές, την ισραηλινή και την ιορδανική, ο Ο.Η.Ε. υιοθέτησε δύο αποφάσεις οι οποίες τόνισαν ξανά τη δημιουργία ενός διεθνούς καθεστώτος για την πόλη των Ιεροσολύμων.

- Η πρώτη είναι η απόφαση με αριθμό 194-3/11-12-1948 με την οποία η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε, επειδή τα Ιεροσόλυμα συνδέονται με τρεις παγκόσμιες θρησκείες, όρισε ότι η πόλη είναι αναγκαίο να τεθεί κάτω από τον πραγματικό έλεγχο του Ο.Η.Ε.

- Η δεύτερη είναι η απόφαση με αριθμό 303-4/9-12-1949 με την οποία ορίζεται ότι η περιοχή των Ιεροσολύμων θα τεθεί κάτω από ένα μόνιμο διεθνές καθεστώς που θα εξασφαλίζει την ελεύθερη είσοδο και έξοδο από την πόλη για το πρόσκυνημα στους Αγίους Τόπους.

Η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. ανάθεσε σε νέο Συμβούλιο Κηδεμονίας να αναλάβει σε ισχύ το σύνταγμα των Ιεροσολύμων και τις ευθύνες της διοίκησης.

Το Συμβούλιο της Κηδεμονίας ανέλαβε τις ευθύνες του, πραγματοποιώντας περισσότερες από τριάντα συνεδριάσεις και καταλήγοντας στη διαμόρφωση και έγκριση του προαναφερόμενου συντάγματος που αποτελείται από 43 άρθρα.

61. CHARLES D. SMITH - op.cit. 174. Η συνθήκη της Ρόδου στις 3-4-1949 μεταξύ Ισραήλ και Ιορδανίας.

Το Συμβούλιο Κηδεμονίας σε σύντομο χρονικό διάστημα διαπίστωσε την αδυναμία του να εφαρμόσει το καθεστώς αυτό.

Ενώ το Συμβούλιο Κηδεμονίας συζητούσε τις αρχές και βάσεις για την εφαρμογή του καθεστώτος, το Ισραήλ, στις 11-12-1949, κήρυξε επίσημα τη μεταφορά της πρωτεύουσάς του στην Ιερουσαλήμ. Επίσης η Ιορδανία, ανακοίνωσε την επόμενη μέρα, δηλ. 12-12-1949 την προσάρτηση των εδαφών που κατέχει από την Παλαιστίνη συμπεριλαμβανομένων και των ελεγχόμενων από ιορδανικές δυνάμεις περιοχών των Ιεροσολύμων⁶².

Η Βρετανική Κυβέρνηση έσπευσε να ανγνωρίσει το Ισραήλ DE JURE αναγνωρίζοντας επίσης και την προσάρτηση των Παλαιστινιακών εδαφών προς την ανατολική Ιορδανία για την δημιουργία του Χασιμικού Ιορδανικού Βασιλείου, σύμφωνα με ρυθμίσεις οι γενικές του τέθηκαν από την Επιτροπή ΜΠΙΑ το 1937 για πρώτη φορά⁶³.

Ενώ η Ιορδανία προσάρτησε το ανατολικό τμήμα της Ιερουσαλήμ. Το Συμβούλιο Κηδεμονίας διαμαρτυρήθηκε ρητώς κατά των μέτρων που πήρε το Ισραήλ στη μεταφορά των Υπουργείων και μερικών κεντρικών υπηρεσιών στην Ιερουσαλήμ⁶⁴.

62. EZZELDIN FODA - op.cit. 181

63. Ibid 181

64. Ύστερα από αυτό το θέμα της διεθνοποίησης των Ιεροσολύμων δεν συζητήθηκε καθόλου στην έκτη σύνοδο της Γ.Σ. το 1951 ούτε ετέθει στην ημερήσια διάταξη της έβδομης συνόδου 1952 και της όγδοης συνόδου το 1953 παρά το ότι το Ισραήλ στις 13-7-1953 μετέφερε το Υπουργείο Εξωτερικών του στην Ιερουσαλήμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Προσπάθεια καθιέρωσης της Ιερουσαλήμ ως Πρωτεύουσας

α. Η μεταφορά του Ισραηλινού Υπουργείου Εξωτερικών στην Ιερουσαλήμ.

Το Ισραηλινό Υπουργείο Εξωτερικών ιδρύθηκε επίσημα στο Τελ Αβίβ αμέσως μετά από τη διακήρυξη της δημιουργίας του Ισραήλ στις 14-5-1948. Στις 13-7-1953 το Ισραήλ μετέφερε το Υπουργείο Εξωτερικών του προς το δυτικό τμήμα της πόλης Ιερουσαλήμ. Το Ισραήλ προέβη στην πράξη αυτή ώστε να την επιβάλλει ως τετελεσμένο γεγονός με σκοπό να αποσπάσει την εκ μέρους των άλλων κρατών αναγνώριση στην απόφασή του να προσαρτήσει την Ιερουσαλήμ και να την καθιερώσει ως πρωτεύουσά του, παρά το ότι η πράξη του αυτή αντίκειται σ'όλα τα διεθνή ψηφίσματα και σ'όλες τις διεθνείς αποφάσεις.

Τα περισσότερα κράτη που είχαν αναγνωρίσει διπλωματικά το Ισραήλ, σε ένδειξη σεβασμού τους προς τον Ο.Η.Ε. και το σχέδιο διεθνοποίησης, αποδοκίμασαν την μεταφορά του Υπουργείου Εξωτερικών στην Ιερουσαλήμ ανακοινώνοντας ότι οι Η.Π.Α δεν σκέφτονται να μεταφέρουν την πρεσβεία του στην Ιερουσαλήμ βλέποντας ότι τέτοια πράξη έρχεται σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. σχετικά με το διεθνή χαρακτήρα της πόλης των Ιεροσολύμων,⁽¹⁾

Στην πέμπτη έκταση σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης, ο πρέσβης των Η.Π.Α Γκόλντμπεργκ (GOLDBERG) δήλωνε στις 14-7-1967: "σχετικά με τις από 28-6-1967 ενέργειες της Κυβέρνησης του Ισραήλ θέλω να διευκρινήσω ότι οι Η.Π.Α δεν πρόκειται να αποδεχθούν τα μέτρα αυτά ούτε να τα αναγνωρίζουν επειδή αλλοιώνουν την κατάσταση στα Ιεροσόλυμα.

(1) -EZZELDIN FODA OP.CIT 213

Στη 1-7-1969, ο πρέσβης των Η.Π.Α. Γιοστ (TOST) γνωστοποίησε στο Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε τα εξής:

"Τα Ιεροσόλυμα είναι ιερή πόλη για τρεις σημαντικές θρησκείες στον κόσμο για τον Χριστιανισμό, το Ισλάμ και τον Εβραϊσμό.

Εξ' αιτίας της πραγματικότητας αυτής οι Η.Π.Α θεωρούσαν την Ιερουσαλήμ ως έχουσα διακεκριμένη διεθνή θέση⁽²⁾.

Πολλά κράτη συνέπλευσαν με τις Η.Π.Α, ιδιαίτερα τα κράτη της Λατινικής Αμερικής και τα καθολικά κράτη αρνούμενα να υποβάλλουν τα διαπιστευτήρια των Πρέσβων και Πληρεξούσιων Υπουργών τους στην Ιερουσαλήμ.

Η στάση αυτή προκάλεσε την αντίδραση των Ισραηλινών αρχών οι οποίες ανακοίνωσαν στις 16-12-1953 ότι δεν θα δεχθούν Πρέσβεις και Πληρεξούσιους Υπουργούς που δεν υποβάλλουν τα διαπιστευτήριά τους στην Ιερουσαλήμ. Στη συμπεριφορά τους αυτή οι Ισραηλινές αρχές ενθαρρύθηκαν από τη στάση μερικών δυτικών κρατών που επιδοκίμαζαν την πολιτική του Ισραήλ στη επιβολή της πολιτικής του τετελεσμένου γεγονότος. Αναφερόμαστε ειδικά στην Μ.Βρετανία της οποίας ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωνε ότι η υποβολή των διαπιστευτηρίων στις Ισραηλινές αρχές στην Ιερουσαλήμ δεν σημαίνει κατά ανάγκη την αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ⁽³⁾.

(2) -HENRY CATTAN OP:CIT 196

(3) - EZZELDIN FODA OP.CIT 214

Παρ'όλα αυτά μερικά κράτη ήταν επιφυλακτικά στη μεταφορά των εδρών των διπλωματικών τους αποστολών στην Ιερουσαλήμ. Μερικά άλλα κράτη, όμως, δέχθηκαν να υποβάλλουν οι διπλωμάτες τους τα διαπιστευτήριά τους στην Ιερουσαλήμ, δικαιολογώντας την πράξη αυτή ότι δεν σημαίνει κατά ανάγκη την αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ.

Κράτη που έχουν πρεσβεία στην Ιερουσαλήμ είναι: Ολλανδία, Κостаρίκα, Κολομβία, Βολιβία, Χιλή, Δομηνικανή Δημοκρατία, Παναμάς, Δημοκρατία του Ισημερινού Σαλβαδόρ, Αϊτή, Ουρουγουάη, Γουατεμάλα και Βενεζουέλα⁽⁴⁾.

Στις 20-8-1980, το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε πήρε την με αριθμό 487 απόφαση, με την οποία ζήτησε από όλα τα κράτη που έχουν πρεσβεία στην Ιερουσαλήμ να τις αποσύρουν από εκεί. Τα περισσότερα κράτη συμμορφώθηκαν με την απόφαση αυτή.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι χώρες που σύναψαν διπλωματικές σχέσεις με το Ισραήλ ή με την Ιορδανία δεν περιορίστηκαν μόνο στην μεταφορά των διπλωματικών αποστολών τους στην Ιερουσαλήμ, αλλά επεκτάθηκαν στη σύσταση προξενικών αποστολών είτε στο Ισραηλινό είτε στο Ιορδανικό τμήμα της πόλης. Τα κράτη αυτά δεν αναγνώρισαν ούτε το Ισραηλινό ούτε το Ιορδανικό καθεστώς στην Ιερουσαλήμ παρά τα μέτρα προσάρτησης.

(4) -HENRY CATTAN OP.CIT 196

Οι προξενικές αποστολές συνέχισαν να ασκούν τις δραστηριότητές τους σε αμφότερα τα τμήματα της πόλης χωρίς να αναγνωρίζουν την διχοτόμηση της Ισραηλο-Ιορδανικής συνθήκης ανακωχής. Η αποδοχή της συνθήκης δίνει πολιτικά και νομικά δικαιώματα σε καθεμιά από τις δύο πλευρές στο τμήμα που ελέγχει.

Καμιά χώρα δεν επέτρεψε στους προξένους ή στην Ιερουσαλήμ να υποβάλλουν τα πιστοποιητικά διορισμού τους σε οποιαδήποτε από δύο κυβερνήσεων αρχή, ούτε να απολάβουν από τις αρχές αυτές τις εγκρίσεις του διορισμού τους με εξαίρεση τα προξενεία των αραβικών χωρών στο ανατολικό τμήμα και τις προξενικές υπηρεσίες της Αιθιοπίας και του Σαλβαδόρ στο δυτικό εβραϊκό τμήμα της πόλης. Εκτός από τις προαναφερόμενες εξαιρέσεις, οι πρόξενοι συνέχιζαν να λειτουργούν ανεπισήμως στην πόλη χωρίς να υπάρχει αμοιβαία αναγνώρισή τους με τις κυβερνητικές αρχές στην πόλη.

Επίσης, ορισμένες χώρες έδωσαν εντολές στις πρεσβείες τους, στο Τελ Αβίβ, ώστε οι διπλωμάτες τους να απέχουν επισήμως από τις τελετές που διοργανώνουν οι άλλες πρεσβείες, στην Ιερουσαλήμ, καθώς και στις εκδηλώσεις και στρατιωτικές παρελάσεις που διοργανώνουν οι κυβερνητικές αρχές στην Ιερουσαλήμ, να αποφεύγουν την υπογραφή οποιασδήποτε συμφωνίας ή πρωτοκόλλου στην πόλη.

Μερικές χώρες αρνούνται στις πρεσβείες τους να στέλνουν την αλληλογραφία και τα υπομνήματά τους στο Υπουργείο Εξωτερικών στην Ιερουσαλήμ και συνέχιζαν να στέλνουν την αλληλογραφία τους στο Τελ Αβίβ⁽⁵⁾.

(5) EZZELDIN FODA - OP.CIT 218

β. Η Ισραηλινή Βουλή στην Ιερουσαλήμ:

Στις 31-8-1966, εγκαινιάστηκε το καινούργιο κτίριο της Ισραηλινής Βουλής(KNESET) στο δυτικό τμήμα της πόλης των Ιεροσολύμων. Ο σκοπός της Ισραηλινής κυβέρνησης από τα εγκαίνια αυτά ήταν μια νέα προσπάθεια να επιβάλλει την πολιτική του τετελεσμένου γεγονότος καταστρώντας την Ιερουσαλήμ πρωτεύουσα του Ισραήλ.

Για την περίπτωση προσκλήθησαν τα Κοινοβούλια των χωρών που δεν είχαν ανταλλάξει διπλωματικές αντιπροσωπείες (των τότε Ανατολικών χωρών και της Ινδίας) αρνήθηκαν την πρόσκληση αυτή.⁽⁶⁾

-Επίσης μερικά από τα Κοινοβούλια των χωρών που είχαν ανταλλάξει διπλωματικές αντιπροσωπείες δεν συμμετείχαν στα εγκαίνια του νέου κτιρίου. Οι χώρες αυτές είναι: Βερμανία, Γάνα, Τουρκία, Αργεντινή, Βολιβία, Κούβα, Ισημερινός, Μεξικό, ο Καναδάς και η Νορβηγία⁽⁷⁾.

-Παραβρέθηκαν στα εγκαίνια του νέου κτιρίου της KNESET πρόεδροι, αντιπρόεδροι και μέλη των Κοινοβουλίων και διπλωματικοί εκπροσώποι 39 χωρών.

-Πρόσωπα από χώρες που δεν είχαν αναγνωρίσει την Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσα του Ισραήλ λ.χ. Ιταλία, Βέλγιο και Γαλλία παρευρέθηκαν με την προσωπική τους ιδιότητα ανταποκρινόμενοι σε προσωπικές προκλήσεις,

(6) IBID 227

(7) IBID 227

χωρίς να εκπροσωπήσουν τις χώρες τους ούτε τα Κοινοβούλιά τους. Η παρουσία τους βέβαια σε καμιά περίπτωση δεν σήμαινε την εκ μέρους των κρατών τους αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ⁽⁸⁾.

Σχετικά με το θέμα αυτό, η Γαλλική κυβέρνηση, τον Σεπτέμβριο του 1966, ανέφερε στα αραβικά κράτη, σχετικά με τη στάση της Γαλλικής κυβέρνησης για το θέμα της Ιερουσαλήμ, τα εξής:

η παρουσία των προσώπων δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση γαλλική αναγνώριση προσάρτησης τμήματος της Ιερουσαλήμ ούτε προς την Ιορδανία. Η Γαλλική Κυβέρνηση θεωρεί την Ιερουσαλήμ γεωγραφικώς και νομικώς διεθνή περιοχή, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. Ο Γάλλος πρόξενος στην Ιερουσαλήμ είναι ανεξάρτητος από τις Γαλλικές πρεσβείες στο Τελ Αβίβ και στο Αμμάν. Υπάγεται αμέσως στο Γαλλικό Υπουργείο Εξωτερικών στο Παρίσι.

Η Γαλλική Βουλή λαμβάνοντας την Ισραηλινή πρόσκληση, δηλώνει ότι σε περίπτωση θετικής ανταπόκρισης, δεν σημαίνει αναγνώριση εκ μέρους της Γαλλίας της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσα του Ισραήλ.

Η αναγνώριση πραγματοποιείται με την μετάβαση και εγκατάσταση του Γάλλου πρέσβευς στην Ιερουσαλήμ και ταυτόχρονα με το κλείσιμο του Γαλλικού προξενείου στο Ισραηλινό τομέα της αγίας πόλης⁽⁹⁾.

(8) IBID 228

(9) IBID 229

Παρομοίως η Ιαπωνική κυβέρνηση ανέφερε τον Σεπτέμβριο 1966 ότι η Ιαπωνική αντιπροσωπεία που παρέστει στα εγκαίνια της ΚΝΕΣΕΤ δεν εκπροσωπεί την Ιαπωνική κυβέρνηση καθώς η Ιαπωνία τηρεί τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε σχετικά με το θέμα της Ιερουσαλήμ. Η επίσκεψη σε καμιά περίπτωση δεν σημαίνει υποχώρηση της Ιαπωνίας από τις θέσεις της ούτε αναγνώρισή της της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ⁽¹⁰⁾.

Επίσης η Βρετανική κυβέρνηση ανέφερε τον Σεπτέμβριο 1966 τα εξής: "ότι ο Βρετανός πρέσβης παρίστατο στα εγκαίνια του νέου κτιρίου της ΚΝΕΣΕΤ αυτό δεν σημαίνει Βρετανική αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ" - ο πρόεδρος της βουλής των Κοινοτήτων παραβρέθηκε στα εγκαίνια της ΚΝΕΣΕΤ αλλά η παρουσία του δεν έχει πολιτικό νόημα δεδομένου ότι ο εν λόγω κύριος παραβρέθηκε με την προσωπική του ιδιότητα. Προστίθεται στο προηγούμενο γεγονός ότι ο θεσμός της Βρετανικής βουλής των Κοινοτήτων δεν παρέχει στον πρόεδρό της καμιά πολιτική ιδιότητα⁽¹¹⁾.

Γ. Η στάση του Βατικανού και των παγκοσμίων εκκλησιών.

Το Βατικανό, οι καθολικές χώρες, οι ορθόδοξες χώρες και οι παγκόσμιες εκκλησίες αντιτάχθηκαν κατά της εκ μέρους του Ισραήλ προσάρτησης της Ιερουσαλήμ και υποστήριξαν την διεθνοποίηση της πόλης.

Στην παπική διακήρυξη, στις 24-12-1948, ο Πάπας Πίος ΙΒ΄ (PIUS XII) εξέφρασε την ελπίδα του να εφαρμοστεί ένα σταθερό διεθνές καθεστώς εγγυημένο νομικά για την πόλη της Ιερουσαλήμ και τα περίχωρά της.

(10) Ibid

(11) Ibid

Ο Πάππας εξέφρασε την ίδια ευχή του στο γενικό του διάγγελμα, στις 15-4-1949. Από τότε το Βατικανό εξέδωσε ανακοινώσεις με τις οποίες υιοθέτησε την ιδέα του ειδικού καθεστώτος για την Ιερουσαλήμ.

Ο Πάππας Ιωάννης Παύλος Β΄, σε μια εισήγησή του, στη Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε., στις 2-12-1979, είπε τα εξής:

"προσβλέπουμε επίσης σε ένα ειδικό καθεστώς με διεθνείς εγγυήσεις -όπως το ανέφερε ο προκάτοχός μου Παύλος ΣΤ΄- που να σέβεται τον ειδικό χαρακτήρα της Ιερουσαλήμ που αποτελεί την ιερή κληρονομιά των τριών μονοθεϊκών θρησκειών, του εβραϊσμού, του χριστιανισμού και του Ισλάμ⁽¹²⁾.

Στην 1-8-1967, το Εθνικό Συμβούλιο Εκκλησιών επικύρωσε επίσημα την υποστήριξή του στη διεθνή παρουσία στα Ιεροσόλυμα. Επίσης η γενική συνέλευση του Διεθνούς Συμβουλίου Εκκλησιών, που συγκλήθηκε στο Ναϊρόμπι τον Ιανουάριο 1975, αποφάνθηκε ότι πολλές εκκλησίες μέλη του Συμβουλίου ανησυχούν πολύ για τους Αγίους Τόπους που ανήκουν στους χριστιανούς στα Ιεροσόλυμα.

Το Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να μην καταντήσουν οι Αγιοι Τόποι απλά μνημεία προσκυνήματος αλλά να λειτουργούν ως ζωντανά κέντρα πλήρους λειτουργίας ανταποκρινόμενα στα αισθήματα των χριστιανικών κοινοτήτων των οποίων διατηρείται η ύπαρξη και οι ρίζες στην Αγία Πόλη⁽¹³⁾.

(12) HENRY CATTAN OP. CIT 198

(13) Ibid 199

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία στην Βόρεια και Νότια Αμερική στις 31-12-1949, με επιστολή της προς του Συμβουλίου Κηδεμονίας, βλέπει ότι η σταθερότητα των Αγίων Τόπων και των ιερών ναών είναι πραγματοποιήσιμη μόνο με τη διεθνοποίηση των Ιεροσολύμων⁽¹⁾.

Μένει να τονίζουμε ότι το Βατικανό δεν σύναψε με το Ισραήλ διπλωματικές σχέσεις, από τότε που ιδρύθηκε παρά μόνο στις 30-12-1993 όταν υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ Ισραήλ και του Βατικανού που προβλέπει τη σύναψη μεταξύ τους διπλωματικές σχέσεις.

Είναι αναγκαίο να λεχθεί ότι η διακυβερνητική Συνδιάσκεψη Ισλαμικών Χωρών σε πολλές αποφάσεις της τονίζει τη μη αναγνώριση των μέτρων που παίρνει το Ισραήλ σχετικά με την Ιερουσαλήμ. Η Συνδιάσκεψη αυτή δημιουργήθηκε το 1969, ύστερα από την πυρκαϊά στο τέμενος Αλ ΑΚΣΑ. Από τη Συνδιάσκεψη αυτή εκπορεύθηκε ο Οργανισμός Ισλαμικής Συνδιάσκεψης που συγκαλείται τακτικά μια φορά ετησίως σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών των ισλαμικών χωρών.

Σε μια Συνδιάσκεψη του οργανισμού αυτού που έλαβε χώρα στο ΦΑΣ του Μαρόκου (8-12 Μαΐου 1979), όπου εκπροσωπήθηκαν 40 ισλαμικές χώρες, υιοθετήθηκαν αποφάσεις μεταξύ των οποίων η υπ' αριθμό 3/10 που ορίζει:

(1) EZZELDIN FODA OP. CIT 206

- 1 - Επιβεβαιώνει την υποχρέωση των χωρών μελών να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή των αποφάσεων που σχετίζονται με την Ιερουσαλήμ ειδικά εκείνων που ο Ο.Η.Ε υιοθέτησε από το 1947.
- 2 - Ζητεί από όλα τα κράτη μέλη να επικοινωνήσουν με τις χώρες οι οποίες έχουν πρεσβείες στο Ισραήλ για να αντισταθούν στις ισραηλινές πιέσεις που αποσκοπούν στην μεταφορά των πρεσβειών τους στην Ιερουσαλήμ. Η αντίστασή τους θα είναι ένδειξη σεβασμού των αισθημάτων των Μουσουλμάνων και συμπορεύεται με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε ενώ οποιαδήποτε μεταφορά πρεσβείας θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στις σχέσεις των χωρών εκείνων με τις ισλαμικές χώρες.

Το 1980, συνήλθε η Ισλαμική Συνδιάσκεψη στο Αμμάν (της Ιορδανίας) και ζήτησε από τις χώρες που διατηρούν πρεσβείες στην Ιερουσαλήμ να τις μεταφέρουν εκτός της πόλης προειδοποιώντας ότι οι ισλαμικές χώρες θα διακόψουν στις διπλωματικές και οικονομικές σχέσεις με τα κράτη που θα διατηρούν ή θα ανοίξουν πρεσβείες τους στην Ιερουσαλήμ⁽¹⁴⁾.

Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι όλες οι αλλοιώσεις που έκανε το Ισραήλ στην δημογραφική δομή της Ιερουσαλήμ από το 1948 οδήγησαν σε ουσιαστική μείωση του αραβικού, χριστιανικού και μουσουλμανικού πληθυσμού της πόλης και αύξηση του αριθμού των εβραίων κατοίκων της. Εξ' αιτίας της ταραχής της δημογραφικής ισορροπίας μεταξύ των αράβων και εβραίων η πραγματική εφαρμογή του διεθνούς καθεστώτος με τις παρούσες συνθήκες σύμφωνα με την υπ' αριθμό 181 (2).

(14) HENRY CATTAN-OP. CIT 197

απόφαση θα σήμαινε να τεθεί η πόλη, το μέλλον της και η διοίκησή της στα χέρια των εβραίων εποίκων που το Ισραήλ έφερε για το σκοπό αυτό, δηλαδή για εβραϊκοποίησή της.

Η διεθνοποίηση δύναται να εφαρμοστεί σε διαφορετικές συνθήκες από εκείνες που προβλέπει η απόφαση της διχοτόμησης 181 (2), δηλαδή τρόπο που να συμφωνεί με τα δικαιώματα των Παλαιστινίων. Η μη προσαρμογή των διατάξεων που αφορούν την διοίκηση της Ιερουσαλήμ όπως αναφέρονται στην απόφαση 181 (2) δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση την εγκατάλειψη της αρχής της διεθνοποίησης που πρέπει να γίνει σεβαστή και να επιβληθεί αφού είναι αναγκαία για την προστασία της Ιερουσαλήμ και την διατήρηση του θρησκευτικού και ιστορικού χαρακτήρα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η προσάρτηση της Ιερουσαλήμ

Ως αποτέλεσμα του πολέμου του 1967, το Ισραήλ κατέλαβε τη Δυτική Όχθη και τη Λωρίδα της Γάζα, συμπεριλαμβανόμενης και της Αραβικής Ιερουσαλήμ που θεωρείτο τμήμα της Δυτικής Όχθης. Αμέσως μετά, το Ισραήλ έλαβε διάφορα μέτρα και εξέδωσε νομοθετήματα για να προσαρτίσει την Αραβική Ιερουσαλήμ. Κατόπιν αυτού, οι Ισραηλινοί και άλλοι εμπειρογνώμονες του διεθνούς δικαίου δικαιολόγησαν την πράξη του Ισραήλ και τα μέτρα που πήρε για να προσαρτίσει την Ιερουσαλήμ.

Αμέσως μετά την κατοχή, το Ισραήλ εξέδωσε διάφορες αποφάσεις και νόμους μεταξύ των οποίων και οι εξής:

- α. Στις 27-6-1967, το Κνεσέτ Ισραηλινό -Κοινοβούλιο εξέδωσε- ένα συμπληρωματικό νόμο, που αφορούσε το Διάταγμα περί Νόμων και Διοίκησης του 1948, με το οποίο εξουσιοδοτούσε την Κυβέρνηση του Ισραήλ να εφαρμόσει το Διάταγμα αυτό σε οποιαδήποτε εδάφη αποφάσιζε να προσαρτίσει στο Ισραήλ. Στο Διάταγμα αυτό προστέθηκε το άρθρο 11/Β που λέει: "ο νόμος του κράτους που αφορά τα δικαστήρια και τη διοίκηση εφαρμόζεται σε όλα τα εδάφη του Ισραήλ τα οποία προσδιόρισε η κυβέρνηση με διάταγμα"¹.
- β. Στις 28-6-1967, ο Γραμματέας της Κυβέρνησης του Ισραήλ εξέδωσε διάταγμα που ονομάστηκε "Διάταγμα Περί Νόμων και Τάξης, αριθμός 1, του έτους 1967", με το οποίο διακήρυξε ότι το σύνολο των εδαφών του Ισραήλ που περιλαμβάνονται στο συνημμένο σχεδιάγραμμα υπάγονται στο "Διάταγμα Περί Νόμων και Διοίκησης" του Ισραηλινού κράτους. Το συνημμένο σχεδιάγραμμα περιελάμβανε και το τμήμα της Ιερουσαλήμ που βρισκόταν κάτω από αραβικό ιορδανικό έλεγχο.

1. Ως συνέπεια του πολέμου του 1948 ο Ισραηλινός στρατός κατέλαβε το δυτικό τμήμα της πόλης της Ιερουσαλήμ, ενώ οι Άραβες κράτησαν το ανατολικό τμήμα της πόλης, το οποίο έγινε αργότερα γνωστό ως "ανατολική Ιερουσαλήμ" ή

Το τμήμα αυτό ορίζεται μεταξύ του αεροδρομίου και του χωριού Καλάντια, από το βορρά, των εδαφικών ορίων που έθεσε η ανακωχή από τα δυτικά, των χωριών Σουρ Μπάχερ και Μπεϊτ Σαφάφα από τα νότια, και των χωριών Τούρ, Εϊσασνιέ και Αννάτα από τα ανατολικά. Στην περιοχή αυτή κατοικούν περισσότεροι από εκατάο χιλιάδες Άραβες. Με βάση το διάταγμα αυτό, ο Τπουργός Εσωτερικών του Ισραήλ εξέδωσε μια απόφαση για τη διεύρυνση των δημοτικών ορίων της Ιερουσαλήμ για να συμπεριληφθεί η συγκεκριμένη περιοχή η οποία εμφανιζόταν στο συνημμένο σχεδιάγραμμα.

γ. Στις 29-6-1967 οι ισραηλινές Αρχές εξέδωσαν απόφαση με την οποία καταργείται το Δημοτικό Συμβούλιο της αραβικής Ιερουσαλήμ και απομακρύνεται από τη θέση του ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, ενώ ταυτόχρονα όλοι οι υπάλληλοι και οι εργάτες του Δήμου υπάγονται στον καινούργιο δήμο της Ιερουσαλήμ (της περιοχής που ήταν υπό Ισραηλινή διοίκηση μέχρι το 1948).

δ. Εκδόθηκαν πολλά διατάγματα, νομοθετήματα και αποφάσεις που αφορούσαν τη δικαιοσύνη και τη διοίκηση. Τα σημαντικότερα απ'αυτά ήταν ο νόμος περί παιδείας και ο νόμος περί δικαστηρίων και διοίκησης. Καταργήθηκαν οι ιορδανικοί νόμοι που ίσχυαν μέχρι τότε στην Ιερουσαλήμ και καταργήθηκαν επίσης τα αραβικά δικαστήρια. Το Εφετείο μεταφέρθηκε στη Ραμάλα, παραβιάζοντας τον ισχύοντα νόμο. Οι Ισραηλινές Αρχές κατοχής κατήργησαν επίσης το Πρωτοδικείο της Ιερουσαλήμ. Τον Ιούνιο του 1971, το Ισραηλινό Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε ότι οι ισραηλινοί νόμοι ισχύουν και για τους κατοίκους της Ιερουσαλήμ επειδή δεν υπάρχουν λόγοι που επιβάλλουν τη δημιουργία ενός δικαστικού συστήματος σε αντικατάσταση του ιορδανικού δικαστικού συστήματος μετά την ενοποίηση της πόλης.

δυτικά του ποταμού Ιορδάνη, ονομάστηκαν "Δυτική Όχθη". Αργότερα, η Δυτική Όχθη έγινε τμήμα της Ιορδανίας, ενώ το 1988 η Ιορδανία αποδεσμεύτηκε πλήρως απ'αυτήν. Στο τμήμα αυτό της Ιερουσαλήμ βρίσκονται όλοι οι ιεροί τόποι και χώροι και ολόκληρη η παλιά πόλη.

Οι παρεμβάσεις αυτές δεν περιορίστηκαν στα αστικά δικαστήρια της Ιερουσαλήμ αλλά αντίθετα οι ισραηλινές Αρχές κατοχής επενέβησαν και στα δικαστήρια, που είναι ανεξάρτητα από τα αστικά, εκδίδοντας ένα νόμο με το οποίο το δικαστήριο της Γιάφα (Τζάφφα) αποκτούσε αρμοδιότητα εκδίκασης υποθέσεων που ήταν της αρμοδιότητας του Πρωτοδικείου της Ιερουσαλήμ, με σκοπό να του αφαιρέσει τις αρμοδιότητες αυτές.

Ο Στρατιωτικός Διοικητής των κατεχόμενων εδαφών ανακοίνωσε ότι οι κάτοικοι της Ιερουσαλήμ μπορούν να προσφύγουν στο Δικαστήριο της Γιάφα που είχε πλέον την αρμοδιότητα εκδίκασης υποθέσεων που αφορούσαν όλους τους Μουσουλμάνους κατοίκους του κράτους².

Ανάμεσα στα άλλα μέτρα που πήραν οι ισραηλινές Αρχές κατοχής στην Ιερουσαλήμ, ήταν και η ίδρυση στρατοδικείου σε όλες τις πόλεις των κατεχόμενων εδαφών, συμπεριλαμβανομένης και της Ιερουσαλήμ. Με την ίδια απόφαση περί ίδρυσης στρατοδικείων, τους δόθηκε η αρμοδιότητα εκδίκασης υποθέσεων οποιασδήποτε εγκληματικής πράξης που εμπίπτει στις διατάξεις των νόμων που ίσχυαν πριν την είσοδο του ισραηλινού στρατού στα εδάφη αυτά, ανεξάρτητα αν η πράξη διαπράχθηκε πριν ή μετά την είσοδο των δυνάμεων κατοχής. Αργότερα έγιναν κάποιες τροποποιήσεις με το Διάταγμα 218 το οποίο διατηρούσε τα στρατοδικεία σε όλες τις πόλεις των κατεχομένων με εξαίρεση την Ιερουσαλήμ³, με σκοπό την υπαγωγή των κατοίκων της πόλης στους ισραηλινούς νόμους.

Είναι φανερό ότι με όλα αυτά τα νομοθετήματα και τα διατάγματα που εξέδωσαν οι ισραηλινές Αρχές, η πόλη της Ιερουσαλήμ και οι κάτοικοί της τέθηκαν πλήρως υπό την ισραηλινή κυριαρχία. Αν συγκρίνει κανείς τα μέτρα που πήραν οι ισραηλινές Αρχές στην Ιερουσαλήμ με τα μέτρα που πήραν στα υπόλοιπα κατεχόμενα εδάφη, διαπιστώνει ότι τέτοια μέτρα λαμβάνονται μόνο από μία Αρχή που ασκεί κυριαρχία και όχι κατοχή.

2. Rouh Al.Khatib, ο εξεβραϊσμός της Ιερουσαλήμ, νταρ Al-Γαλίλ λενασρ, (Αμμάν 1976) σελ.:12

3. Abdel-Jawad Saleh, Ισραηλινά Στρατιωτικά Διατάγματα - 4 - (Αμμάν 1986) σελ.:1319. Διάταγμα αριθμός 3 του Επιτελείου του Ισραηλινού στρατού στη Δυτική Όχθη στις 7-6-1967. Το Διάταγμα αυτό αναθεωρήθηκε με το Διάταγμα 218.

Επιπρόσθετα, η Ιερουσαλήμ τέθηκε υπό την άμεση διοίκηση της ισραηλινής Κυβέρνησης και όχι της στρατιωτικής Κυβέρνησης που διοικεί τα υπόλοιπα κατεχόμενα εδάφη.

Μερικοί υποστηρίζουν ότι το Ισραήλ δεν εξέδωσε ποτέ μια επίσημη διακήρυξη για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ. Η άποψη αυτή υπάρχει και στο υπόμνημα που έστειλε το ισραηλινό Υπουργείο Εξωτερικών στα Ηνωμένα Έθνη, στις 10-7-1967, διαμαρτυρόμενο για το ψήφισμα 253 της 4ης Ιουλίου 1967 το οποίο καταδικάζει τα ισραηλινά μέτρα. Το ισραηλινό υπόμνημα αναφέρει ότι ο όρος "προσάρτηση" που χρησιμοποιείται στο καταδικαστικό ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. είναι άτοπος, καθότι τα μέτρα που ελήφθησαν περιορίστηκαν στην ενοποίηση της πόλης σε διοικητικό και δημοτικό επίπεδο και στην θέσπιση ενός νομικού πλαισίου για την προστασία των Αγίων Τόπων⁴.

Στην πραγματικότητα όμως, η συζήτηση για τα μέτρα προσάρτησης της πόλης έκλεισε με τις επανειλημμένες δηλώσεις διαφόρων ισραηλινών αξιωματούχων οι οποίοι διαβεβαίωναν ότι το θέμα της Ιερουσαλήμ έκλεισε τελεσίδικα και δεν επιδέχεται καμία συζήτηση. Στο τέλος, το ισραηλινό Κοινοβούλιο (Κνέσσετ) υιοθέτησε το "νόμο για την Ιερουσαλήμ" με το οποίο η Ιερουσαλήμ έγινε αιώνια πρωτεύουσα του Ισραήλ⁵.

4. E. Lautherpacht - Jerusalem and the Holy places, Jerusalem 1986, p.50

5. Adnan omar - Ισραηλινές διοικητικές αλλαγές στην δυτική όχθη και Γάζα -
- palestine Affairs - (Cyprus 1992), p.38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

1. Τα νομικά επιχειρήματα για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ από το Ισραήλ και κυρίως για τα παρακάτω:

Όπως είδαμε προηγουμένος μετά τον πόλεμο του 1967, το Ισραήλ προχώρησε σε πρακτικά βήματα για την προσάρτηση της Αραβικής Ιερουσαλήμ, χωρίς επίσημη διακήρυξη, προβάλλοντας διάφορα προσχήματα και επιχειρήματα για την αλλοίωση του ιστορικού δημογραφικού και πολιτιστικού χαρακτήρα της πόλης.

Εδώ, κατ' αρχήν θα επιχειρηματολογήσουμε πάνω σε ένα σημαντικό και σταθερό νομικό κανόνα του σύγχρονου διεθνούς δικαίου, που είναι ο κανόνας του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με τη βία.

Και δεύτερον, θα παρουσιάσουμε τα επιχειρήματα του Ισραήλ για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ.

1.1. Ο Κανόνας του Ανεπίτρεπτου της Απόκτησης Εδαφών με τη Βία

Στο περελθόν οι πόλεμοι ήταν και η προσάρτηση με τη στρατιωτική βία ήταν μιά συνήθης πρακτική μεταξύ των Κρατών ενώ ο πόλεμος θεωρείτο λόγος για απόκτηση εδαφών, συμπλήρωση σήμερα στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, ο νομικός Κανόνας του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με τη βία και της μεταφοράς της κυριαρχίας στη δύναμη κατοχής αποτελεί ένα από τα θεμέλιά του και δικαιώνει το ρόλο του σύγχρονου διεθνούς δικαίου ως εναλλακτικό μέσο αντί των πολέμων για τη διευθέτηση των εδαφικών διενέξεων μεταξύ των κρατών¹².

1.1.1. Ο Κανών του Ανεπίτρεπτου της Απόκτησης Εδαφών με τη Βία στη Διεθνή

Πρακτική, και οι Διεθνείς Συμφωνίες:

Πολλές χώρες του κόσμου έχουν διακηρύξει, είτε μονομερώς είτε συλλογικά, ότι δεσμεύονται να μην αναγνωρίσουν τις εδαφικές αλλαγές που γίνονται με τη χρήση βίας στη διεθνή σκηνή. Ιδού μερικά παραδείγματα:

α. Ο καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, ρητή απαγόρευση απειλής η χρήση από τα Κράτη Βίας στις Διεθνείς τους σχέσεις. Τα Κράτη δεν μπορούν πιά να χρησιμοποιούν τη δύναμη των όπλων για επεκτατικούς σκοπούς ή για την επίλυση των διαφορών τους. Η απαγόρευση αυτή, που εξαγγέλει το άρθρο 2 Παρ. 4 του Χάρτη, είναι για τα Κράτη γενική και απόλυτη, με εξαίρεση την περίπτωση της νόμιμης άμυνας (άρθρο 51).

Αν παραβιαστεί η παραπάνω αρχή, ο Οργανισμός οφείλει να λάβει τα κατάλληλα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα για την προαόπιση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας (Βλ. διατάξεις Κεφ. VII Χάρτη). Ειδικότερα, έχει το δικαίωμα για τον παραπάνω σκοπό να προσφεύγει στα λεγόμενα μέτρα συλλογικής ασφάλειας, που περιλαμβάνουν και δυναμικά μέσα, όπως τη χρησιμοποίηση ένοπλης δύναμης κατά των παρανομούντων¹³.

(12). Ibrahim Shehateh-secure an h recognized tnstitute for Palestine studics (Beirut, 1974) p.17.

(13). Κ. Οικονομίδης, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο Α' Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή, 1990, σελ. 45.

β) Ο ίδιος Κανόνας αναγνωρίστηκε και συμπεριλήφθηκε στα δεκατέσσερα σημεία που διακήρυξε και εφάρμοσε ο πρόεδρος Οτίλσον στι ειρηνικές διευθετήσεις μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Αναγνωρίστηκε επίσης από την Κοινωνία των Εθνών ως ένα λογικό συμπέρασμα των διατάξεων του Καταστατικού Χάρτη της ΚΤΕ σχετικά με την εδαφική ακεραιότητα των μελών της. Αναγνωρίστηκε επίσης από τις ΗΠΑ μέσω της " Διακήρυξης Στέμσον" με την οποία οι ΗΠΑ αρνήθηκαν να αναγνωρίσουν στην Ιαπωνία την απόκτηση οποιονδήποτε εδαφών ως αποτέλεσμα της Ιαπωνικής εισβολής και κατοχής της Μαντσούρια. Η Κοινωνία των Εθνών αποδέχθηκε την αρχή του Στέμσον ως ένα λογικό συμπέρασμα του άρθρου 10 του Καταστατικού Χάρτη της ΚΤΕ¹⁴.

γ) Ο Κανόνας αυτός αναγνωρίστηκε διεθνώς ως μία από τις βάσεις του παναμερικανικού δικαίου στη διάσκεψη των κρατών της αμερικανικής ηπείρου το 1890, και επαναβεβαιώθηκε στη Διακήρυξη του Μπουένος Αϊρες το 1936, στη Διακήρυξη της Λίμα το 1938 και στη . Χάρτα της Μπογκοτά το 1948 ¹⁵.

(14) Quincy Wright. The Middle East problem, A.J.I.L.(Dec . 1970) p.271

(15) Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People, the legal status of the West Bank and Gaza , United Nations, (New York 1982) p. 8.

δ) Στη Χάρτα του Ατλαντικού, που υπεγράφη το 1941, και πριν συμμετάσχουν στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, οι συμβαλλόμενες χώρες διακήρυξαν την αντίθεσή τους σε οποιεσδήποτε εδαφικές αλλαγές χωρίς τη δεδηλωμένη επιθυμία των ενδιαφερόμενων λαών¹⁶.

ε) Στη Συνθήκη της Χάγης του 1907 και στην Τέταρτη Συνθήκη της Γενεύης του 1949¹⁷, από το περιεχόμενο του άρθρου 43 των συμπληρωματικών πρωτοκόλλων της Συνθήκης της Χάγης του 1907 μπορούμε να συμπεραίνουμε ότι η Συνθήκη αυτή δεν επιτρέπει την απόκτηση εδαφών με τη βία και τη βίαιη μεταφορά της κυριαρχίας στη δύναμη κατοχής, και αυτό επειδή το άρθρο αυτό επιβάλλει στη δύναμη κατοχής να δεσμεύεται και να συμμορφώνεται με τους νόμους που ισχύουν στο κατεχόμενο έδαφος και να μην επιφέρει καμία αλλαγή στους νόμους αυτούς εκτός από τις περιπτώσεις που είναι αναγκαίες για την τήρηση της ασφάλειας και για την προστασία των δυνάμεων κατοχής.

Το άρθρο 47 της Τέταρτης Συνθήκης της Γενεύης, αν και δεν απαγορεύει ονομαστικά και άμεσα την απόκτηση των κατεχόμενων εδαφών, και την προσάρτησή τους από τη δύναμη κατοχής, αυτό δεν σημαίνει ότι αποδέχεται την προσάρτηση.

(16). Q. Wright, op. cit. p 272

(17) Το άρθρο 47 της Τέταρτης Συνθήκης της Γενεύης αναφέρει ότι "τα προστατευόμενα πρόσωπα που βρίσκονται σε κατεχόμενα εδάφη δεν στερούνται με κανένα τρόπο των προνομίων της Συνθήκης αυτής σε περίπτωση αλλαγών που τελούνται στα καθεστώτα ή στις κυβερνήσεις των εν λόγω εδαφών, ούτε με οποιαδήποτε συμφωνία που υπογράφεται μεταξύ των Αρχών στα κατεχόμενα εδάφη και μεταξύ των Αρχών στα κατεχόμενα εδάφη και μεταξύ του κράτους κατοχής, ούτε λόγω οποιασδήποτε προσάρτισης όλων ή τμήματος των κατεχομένων εδαφών από τον κατακτητή".

Η Συνθήκη αυτή δεν αναφέρεται άμεσα στο θέμα αυτό επειδή έχει ως σκοπό την προστασία των αμάχων και τη διαφύλαξη των βασικών δικαιωμάτων τους. Γι' αυτό, η Συνθήκη της Γενεύης θεωρεί ότι οποιαδήποτε αλλαγή επέλθει στην κυριότητα του κατεχόμενου εδάφους δεν επιφέρει καμία μείωση των δικαιωμάτων και των προνομίων που εγγυάται η Συνθήκη αυτή στους αμάχους, με το σκεπτικό ότι η εξουσία είναι εξουσία κατοχής και ότι ο νόμος που διέπει τη σχέση των αμάχων με την εξουσία της κατοχής είναι το δίκαιο του πολέμου.

Από το περιεχόμενο του άρθρου αυτού μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι η Συνθήκη αυτή απορρίπτει την αρχή της προσάρτησης και της υφαρπαγής της κυριαρχίας στα κατεχόμενα εδάφη από τη δύναμη κατοχής, επειδή θεωρεί τα μέτρα άσκησης της κυριαρχίας χωρίς καμία νομική αξία στην αντιμετώπιση των κατοίκων¹⁸.

1.1.2. Το Ανεπίτρεπτο της Απόκτησης Εδαφών στα Ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών

α. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν εκδόσει πολλά ψηφίσματα σχετικά με το ανεπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών με τη βία. Μεταξύ των ψηφισμάτων αυτών είναι κι εκείνα που αναφέρονται στην αποχώρηση του Ισραήλ από τα κατεχόμενα εδάφη. Το ψηφισμα 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας, με ημερομηνία έκδοσης 22 -11-1967, διακηρύσσει τρεις βασικές αρχές¹⁹.

(18). Fzzeldin Foda, The Legal center of military occupation 25 E.J.I.L. (Cairo 1969). p.52.

(19). Committee on the Exercise of the Inalienable Rihts of the palestinian people, the Legal Status of the West Bank and Caza, United Nations, (New York 1982) p. 10.

ι) πρώτη αρχή: Δεν επιτρέπεται η απόκτηση εδαφών μέσω πολέμου. Λόγω της αρχής αυτής το Ισραήλ δεν μπόρεσε να αποκομίσει κανένα κέρδος από την κατοχή των εδαφών αυτών. Η απόφαση 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας απαιτεί την αποχώρηση των Ισραηλινών δυνάμεων από τα εδάφη που κατέλαβαν στην τελευταία διένεξη.

ιι). δεύτερη αρχή: τονίζεται στη απόφαση 242 η ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειες για την πραγμάτωση μίας δίκαιης και μόνιμης ειρήνης υπό τη σκιά της οποίας να μπορούν όλα τα κράτη της περιοχής να ζούν σε ασφάλεια και ειρήνη.

Η φράση αυτή αναφέρεται στο άρθρο 5 του Καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε. και ενισχύεται από τις αρχές που διαπιστώνονται στο άρθρο 2 του ίδιου Χάρτη. Οι αρχές αυτές καλούν τα κράτη μέλη να επιλύουν όλες τις διεθνείς διενέξεις με ειρηνικά μέσα, να απέχουν από τη χρήση βίας ή την απειλή για χρήση βίας στις διεθνείς σχέσεις, να προσφέρουν βοήθεια στον Ο.Η.Ε. στη διατήρηση των αρχών αυτών, και να μην επεμβαίνουν σε υποθέσεις που συμβαίνουν στο εσωτερικό οποιουδήποτε κράτους.

ιιι) η τρίτη αρχή: στη απόφαση 242 τονίζει ότι " όλα τα κράτη μέλη, έχοντας αποδεχθεί τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, έχουν δεσμευτεί να συμπεριφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Χάρτη , που διευκρινίζει ότι οι αρχές αυτές αποτελούν θετικές δεσμεύσεις τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν με καλή πίστη.

- Η απόφαση που υιοθέτησε τη Γενική Συνέλευση στην έβδομη έκτακτη σύνοδο της 29ης Ιουλίου προσφέρει μία περιορισμένη ερμηνεία του όρου "εδάφους".

" - επιβεβαιώνει ο βασικός κανόνας, που είναι ο Κανόνας του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με τη βία".

" - ζητά από το Ισραήλ να αποχωρήσει πλήρως. χωρίς περιορισμούς ή όρους, από όλα τα παλαιστινιακά εδάφη και τα άλλα αραβικά εδάφη που κατέχει από τον Ιούνιο του 1967, συμπεριλαμβανομένης και της Ιερουσαλήμ, και να

αφήσει άθικτες όλες τις περιουσίες, και προτρέπει το Ισραήλ να αρχίσει την αποχώρησή του απ'όλα τα κατεχόμενα εδάφη πριν της 10ης Νοεμβρίου 1980" ²⁰.

β. Με την ευκαιρία της 25ης επετείου της ίδρυσης του Ο.Η.Ε., η Γενική Συνέλευση υιοθέτησε τις αρχές του διεθνούς δικαίου που αφορούν τις φιλικές σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε.

Στο ψήφισμα 2625 διακηρύσσονται οι εξής αρχές: ²⁷.

" Δεν επιτρέπεται η επιβολή στρατιωτικής κατοχής σε οποιοδήποτε έδαφος οποιουδήποτε κράτους ως αποτέλεσμα της χρήσης βίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Χάρτη. Δεν επιτρέπεται επίσης η απόκτηση εδάφους άλλου κράτους με την χρήση ή την απειλή για χρήση βίας. Δεν επιτρέπεται επίσης η αναγνώριση της νομιμότητας οποιασδήποτε εδαφικής κτήσης που προήλθε από τη χρήση ή την απειλή για χρήση βίας".

γ) Η Γενική Συνέλευση εξέδωσε πολλές αποφάσεις σχετικές με την αρχή αυτή που επαναβεβαιώνουν το ανεπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών με τη βία ²².

(20) Ibid 12

(21) Γ.Σ. Res 2625 , 1970.

(22) resolution - 2628 in 4 November 1970.
resolution - 2798 in 13 November 1971.
resolution - 2949 in 8 December 1972.

1.1.3. Το Ανεπίτρεπτο της Απόκτησης Εδαφών με τη Βία, και οι Αποφάσεις των Διεθνών Δικαστηρίων

- α. Το διεθνές Στρατοδικείο της Νυρεμβέργης έχει εκδόσει πολλές σχετικές αποφάσεις.
- i) ο κανόνας του ανεπίτρεπτου της προσάρτησης εδαφών ως αποτέλεσμα ενός επιθετικού πολέμου.
 - ii) Εφόσον οι σύμμαχοι που είχαν νικηθεί από τη Γερμανία στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο διεξήγαγαν ένα πόλεμο για να απελευθερώσουν τα κατεχόμενα εδάφη τους, η σχέση της Γερμανίας με τα εδάφη αυτά δεν είναι παρά σχέσεις μεταξύ κατακτητή και κατακτημένου σε καιρό πολέμου.
 - iii) η σχέση της Γερμανίας με τη Βοεμία και τη Μοραβία, τις οποίες είχε προσαρτήσει μετά την εισβολή της σ' αυτές το Μ άρτιο του 1939, δεν είναι παρά μια στρατιωτική κατοχή την οποία διέπει το δίκαιο του πολέμου.
 - iv) η κήρυξη απ' την πλευρά της Γερμανίας ενός επιθετικού πολέμου κατα των εδαφών αυτών δεν σημαίνει με κανένα τρόπο ότι η Γερμανία απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις της ως εξουσία κατοχής. (23)

Το διεθνές Στρατοδικείο της Νυρεμβέργης εξέδωσε αποφάσεις επίσης για την προσάρτηση της Πολωνίας, του Λουξεμβούργου, της Αλσατίας και της Λορραίνης από τη Γερμανία, και θεώρησε τις προσαρτήσεις αυτές άκυρες. Θεώρησε επίσης τη σχέση των εδαφών αυτών και της γερμανικής κατοχής ως σχέση που διέπει το δίκαιο του πολέμου και της κατοχής.

- β. Τα Γαλλικά δικαστήρια αποφάσισαν να μην αναγνωρίσουν τα πρακτικά μέτρα που είχε λάβει η Γερμανία μετά την προσάρτηση της Αλσατίας και της Λορραίνης, μεταξύ του 1939 και του 1945.

(23) Ezzeldin Foda, *Millitary occypation*, No 125 E.J.I.L. (Cairo 1969) p. 56

Αποφάσισαν επίσης να θεωρήσουν όλες τις ενέργειες που συνέβησαν στην περίοδο αυτή ως ενέργειες που έλαβαν χώρα σε γαλλικό έδαφος και αποτελούν εγκλήματα πολέμου. (24)

1.1.4. Το Ανεπίτρεπτο της Απόκτησης Εδαφών με τη Βία, και Απόψεις των Διεθνολόγων

Η συντριπτική πλειοψηφία των διανοητών και νομομαθών του σύγχρονου διεθνούς δικαίου θεωρούν αθέμιτη και ανεπίτρεπτη την απόκτηση εδαφών με τη βία και τον βίαιο σφετερισμό της κυριαρχίας από τον εισβολέα. Ο κανόνας αυτός κατοχυρώθηκε στον καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε. που απαγορεύει τη χρήση βίας στις διεθνείς σχέσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Ακόμη και στην περίπτωση της κατοχής που είναι αποτέλεσμα της χρήσης βίας για αυτοάμυνα, δηλαδή της αμυντικής εισβολής, η πλειοψηφία των διεθνολόγων αρνούνται την προσάρτηση και την απόκτηση της κυριαρχίας στο κατεχόμενο έδαφος. Παρακάτω παραθέτουμε απόψεις διεθνολόγων του διεθνούς δικαίου.

Ο OPPENHEIM θεωρεί ότι με τη σύναψη των διεθνών συνθηκών όπως το Σύμφωνο της Κοινωνίας των Εθνών, η Συνθήκη των Παρισιών, ο Καταστατικός Χάρτης του Ο.Η.Ε. , έχει αλλάξει την αντίληψη για την απόκτηση εδαφών μέσω της εισβολής. Οι συνθήκες αυτές απαγόρευαν τη χρήση βίας και επέβαλαν στις συμβαλλόμενες χώρες σχετικές δεσμεύσεις η μη τήρηση των οποίων θεωρείται παραβίαση των διεθνών υποχρεώσεων τους. (25)

Ο SHWARZENBERGER θεωρεί παράνομη την προσάρτηση εδαφών με τη βία, όπως επίσης και την αναγνώριση της πράξης αυτής από τρίτη χώρα. (26)

(24) Ezzeldin Foda; op. cit. - p. 57

(25) Oppenheim - international law - vol.1.8th (London 1967) p. 574

(26) G. Schwarzenberger - International law - international courts, armed Conflict., Stevens and Sons Ltd, (London 1968) p. 167.

Ο Q. WRIGHT θεωρεί ότι η απαγόρευση της απόκτησης εδαφών με τη βία εξυπηρετεί την ειρήνη και την ασφάλεια διεθνώς. Η αρχή αυτή είχε υιοθετηθεί στις διατάξεις του διεθνούς δικαίου στον 19ο αιώνα όταν διακηρύχθηκε ότι η στρατιωτική κατοχή δεν επιφέρει στον κατακτητή την κυριότητα του εδάφους. Ο Q. WRIGHT επικαλείται διάφορες διατάξεις των διεθνών συνθηκών και διάφορες αποφάσεις διεθνών δικαστηρίων που δικαιώνουν την άποψη αυτή. (27)

Ο BASTER θεωρεί ότι το κράτος που χρησιμοποιεί παράνομη βία δεν μπορεί να διεκδικήσει την κυριαρχία στα εδάφη που κατέλαβε στη διάρκεια του πολέμου. (28)

Ο O' CONNELL θεωρεί ότι η παράνομη απόκτηση εδαφών δεν επιφέρει κυριότητα στον κατακτητή, και ότι είναι ανεπίτρεπτο στο κράτος που ασκεί κατοχή να λάβει ντε φάκτο μέτρα υπέρ αυτού. Θεωρεί επίσης άκυρη τη προσάρτηση στη διάρκεια του πολέμου και ότι ο νικητής δεν κερδίζει οποιαδήποτε προνόμια πέραν της ιδιότητας του εμπόλεμου μέρους και του κατακτητή. (29) Θεωρεί επίσης ότι η κυριαρχία στο κατεχόμενο έδαφος δεν πρέπει να περνά στον εισβολέα όσο διαρκεί η κατοχή. Επίσης, θεωρεί άκυρη την απόκτηση εδαφών με παράνομη εισβολή, καθώς το διεθνές δίκαιο απαιτεί απολογία για τις παράνομες πράξεις. (30)

Ο Αλί Αμπού Χάϊφ θεωρεί ότι η στρατιωτική κατοχή δεν επιφέρει τη μεταφορά της κυριότητας του κατεχομένου εδάφους στον κατακτητή όσο διαρκεί ο πόλεμος και όσο δεν έχει λήξει ο πόλεμος με τη συμφωνία να προσαρτηθεί το έδαφος.

(27) Q. Wright - the middle East crises, proceedings - 64.A.J.I.L.
(sep. 1970) p. 270

(28) R.R. Baster - the Legal Consequences of the Unlawful use of force under the Charter. A.J.I.L. 69 (April . 1968) .

(29) O' CONNELL - International law - vol. 1. (London, 1965) p. 499

(30) O' CONNELL - Ibid. 499.

Θεωρεί επίσης ότι η μονομερής προσάρτηση είναι ανεπίτρεπτη και δεν συνεπάγεται κανένα νομικό αποτέλεσμα καθότι η προσάρτηση ισχύει μόνο όταν έχει συμφωνηθεί στη συνθήκη ειρήνης. Η κυριαρχία ανήκει πάντα στον κάτοχο του εδάφους. Ο κατακτητής διοικεί το έδαφος στη θέση του κατόχου. (31)

Ο Ezzeldin Foda θεωρεί ότι η κατοχή είναι μια προσωρινή κατάσταση την οποία διέπει το δίκαιο του πολέμου. Θεωρεί επίσης ως ανεπίτρεπτη την προσάρτηση εδαφών με τη βία γιατί η αρχή αυτή ίσχυε στο παρελθόν ενώ τώρα, με την εξέλιξη της διεθνούς κοινότητας και των διεθνών συμβάσεων, η κατοχή και η προσάρτηση εδαφών με τη βία είναι παράνομη. (32)

Το συμπέρασμα είναι ότι το αναπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών με τη βία θεωρείται ένας από τους κανόνες του σύγχρονου διεθνούς δικαίου, και ότι όλες οι περιπτώσεις προσάρτησης εδαφών με τη βία είναι παράνομες αν δεν γίνουν με συμφωνία μεταξύ του κατακτητή και του κατακτημένου και με τη σύμφωνη γνώμη των κατοίκων των εδαφών αυτών. Οποιαδήποτε άλλη διαδικασία θεωρείται παράνομη και αντίκειται στις διεθνείς συμβάσεις, στο διεθνές δίκαιο και στην νομολογία της συντριπτικής πλειοψηφίας των διανοητών και των νομοθετών του σύγχρονου διεθνούς δικαίου.

(31) Ali abou Heef - The General International law - vol. 12
(Alexandria 1975) p. 827

(32) Ezzeldin Foda, Military occypation, 25 E.J.I.L. (Cairo - 1969) p. 46

1.2. Τα Ισραηλινά επιχειρήματα για την προσάρτιση της Ιερουσαλήμ

Το Ισραήλ προβάλλει τα ακόλουθα νομικά επιχειρήματα για να δικαιολογήσει την προσάρτιση της Ιερουσαλήμ.

- 1.- Η θεωρία για την αναπλήρωση του κενού στην κυριαρχία.
- 2.- Η θεωρία της αμυντικής εισβολής.
- 3.- Η ανατροπή της προηγούμενης παράνομης ενέργειας.
- 4.- Το δικαίωμα παρακράτησης των εδαφών που καταλαμβάνουν οι εμπόλεμοι μετά το τέλος των εχθροπραξιών.

1.2. 1.- Η Θεωρία της Αναπλήρωσης του Κενού στην Κυριαρχία.

Ο Lauterpacht ισχυρίζεται ότι η Παλαιστίνη μετά τον τερματισμό της Βρετανικής Εντολής περιέπεσε σε κενό κυριαρχίας,³⁸ και συνεπώς έχει δικαίωμα το Ισραήλ να ανακηρύξει την κυριαρχία του στην πόλη της Ιερουσαλήμ για να αναπληρώσει το κενό. Ισχυρίζεται, επίσης, ότι η επίθεση των Αράβων κατά των Εβραίων και η απόπειρα τους να καταλάβουν τα εδάφη που είχαν δοθεί στους Εβραίους σύμφωνα με την απόφαση διαμελισμού της Παλαιστίνης, δίνει στο Ισραήλ το δικαίωμα της αυτοάμυνας το οποίο δεν περιορίζεται στα σύνορα που ορίζει για το εβραϊκό κράτος ή απόφαση διαμελισμού. Πράγμα που έκανε το Ισραηλινό στρατό να καταλάβει τα εδάφη αυτά για να καταλάβει τα εδάφη αυτά για να προστατεύσει τους Εβραίους από την Αραβική επίθεση, έτσι δικαιολογεί την παρουσία του Ισραήλ στο δυτικό τμήμα της Ιερουσαλήμ, παρ'ότι δεν εντάσσεται μέσα στα σύνορα του Εβραϊκού κράτους όπως αυτά προσδιορίστηκαν από την απόφαση διαμελισμού.

Ο Lauterpacht θεωρεί ότι η κυριαρχία πάνω σε συγκεκριμένα εδάφη δεν έχει καμία σχέση με τις συμφωνίες ανακωχής γιατί οι συμφωνίες αυτές δεν παρέχουν δικαιώματα κυριαρχίας στα συμβαλλόμενα κράτη. Απλά απαγορεύουν τη χρήση βίας μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 4 του καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε.

Ο Lauterpacht θεωρεί ότι, σύμφωνα με τη θεωρία αναπλήρωσης του κενού στην κυριαρχία, στο Ισραήλ ανήκουν επιπλέον τα εξής εδάφη της Παλαιστίνης:

(38). E.Lauterpacht-Jerusalem and the Holy places. The Anglo - Israel Association, (London 1968) p.40.

Το τμήμα που του δίνει η απόφαση διαμελισμού.

Τα υπόλοιπα τμήματα της παλαιστίνης που βρίσκονταν έξω από τα όρια της απόφασης διαμελισμού και που αναγκάστηκε το Ισραήλ να τα καταλάβει βρισκόμενο σε αυτοάμυνα στον πόλεμο του 1948/9, συμπεριλαμβανομένης και της δυτικής Ιερουσαλήμ ³⁹.

Σε ότι αφορά την αραβική (. ανατολική) Ιερουσαλήμ, ο Lauterpacht γράφει ότι το τμήμα αυτό της πόλης ήταν υπό Ιορδανική διοίκηση από το 1949 μέχρι το 1967, αλλά η Ιορδανία δεν έχει δικαιώματα κυριαρχίας σ' αυτό επειδή χρησιμοποίησε παράνομη βία. Η συμφωνία ανακωχής παρείχε νομική προστασία στη Ιορδανία για την παρουσία της εκεί στο τμήμα αυτό αλλά η Ιορδανία απώλεσε αυτή τη νομική δυνατότητα όταν επιτέθηκε κατά του Ισραήλ στις 5-6-1967. Το δικαίωμα της Ιορδανικής διοίκησης υφίστατο ως αποτέλεσμα των συμφωνιών ανακωχής, και αίρεται μαζί με την κατάργησή τους, ανοίγοντας το δρόμο στις Ισραηλινές δυνάμεις, οι οποίες βρίσκονταν σε αυτοάμυνα, να καταλάβουν την πόλη και να αναπληρώσουν το κενό κυριαρχίας που εμφανίστηκε μετά τον πόλεμο του 1967⁴⁰.

Συνεχίζοντας τις διαπιστώσεις του για την αναπλήρωση του κενού κυριαρχίας, ο Lauterpacht λέει ότι η διακήρυξη της Ισραηλινής κυριαρχίας πάνω σε ολόκληρη την πόλη είναι κάτι δικαιολογημένο από νομική άποψη, αν και το Ισραήλ δεν διακήρυξε ποτέ επίσημα και ξεκάθαρα την κυριαρχία του στην ανατολική Ιερουσαλήμ αλλά διακήρυξε μόνο ότι το καθεστώς αυτό είναι αδιαπραγμάτευτο ⁴¹.

(39) Lauterpacht . op. cit. p. 45.

(40) op. cit. p. 48

(41) op. cit. p. 50

1.2.2. Κριτής της Θεωρίας της Αναπλήρωσης του Κενού στην Κυριαρχία.

Ο Munkman σχολιάζει τη θεωρία αυτή του Luterpacht και την σχολιάζει ως κατάλοιπο της εποχής της επικυριαρχίας, αφού δεν προκύπτει από πουθενά στο διεθνές δίκαιο ότι η παραβίαση των συμφωνιών ανακωχής δίνει σε κάποιον το δικαίωμα της απόκτησης κυριαρχίας μέσω της κατάληψης και του ελέγχου των εδαφών. Ο Munkman συνεχίζει λέγοντας ότι το άρθρο 4 παράγραφος 2 του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ, ακόμα και αν δεχθούμε ότι ισχύει για μη μέλη του ΟΗΕ, δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι οι πράξεις των αραβικών κρατών το 1948 αποτελούν παραβίαση του αρ. 4 παρ. 2. Η επέμβαση των αραβικών κρατών έγινε έγινε κατόπιν αιτήματος της Ανώτατης Αραβικής Επιτροπής Για την Παλαιστίνη, η οποία εκπροσωπούσε τότε τους κατοίκους της Παλαιστίνης, ενώ το κράτος του Ισραήλ δεν είχε ακόμα συμπληρώσει όλους τους όρους για τη νομική του υπόσταση. Οι όροι αυτοί για την υπόσταση ενός κράτους (εδάφη - σύνο- πληθυσμός - κυριαρχία) δεν πληρούνταν από το Ισραήλ την εποχή εκείνη. Εξάλλου, η επέμβαση των Αραβικών κρατών δεν καταδικάστηκε από τον ΟΗΕ ούτε ως παραβίαση της απόφασης διαμελισμού αλλά και ούτε ως παραβίαση του αρ. 4 παρ. 2 του καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ ⁴².

Σε ό,τι αφορά το επιχείρημα ότι το Ισραήλ δεν διακήρυξε ποτέ επισήμως και καθαρά την κυριαρχία του πάνω στην Ιερουσαλήμ, το αντικρούω επικαλούμενος τον "νόμο για την Ιερουσαλήμ" που ψήφισε το Ισραηλινό Κνέσσετ (κοινοβούλιο) τον Ιούλιο του 1980 και με το οποίο η ενοποιημένη Ιερουσαλήμ κηρύσσεται πρωτεύουσα του κράτους του Ισραήλ.

(42) A.L.W. Munkman. *Israel, Jerusalem and the Holy places*.
B.Y.I.L. (1968 - 1969) 309.

Η Παλαιστίνη δεν υπήρξε ποτέ "έδαφος χωρίς κυριαρχία" ούτε υπήρξε ποτέ " ακατοίκητο έδαφος ". Η θεωρία της αναπλήρωσης του κενού κυριαρχίας, εξάλλου, σεν ισχύει πλέον στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο το οποίο δεν αναγνωρίζει πιά την απόκτηση " ακατοίκητων" εδαφών ή εδαφών χωρίς κυριαρχία ". Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται από τις Ευρωπαϊκές δυνάμεις στους δύο προηγούμενους αιώνες για την κατάληψη εδαφών στην Αφρική και την Αμερική. Η εξέλιξη του διεθνούς δικαίου στον εικοστό αιώνα σε ό,τι αφορά την απόκτηση εδαφών κατέστησε ανίσχυρη και άκυρη τη θεωρία περί αναπλήρωσης του κενού κυριαρχίας. Εξάλλου η θεωρία αυτή απορρίπτεται σήμερα και για το λόγο ότι αντίκειται στο δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών.

Εμείς υποστηρίζουμε την άποψη του Munkman και των άλλων διανοητών που δεν αναγνωρίζουν την κυριαρχία ως αποτέλεσμα κατάληψης κατοικημένων ήδη εδαφών οι λαοί των οποίων δεν μπόρεσαν να ασκήσουν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης για διάφορους λόγους.

Συνεπώς, θεωρούμε ότι η παρουσία του Ισραήλ στο δυτικό τμήμα της Ιερουσαλήμ, δεν παρέχει δικαίωμα κυριαρχίας, σύμφωνα με την θεωρία περί αναπληρώσεως του κενού κυριαρχίας. Το ίδιο ισχύει και για το ανατολικό τμήμα της Ιερουσαλήμ που κατέλαβε το Ισραήλ το 1967 με το ίδιο πρόσχημα. Επίσης, το Ισραήλ δεν αποκτά κυριαρχικά δικαιώματα με την πολιτική των τετελεσμένων ούτε με τη διαιώνιση της κατοχής. Εξάλλου η πολιτική αυτή του Ισραήλ έχει καταδικαστεί από όλα τα πολιτισμένα κράτη, από τον ΟΗΕ, από τους διεθνείς οργανισμούς και από τους μεγαλύτερους νομοθέτες του σύγχρονου διεθνούς δικαίου.

1.2.2. Η Θεωρία της Αμυντικής Εισβολής

Πολλοί Ισραηλινοί, και μερικοί άλλοι ξένοι, που ασχολούνται με το διεθνές δίκαιο, προβάλλουν τη θεωρία της αμυντικής εισβολής για να δικαιολογήσουν την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ στην Ισραηλινή κυριαρχία. Η θεωρία αυτή λέει, περιληπτικά, ότι επιτρέπεται στο νικητή που διεξήγαγε ένα αμυντικό πόλεμο να προσαρτίσει τα εδάφη που κατέλαβε ή τουλάχιστον να τα κρατήσει μέχρι να αποφασιστεί η τύχη τους με την υπογραφή συνθήκης ειρήνης.

Από τους υποστηρικτές της άποψης αυτής είναι ο Syívan Perman, ο οποίος θεωρεί ότι αν ο πόλεμος είναι αναγκαίος και αναπόφευκτος τότε η προσάρτηση εδαφών λόγω αυτοάμυνας, για την αντιμετώπιση του επιτιθέμενου - εισβολέα, δεν απαγορεύεται και ότι είναι δικαίωμα του νικητή να προσαρτίσει τα εδάφη που κατέλαβε και τα οποία χρησίμευσαν ως ορμητήριο του εισβολέα ⁴³.

Ενας άλλος υποστηρικτής της προσάρτησης εδαφών μετά από αυτοάμυνα είναι ο Schwebel, ο οποίος θεωρεί νόμιμη την προσάρτηση εδαφών που είναι αποτέλεσμα της χρήσης βίας για αυτοάμυνα. Ο Schwebel υποστηρίζει ότι το Ισραήλ χρησιμοποίησε βία για να αμυνθεί στην επίθεση των αραβικών κρατών ⁴⁴.

Ο Stone θεωρεί ότι η αρχή του να μην ωφείλεται ο επιδρομέας από τους καρπούς της επιδρομής του δεν ισχύει για την περίπτωση του Ισραήλ. Οποιοδήποτε κράτος σε παράμοια κατάσταση, σύμφωνα με τον Stone, έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη βία για να αμυνθεί ⁴⁵. Ο Stone θεωρεί επίσης ότι ο

(43) Sylvan Berman-Territory Acquisition by Conquest in International Law and the unification of Jerusalem, 96 international problems (Jerusalem, may 1968). p. 13.

(44) Schwete'- what weight to Conquest-64.A.J.I.L. (1970) pp. 344-347.

(45) J.Sto e - Novemver Reselution Mialle East pesoe a the University on Tolido, Law Rev. (1970). p. 75.

τερματισμός των πολεμικών επιχειρήσεων χωρίς την υπογραφή συμφωνίας δίνει το δικαίωμα στη δύναμη κατοχής να επιβάλλει τη κυριαρχία της στα εδάφη που κατέχει ⁴⁶.

Ο E. Lauterpacht θεωρεί ότι ο επιδρομέας δεν ωφελείται από τους καρπούς της επιδρομής παρά μόνο στην περίπτωση που η επιδρομή είναι επιθετική κατά ενός άλλου κράτους. Αντίθετα, αν η επιδρομή είναι αναγκαία για την αυτοάμυνα και αν αυτή επιφέρει εδαφικές κατακτήσεις που εξυπηρετούν την άμυνα του αμυνόμενου κράτους τότε θεωρείται θεμιτή. Με το σκεπτικό αυτό, ο E. Lauterpacht καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αρχή αυτή δεν ισχύει για τα μέτρα που πήρε το Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ και τα οποία θεωρεί θεμιτά. Θεωρεί επίσης θεμιτή τη χρήση βίας για την επίτευξη θεμιτών αλλαγών, με το επιχείρημα ότι σε αντίθετη περίπτωση η διόρθωση του λάθους καταντά αδύνατη και η παράνομη καταόχηση που προέκυψε από την χρήση βίας διαιωνίζεται επ'άπειρον. ⁴⁷.

Ο δρ. Ιμπραχίμ Σεχάτε, κριτικάροντας την άποψη αυτή, την αντικρούει τονίζοντας ότι περιέχει μία φανερή αντίφαση: η αποδοχή της αρχής του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με την βία σημαίνει και ταυτόχρονη αποδοχή της αρχής ότι η κυριαρχία δεν μεταφέρεται με την εισβολή ή την κατοχή. Δηλαδή, το κράτος που χάνει τον έλεγχο πάνω σε ένα τμήμα των εδαφών του δεν χάνει και την νομική κυριαρχία του στα εδάφη αυτά. Συνεπώς αν το κράτος αυτό χρησιμοποιήσει βία για την επανάκτηση, του ελέγχου στα εδάφη αυτά που είχε απωλέσει, δεν θα έχει την ανάγκη να επικαλεστεί τη θεωρία της αμυντικής εισβολής για να αιτιολογήσει την επανάκτηση της κυριαρχίας αυτής

(46) J. Stone. The Middle East under Cease Fire - B.Y.I.L. (1968), p. 11

(47) E. Lauterpacht. *op. cit.* p. 53

αφού δεν τη είχε χάσει ποτέ για να χρειάζεται να δικαιολογήσει την επανάκτησή της ⁴⁸.

Σε ότι αφορά τη διάρκεια μεταξύ της αμυντικής εισβολής και της επιθετικής εισβολής και τις νομικές συνέπειές τους, ο δρ. Shehatch θεωρεί ότι η διάκριση αυτή στερείται νομικής βάσης επειδή δεν συμβαδίζει με το πνεύμα του σύγχρονου διεθνούς δικαίου αφού προσπαθεί να δημιουργήσει νέους λόγους για απόκτηση εδαφών, κάτι που το σύγχρονο διεθνές δίκαιο αποδοκιμάζει. Εξάλλου, οι υποστηρικτές της άποψης αυτής προσπαθούν να θεθούν αντικειμενικά δικαιώματα πάνω σε καθαρά υποκειμενικά θεμέλια. όπως είναι η κρίση και απόφαση ενός κράτους για το πότε βρίσκεται σε νόμιμη άμυνα. Τα πάμπολλα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. που απορρίπτουν την απόκτηση των εδαφών με τη βία δεν κάνουν διάκριση μεταξύ επιθετικών και αμυντικών εισβολών. Αντίθετα, τα ψηφίσματα αυτά απορρίπτουν την αρχή αυτή σε όλες τις περιπτώσεις εισβολών, και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι όλα τα ψηφίσματα αυτά χρησιμοποιούν τον όρο " δια της επιδρομής" ή "δια της επιθετικής εισβολής" ⁴⁹.

Ο Munkman απαντά στο επιχείρημα αυτό από μιά άλλη γωνιά, λέγοντας ότι η επίκληση του δικαιώματος της αυτοάμυνας έχει όρια τα οποία δεν μπορεί να ξεπεράσει. Τα όρια αυτά έχουν σχέση με την αρχή της αναλογικότητας η οποία με την σειρά της δεν περιορίζεται στα μέσα που χρησιμοποιούνται για την απόκρουση μιας επιδρομής αλλά και στα δικαιώματα που μπορούν να αποκτηθούν ως συνέπεια της αυτοάμυνας κατά μιας επιδρομής.

(48) Ibrahim Shehatch - secure and recognized borders. The Institute for palestine studies - (BEIRUT 1974) p. 23.

(49) Ibrahim Shehatch - op. cit. pp. 24-25.

Τα δικαιώματα αυτά δεν πρέπει να φθάνουν μέχρι το σημείο αφαίρεσης της κυριαρχίας ενός άλλου κράτους ή μέχρι το σφετερισμό των εδαφών του και την προσάρτισή τους.

Επιπρόσθετα, η μεταφορά της κυριαρχίας πρέπει να είναι σύμφωνη με το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Συνεπώς, και με βάση την αρχή αυτή, η πράξη του Ισραήλ να προσαρτήσει μειρικά από τα κατεχόμενα εδάφη θεωρείται απαράδεκτη και γαι τον λόγο ότι οι κάτοικοι των εδαφών αυτών αρνούνται φανερά και ξεκάθαρα την προσάρτηση και τη μεταφορά της κυριαρχίας στο Ισραήλ ⁵⁰.

Ο Q. Wright θεωρεί ότι η στρατιωτική κατοχή, ακόμα και αν επήλθε ως αποτέλεσμα ανάγκης που επιβάλλει η αυτοάμυνα ή αν έγινε με την άδεια του Ο.Η.Ε., δεν επιφέρει στον κατακτητή την κυριότητα του εδάφους ⁵¹.

Ο Nabulsi θεωρεί ότι η προσφυγή του Ισραήλ στη βία το 1967 δεν ήταν αυτοάμυνα αλλά μια προμελετημένη επίθεση κατά των αραβικών κρατών, και θεωρεί απαράδεκτη την προσάρτηση αραβικών εδαφών από το Ισραήλ με το πρόσχημα της αυτοάμυνας. Σημειώνουμε ότι τα μέτρα και οι αποφάσεις που πήρε το Ισραήλ σχετικά με τα κατεχόμενα εδάφη αποκαλύπτουν την πρόθεση του Ισραήλ να επιβάλλει την κυριαρχία του στα εδάφη αυτά. Ακόμα και αν δεχθούμε ότι το Ισραήλ βρισκόταν σε κατάσταση αυτοάμυνας, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το δικαίωμα της αυτοάμυνας έχει όρια που δεν πρέπει να ξεπερνούνται γιατί σε αντίθετη περίπτωση το κάθε κράτος θα μπορούσε να εισβάλει και να καταλάβει εδάφη κρατών με το πρόσχημα της αυτοάμυνας. Σημειώνουμε επίσης ότι όλα τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε. δεν κάνουν διάκριση μεταξύ αμυντικής και επιθετικής εισβολής και δεν αναγνωρίζουν την απόκτηση εδαφών με τη βία.

/50) Munkman - op. cit. p. 310

(51) Q.Wright, the Middle East problem, A.J.I.L. (1970). p. 270.

Σε ό.τι αφορά την Ιερουσαλήμ τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. αναφέρουν ξεκάθαρα ό.τι τα μέτρα που πήρε το Ισραήλ για την πόλη και οι απόπειρες αλλοίωσης του χαρακτήρα της είναι άκυρα και δεν επιφέρουν καμία νομική συνέπεια.

1.2.3. Ανατροπή της νομικής βάσης της προηγούμενης παράνομης ενέργειας

Ορισμένοι συγγραφείς που υποστηρίζουν τη νομιμότητα της προσάρτισης της Ιερουσαλήμ και των αλλαγών στην κυριότητα των κατεχομένων εδαφών από το Ισραήλ βασίζονται στο επιχείρημα της προηγούμενης παράνομης ενέργειας. Υποστηρίζουν ότι η Ιορδανική κυριότητα της Δυτικής Όχθης και η Αιγυπτιακή κυριότητα της Γάζας ήταν παράνομες, και ότι η αντίστοιχη παρουσία τους στα εδάφη αυτά ήταν αποτέλεσμα της χρήσης παράνομης βίας όταν οι δυνάμεις τους μπήκαν στα εδάφη αυτά, το 1948, μετά από μία επιθετική εισβολή. Συνεπώς η Ιορδανία και η Αίγυπτος ήταν κατακτητές των εδαφών αυτών παράνομα, και δεν είχαν δικαίωμα κυριαρχίας. Στη συνέχεια η Ισραηλινή παρουσία στα εδάφη αυτά αντικατέστησε τη δική τους παρουσία ως αποτέλεσμα της θεμιτής αμυντικής εισβολής που έγινε τον Ιούνιο του 1967 ⁵².

Το επιχείρημα αυτό στερείται νομικής βάσης. Το γεγονός ότι ένα κράτος κατέχει παράνομα ένα έδαφος δεν δικαιολογεί την κατοχή και την προσάρτιση του εδάφους αυτού από ένα τρίτο κράτος, έστω και με βάση την αρχή της αμυντικής εισβολής. Πουθενά στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο δεν νομιμοποιείται μια τέτοια πράξη. Το γεγονός ότι μια προηγούμενη κατοχή ενός εδάφους ήταν παράνομη δεν προσδίδει καμία νομιμότητα σε μία κοινούργια κατοχή.

Εξάλλου, η παρουσία της Ιορδανίας στη Δυτική Οχθη ήταν αποτέλεσμα μιας απόφασης του Συνδέσμου των Αραβικών κρατών και μετά από τη σύμφωνη γνώμη των κατοίκων της Δυτικής Οχθης. Η Ιορδανία είχε διακηρύξει ότι η Δυτική Οχθη είναι μια παρακαταθήκη στα χέρια της έως ότου λυθεί το παλαιστινιακό πρόβλημα.

(52) E.Lauterpacht - op. cit. p.48. J. stone - op. cit. pp. 12.13.

Το ίδιο ισχύει και για τη λωρίδα της Γάζας. Η Γάζα δεν ήταν μια ελεύθερα διεκδικούμενη περιοχή, γιατί αλλιώς θα μπορούσε να είχε τεθεί πριν από τον πόλεμο υπό την κυριαρχία της Αιγύπτου. Η Γάζα ήταν τμήμα της Παλαιστίνης την εποχή τη (Βρετανικής) Εντολής και αποτελεί τμήμα του αραβικού κράτους όπως προβλέπει η απόφαση διαμελισμού της Παλαιστίνης του 1947. Η Αίγυπτος διατήρησε τη Γάζα κάτω από ένα ειδικό και προσωρινό καθεστώς έως ότου βρεθεί μια τελική διευθέτηση του παλαιστινιακού⁵³.

(53) Mohamed Ismail Said, - Πόσο νόμιμα είναι τα Στηρίγματα της Ισραηλινής Κυριαρχίας στην Παλαιστίνη, Αλχημ Ελ-Κοτουπ, (Κάϊρο 1975). p. 360.

1.2.4. Η Θεωρία του Δικαιώματος των Εμπολέμων στην Παρακράτηση των Κεκτημένων Εδαφών μετά το τέλος των Εχθροπραξιών.

Ορισμένοι συγγραφείς που ενστερνίζονται την Ισραηλινή άποψη και την υποστηρίζουν - και ανάμεσά τους οι Sh. Rosenn., J. Stone, Y. Blum, Sylvan Berman - συνηγορούν υπέρ της άποψης ότι ένα κράτος έχει το δικαίωμα να παρακρατά όσα εδάφη καταλαμβάνουν οι πολεμιστές του μετά τον πόλεμο. Η αρχή αυτή εμφανίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα όταν η εισβολή εθεωρείτο ένας θεμιτός και αποδεκτός τρόπος για την απόκτηση εδαφών. Την αρχή αυτή πρόβαλαν συχνά τα κράτη της Λατινικής Αμερικής για να προσδώσουν νομιμότητα στα σύνορά τους μεταβολή των μετά από τις διενέξεις μεταξύ τους, όταν επαναστατήσουν οι Ισπανικές αποικίες της Αμερικής. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, θεωρήθηκε ότι τα εδάφη που καταλαμβάνει κάθε κράτος αποτελούν τα σύνορά του με τα άλλα κράτη. Επίσης, η αρχή αυτή χρησιμοποιήθηκε για τη διευθέτηση της διένεξης γύρω από τα σύνορα μεταξύ της Βραζιλίας και των επαναστατημένων Ισπανικών αποικιών. Τα παλιά σύνορα που ίσχυαν επί Ισπανικής αποικιοκρατίας ακυρώθηκαν και νέα σύνορα οριοθετήθηκαν με βάση τα *de facto* σύνορα⁵⁴.

Ο Stone θεωρεί ότι η αρχή αυτή ισχύει για τα εδάφη που κατέλαβε το Ισραήλ στον πόλεμο του Ιουνίου του 1967, με το επιχείρημα ότι η συμφωνία κατάπαυσης του πυρός δεν προσδιόρισε τα εδαφικά σύνορα των εμπολέμων.

(54) O'Commell. *op. cit.* p. 491.

Σύμφωνα με τον Stone, ένας εκ των εμπόλεμων (το Ισραήλ) που κατείχε συγκεκριμένα εδάφη τη στιγμή της κατάπαυσης του πυρός έχει το δικαίωμα να διατηρήσει τα στρατεύματα του στις γραμμές κατάπαυσης του πυρός έως ότου επέλθει κάποια αλλαγή είτε με την επανάληψη των εχθροπραξιών είτε με την υπογραφή μιας συμφωνίας ειρήνης ⁵⁵.

Ο Stone θεωρεί, επίσης, ότι ο τερματισμός των εχθροπραξιών χωρίς διαπραγματεύσεις επιτρέπει στις Αρχές κατοχής να επικαλεστούν κυριαρχικά δικαιώματα στα εδάφη που κατέχουν ⁵⁶.

Η θεωρία αυτή, που επικαλούνται οι συγκεκριμένοι συγγραφείς για να δικαιολογήσουν την προσάρτηση ή την παρακράτηση εδαφών μέχρι την υπογραφή συνθήκης ειρήνης, δεν αποτελεί κανόνα του γενικού διεθνούς δικαίου. Παρά την ασάφεια και την αοριστία της, η αρχή αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί γενική γιατί αποτελεί απλώς μια φόρμουλα προσδιορισμού των σχέσεων μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού κρατών (της Λατινικής Αμερικής). και όπως τονίζει ο O'Connell στο σχόλιο του, η αρχή αυτή είναι περισσότερο φασική παρά νομική ⁵⁷.

Στην πραγματικότητα η άποψη αυτή είναι απλά μια αυθαίρετη ερμηνεία που αντίκειται στους κανόνες του διεθνούς δικαίου. Οι αποφάσεις κατάπαυσης του πυρός που εξεδόθησαν από τη Γενική Συνέλευση και το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. ρητώς το απαράδεκτο της απόκτησης εδαφών με τη βία ή τον πόλεμο.

(55) J. Stone. The Middle East cease fire, B.Y.I.L. (1969) p. 10.

(56) J. Stone - Ibid

(57) O'Connell - Ibid 491.

Εάν επιστρέψουμε στο νομικό καθεστώς που είχαν τα κατεχόμενα εδάφη πριν τον πόλεμο του Ιουνίου του 1967, θα δούμε ότι οι συμφωνίες ανακωχής είναι αυτές που διέπουν τις Αραβο - Ισραηλινές σχέσεις. Οι συμφωνίες αυτές περιλαμβάνουν κείμενα που ορίζουν ρητά ότι οι γραμμές ανακωχής είναι στρατιωτικά όρια και όχι πολιτικά σύνορα και δεν επηρεάζουν καθόλου τη συνολική διευθέτηση του παλαιστινιακού. Η παραβίαση των συμφωνιών αυτών και η κήρυξη ενός πολέμου συνέπεια του οποίου καταλαμβάνονται νέα εδάφη δεν επιτρέπουν στον επιδρομέα - κατακτητή κανένα δικαίωμα κυριαρχίας. Αφού η πόλη της Ιερουσαλήμ είναι έδαφος που κατελήφθη ως αποτέλεσμα του πολέμου αυτού, τότε η πράξη απόπειρας, του Ισραήλ να την προσαρτίσει στερείται οποιοδήποτε νομικής - ισχύος έναντι του διεθνούς δικαίου.

2. Το άκυρο της προσάρτησης της Ιερουσαλήμ, σύμφωνα με τις
διατάξεις του διεθνούς δικαίου.

Εχουμε πεί ότι ο Κανόνας του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με τη βία είναι ένας από τους βασικούς Κανόνες του σύγχρονου διεθνούς δικαίου. Σύμφωνα με τον Κανόνα αυτό, τα μέτρα που πήρε το Ισραήλ για την προσάρτηση της πόλης θεωρούνται άκυρα. Ηδη έχουμε αντικρούσει όλα τα αντίθετα επιχειρήματα. Εδώ επιπρόσθετα στηριζόμαστε και στα παρακάτω στοιχεία::

- 1) Την ακύρωση της προσάρτησης της Ιερουσαλήμ με το ψήφισμα 242 (1967) του Συμβουλίου Ασφαλείας.
- 2) Την ακύρωση της προσάρτησης της Ιερουσαλήμ με διάφορα άλλα ψηφίσματα του ΟΗΕ.

2.1. Η Απόφαση 242/ 1967 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. αφορά το ανεπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών με τον πόλεμο, και ακυρώνει την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας έχει εκδώσει πολλές αποφάσεις σχετικά με την πόλη της Ιερουσαλήμ. Όλες οι αποφάσεις αυτές, θεωρούν τα μέτρα που πήρε το Ισραήλ για την προσάρτηση της Ιερουσαλήμ και για την αλλοίωση του χαρακτήρα της, μετά το 1967, άκυρα και χωρίς καμία νομική συνέπεια.

Η σημαντικότερη όμως απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας που προκάλεσε πολλές πολιτικές και νομικές ερμηνείες είναι το ψήφισμα 242 το οποίο εκδόθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1967⁵⁸. Στον πρόλογο της απόφασης αυτής αναφέρεται ότι " το Συμβούλιο Ασφαλείας τονίζει το ανεπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών μέσω πολέμου".

2.1.1. Οι Απόψεις των Θεωρητικών

Ορισμένοι Ισραηλινοί και άλλοι συγγραφείς στην προσπάθειά τους να δικαιολογήσουν τη θέση του Ισραήλ απέναντι στα διάφορα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. που απαγορεύουν την απόκτηση εδαφών με τη βία, και ιδιαίτερα απέναντι στο ψήφισμα 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας, επικαλούνται την γλωσσική ασάφεια του αγγλικού κειμένου του ψηφίσματος αυτού που αναφέρει "εδάφη που κατελήφθησαν " (From Territories Occupied") ενώ στις άλλες γλώσσες αναφέρει " τα εδάφη που κατελήφθησαν" στα γαλλικά Des Territoires".

(58) 1) Το Συμβούλιο Ασφαλείας:

- εκφράζοντας τη συνεχιζόμενη ανησυχία του για την επικίνδυνη κατάσταση στη Μέση Ανατολή,
- τονίζοντας το ανεπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών με τον πόλεμο, και την ανάγκη για μια δίκαιη και μόνιμη ειρήνη στην οποία να ζούν όλα τα κράτη της περιοχής,
- τονίζοντας επίσης ότι όλα τα κράτη- μέλη με την αποδοχή του Καταστατικού Χάρτη ΟΗΕ δεσμεύονται να συμπεριφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 2 του Χάρτη.
Διακηρύσσει ότι η εφαρμογή των αρχών του Χάρτη απαιτεί την εγκαθίδρυση μιας δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στη Μέση Ανατολή, και αυτό απαιτεί την εφαρμογή των ακόλουθων δύο αρχών:
 - αποχώρηση των Ισραηλινών στρατευμάτων από εδάφη που κατελήφθησαν στην τελευαία διάνεξη.
 - τερματισμός της εμπόλεμης κατάστασης από όλα τα κράτη και σεβασμός και αναγνώριση της ανεξαρτησίας, εδαφικής κυριαρχίας και πολιτικής ανεξαρτησίας όλων των κρατών της περιοχής, και του δικαιώματος τους να ζούν σε ειρήνη μέσα σε ασφαλή και αναγνωρισμένα σύνορα, χωρίς βία ή απειλή για χρήση βίας.Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη για:
 - εξασφάλιση της ελευθερίας της ναυσιπλοΐας στα διεθνή υδατα της περιοχής.
 - εξεύρεση μιας δίκαιης διευθέτησης του προβλήματος των προσφύγων.
 - εγγύηση των συνόρων όλων των κρατών της περιοχής, και της πολιτικής ανεξαρτησίας τους, μέσω μέτρων όπως η εγκαθίδρυση αποστρατιωτικοποιημένων περιοχών.

Μεταξύ των συγγραφέων αυτών είναι και ο Sh. Rosen ο οποίος θεωρεί ότι το διεθνές δίκαιο δεν αφήνει τυχαία κενά, ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν επικαλείται τις αρχές αυτές ως κενό συνθήματα, και ότι η χρήση του όρου "μόνιμη και δίκαιη ειρήνη" και η παράλειψη του προσδιοριστικού άρθρου μπροστά από τη λέξης "εδάφη" σημαίνει ότι τα υφιστάμενα σύνορα δεν είναι επαρκή ούτε μόνιμα, και ότι η μόνιμη και δίκαιη ειρήνη απαιτεί την οριοθέτηση νεών συνόρων η χάραξη των οποίων αφήνεται στη διπλωματική δραστηριότητα ⁵⁹.

Ο Stone θεωρεί ότι η απόφαση 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας είναι απλά μια πρόταση του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Χάρτη, και όχι μια δεσμευτική απόφαση. Θεωρεί επίσης ότι η απόφαση αυτή έδωσε μερικές βάσεις πάνω στις οποίες τα εμπλεκόμενα μέρη μπορούν να κτίσουν τη σύμφωνιά τους, και ότι τα όσα αναφέρει η απόφαση για το ανεπίτρεπτο της απόκτησης εδαφών με τη βία είναι απλά μια επιβεβαίωση της βάσης ότι η πολεμική κατοχή δεν επιφέρει κυριότητα παρά μόνο εάν ληφθούν επίσημα μέτρα προσάρτισης ή εάν παραχωρηθούν τα εδάφη βάση συμφωνίας, και ότι δεν σημαίνει επιστροφή όλων των εδαφών που κατελήφθησαν ως αποτέλεσμα της χρήσης βίας για αυτοάμυνα.

Σε ό,τι αφορά την Ιερουσαλήμ, ο Stone θεωρεί ότι οι επανηλημμένες διακηρύξεις του Ισραήλ ότι το θέμα της Ιερουσαλήμ είναι αδιαπραγμάτευτο ίσως θεωρηθούν από μερικούς ως παραβίαση των αρχών της απόφασης.

Ζητά από τον Γενικό Γραμματέα να διορίσει έναν ειδικό εκπρόσωπο του για τη Μέση Ανατολή για να ενεργήσει επαφές με τα ενδιαφερόμενα κράτη με σκοπό να βοηθήσει στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη μιας ειρηνικής διευθέτησης με βάση το κείμενο και τις αρχές του ψηφίσματος αυτού.
Ζητά από τον Γενικό Γραμματέα να ενημερώσει το Συμβούλιο για την πρόοδο των προσπαθειών του ειδικού απεσταλμένου το συντομότερο δυνατό.

"Βλέπε αποφάσεις Συμβουλίου Ασφαλείας 1967

Ο Stone θεωρεί εσφαλμένο το ψήφισμα αυτό επειδή δεν αναφέρεται στη Ιερουσαλήμ αν και ήταν εις γνώμη του Συμβουλίου Ασφαλείας πριν εκδοθεί το ψήφισμα ότι το Ισραήλ είχε διακηρύξει την πρόθεσή του να ιδρύσει ένα ειδικό καθεστώς γαι τους Αγίους Τόπους⁶⁰.

2.1.2. Οι Απόψεις των Θεωρητών II

Ο Ibrahim Shehate αντικρούει τα επιχειρήματα των υποστηρικτών της Ισραηλινής επεκτατικής θεωρίας ως εξής:

Το αγγλικό κείμενο (του ψηφίσματος 242) παραλείπει επίσης το προσδιοριστικό άρθρο μπροστά από τη φράση "ένοπλες Ισραηλινές δυνάμεις". Συνεπώς αν το Ισραηλινό επιχείρημα ευσταθεί τότε αυτό σημαίνει ότι η απόφαση 242 προβλέπει την παραμονή τμήματος των Ισραηλινών δυνάμεων στα εδάφη από τα οποία καλούνται να αποχωρήσουν, κάτι που είναι αντιφατικό και απαράδεκτο.

Η απόφαση αυτή δεν ερμηνεύτηκε από τα Ηνωμένα Έθνη, όπως προκύπτει από τη γαλλική και την ισπανική μετάφραση, ούτε από τη Γενική Συνέλευση, όπως προκύπτει από το ψήφισμα 628, ούτε από τον Πρέσβη Γιάρεγη*, ούτε από κανένα κράτος, ούτε από την Αμερικανική κυβέρνηση που είναι σαφώς μεροληπτική υπέρ του Ισραήλ, με τον ίδιο τρόπο που ερμηνεύτηκε από το Ισραήλ⁶¹.

(60) J. Stone- The November Resolution and middle East peace..

pitifall or Gridepost, Tolido Law Review, Corpywright. 1970. p.12

* Garring - μεσολαβητής του Ο.Η.Ε. για την επίλυση των προβλημάτων μεταξύ Αράβων και Ισραηλινών στο 1968.

(61) Ibrahim Shehate. op. cit. p. 40.

Η απόφαση 242, στην αναφορά που κάνει για " ασφαλή σύνορα", εννοεί προφανώς τα σύνορα που προσδιόρισαν τα Ηνωμένα Έθνη, και ως εκ τούτου το Ισραήλ, που είχε διακηρύξει την ανεξαρτησία του με βάση την απόφαση διαμελισμού, (απόφαση 181), δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη απόφαση αυτή θέτοντας θέμα συνόρων γιατί τότε το Ισραήλ μετατρέπεται σε κράτος χωρίς σύνορα και χωρίς εδαφική κυριαρχία, κάτι που αντίκειται στο διεθνές δίκαιο⁶². Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η απόφαση 242 δεν αναθεωρεί το ψήφισμα διαμελισμού (181) ούτε άμεσα με το γράμμα του ούτε έμμεσα με το πνεύμα του. Ο Λόρδος Κάραντον έχει δηλώσει ότι το ψήφισμα 242 πρέπει να ισχύει γαι όλα τα εδάφη που κατελήφθησαν το 1967 ⁶³.

Μπορούμε να πούμε, ότι η απόφαση 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας δεν αλλάζει το νομικό καθεστώς των αραβικών εδαφών που κατέχει το Ισραήλ ούτε αλλάζει το νομικό καθεστώς της Ιερουσαλήμ. Το γεγονός ότι η απόφαση αυτή δεν αναφέρεται ξεκάθαρα στην πόλη της Ιερουσαλήμ δεν σημαίνει ότι αγνοεί το καθεστώς της. Εξάλλου σκοπός του Συμβουλίου Ασφαλείας με το ψήφισμα αυτό ήταν η εξεύρεση μιας δίκαιης και μόνιμης λύσης, ο τερματισμός της εμπόλεμης κατάστασης, ο σεβασμός της ανεξαρτησίας και της εδαφικής κυριαρχίας όλων των κρατών, η εξασφάλιση της ελεύθερης ναυσιπλοΐας στα διεθνή ύδατα, ο αφοπλισμός, η εξεύρεση μιας δίκαιης διευθέτησης του προβλήματος των παλαιστινίων προσφύγων που εκδιώχθηκαν από τα εδάφη του. Αυτό σημαίνει επιστροφή στις ρίζες του προβλήματος και ιδιαίτερα στο ψήφισμα διαμελισμού της Παλαιστίνης που εξέδωσαν τα Ηνωμένα Έθνη και που θεωρείται η νομική βάση της ύπαρξης και της νομιμότητας του Ισραήλ.

(62) Mohammed Ismail Said - op. cit. p. 318

(63) Palestine Affairs- N. 160 - 161. p.4. (Cuprus 1986).

Αν λάβουμε υπόψη όλους αυτούς τους παράγοντες ως στοιχεία που συναποτελούν το ιστορικό του συγκεκριμένου προβλήματος, θα δούμε ότι η απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας ήρθε γαι να αποτελέσει μια προσπάθεια τοποθέτησης των γενικών βάσεων για τη διευθέτηση. Η απόφαση αυτή είχε ως σκοπό την αναθεώρηση των συνόρων με τρόπο που αφορά τμήμα των εδαφών που κατείχε το Ισραήλ πριν από το 1967 και όχι να δώσει στο Ισραήλ τμήμα των εδαφών που κατέκτησε το 1967. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία του ψηφίσματος αυτού αντιφάσκει με το ίδιο το περιεχόμενο του ψηφίσματος. Γιατί αν η απόφαση ήθελε να δώσει στο Ισραήλ τμήμα των εδαφών που κατέχει από το 1967 τότε δεν θα υπήρχε λόγος να αναφέρει στον πρόλογο του ότι η απόκτηση εδαφών με τη βία είναι ανεπίτρεπτη. Αντίθετα, το Συμβούλιο Ασφαλείας με τη απόφαση αυτή έκλεισε οριστικά την πόρτα σε οποιουσδήποτε ισχυρισμούς του Ισραήλ περί δικαιώματος του στην απόκτηση τμήματος των εδαφών που κατέκτησε το 1967.

2.2. Άλλες Αποφάσεις των Οργάνων της Η.Ε. για την Ιερουσαλήμ

Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν εκδόσει πολλές αποφάσεις, τόσο από τη Γενική Συνέλευση όσο και από το Συμβούλιο Ασφαλείας, όπου θεωρούν άκυρα τα μέτρα που πήρε το Ισραήλ σε σχέση με τη Ιερουσαλήμ, και επαναλαμβάνουν τον Κανόνα του ανεπίτρεπτου της απόκτησης εδαφών με τη βία ή της επιβολής εδαφικών αλλαγών σε κατεχόμενα εδάφη.

Οι αποφάσεις αυτές που έχουν εκδοθεί από τον Ο.Η.Ε. με ομόφωνη ή με συντριπτική πλειοψηφία θεωρούνται δεσμευτικά. Οποια άποψη κι αν έχει κανείς για τη νομική φύση των αποφάσεων του Ο.Η.Ε., δεν παύουν να επαναλαμβάνουν τον κανόνα της μη απόκτησης εδαφών με τη βία και να επιμένουν στον Κανόνα αυτό από το 1967.

Συνήθως οι αποφάσεις αυτές εκδίδονται με συντριπτική πλειοψηφία αλλά μερικά, όπως η απόφαση 242, έχουν εκδοθεί ομόφωνα. Το ίδιο συνέβη και με τη απόφαση 2625 της 24ης Οκτωβρίου 1970 της Γενικής Συνέλευσης που αναφέρει:

1.- Τα εδάφη άλλων χωρών δεν μπορούν να γίνουν αντικείμενο στρατιωτικής κατοχής που είναι αποτέλεσμα της χρήσης βίας με τρόπο που παραβιάζει τις διατάξεις του καταστατικού Χάρτη.

2.- Τα εδάφη άλλων χωρών δεν μπορούν να γίνουν αντικείμενο κατάληψης είτε με τη χρήση βίας είτε με την απειλή για χρήση βίας. Τέτοια κατάληψη δεν πρέπει να τύχει αναγνώρισης από τρίτες χώρες.

Ολες αυτές οι αποφάσεις εκφράζουν τη διεθνή ομοφωνία και ως εκ τούτου αποκτούν μια δεσμευτική νομική αξία ως αρχές του διεθνούς δικαίου. Οι αποφάσεις αυτές είναι δεσμευτικές για το Ισραήλ επειδή το Ισραήλ έχει αποδεχθεί ορισμένα από αυτά - όπως η απόφαση 242 και η απόφαση 2625 του 1970 - που σημαίνει ότι τα έχει αποδεχθεί ως μια δεσμευτική διεθνή συμφωνία. Επίσης το Ισραήλ έχει αποδεχθεί η απόφαση διαμελισμού και συνεπώς οφείλει να το εφαρμόσει. Το Ισραήλ επίσης όταν έγινε μέλος του ΟΗΕ δεσμεύτηκε να σέβεται τις αποφάσεις του διεθνούς αυτού οργανισμού. Συνεπώς, τα μέτρα που πήρε το Ισραήλ στα κατεχόμενα εδάφη, και ιδιαίτερα οι εδαφικές αλλαγές και η προσάρτηση της Ιερουσαλήμ, έρχονται σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε.

Ο δρ. Οικονομίδης Κ. αναφέρει ότι οι αποφάσεις των διεθνών οργανισμών είναι πηγή του διεθνούς δικαίου και έχουν τα ίδια αποτελέσματα με τις συνθήκες, τα έθιμα και τις γενικές αρχές του δικαίου όταν είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη, άμεσα ή έστω έμμεσα. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις που είναι έργο υποκειμένων του διεθνούς δικαίου, δηλαδή των διεθνών οργανισμών, και διέπονται από το διεθνές δίκαιο είναι γενεσιουργίες εννόμων αποτελεσμάτων, αφού δημιουργούν δικαιώματα και υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν π.χ. οι αποφάσεις των διεθνών οργανισμών που τροποποιούν τις ιδρυτικές τους συνθήκες. Επίσης, οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε., που έχει, όπως είναι γνωστό, την Κύρια ευθύνη για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφαλείας. Επίσης, οι Ειδικευμένοι Οργανισμοί του συστήματος των ΗΕ έχουν το δικαίωμα να παίρνουν Κανονιστικής φύσεως αποφάσεις για θέματα κατά το πλείστον τεχνικά της αρμοδιότητάς τους. Επίσης, οι αποφάσεις των διεθνών περιφερειακών οργανισμών εφόσον βέβαια είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη.

Ο κ. Οικονομίδης αναφέρει επίσης ότι:

Οι αποφάσεις των διεθνών οργανισμών αποτελούν επικουρική πηγή του διεθνούς δικαίου. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν κυρίως πολλές αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως των ΗΕ, του μόνου, όπως είναι γνωστό, πολιτικού χαρακτήρα Παγκόσμιου Forum, στο οποίο μετέχουν με ίσα δικαιώματα όλα τα κράτη μέλη του Ο.Η.Ε. Βέβαια, οι αποφάσεις αυτές δεν έχουν υποχρεωτική ισχύ και από νομική άποψη δεν είναι παρά απλές συστάσεις που τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να εφαρμόσουν ή όχι. Ωστόσο δεν στερούνται ηθικής και πολιτικής σημασίας, ενώ πολλές φορές έχουν και νομικά αποτελέσματα είτε ως επικουρικές πηγές του διεθνούς δικαίου, είτε σαν στοιχεία διαμορφώσεως εθιμικών κανόνων. ⁽⁶⁴⁾ Σε ότι αφορά τη νομική αξία που πηγάζει από τους διεθνείς οργανισμούς, ο Mouhammad Sami Abedl Hamid θεωρεί ότι οι αποφάσεις που εκφράζουν απόψεις και πολιτικές θέσεις που δεν είναι συγκεκριμένες ή που δεν θεωρούνται δεσμευτικές δεν είναι πηγές νομικού κανόνα του διεθνούς δικαίου. Και προσθέτει ότι η έννοια της απόφασης περιλαμβάνει τόσο δεσμευτικές αποφάσεις όσο και συστάσεις. Αν και υπάρχει σαφής διαφορά μεταξύ της δεσμευτικής απόφασης και της σύστασης, ο δρ. Hamid θεωρεί ότι μια σύσταση ενός διεθνούς οργανισμού δεν έχει απλά μια ηθική αξία αλλά είναι δεσμευτική για όσα κράτη την αποδέχονται. ⁽⁶⁵⁾ Επίσης, οι αποφάσεις ενός διεθνούς οργανισμού θεωρούνται μια ανεξάρτητη πηγή του διεθνούς δικαίου. ⁽⁶⁶⁾

(64) Κ. Ιωάννου-Κ. Οικονομίδη-Χ. Ροζάκα-Α. Φατούρου Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Εκδόσεις Αντ.ν. Σακκούλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1988, σελ. 414-429.

(65) Mouhammad Sami Abedl Hamid "η νομική αξία των ψηφισμάτων των διεθνών οργανισμών ως πηγή των κανόνων του γενικού διεθνούς δικαίου". Μάκταπατ Ελ-Μαριφ (CAIRO 1968). p. 122

(66) Ibid

Ο δρ. Serhan κάνει μια διάκριση μεταξύ των χωρών μελών του Ο.Η.Ε. για τις οποίες εκδόθηκαν συστάσεις και μεταξύ των μη μελών του Ο.Η.Ε. : "Στην πρώτη περίπτωση, η εισήγηση είναι δεσμευτική για το κράτος μέλος, ιδιαίτερα αν αυτή ελήφθη με συντριπτική πλειοψηφία οπότε και θεωρείται ορθή ερμηνεία για τα όσα πρέπει να κάνει το ενδιαφερόμενο κράτος-μέλος, αφού με την αποδοχή του Καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε. κάθε κράτος-μέλος αναλαμβάνει να τηρεί τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους. Στην δεύτερη περίπτωση, το ενδιαφερόμενο κράτος δεν ενέχεται από το περιεχόμενο καμία δέσμευση και η απόφαση γι' αυτό αποτελεί απλά μια γνωμοδότηση ή ένα αίτημα χωρίς καμία δεσμευτική δύναμη και αυτό διότι : Ο Καταστατικός Χάρτης του Ο.Η.Ε. είναι μια διεθνής σύμβαση για την οποία ισχύει ο κανόνας της σχετικότητας των συνεπειών των διεθνών συμβάσεων και ο κανόνας της μη δεσμευτικότητας για τα μέλη, εκτός αν το συγκεκριμένο κράτος δεσμεύεται μέσω ειδικής συμφωνίας.⁽⁶⁷⁾ Κατά συνέπεια και παρά τον δεσμευτικό χαρακτήρα των αποφάσεων του Σ.Α, όπως είδαμε παραπάνω το Ισραήλ συνεχίζει να αγνοεί τις εν λόγω αποφάσεις με πρόσφατο παράδειγμα την απόφαση 799 του Σ.α που αφορά την απέλαση 415 Παλαιστινίων.

Το ίδιο ισχύει και για τις αποφάσεις τις Γ.Σ του Ο.Η.Ε. οι οποίες δεν αποτελούν μόνο απλές συστάσεις, αλλά στοιχεία διαμόρφωσης εθιμικών κανόνων που το Ισραήλ συνεχίζει να τα παραβιάζει, ειδικά εκείνες τις αποφάσεις που αφορούν την Ιερουσαλήμ.

(67) Abed El. Aziz Serhan, Γενικοί Κανόνες των Διεθνών Οργανισμών, Εκδόσεις Κάιρο Πανεπιστήμιο, Κάιρο 1970, σελ: 238-239.

2.3.

Η Διεθνής Διάσκεψη του 1991

Στις 30-10-1991 συνήλθε στην Ισπανική πρωτεύουσα Μαδρίτη μια διεθνής διάσκεψη για την επίλυση του μεσοανατολικού προβλήματος όπου πήραν μέρος όλα τα ενδιαφερόμενα στη διένεξη μέρη υπό την αιγίδα των Η.Π.Α. και της Ρωσίας. Παραβρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του παλαιστινιακού λαού μέσα από μια κοινή Ιορδανο-Παλαιστινιακή αντιπροσωπεία.

Οι διαπραγματεύσεις άρχισαν στην Ουάσιγκτον μεταξύ των αντιπροσωπειών των Παλαιστινίων και των Ισραηλινών. Πραγματοποιήθηκαν δώδεκα (12) γύροι χωρίς να επιτευχθεί λύση. Ταυτόχρονα διεξάγονταν μυστικές συνομιλίες στο Οσλο μεταξύ αντιπροσωπείας της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (P.L.O) και αντιπροσωπείας της Ισραηλινής Κυβέρνησης υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών της Νορβηγίας που κατάληξαν στην υπογραφή της Συμφωνίας στην Αμερικάνικη Πρωτεύουσα, στις 13-9-1993, μεταξύ των δυο μερών υπό την αιγίδα των Η.Π.Α. και της Ρωσίας. Η συμφωνία αυτή ονομάστηκε Διακήρυξη Αρχών. Η συμφωνία αυτή αποτελείται από 17 άρθρα και τρία παραρτήματα για τις ρυθμίσεις της αυτοδιοίκησης στην δυτική όχθη και στην λωρίδα της Γάζας. Η εφαρμογή της συμφωνίας αυτής αρχίζει πρώτα στην Γάζα και στην Ιεριχώ.

Για την επίτευξη μιας δίκαιας συνολικής και οριστικής διευθέτησης του παλαιστινιακού ζητήματος η συμφωνία τονίζει στο πρώτο άρθρο της Διακήρυξης Αρχών την ίδρυση μιας παλαιστινιακής αυτοτελούς εξουσίας των Παλαιστινίων στη δυτική όχθη και στη λωρίδα της Γάζας, Εντός μιας μεταβατικής περιόδου που δεν θα υπερβεί τα πέντε χρόνια καταλήγοντας σε οριστική διευθέτηση με βάση τις με αριθμό 242 και 338 αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

Εδώ παρατηρούμε ότι η αυτοδιοίκηση είναι προσωρινή μεταβατική λύση (για πέντε χρόνια) όχι μόνιμη λύση. Είναι ένα πρώτο βήμα προς την οριστική λύση του παλαιστινιακού ζητήματος. Σε ότι αφορά την Ιερουσαλήμ στο πρώτο παράρτημα αναφέρεται :Οι κάτοικοι του ανατολικού τμήματος της Ιερουσαλήμ συμμετέχουν στις ελεύθερες εκλογές που θα διεξαχθούν 9 μήνες μετά από την ισραηλινή αποχώρηση. Με την ιδιότητά τους ως μέρος της δυτικής όχθης.

Στο πέμπτο άρθρο ορίζεται ότι θα αρχίσει η μεταβατική περίοδος των πέντε ετών από την στιγμή της ισραηλινής αποχώρησης από την Γάζα και από την Ιεριχώ. Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με το τελικό καθεστώς όλων των κατεχόμενων περιοχών, θα ξεκινήσουν το συντομότερο, ενώ ο χρόνος της έναρξής τους δεν θα υπερβεί το τρίτο έτος της μεταβατικής περιόδου. Οι διαπραγματεύσεις αυτές θα ερευνήσουν το θέμα της Ιερουσαλήμ, των προσφύγων, των οικισμών, των μέτρων ασφαλείας και των συνοριακών θεμάτων.

Είναι αναγκαίο να τονιστεί ότι οποιαδήποτε συμφωνία επιτευχθεί πρέπει να οδηγήσει στην δημιουργία παλαιστινιακού κράτους ανταποκρινόμενη στις προσδοκίες του παλαιστινιακού λαού, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ : ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Μετά την κατοχή των Αραβικών εδαφών από το Ισραήλ, οι κατοχικές αρχές εφάρμοσαν, στα πλαίσια ενός σχεδίου, μια μεγάλη εποικιστική πολιτική στα κατεχόμενα εδάφη. Η δημιουργία των εποικισμών επικεντρώθηκε κυρίως στην περιοχή των Ιεροσολύμων, στα Συριακά υψώματα του Γκολάν, στην περιοχή της κοιλάδας του Ιορδάνη στη Δυτική όχθη, σε μερικές περιοχές του Σινά και στη Λωρίδα της Γάζας.

Για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού απαιτήθηκε η εκκένωση μεγάλων περιοχών από τους Άραβες κατοίκους τους, πράγμα που κατάφεραν οι Ισραηλινές κατοχικές αρχές με ποικίλους τρόπους, όπως εκδίωξη, τρομοκρατία και άλλες οικονομικές πιέσεις. Έτσι εγκαταστάθηκε σ' αυτά τα εδάφη Εβραϊκός πληθυσμός προερχόμενος, είτε από τους ήδη εγκατεστημένους στο Ισραήλ Εβραίους είτε από τους νεοεισαγόμενους μετανάστες.

Η εποικιστική διαδικασία πέρασε από διάφορες φάσεις, ανάλογα με τις πολιτικές των κυβερνώντων κομμάτων στο Ισραήλ. Διακρίνουμε τις φάσεις αυτές ως εξής:

ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ: ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ

ΤΡΙΤΗ ΦΑΣΗ: ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΤΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΛΤΚΟΤΝΤ.

Οι Ισραηλινοί εποικισμοί από επίσημη άποψη κατατάσσονται σε δύο βασικούς τύπους (πλέον των ημιστρατιωτικών οικισμών που αποτελούν έναν τρίτο τύπο):

Τους Αστικούς - Προαστιαίους και τους Αγροτικούς Γεωργικούς-Ημιαστικούς οικισμούς.

Οι Αστικοί Οικισμοί περιλαμβάνουν:

1. Την πόλη που είναι οργανωμένη με αστική συνοχή. Λειτουργεί ως Βιομηχανικό, Μορφωτικό και Υπηρεσιακό Περιφερειακό Κέντρο.
Κατοικείται από 10.000 οικογένειες δηλαδή περίπου 42.000 άτομα.
Καταλαμβάνει έκταση 7-15 χιλιάδες στρέμματα.

2. Την κωμόπολη (KYRYAT "KIRYAH") που κατοικείται από 3.000 - 5.000 οικογένειες (δηλ. 12.000 - 20.000 άτομα), με σχετικά μικρή πληθυσμιακή πυκνότητα. Καταλαμβάνει έκταση 2,5 - 5 χιλ. στρέμματα.
3. Τα προάστια (ΤΟΣΑΦΑΑ) που είναι οικισμοί κοντά στις πόλεις. Έχουν τις στοιχειώδεις υπηρεσίες, καταλαμβάνουν εκτάσεις από 500 - 2.000 στρέμματα και κατοικούνται από 500 - 2.000 οικογένειες (δηλ. από 2.500 - 8.500 άτομα).

Το Υπουργείο οικισμού ή Ιδιωτικές αναπτυξιακές εταιρείες αναλαμβάνουν το σχεδιασμό των αστικών οικισμών και οι ιδιώτες αγοράζουν τις κατοικίες τους.

Οι ΤΟΣΑΦΩΤ (τα προάστια) σχεδιάζονται και κατασκευάζονται από ιδιωτικές κρατικές επιδοτήσεις.

Οι περιφερειακοί Γεωργικοί - Ημιαστικοί οικισμοί διακρίνονται ως εξής:

1. Εταιρικός οικισμός (ΑΛΙΕΣΩΦ ΚΙΧΙΛΑΤΙ): Είναι Συνεταιριστικός μη γεωργικός οικισμός. Ιδρύεται από τον Παγκόσμιο Σιωνιστικό Οργανισμό που προσφέρει την υποδομή, τις στεγαστικές μονάδες και τις βασικές βιοτεχνίες. Ο οικισμός αυτός παραχωρείται στην εποικιστική ομάδα (ΓΑΑΗΝ) για τη δημιουργία ενός Συνεταιρισμού με εσωτερικούς κανονισμούς σύμφωνα με τους οποίους η εισδοχή νέων μελών εγκρίνεται από τα μέλη του οικισμού.

Η αποδοχή γίνεται στην πρώτη φάση για δοκιμαστική περίοδο ενός ολόκληρου έτους. Το μεγαλύτερο μέρος των εποικιστών εργάζεται εκτός του οικισμού ενώ προβλέπεται το 15% των νοικοκυρών να εργαστεί στους παραγωγικούς τομείς του ίδιου οικισμού.

Προγραμματίζεται συνήθως ο κάθε οικισμός να κατοικείται από 200 - 300 οικογένειες (800 - 1.200 άτομα) και να καταλαμβάνει έκταση 400 - 800 στρεμμάτων. Ο Συνεταιρικός αυτός οικισμός ανήκει στο εποικιστικό κίνημα της ΓΚΟΣ - ΑΙΜΟΝΗΜ που λέγονται ΑΜΝΑΧ.

2. Γεωργικοί Συνεταιρισμοί: Είναι κλασικοί τύποι των αγροτικών οικισμών (ΚΙΟΥΤΣ, ΜΩΣΑΦ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΜΩΣΑΦ). Όλοι οι τύποι βασίζονται στη γεωργία, τη βιοτεχνία και στην επιτόπου παραγωγή με διάφορες βαθμίδες κοινοκτησίας των μέσων παραγωγής. Αυτοί οι γεωργικοί Συνεταιρισμοί κατοικούνται ο καθένας από 80 - 160 οικογένειες, δηλαδή από 350 - 650 άτομα και καταλαμβάνουν έκταση ίση με εκείνη του ΑΛΙΕΣΩΦ ΚΙΧΙΛΑΤΙ.

Η καλλιεργήσιμη έκτασή τους κυμαίνεται από 3.000 ως 5.000 στρέμματα. Οι οικισμοί αυτοί ανήκουν σε διάφορα εποικιστικά κινήματα τα οποία ίδρυσε και υποστήριξε η παγκόσμια Σιωνιστική Οργάνωση.

3. Το Εποικιστικό κέντρο (ΜΑΡΚΑΖΑ ΧΛΟΤΣΙ): Είναι ακαθόριστος Συνοικιστικός τύπος σχεδιασμένος για να αποτελεί πυρήνα ενός οικισμού. Μόλις μαζευτεί ικανός αριθμός εποικιστών αποφασίζεται ο τύπος του μόνιμου οικισμού.

Οι αρχές που έχουν την ευθύνη για τους Ισραηλινούς εποικισμούς είναι διάφορες. Οι πόλεις και τα αστικά κέντρα υπάγονται στο Υπουργείο Οικισμού. Οι ΤΟΥΣΑΦΑΑ υπάγονται στο Υπουργείο Γεωργίας. Οι Γεωργικοί Περιφερειακοί οικισμοί υπάγονται στην Παγκόσμια Σιωνιστική Οργάνωση. Στον Τομέα του προγραμματισμού δεν υπάρχει μεταξύ τους συντονισμός⁽¹⁾.

(1) MERON BENVENISTI. THE WEST BANK DATA PROJECT
A. SURVEY OF ISRAELS POLICIES
JERUSALEM - 1987. p. 156

1.1

Ο ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΤΒΕΡΝΗΣΗ ΤΟΥ
ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ 1967 - 1977.

Ο Ισραηλινός εποικισμός των κατεχομένων αραβικών εδαφών καταλάμβανε πρωταρχική θέση στα κεντρικά ενδιαφέροντα των διαδοχικών κυβερνήσεων του εργατικού κόμματος μέχρι το 1977.

Το ενδιαφέρον αυτό το συναντάμε στις αποφάσεις, στις επίσημες δηλώσεις, στους σχεδιασμούς και στους προϋπολογισμούς που υποβαλότανε κατά την περίοδο εκείνη, τα οποία ενσαρκώθηκαν σε σύνολο των πρακτικών ενεργειών όπως η κατάσχεση των Αραβικών εδαφών, την ίδρυση εποικισμών στα εδάφη αυτά και την διεύρυνση και ενίσχυση των εποικισμών αυτών.

Ο Ισραηλινός εποικισμός κατά την περίοδο εκείνη κάλυψε όλες τις Αραβικές περιοχές. Όμως η πυκνότητα των εποικισμών διέφερε από περιοχή σε περιοχή ανάλογα με τις πολιτικές και τις στρατιωτικές σημασίες καθώς και τις αντιλήψεις των Ισραηλινών Κυβερνήσεων για τα σύνορα του Ισραήλ με τα γειτονικά Αραβικά κράτη. Οι Ισραηλινές κυβερνήσεις όρισαν κύριες περιοχές εποικισμών με γνώμονα τις σκοπιμότητες της Στρατηγικής Ασφάλειας και της επεκτατικής πολιτικής θεωρώντας τον εποικισμό των περιοχών αυτών αναπόσπαστο μέρος του Στρατηγικού και πολιτικού προγραμματισμού του κράτους. Οι ηγέτες του εργατικού κόμματος βλέπουν ότι το μέλλον του κράτους του Ισραήλ εξαρτάται από τον εποικισμό⁽²⁾.

Μετά την Ισραηλινή κατοχή των Αραβικών εδαφών η Ισραηλινή Κυβέρνηση έθεσε μερικά εποικιστικά προγράμματα. Το πιο σημαντικό από αυτά ήταν το πρόγραμμα ΑΑΛΟΝ που αμέσως εφαρμόστηκε.

(2) ΤΖΑΑΦΑΡΙ ΟΥΑΛΙΝΤ. Οι Ισραηλινοί εποικισμοί στα κατεχόμενα εδάφη 1967 - 1980. Ίδρυμα Παλαιστινιακών μελετών. (Λίβανος 1980). σελ 10

Πρέπει επίσης να δημιουργηθούν ανατολικά των Ιεροσολύμων προάστια να κατοικούνται από Εβραίους. Επιπλέον πρέπει να επιταχυνθεί η ανοικοδόμηση της Εβραϊκής συνοικίας στην παλαιά πόλη της Ιερουσαλήμ⁽³⁾.

Δηλαδή κατά το σχέδιο Αλόν, έπρεπε να δημιουργηθεί μια σειρά εποικιστικών κέντρων υπό την αιγίδα του Ισραηλινού στρατού. Οι εποικισμοί αυτοί θα απλώνονταν κατά μήκος της κοιλάδας του Ιορδάνη, γύρω στα Ιεροσόλυμα και στο όρος της Χεβρώνας. Επίσης έπρεπε, πέραν της ανοικοδόμησης της Εβραϊκής συνοικίας στη παλαιά πόλη, να κτιστούν και Εβραϊκές συνοικίες ανατολικά της Ανατολικής πόλης των Ιεροσολύμων.

Οι Ισραηλινές αρχές πήραν άμεσα διοικητικά μέτρα για την πραγματοποίηση τριών βασικών στόχων προς Εβραιοποίηση της περιοχής⁽⁴⁾.

1. Την κατεδάφιση της συνοικίας των Μαγαρμπά και τον εκτοπισμό των κατοίκων του.
2. Τον εκτοπισμό ενός μεγάλου μέρους των κατοίκων της συνοικίας ΣΑΡΑΦ.
3. Την απομόνωση ολόκληρων συνοικιών από την πόλη των Ιεροσολύμων χάρη στα νέα δημοτικά όρια. Τα άμεσα αυτά γρήγορα μέτρα οδήγησαν στη δήμευση του 20% της έκτασης της παλαιάς πόλης των Ιεροσολύμων, στην εκτόπιση 6.000 Αράβων εκτός των τειχών της πόλης, στη δήμευση 630 ακινήτων και στην κατεδάφιση περίπου 135 άλλων κατοικιών. Η άδικη και αυθαίρετη οριοθέτηση της πόλης έθεσε χιλιάδες Άραβες πολίτες εκτός των ορίων της πόλης, πράγμα που μετέτρεψε την δημογραφική σύνθεση μέσα στα όρια του Δήμου υπέρ των Εβραίων σε αναλογία 3:1⁽⁵⁾.

(3) ΧΑΛΙΝΤ ΑΑΙΝΤ-Εποικιστική κατοχή των κατεχομένων Αραβικών περιοχών
Ίδρυμα Παλαιστινιακών μελετών,(Λίβανος 1986), σελ.13

(4) ΑΜΠΙΝΤΟΥΤΑΡΧΜΑΝ ΑΜΠΟΥ ΑΡΦΑ-Ο ΟΙΚΙΣΜΟΣ,ντΑΡ ΑΙ-Γαλίλ λνασερ,σελ.222

(5) ΑΜΠΙΝΤΟΥΤΑΡΧΜΑΝ ΑΜΠΟΥ ΑΡΦΑ - ΟΠ.cit p. 223

Το 1971 ο αριθμός των εποικισμών ανέβηκε σε 10 ενώ μέχρι το 1975 δημιουργήθηκαν δύο σειρές εποικισμών, μία στην κοιλάδα του Ιορδάνη και μία στα Δυτικά του.

Ανοίχθηκε επίσης οδός του ΑΑΛΟΝ, ένας δρόμος για τις περιπόλους που ύστερα ασφαλτοστρώθηκε για να ορίσει τα δυτικά όρια της περιοχής των εποικισμών ξεχωρίζοντάς τα από τα κατοικημένα Αραβικά χωριά στα άκρα της ερήμου ⁽⁶⁾.

Σύμφωνα με την εποικιστική πολιτική του εργατικού κόμματος όλοι οι εποικισμοί στο πρόγραμμα ΑΑΛΟΝ ήταν ομαδικοί γεωργικοί οικισμοί (14 ΜΟΣΑΦ, 6 ΚΙΠΟΥΤΣ και ΝΑΧΑΛ) με κέντρο αστικών υπηρεσιών το οποίο όμως δεν αναπτύχθηκε ⁽⁷⁾.

Αυτά δείχνουν σαφώς ότι όλοι οι εποικισμοί που ανεργείθησαν δεν είχαν σκοπό την ασφάλεια και την υποστήριξη του Ισραηλινού στρατού αλλά τη δημιουργία δημογραφικών δεδομένων με Εβραϊκή πλειοψηφία για την Εβραιοποίηση και προσάρτηση εκείνων των περιοχών.

Η κυβέρνηση του εργατικού κόμματος κατά την περίοδο εκείνη δημιούργησε 22 οικισμούς στην Δυτική όχθη, 12 προάστια και συνοικίες μέσα στα Ιεροσόλυμα και γύρω τους και 5 εποικισμούς στην λωρίδα της Γάζας ⁽⁸⁾.

(6) MERON BENVENISTI, ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ ΚΑΙ ΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ ΓΑΖΑΣ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ, (ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ 1987), σελ. 158

(7) MERON BENVENISTI, ΟΠ. cit, p. 160

(8) ΧΑΛΙΝΤ ΑΑΓΙΝΤ ΟΠ. cit, σελ. 16-17

Η ειδική επιτροπή που ασχολείται με την έρευνα των Ισραηλινών ενεργειών σχετικά με ανθρώπινα δικαιώματα στα κατεχόμενα εδάφη η οποία συστάθηκε με το 2443 (D-23) ψήφισμα της γενικής συνέλευσης του Ο.Η.Ε. εξέφρασε σε πολλές εκθέσεις της τη βαθιά ανησυχία της για τις επιπτώσεις από τη δημιουργία εποικισμών στα κατεχόμενα εδάφη.

Στη δεύτερη έκθεση της επιτροπής την 17-9-1971 αναφέρεται η ακόλουθη παρατήρηση:

"Τα αποδεικτικά στοιχεία συμπεριλαμβανομένων των καταθέσεων των μαρτύρων ενώπιον της επιτροπής αναφορικά με την προσάρτηση και τον εποικισμό ενισχύουν τους ισχυρισμούς ότι η Ισραηλινή Κυβέρνηση ακολουθεί την πολιτική της προσάρτησης και του εποικισμού των κατεχόμενων εδαφών, με τρόπο ώστε να αποκλείει κάθε ενδεχόμενο επιστροφής των εδαφών αυτών προς τους νομίμους κατόχους τους

Η διαφορά μεταξύ προσάρτησης ανοικτής περιφέρειας και κατοχής περιφέρειας σε καιρό πολέμου παρατίθεται στις επόμενες παραγράφους του σχολίου που εξέδωσε η διεθνής επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, σχετικά με την Τετάρτη Συνθήκη της Γενεύης".

Όπως τονίστηκε προηγουμένως στο σχόλιο του άρθρου 4, η κατοχή κάποιου εδάφους σε καιρό πολέμου είναι πρόσκαιρη κατάσταση βασισμένη στο τετελεσμένο γεγονός, δεν αφαιρεί όμως από το κράτος, στο οποίο ανήκουν τα κατεχόμενα εδάφη, τον χαρακτήρα του ως κράτος ούτε την κυριαρχία του μόνον επιδρά στην δυνατότητά του ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων του. Αυτό διακρίνει την κατοχή από τη προσάρτηση. Το κράτος που ασκεί κατοχή, με την προσάρτηση αποκτά όλα ή μέρος των κατεχομένων εδαφών και τα ενσωματώνει στα εδάφη του.

Σύμφωνα μ'αυτά η κατοχή εξ'αιτίας του πολέμου ναι μεν εκφράζει όλες τις μορφές της πραγματικής κατοχής αλλά δεν μπορεί να παρέχει κανένα δικαίωμα νομής της κατεχόμενης περιφέρειας. Αφού υφίσταται η εμπόλεμη κατάσταση το κράτος που ασκεί την κατοχή δεν διακινείται να προσαρτήσει τα κατεχόμενα εδάφη έστω κι αν κατέχει εξ ολοκλήρου την εν λόγω περιοχή (Χώρα). Η κατάληξη σε απόφαση στο θέμα αυτό είναι ευφυική μόνον με συνθήκη Ειρήνης. Αυτός είναι αναγνωρισμένος διεθνής που τον υποστηρίζουν οι νομολόγοι του Διεθνούς Δικαίου και τον επιβεβαιώνουν πολλές αποφάσεις των Διεθνών και Εθνικών Δικαστηρίων. Υπάρχει βασική αρχή απορρέουσα από τις προαναφερόμενες απόψεις που ορίζει ότι το κράτος που ασκεί την κατοχή παραμένει υποχρεωμένο να εφαρμόσει την συνθήκη εξ'ολοκλήρου έστω κι αν ισχυρίζεται -σε αντίθεση με το Διεθνές Δίκαιο- ότι σε μια διένεξη προσάρτησε όλα τα κατεχόμενα εδάφη ή μέρος τους.

Η ειδική επιτροπή επιβεβαιώνει εκ νέου την ορθότητα της άποψης αυτής. Επιβεβαιώνει επίσης ότι οποιαδήποτε προσπάθεια εκ μέρους της Ισραηλινής Κυβέρνησης για την εκτέλεση της πολιτικής προσάρτησης και εποικισμού, αποτελεί άρνηση των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των εντοπίων κατοίκων και ειδικότερα του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης, της διατήρησης της πατρίδας τους. Αποτελεί επίσης απόρριψη εκ μέρους της κυβέρνησης του Ισραήλ των ισχυουσών διατάξεων του Διεθνούς Δικαίου⁽⁹⁾.

Τα ακόλουθα δεδομένα τείνουν να ενισχύσουν το συμπέρασμα ότι η Πολιτική της Κυβέρνησης του Ισραήλ είναι να προσαρτήσει τα κατεχόμενα εδάφη και να ιδρύσει σ'αυτά εποικισμούς. Τα δεδομένα είναι:

(9) Η ειδική επιτροπή που ασχολείται με τα αναφαίρετα δικαιώματα του Παλαιστινιακού λαού. Οι Ισραηλινοί εποικισμοί στη Γάζα και στην Δυτική όχθη. Ο.Η.Ε. (Νέα Υόρκη 1982) σελ. 17.

1. Η Έπαρξη μιας Υπουργικής Επιτροπής της Κυβέρνησης του Ισραήλ για τον εποικισμό.
2. Ρητές δηλώσεις των Ισραηλινών Ηγετών και Υπουργών με την έννοια αυτή.
3. Ένα υπόμνημα που υπέβαλε στις 8-7-1971 στην ειδική επιτροπή ο ΡΟΥΧΙ ΑΛ ΧΑΤΙΜΠ Δήμαρχος της Αραβικής πόλης των Ιεροσολύμων σχετικά με όσα έγιναν κατά τη διάρκεια των εχθροπραξιών τον Ιούνιο 1967. Τα γεγονότα απέδειξαν ότι όσα ανέφερε το υπόμνημα ήσαν αληθή.
4. Ευδήσεις από μέσα πληροφόρησης -δεν διαψεύθηκαν- σχετικά με τη δημιουργία Ισραηλινών εποικισμών στα κατεχόμενα εδάφη.
5. Ισχυρισμοί -δεν διαψεύθηκαν ακόμη- που αναφέρονται σε πολλές επιστολές των Κυβερνήσεων της Ιορδανίας και της Συρίας σχετικά με μέτρα που πήρε η Κυβέρνηση του Ισραήλ παραβιάζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων που ζουν στα κατεχόμενα εδάφη.
6. Έλλειψη κάθε σοβαρής προσπάθειας για τον επαναπατρισμό των προσφύγων στις περιοχές τους στα κατεχόμενα εδάφη.
7. Ομαδικές απελάσεις ατόμων από τα κατεχόμενα εδάφη.
8. Συνεχής εκτοπισμός και μετακινήσεις πληθυσμών από περιοχή σε περιοχή μέσα στα κατεχόμενα εδάφη⁽¹⁰⁾.

Η ειδική επιτροπή εξέφρασε στην από 25-10-1973 έκθεσή της τα εξής:

(10) Έκθεση ειδικής επιτροπής η οποία ερευνά τις Ισραηλινές ενέργειες που θίγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των κατοίκων στα κατεχόμενα εδάφη. Ντοκουμέντο Α/ 8389 στις 5-10-1971 Ο.Η.Ε. σελ. 27.

"Η Ειδική Επιτροπή από τις έρευνές της διαπιστώνει ότι υπάρχει αδιάσειστη απόδειξη ότι η Κυβέρνηση του Ισραήλ ακολουθεί την πολιτική της δημιουργίας εποικισμών στα κατεχόμενα εδάφη και της εγκατάστασης εκεί Εβραίων πολιτών, εκ των οποίων ορισμένοι είναι νέοι μετανάστες. Σε ότι αφορά μερικά κατεχόμενα εδάφη όπως την Χεβρών (Δυτική όχθη), την Ραφάχ και τα Υψώματα του ΓΚΟΛΑΝ, η Κυβέρνηση του Ισραήλ εφάρμοσε μακροχρόνια σχέδια εποικισμού.

Τα στοιχεία που η Επιτροπή έχει μπροστά της αποδεικνύουν σαφώς ότι η Κυβέρνηση του Ισραήλ προχωρεί στην Πολιτική της προσάρτησης του κατεχομένου τμήματος της πόλης των Ιεροσολύμων, με μονομερείς ενέργειες και αυθαίρετη επέκταση των ορίων του Δήμου της πόλης προσθέτοντας σ' αυτόν μεγάλες εκτάσεις που αποτελούν μέρος της κατεχόμενης Δυτικής Όχθης"⁽¹¹⁾.

Στις 20-12-1971, η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. ενέκρινε το ψήφισμα 2851 (Δ.26)⁽¹²⁾ με το οποίο ζήτησε από το Ισραήλ να παύσει πολιτικές και ενέργειες και να ακυρώσει μέτρα όπως:

- 1) Την προσάρτηση οποιουδήποτε μέρους των κατεχόμενων Αραβικών περιοχών.
- 2) Τη δημιουργία Ισραηλινών εποικισμών στις περιοχές αυτές, καθώς και την μετακίνηση του πολιτικού πληθυσμού από το Ισραήλ προς τις κατεχόμενες περιοχές.
- 3) Την καταστροφή των χωριών και συνοικιών, την κατεδάφιση των σπιτιών, την κατάσχεση και δήμευση των περιουσιών.

(11) Η ειδική επιτροπή για να ασκήσει ο Παλαιστινιακός λαός αναφαίρετα δικαιώματά του σελ. 19.

(12) Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. 2851 (Δ.26)

Το υπ' αριθμόν 3525 (Δ.30) ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. καταδικάζει ειδικότερα τις εξής Ισραηλινές πολιτικές και ενέργειες:⁽¹³⁾

1. Την προσάρτηση τμημάτων των κατεχόμενων περιοχών.
2. Την δημιουργία Ισραηλινών εποικισμών και τη μεταφορά σ' αυτούς ξένων κατοικιών.
3. Την καταστροφή και κατεδάφιση των Αραβικών κατοικιών.
4. Την κατάσχεση των Αραβικών περιουσιών και την ακύρωση της ιδιοκτησίας των Αραβικών ακινήτων.

Καταδικάζει επίσης όλες τις διαδικασίες που διενεργούνται από Τις Ισραηλινές αρχές, από Ισραηλινά Ιδρύματα και από Ισραηλινούς πολίτες, με σκοπό την κατοχή των εδαφών του Αραβικού πληθυσμού και των Ιδρυμάτων του στα κατεχόμενα εδάφη.

(13) Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. 3525 (Δ.30)

1.2. ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ:

Όταν ξέσπασε ο πόλεμος του 1973 υπήρχαν στη Δυτική όχθη 17 εποικισμοί. Το σοκ του πολέμου και οι διαπραγματεύσεις για την απαγκίστρωση των δυνάμεων του Ισραήλ από την μια μεριά και της Αιγύπτου από την άλλη καθώς και η κλιμάκωση της κρίσης μέσα στο Ισραήλ επέβαλαν μια προσωρινή παύση της εποικιστικής δραστηριότητας κατά την περίοδο 1973-1975.

Όμως η βασική κινητήρια δύναμη των εποικιστικών δραστηριοτήτων κατά την περίοδο 1975-1977 ήταν το κίνημα ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ που ιδρύθηκε το 1974, με σκοπό τον εποικισμό όλων των εδαφών του Ισραήλ. Το κίνημα αυτό επιδίωξε την ανέγερση παρανόμων εποικισμών στην Δυτική όχθη αλλά ο Ισραηλινός Στρατός κατεδάφισε αυτούς τους εποικισμούς⁽¹⁴⁾.

Το θρησκευτικό κόμμα ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ το οποίο συμμετείχε στην κυβέρνηση του εργατικού κόμματος, κατάφερε, κάτω από έντονες πιέσεις που ασκούσε στην κυβέρνηση, να δεχτεί αυτή την δημιουργία πέντε παράνομων εποικισμών στο κέντρο της Δυτικής Οχθης.

Το σχέδιο του ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ αποβλέπει στη δημιουργία εξήντα εποικισμών στην κεντρική οροσειρά και στις Δυτικές βουνοπλαγιές. Το σχέδιο αυτό έγινε η επίσημη πολιτική της διεύθυνσης εποικισμού της Παγκόσμιας Σιωνιστικής οργάνωσης, μετά τις εκλογές του 1977. Μετά ήρθε το εποικιστικό πρόγραμμα του ΝΤΡΟΜΠΑ (DROBLES) που σχεδιάστηκε για να συνδέσει δύο εποικιστικές Στρατηγικές του ΑΙΚΟΥΝΤ και του ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ⁽¹⁵⁾.

(14) MERON BENVENISTI. OP. CIT. 163

(15) MERON BENVENISTI. Ibid 164

Η οργάνωση ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ⁺ σχημάτισε μια δική της εποικιστική κίνηση που ονομάστηκε "ΑΜΝΑΧ". Αυτή σύντομα αναγνωρίστηκε και εφάρμοσε το εποικιστικό της σχέδιο. Από το 1977-1978 δημιούργησε 24 εποικισμούς, το 1979 4 εποικισμούς, το 1980 3 εποικισμούς και το 1981 9 εποικισμούς συν άλλους 32 κοινοτικούς εποικισμούς και 6 προάστια⁽¹⁶⁾.

Η ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ εποίκισε τις Αραβικές συνοικίες στη πόλη των Ιεροσολύμων δια της βίας, εισβάλλοντας στα σπίτια, διώχνοντας τους ενοίκους και εγκαθιστώντας νέους εποικιστές. Ιδρύει θρησκευτικά σχολεία στο κέντρο της πόλης. Με τις ενθαρρύνσεις δε της Ισραηλινής Κυβέρνησης και των εποικιστικών κινημάτων⁽¹⁷⁾.

(16) MERON BENVENISTI , Ibid, 166

(17) ΜΑΙΚΕΛ ΝΤΑΜΠΑΡ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΑΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ, Ν.214-213, Nicosia, Cyprus- 1991, p. 44

+ "ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ" Σημαίνει (Ομάδα των πιστών) μια παρακλάδωση του εθνικού θρησκευτικού κόμματος που ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο 1974. Οι ηγέτες του κόμματος αυτού πρεσβεύουν την ιδέα του "Μεγάλου Ισραήλ".

1.3. ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΔΙΚΟΤΝΤ

Μόλις το κόμμα του ΔΙΚΟΤΝΤ ανέλαβε την εξουσία το 1977 η Κυβέρνηση του ΜΠΕΚΙΝ διέθεσε τεράστια ποσά για τον εποικισμό. Πρώτη μέριμνα ήταν ο εποικισμός της Δυτικής όχθης και της Λωρίδα της Γάζας. Ειδικότερα μετά την Αιγυπτιο-Ισραηλινή συνθήκη Ειρήνης και την εγκατάλειψη των εποικισμών του Σινά.

Η Κυβέρνηση του Μπεκιν σήκωσε το Σλόγγαν πραγματοποίηση ολόκληρης της γης του Ισραήλ. Ο εποικισμός επικεντρώθηκε τότε στις περιοχές που χαρακτηρίζονται με την μεγάλη δημογραφική πυκνότητα όπως τα Ιεροσόλυμα, η ΝΑΠΛΟΤΣ, η ΧΕΒΡΩΝΑ, η ΙΕΡΗΧΩ και η ΒΗΘΛΕΕΜ. Από τα πρώτα και πιο σημαντικά έργα της Κυβέρνησης του ΜΠΕΚΙΝ ήταν η νομιμοποίηση των αυθαιρέτων εποικισμών που ιδρύθηκαν από τις εποικιστικές ομάδες. Η αναγνώριση και νομιμοποίηση των εποικισμών αυτών είχε την επίσημη Κυβερνητική έγκριση για την πραγματοποίηση, σε μεγάλη κλίμακα, του εποικισμού στην Δυτική όχθη και στην Γάζα⁽¹⁸⁾.

Στην αρχή της δεκαετίας του 1980 το Ισραήλ είχε ήδη μπει στην εγκατάσταση και διαμονή εβραϊκού πληθυσμού στα προάστια όπου δημιουργήθηκαν συνοικίες γύρω από την Αραβική πόλη των Ιεροσολύμων για να συνδεθούν με την Εβραϊκή πόλη των Ιεροσολύμων και να επιβληθούν τετελεσμένα με εγκατάσταση των εποίκων και δημιουργία Εβραϊκή πλειοψηφία που θα εμποδίζει μελλοντικά την διχοτόμηση των Ιεροσολύμων.

Ο Ισραηλινός εποικισμός στα Ιεροσόλυμα, την μεγαλύτερη πόλη της Δυτικής όχθης, πέτυχε να προετοιμάσει τις συνθήκες για να κηρυχθεί η οριστική προσάρτηση της πόλης στο κράτος του Ισραήλ. Επίσης το πρόγραμμα της ανάπτυξης των Ιεροσολύμων που ανακοίνωσε ο ΜΑΤΙΤΤΑΧΟ ΝΤΡΟΜΠΛΕΖ αποτελεί ένδειξη για την κατεύθυνση της πολιτικής του ΔΙΚΟΤΝΤ στον εποικισμό της Δυτικής όχθης και την πλήρη προσάρτησή της στο Ισραήλ.

(18) - ΧΑΛΙΝΤ ΑΑΓΙΝΤ; op. cit, p. 77

Με την απόφαση 181/1947 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ (Σχέδιο Διαχωρισμού της Παλαιστίνης-PARTITION PLAN) τα όρια των Ιεροσολύμων είχαν τεχνητά διευρυνθεί ώστε να συμπεριλαμβάνουν και άλλες πόλεις πέραν της πόλης των Ιεροσολύμων όπως τις ΡΑΜΑΛΛΑΧ ΑΛΜΠΙΡΑ και ΒΗΘΛΕΕΜ καθώς και κωμοπόλεις όπως τις ΜΠΗΤ ΓΚΑΛΑ και ΜΠΗΤ ΣΑΧΟΥΡ⁽¹⁹⁾.

Στη Χεβρώνα οι έποικοι άρχισαν με τη κατάληψη μερικών κτιρίων στο κέντρο της πόλης όπως ΜΠΗΤ ΧΑΝΤΑΣΑ. Η Κυβέρνηση άρχισε να νομιμοποιεί αυτή την εποικιστική παρουσία με την προστασία των δυνάμεων της ασφαλείας και του στρατού.

Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1983 το Ισραήλ είχε δημιουργήσει 106 εποικισμούς στη Δυτική όχθη και Γάζα πλην της Ανατολικής πόλης των Ιεροσολύμων στην οποία αναγέρθηκαν εποικιστικές συνοικίες για 80.000 άτομα. Στη Δυτική όχθη εγκαταστάθηκαν 27.500 άτομα και στην λωρίδα της Γάζας 900 άτομα. Αυτός είναι ο διαπιστωμένος αριθμός των εποικισμών αλλά υπάρχει κι ένας μεγάλος αριθμός κρυφών εποικισμών. Οι τελευταίοι καλύπτονται με ταμπέλες "ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ" ενώ στην πραγματικότητα είναι εποικισμοί⁽²⁰⁾.

(19) ΧΑΛΙΝΤ ΑΑΓΙΝΤ, Ο.Ρ. CΙΤ, p. 79

(20) ΜΕΡΟΝ ΒΕΝΒΕΝΙΣΤΙ ΟΡ. CΙΤ. p. 153

1.4. Η Ισραηλινή εποικιστική πολιτική καθορίζεται σε γενικές γραμμές :

1. Με τη δημιουργία οικισμών και τη διοργάνωσή τους σε συσπειρωμένες εποικιστικές μονάδες που περικυκλώνουν τις Αραβικές πόλεις και τα Αραβικά χωριά. Αυτό φαίνεται στις περιπτώσεις της ΧΕΒΡΩΝΑΣ, της ΝΑΜΠΛΟΥΣ, της ΤΖΕΝΙΝ, της ΙΕΡΗΧΟΤΣ, των ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ και της ΡΑΜΑΛΛΑΧ.
2. Με τη δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για τους εποικισμούς και την εφαρμογή της Ισραηλινής νομοθεσίας σ' αυτούς για την προετοιμασία της επιβολής της Ισραηλινής νομοθεσίας σ' όλες τις κατεχόμενες περιοχές.
3. Με τη συμπλήρωση των ζωνών ασφαλείας που δημιουργήθηκαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις και με δημιουργία νέων ζωνών ασφαλείας κατά μήκος του Δυτικού τμήματος της Δυτικής όχθης επεκτείνεται από Βορρά μέχρι το Νότο.
4. Με τη δημιουργία δικτύου κατά μήκος και πλάτος με σκοπό τον τεμαχισμό της Δυτικής όχθης σε απομονωμένες περιοχές για εύκολο και αποτελεσματικό έλεγχο των αξόνων και των οδικών αρτηριών.
5. Με τη θέσπιση νομοθετημάτων και νόμων για την εγκατάσταση από τη μεριά των Ισραηλινών εποικισμών στην Δυτική όχθη. Αναφέρεται σχήμα η απόφαση της 16-9-1979 που επιτρέπει στα άτομα και στις ιδιωτικές Εταιρείες να αγοράζουν χωρίς περιορισμούς γη στην Δυτική όχθη και στην Λωρίδα της Γάζας.

Μετά τις έντονες διαμαρτυρίες πολλών χωρών του κόσμου σχετικά με τη δημιουργία εποικισμών στα κατεχόμενα εδάφη η κυβέρνηση του κόμματος ΛΙΚΟΤΤ κατέφυγε σε έμμεσες μεθόδους για τη δημιουργία τέτοιων εποικισμών και στην κατάσχεση εδαφών με νέες δικαιολογίες όπως τα προσχήματα ανασκαφών για Αρχαιότητες, στρατόπεδα και επέκταση των ήδη υπαρχόντων εποικισμών. Οι δικαιολογίες αυτές

σκόπευαν στην ελαχιστοποίηση των διαμαρτυριών και στη μη πρόκληση της παγκόσμιας κοινής γνώμης.

Η Κυβέρνηση του ΛΙΚΟΤΝΤ έγινε σαφής όταν ανακοίνωσε ότι η Δυτική όχθη και η λωρίδα της Γάζας αποτέλεσαν τμήμα του Μεγάλου κράτους του Ισραήλ συνεπώς είχαν κάθε δικαίωμα στη δημιουργία εποικισμών σε οποιοδήποτε μέρος της γης του Ισραήλ. Με την στάση αυτή απορρίφθηκε η θεωρία των προηγούμενων Κυβερνήσεων ότι η δημιουργία των εποικισμών γινόταν για λόγους ασφαλείας. Η Κυβέρνηση του ΛΙΚΟΤΝΤ άρχισε να αντιμετωπίζει τις κατεχόμενες περιοχές σαν να ήταν μέρος της επικράτειας του Ισραήλ. Αλλάξε την ονομασία της Δυτικής όχθης προς "ΙΟΥΔΑΙ ΚΑΙ ΣΑΜΑΡΕΙΑ" προσάρτησε την πόλη των Ιεροσολύμων κηρύσσοντας την αιώνια πρωτεύουσα του Ισραήλ, έτσι το 1949 προσάρτησε το Δυτικό Τμήμα, το 1967 προσάρτησε το Ανατολικό Τμήμα και το 1980 έγινε η Ιερουσαλήμ η αιώνια πρωτεύουσα του Ισραήλ. Αλλάξε επίσης πολλές ονομασίες Αραβικών πόλεων και χωριών και τις αντικατέστησε με Εβραϊκές ονομασίες⁽²¹⁾.

(21) ΧΑΛΙΑ ΙΜΠΡΑΧΙΜ ΑΛ ΤΑΤΑΡ. ΣΟΤΟΝ ΑΡΑΒΙΑ (ΑΡΑΒΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ), Ν.40
ΤΥΝΙΔΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1990, ΣΕΛ. 60-66

1.5. ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΤΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

Οπως θα δούμε παρακάτω, οι Ισραηλινές αρχές δεν σέβονται, ούτε εφαρμόζουν τις αρχές του διεθνούς Δικαίου που αφορούν την στρατιωτική κατοχή και οι οποίες είναι δυνατόν να εφαρμοστούν στα κατεχόμενα από το Ισραήλ εδάφη.

Τα σχετικά κείμενα του Διεθνούς Δικαίου είναι:

Η συνθήκη της Γενεύης για την προστασία των αμάχων σε καιρό πολέμου που συνήφθη στις 12-8-1949 (Γνωστή ως Τετάρτη Συνθήκη της Γενεύης).

Η συνθήκη της Χάγης σχετικά με τους Νόμους και θεσμούς του κατά ξηράν πολέμου συνήφθη στις 18-10-1907.

Την συνθήκη της Γενεύης που όλα τα ενδιαφέροντα μέρη στην μέση Ανατολή προσυπέγραψαν. Ιδίως το Ισραήλ το οποίο τις προσυπέγραψε στις 10-4-1951

Τα εφαρμόσιμα στην συγκεκριμένη περίπτωση άρθρα της συνθήκης της Γενεύης είναι τα εξής:

ΠΡΩΤΟ: Το άρθρο 2 παράγραφος 1 που ορίζει:

Πλέον των ισχυόντων όρων εν καιρώ ειρήνης η παρούσα συνθήκη εφαρμόζεται σ' όλες τις περιπτώσεις του κηρυγμένου πολέμου, ή σε οποιαδήποτε ένοπλη διένεξη μεταξύ δύο ή περισσότερων υψηλών συνυπογραφόντων μερών έστω κι αν ένα μέρος δεν αναγνωρίσει την ύπαρξη της κατάστασης του πολέμου.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Το άρθρο 47 που ορίζει:

Τα προστατευόμενα άτομα που βρίσκονται σε κατεχόμενο έδαφος σε καμιά περίπτωση ή με κανένα τρόπο δεν στερούνται τα προνόμια της συνθήκης αυτής. Ούτε λόγω εισαγωγής τροποποιήσεων, λόγω κατοχής εδαφών, λόγω οργανωτικών ή Κυβερνητικών αλλαγών στα προαναφερόμενα εδάφη, ούτε εξ' αιτίας συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ των αρχών των κατεχομένων εδαφών και των δυνάμεων κατοχής, ούτε συνεπεία προσάρτησης μέρους ή ολόκληρου του εδάφους από τις δυνάμεις κατοχής.

TRITON: Το άρθρο 49 που αναφέρεται άμεσα στο θέμα της μετακίνησης των αμάχων πληθυσμών και ορίζει:

"Απαγορεύεται η αναγκαστική εκτόπιση ατόμων ή ομάδων και η απέλαση των προστατευομένων ατόμων από τα κατεχόμενα εδάφη προς τα εδάφη της δύναμης που ασκεί την κατοχή ή προς οποιαδήποτε άλλη χώρα κατεχόμενη ή μη ανεξάρτητη από τα κίνητρα".

"Η δύναμη που ασκεί την κατοχή δεν μεταφέρει ομάδες αμάχου πληθυσμού προς άλλα κατεχόμενα εδάφη".

TETARTON: Το άρθρο 53 που ορίζει:

"Απαγορεύεται στην δύναμη που ασκεί την κατοχή να καταστρέψει τα ακίνητα και τις περιοχές είτε είναι ιδιοκτησία φυσικών ατόμων, ομάδων, Δημοσίου, Γενικών Οργανισμών, Κοινωνικών Φορέων ή Συνεταιρισμών παρά μόνον αν τούτο καταστεί απόλυτα αναγκαίο εξ' αιτίας των στρατιωτικών επιχειρήσεων⁽²²⁾.

(22) ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΜΑΧΩΝ ΕΝ ΚΑΙΡΩ ΠΟΛΕΜΟΥ (ΓΕΝΕΤΗ - 1949).

ΣΤΕΛΙΟΥ Ε. ΠΕΡΡΑΚΗ - Διεθνές προστασία των Δικαιωμάτων του ανθρώπου, Τόμος 4, εκδόσεις ΑΝΤ.Ν.ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα - Κομοτηνή 1987.

Το άρθρο 46 των κανονισμών της Χάγης ορίζει:

"Πρέπει να γίνεται σεβαστή η τιμή της οικογένειας και τα δικαιώματά της. Να γίνονται σεβαστές οι ζωές των ατόμων, η ιδιοκτησία, η θρησκευτική πίστη και οι θρησκευτικές τελετές. Δεν είναι δυνατόν να κατασχεθούν οι ιδιότητες περιουσίες".

Τα άρθρα 55 και 56 των κανονισμών της Χάγης ορίζουν:

"Το κράτος που ασκεί την κατοχή θεωρείται ως διαχειριστής που νέμεται τα δημόσια κτίρια, ακίνητα, δάση και αγροκτήματα τα οποία είναι κτήση του κράτους του οποίου τα εδάφη βρίσκονται υπό καθεστώς της κατοχής. Τα κεφάλαια αυτά πρέπει να διατηρηθούν και να μεταχειρίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της σωστής νομής των περιουσιών.

"Τα περιουσιακά στοιχεία των Δήμων, των Κοινοφελών Ιδρυμάτων, των Θρησκευτικών βακουφίων, των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Ιδρυμάτων Τεχνών και Επιστημών έστω αν τα Ιδρύματα αυτά ανήκουν από Ιδιοκτησιακή άποψη στο Κράτος, απαγορεύεται κάθε κατάσχεση τέτοιου είδους ιδρυμάτων. Επίσης απαγορεύεται η κατάσχεση Ιστορικών Μνημείων, Αρχαιολογικών ευρημάτων, έργων τέχνης, επιστημονικών έργων. Απαγορεύεται η ηθελημένη καταστροφή".

Η νόμιμη βάση για την ένσταση και την αντίθεση στη δημιουργία των Ισραηλινών εποικισμών εκφράζεται στην συνθήκη της Γενεύης για την προστασία των αμάχων πολιτών εν καιρώ πολέμου. Η συνθήκη αυτή υπογράφηκε το 1949 από 58 κράτη συμπεριλαμβανομένου και του κράτους του Ισραήλ. Η συνθήκη απαγορεύει σε κάθε αρχή κατοχής να προσφύγει σε ενέργειες όπως η ατομική ή ομαδική απέλαση των αυτοχθόνων κατοίκων. Απαγορεύει επίσης τις ομαδικές ποινές και την καταστροφή των Δημοσίων ή ιδιωτικών περιουσιών. Το άρθρο 49 της συνθήκης δίνει έμφαση στην προστασία και τη διατήρηση της υπάρχουσας δημογραφικής κατάστασης στα υπό κατοχή εδάφη. Ειδικά η τελευταία παράγραφος του άρθρου αυτού ορίζει:

"Απαγορεύεται στην Κατέχουσα Δύναμη να μεταφέρει τμήμα των αμάχων πολιτών προς τα κατεχόμενα εδάφη".

Παρά την αντίθετη Ισραηλινή στάση υποστηρίζεται διεθνές ότι η συνθήκη της Γενεύης ισχύει και είναι εφαρμόσιμη στην περίπτωση της Διοίκησης των από το 1967 κατεχομένων εδαφών.

Το υπ' αριθμόν 32/5 από 28-10-1977 ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. μεταξύ άλλων ορίζει τα εξής:⁽¹⁾

1. Αποφασίστηκε ότι όλα τα μέτρα που πήρε από το 1977 η Ισραηλινή Κυβέρνηση στα Παλαιστινιακά και στα άλλα κατεχόμενα Αραβικά εδάφη στερούνται κάθε νομιμότητας. Τα μέτρα αυτά θεωρούνται επίσης σοβαρό εμπόδιο στις καταβαλλόμενες προσπάθειες για την εξεύρεση μιας δίκαιης και μόνιμης λύσης στη Μέση Ανατολή.
2. Η Γ.Σ. λυπάται βαθιά επειδή το Ισραήλ συνεχίζει την εφαρμογή των προαναφερομένων μέτρων ειδικότερα για την ίδρυση εποικισμών στα κατεχόμενα Αραβικά εδάφη.
3. Η Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. καλεί το Ισραήλ να συμμορφωθεί επακριβώς στις διεθνείς του υποχρεώσεις σύμφωνα με τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου και τις διατάξεις της συνθήκης της Γενεύης (της 12-8-1949 σχετικά με την προστασία των αμάχων πληθυσμών σε καιρό πολέμου).
4. Η Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. για μια ακόμα φορά καλεί την Κυβέρνηση του Ισραήλ, με την ιδιότητα του Ισραήλ ως κράτος που ασκεί κατοχή, να παύσει αμέσως οποιοδήποτε μέτρο μπορεί να οδηγήσει στην αλλοίωση του νομικού χαρακτήρος ή της δημογραφικής σύνθεσης στα από το 1967 κατεχόμενα Αραβικά εδάφη συμπεριλαμβανομένων των Ιεροσολύμων.
5. Η Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. καλεί όλα τα κράτη που υπέγραψαν τη συνθήκη της Γενεύης σχετικά με την προστασία των αμάχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου να εγγυηθούν το σεβασμό των διατάξεων της συνθήκης και τη συμμόρφωση του Ισραήλ με τις διατάξεις της ως προς όλα τα από το 1967 κατεχόμενα Αραβικά εδάφη συμπεριλαμβανόμενα και τα Ιεροσόλυμα.

Με την Υπ' αριθμόν 446/1979 της 22-3-1979 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.,⁽²³⁾ σχηματίστηκε μια επιτροπή κύριος σκοπός της οποίας ήταν να μελετήσει την κατάσταση σχετικά με τους εποικισμούς στα κατεχόμενα από το 1967 Αραβικά εδάφη συμπεριλαμβανομένων και των Ιεροσολύμων.

Στην ίδια απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας ορίστηκε:

"Η πολιτική και οι ενέργειες του Ισραήλ στα από το 1967 Παλαιστινιακά και Αραβικά κατεχόμενα εδάφη στερούνται κάθε νομιμότητας και αποτελούν αξεπέραστο εμπόδιο στην πορεία της εύρεσης μιας συνολικής, δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στην Μέση Ανατολή". Η απόφαση ανέφερε ακόμα:

"Το Σ.Α. του Ο.Η.Ε. για μια ακόμα φορά καλεί το Ισραήλ με την ιδιότητά του ως κράτους που ασκεί την κατοχή να τηρεί επακριβώς την από τις 12-8-1949 συνθήκη της Γενεύης αναφορικά με την προστασία των αμάχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου. Το καλεί επίσης να ακυρώσει όλα τα μέτρα και ενέργειες που πάρθηκαν προηγουμένως και να σταματήσει κάθε μέτρο που μπορεί να οδηγήσει στην αλλοίωση του Νομικού καθεστώτος και του Γεωγραφικού χαρακτήρα ή να επιδράσει υλικώς στην δημογραφική σύνθεση στα από το 1967 κατεχόμενα Αραβικά εδάφη, συμπεριλαμβανομένων και των Ιεροσολύμων".

Ιδρύεται μια επιτροπή αποτελούμενη από τρία μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας διορισμένα από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου κατόπιν διαβουλεύσεων με τα μέλη του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή στην τρίτη έκθεσή της κατέληξε στα εξής συμπεράσματα:

"Η Επιτροπή μετά από προσεκτική μελέτη όλων των στοιχείων και των πληροφοριών που μπόρεσε να συλλέξει προς εκτέλεση της εντολής της θέλει να τονίσει για μια ακόμα φορά ότι επιβεβαιώνει όλα τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε στις δύο προηγούμενες Εκθέσεις της.

(23) Η ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 446 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΝΕΑ ΤΟΡΚΗ 1979.

Συγκεκριμένα επιβεβαιώνει τα εξής συμπεράσματα:

1. Η Κυβέρνηση του Ισραήλ συνεχίζει δραστικά και μεθοδικά τις ενέργειές της επιμένοντας στην ίδρυση εποικισμών στα κατεχόμενα εδάφη.
2. Υπάρχει μια αλληλοσυνδεδεμένη σχέση μεταξύ της δημιουργίας οικισμών και της εκδίωξης Αράβων κατοίκων.
3. Το Ισραήλ με την πολιτική του εποικισμού που ακολουθεί χρησιμοποιεί σε πολλές περιπτώσεις εξαναγκαστικές μεθόδους και σε μερικές ύπουλες. Μεταξύ των μεθόδων αυτών συμπεριλαμβάνεται ο έλεγχος των υδάτινων πόρων, η κατάσχεση των ιδιωτικών περιουσιών, η κατεδάφιση των σπιτιών και η απέλαση των ατόμων. Το Ισραήλ αγνοεί ή αψηφίζει τελείως τα ανθρώπινα δικαιώματα.
4. Η πολιτική του εποικισμού προκαλεί τεράστιες βίαιες αλλαγές με βλαβερή επίδραση στο καθημερινό ρυθμό της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των απομενόντων Αράβων κατοίκων. Προκαλεί επίσης ουσιαστικές αλλοιώσεις Γεωγραφικού και Δημογραφικού χαρακτήρα στα κατεχόμενα εδάφη στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η Ανατολική Ιερουσαλήμ.
5. Αυτές οι αλλαγές και αλλοιώσεις αποτελούν παραβίαση της συνθήκης της Γενεύης σχετικά με την προστασία των αμάχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου. Αποτελούν επίσης παραβίαση των αποφάσεων και ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. που αφορούν αυτό το θέμα.

Με βάση τα παραπάνω η επιτροπή θέλει να τονίσει ξανά ότι η εποικιστική πολιτική του Ισραήλ, βάση της οποίας κατασχέθηκαν μέχρι τώρα 33,3% των εδαφών της Δυτικής όχθης είναι; Η πολιτική αυτή στερείται κάθε νομιμότητας και αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην πορεία της πραγματοποίησης μιας συνολικής, δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στην περιοχή.

Ακόμα η Επιτροπή κρίνει ότι η εποικιστική πολιτική του Ισραήλ, με τα δεινά που επιβάλλει στο άμαχο πληθυσμό αποτελεί κίνητρο για μεγαλύτερη αναταραχή και βία στους Κόλπους

των Παλαιστινίων και στην απώλεια των περιουσιών τους πράγμα που πολλαπλασιάζει τον αριθμό των προσφύγων με όσες συνέπειες αυτό συνεπάγεται.

Τα δεδομένα δείχνουν ότι οι Ισραηλινές αρχές κατοχή συνεχίζουν την αφαίμαξη των φυσικών πλουτοπαραγωγικών πόρων, και ειδικότερα των υδατινών πόρων στα κατεχόμενα εδάφη προς όφελος των αρχών κατοχής και εις βάρος του Παλαιστινιακού λαού.

Επειδή το νερό στην περιοχή είναι είδος πολύτιμο, ο έλεγχος των υδατινών πηγών και της διανομής του σημαίνει έλεγχο του σημαντικότερου μέσου επιβίωσης. Για τον λόγο αυτό φαίνεται ότι το Ισραήλ δεν χρησιμοποιεί το νερό ως οικονομικό όπλα αλλά το χρησιμοποιεί επίσης ως πολιτικό όπλο για να προωθήσει την εποικιστική του πολιτική. Αξ' αιτίας τούτων η Γεωργία και γενικά η οικονομία των Αράβων κατοίκων επηρεάστηκαν -σε πολύ μεγάλο βαθμό, αρνητικά από την πολιτική των αρχών της κατοχής στην εκμετάλλευση των πηγών⁽²⁴⁾.

Σε ότι αφορά τα Ιεροσόλυμα η επιτροπή με μεγάλη ανησυχία παρατήρησε ότι η ένταση και η αντιπαράθεση μεταξύ του Ισραήλ και του Ισλαμικού κόσμου αυξήθηκε κυρίως μετά τη θέσπιση στην ΚΝΕΣΕΤ (ΙΣΡΑΗΛΙΝΗ ΒΟΥΛΗ) ενός βασικού νόμου που διακήρυξε αλλαγές στο χαρακτήρα και στο κέντρο της ιεράς πόλης. Οι διακηρύξεις αυτές επηρέασαν επίσης το Χριστιανικό Κόσμο.

(24) Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΑΦΑΙΡΕΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ - Η ΙΣΡΑΗΛΙΝΗ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΓΑΖΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ (ΝΕΑ ΤΟΡΚΗ 1982) ΣΕΛ: 23-24.

Αφού το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. ενημερώθηκε σχετικά με τις εκθέσεις της με βάση του ψηφίσματος 446/1979 συστημένης επιτροπής ενέκρινε ομόφωνα την υπ' αριθμόν 465/1980 απόφαση η οποία μεταξύ άλλων αναφέρει⁽²⁵⁾.

"Το Συμβούλιο Ασφαλείας τονίζει για μια ακόμα φορά ότι η σχετικά με την προστασία των αμάχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου συνθήκη της Γενεύης ισχύει για την περίπτωση των υπό του Ισραήλ από το 1967, κατεχομένων Αραβικών εδαφών συμπεριλαμβανομένων των Ιεροσολύμων. Επίσης:

Κρίνει ότι όλα τα μέτρα που λαμβάνει το Ισραήλ για την αλλοίωση του πραγματικού χαρακτήρα, της δημογραφικής σύνθεσης, της θεσμικής ή της οργανωτικής δομής των Παλαιστινιακών και πάντων από το 1967 Αραβικών εδαφών, συμπεριλαμβανομένων και των Ιεροσολύμων, δεν έχουν νομική υπόσταση. Τονίζει επίσης ότι η πολιτική του Ισραήλ με την εγκατάσταση μέρος των πολιτών ή των νέων μεταναστών στα εδάφη αυτά αποτελεί βάνανυση παραβίαση της συνθήκης της Γενεύης αναφορικά με την προστασία των αμάχων πληθυσμών σε καιρό πολέμου και ότι αποτελεί ένα αξεπέραστο εμπόδιο στην πορεία για την πραγματοποίηση μιας συνολικής, δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στη Μέση Ανατολή.

Εκφράζει την έντονη δυσφορία του για την επίμονή του Ισραήλ να συνεχίζει αυτή την πολιτική και αυτά τα μέτρα. Καλεί την Κυβέρνηση και το λαό του Ισραήλ να ακυρώσει αυτά τα μέτρα και να διαλύσει τους εποικισμούς. Επίσης καλεί το Ισραήλ, ειδικότερα, να σταματήσει το ταχύτερο την κατασκευή και το σχεδιασμό των εποικισμών στα από το 1967 κατεχόμενα Αραβικά εδάφη συμπεριλαμβανομένων των Ιεροσολύμων.

Ζητεί από όλα τα κράτη να μη προσφέρουν στο Ισραήλ καμιά βοήθεια που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τους εποικισμούς στα κατεχόμενα εδάφη.

(25) Ο.Η.Ε. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. (ΝΕΑ ΤΟΡΚΗ 1980).

Τέλος παρακαλεί την επιτροπή να συνεχίσει την έρευνά της σχετικά με την κατάσταση των εποικισμών στα από το 1967 κατεχόμενα εδάφη, συμπεριλαμβανόμενα και τα Ιεροσόλυμα.

Επίσης να ερευνήσει τις καταγγελίες σχετικά με την επικίνδυνη αφαίμαξη των φυσικών πόρων, ειδικότερα των υδατίνων πηγών, ώστε να προστατευθούν οι σημαντικοί πόροι στα υπό κατοχή εδάφη.

Και να συνεχίσει να παρακολουθεί από κοντά την εφαρμογή της απόφασης αυτής.

Ο DAN TSCHIRGI σχολιάζει την εποικιστική πολιτική του Ισραήλ στα από το 1967 κατεχόμενα εδάφη λέγοντας ότι τα εδάφη αυτά υπάγονται στην Τέταρτη Συνθήκη της Γενεύης για την προστασία των ΑΜΑΧΩΝ εν καιρώ πολέμου και ότι το Ισραήλ εφαρμόζει την πολιτικής της σποράς των εποικιστικών και της ανέγερσης των συνοικιών με σκοπό να επιβάλει τετελεσμένα γεγονότα και να επιφέρει μια άλλη δημογραφική σύνθεση στα κατεχόμενα παρά τα πολλά ψηφίσματα το Ο.Η.Ε. που καταδικάζουν την εποικιστική Πολιτική του Ισραήλ. Οι καταδικαστικές ενάντια στο Ισραήλ αποφάσεις του Ο.Η.Ε. διαδέχονται από το 1967 η μία την άλλη σε σημείο που κατάντησαν μονότονες. Όμως το Ισραήλ δεν συμμορφώνεται προς τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. Ο λόγος η συμμόρφωσής του προς τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. είναι ότι οι Η.Π.Α. υποστηρίζουν το Ισραήλ σε ό,τι κι αν κάνει. Έτσι οι εποικιστικές δραστηριότητες αυξάνονται και εντείνονται κάθε φορά που οι εκλογές, είτε στις Η.Π.Α. είτε στο Ισραήλ, πλησιάζουν⁽²⁶⁾.

Ο RICHARD FALK αναφέρει ότι η δημιουργία εποικισμών από το Ισραήλ στα κατεχόμενα εδάφη παραβιάζει τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου, επίσης και η Ισραηλινή στάση στη δημιουργία δεδομένων και κατασκευή εποικισμών αποτελεί μια συνεχόμενη παραβίαση των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα κατεχόμενα, καθώς και η ενθάρρυνση στην οικονομική εξάρτηση των κατεχομένων περιοχών με την Ισραηλινή οικονομία αποτελεί επίσης μια απροκάλυπτη προκληση του Διεθνούς Δικαίου και των επαναλαμβανόμενα ψηφίσματα της Διεθνούς Κοινωνίας. Ο RICHARD FALK λέει ότι το νομικό καθεστώς της Ισραηλινής δραστηριότητας τη δυτική όχθη χαρακτηρίζεται στις περισσότερες περιπτώσεις σαν μια κατάσταση στρατιωτικής κατοχής που διέπεται από το Διεθνές Δίκαιο. Επομένως το Ισραήλ είναι υποχρεωμένο να σεβαστεί τις διατάξεις της Δ' συνθήκης της Γενεύης του 1949. Όμως η δημιουργία των εποικισμών και ο στόχος της πραγματοποίησης των Ιστορικών οραμάτων για τη δημιουργία

(26) DAN TSCHIRGI-ISRAEL SETTLEMENTS IN THE OCCUPIED ARAB TERRITORIES SECRETARIAL GENERAL THE LEAGUE OF ARAB STATES. WASHINGTON, APRIL 1985. P.P. 233-243. PROF. AT THE AMERICAN UNIVERSITY OF CAIRO.

του Μεγάλου Ισραήλ αποτελούν συνεχιζόμενη, σοβαρή, παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου εγγυμονεί χειρότερες συνέπειες σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα των Παλαιστινίων πληθυσμών και τις προσδοκίες τους στα κατεχόμενα εδάφη. Επίσης περιπλέκει επικίνδυνα τα θέματα που αφορούν τα ύψιστα δικαιώματά τους για αυτοδιάθεση.

Ο RICHARD FALK ακόμα λέει ότι η δημιουργία των εποικισμών και οι επεκτάσεις, ο χαρακτήρας, και οι διαστάσεις τους αποτελούν βάνανυση και συνεχιζόμενη παραβίαση των νόμων για το δίκαιο του πολέμου. Βάσει τούτων και από τεχνική άποψη υπάρχει ευθύνη του Ισραήλ σε Κυβερνητικό επίπεδο. Οι Αμαχοι πληθυσμοί δεν τυγχάνουν καμμιάς προστασίας. Το αντίθετο. Τους εκμεταλλεύονται ποικιλοτρόπως. Όπως με ενέργειες λεηλασίας των φυσικών πόρων ή ενάντια στην Οικονομική, Κοινωνική και Μορφωτική Ζωή και οφείλεται στην Πολιτική Ανεξαρτησία. Δεδομένου ότι η κατοχή οφείλεται σε στρατιωτικές επιχειρήσεις οι κάτοικοι δικαιούνται τουλάχιστον αποζημιώσεων⁽²⁷⁾.

(27) RICHARD FALK-ISRAEL SETTLEMENTS- SECRETARIAL GENERAL
THE LEAGUE OF ARAB STATES, (WASHINGTON 1985) P.P. 317-324.

Από όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω διαπιστώνεται ότι το Ισραήλ εκτελούσε εποικιστικές εργασίες στα κατεχόμενα εδάφη, αφαιρώντας μεγάλες εκτάσεις γης από τους κατοίκους με καταπιεστικά και τρομοκρατικά μέσα, εκδιώξεις και οικονομικές πιέσεις και μεταφέροντας στις εκτάσεις αυτές Εβραίους κατοίκους ή καινούργιους μετανάστες.

Η επίσημη Ισραηλινή δικαιολογία για τη δημιουργία των εποικισμών υπήρξε η ασφάλεια και η προστασία των συνόρων του. Μέχρι που ήρθε η Κυβέρνηση του ΔΙΚΟΤΝΤ και διακήρυξε ενώπιον ολοκλήρου του κόσμου ότι δεν υπάρχουν κατεχόμενα εδάφη παρά μόνο απελευθερωμένη γη, η γη του Μεγάλου Ισραήλ.

Η δικαιολογία αυτή είναι αντίθετη με τον χαρακτήρα των αστικών γεωργικών εποικισμών και τις τοποθεσίες που επιλέχθηκαν προς τις δηλώσεις των Ισραηλινών ειθυνόντων σχετικά με τον εποικισμό και τους στόχους του!

1. Σχετικά με τις περιοχές και τις τοποθεσίες που επιλέχθηκαν για την ανέγερση των εποικισμών βλέπουμε ότι ένα μεγάλο μέρος τους δημιουργήθηκε μακριά από τις γραμμές ανακωχής όπως τα Ιεροσόλυμα και τα προάστιά της. Το ίδιο συμβαίνει και με τους εποικισμούς στο κέντρο της ΧΕΒΡΩΝΑΣ, της ΝΑΜΠΟΤΑΣ, της ΡΑΜΜΑΛΛΑΧ και της ΒΗΘΛΕΕΜ. Το ίδιο ισχύει για την μεταφορά Εβραίων κατοίκων προς τους εποικισμούς αυτούς.
2. Σε ότι αφορά τον χαρακτήρα των εποικισμών οι εποικισμοί είναι γεωργικοί και κατέχουν και ελέγχουν τις πιο εύφορες περιοχές. Άλλωστε η δημιουργία εξ'ολοκλήρου Αστικών Συνοικιών μέσα στις πόλεις και γύρω τους δεν έχει κανένα στρατιωτικό χαρακτήρα.

3. Είναι φανερό ότι τα Ισραηλινά στρατιωτικά σχέδια στα κατεχόμενα εδάφη είναι η αλλοίωση της δημογραφικής πραγματικότητας με σκοπό την προσάρτηση από το κράτος του Ισραήλ.

Απόδειξη η μετονομασία πόλεων και χωριών σε Εβραϊκά όπως η μετονομασία της Δυτικής όχθης σε Ιουδαία και Σαμάρεια.

Προς πραγματοποίηση της πολιτικής αυτής το Ισραήλ προσάρτησε τμήματα των εδαφών αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των Ιεροσολύμων από όπου εξεδίωξε Αραβες κατοίκους και μετέφερε Εβραίους κατοίκους για να εγκατασταθούν και να εκμεταλλευθούν τα εδάφη αυτά χωρίς καμιά νομική δικαιολογία.

Γι' αυτό οι Ισραηλινές εποίκιστικές ενέργειες είναι αντίθετες προς όλα τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε., των Διεθνών Οργανισμών και της Τετάρτης Συνθήκης της Γενεύης για την προστασία των αμάχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΑΠΑΛΛΟΤΡΟΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Η γη αποτέλεσε πάντοτε ένα στοιχείο του Ισραηλινού σχεδίου στην Παλαιστίνη, και το εποικιστικό σχέδιο βασίστηκε στην προσέλκυση των Εβραίων Μεταναστών από όλες τις χώρες του κόσμου και την εγκατάστασή τους στα Παλαιστινιακά εδάφη, στη θέση των Αράβων κατοίκων. Έτσι άρχισε μια διαμάχη μεταξύ των Παλαιστινίων και των Ισραηλινών δυνάμεων για την κτήση της γης, τη νομή της, το σχεδιασμό της, τη δημιουργία των εποικισμών, την άρδευση, τα δάση, τους δρόμους και κοινόχρηστα δίκτυα. Ακόμη και οι εθνικές οικίες απέκτησαν εθνικό χαρακτήρα όμοιο με εκείνο των στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Οι βραχώδεις λόφοι, οι κοιλάδες και οι απομακρυσμένες έρημοι απέκτησαν αξία πέραν της πραγματικής και έτυχαν σεβασμού ως συμβολικά αντικείμενα που έτειναν να αποκτήσουν πνευματική έννοια. Κανένας τόπος στον κόσμο δεν κυριαρχήθηκε από τέτοιο θερμό συναίσθημα για την έννοια της πατρίδας όπως εκείνος στα κατεχόμενα εδάφη.

Η Σιωνιστική ιδεολογία περιέβαλε τη γη με φωτοστέφανο αγιότητας τονίζοντας μια αδιαίρετη τριαδική σχέση: Θεός, Λαός, Γη. Η ιδεολογία αυτή ανέβασε το καθήκον της Λύτρωσης της Γης. Έτσι η σφετέρηση των Αραβικών εδαφών, μεταπήδησε το επίπεδο του θρησκευτικού καθήκοντος.

Οι Ισραηλινοί στηριζόμενοι στις δυνάμεις των νικητριων δυνάμεων και στις τεράστιες οικονομικές δυνατότητες κατόρθωσαν να πραγματοποιήσουν με διάφορα μέσα στους στόχους τους ως προς την κατάκτηση και τον έλεγχο της γης. Από το 1967 οι Ισραηλινοί κατόρθωσαν να ελέγξουν άμεσα το 40% των εδαφών της Δυτικής όχθης και το 31% των εδαφών της Λωρίδας Γάζας.

Ετσι ενώ το 1947, πριν 47 χρ. κατά το τελευταίο έτος της Βρετανικής Εντολής στην Παλαιστίνη, οι Εβραίοι είχαν ιδιοκτησία λιγότερο από το 10% των τότε εδαφών της Παλαιστίνης, το 1983 η ιδιοκτησία τους ανήλθε στο 85%. Αντίθετα οι Παλαιστίνιοι, συμπεριλαμβανόμενοι και οι Αραβες του Ισραήλ, έχουν λιγότερο από 15%⁽¹⁾.

(1) MERON BENVENISTI: ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ ΚΑΙ ΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ ΓΑΖΑΣ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ. Ιεροσόλυμα 1987, σελ. 68

Από τότε που άρχισε η Ισραηλινή κατοχή στα κατεχόμενα εδάφη μέχρι το 1979 η μέθοδος που ακολούθησε για το σφετερισμό των εδαφών ήταν η απαλλοτρώση για στρατιωτικούς σκοπούς. Η απόφαση του ανωτάτου Ισραηλινού Δικαστηρίου στην υπόθεση "ΙΛΟΝ ΜΟΤΡΙΕ" ώθησε την Κυβέρνηση στην εγκατάλειψη της μεθόδου αυτής και στην υιοθέτηση άλλης μεθόδου που κυρήσσει τις εκτάσεις της γης ιδιοκτησία του Δημοσίου.

Στην υπόθεση "ΙΛΟΝ ΜΟΤΡΙΕ" της 7-6-1979 η ομάδα "ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ" κατέλαβε εκτάσεις γης 125 στρεμμάτων κοντά στον δρόμο ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ-ΝΑΜΠΟΥΛΣ. Με την υποστήριξη του Υπουργείου Αμύνης και με διαταγή του Στρατιωτικού Διοικητού εκείνης της περιοχής οι εκτάσεις αυτές κατασχέθηκαν για στρατιωτικούς σκοπούς. Οι ιδιοκτήτες έκαναν αγωγή ενώπιον ανωτάτου Ισραηλινού Δικαστηρίου⁽²⁾.

Το δικαστήριο αποφάσισε την εκκένωση της περιοχής και την επιστροφή της στους Αραβες ιδιοκτήτες της. Οι έποικοι του "ΙΛΟΝ ΜΟΤΡΙΕ" αρνήθηκαν ότι ο εποικισμός έγινε για στρατιωτικούς σκοπούς και ζήτησαν να γίνει για ιδεολογικούς και θρησκευτικούς λόγους. Ισχυρίστηκαν μ'άλλα λόγια ότι είχαν το δικαίωμα να εγκατασταθούν σ'οποιοδήποτε μέρος της γης του Ισραήλ.

Ο Δικαστής "ΛΕΝΤΑΟΥ" στην απόφασή του βασίστηκε στο εξής σκεπτικό: "Η δημιουργία ενός μόνιμου οικισμού σημαίνει ότι αυτός θα παραμείνει και μετά τη λήξη της στρατιωτικής Διοίκησης στην Δυτική όχθη. Και το γεγονός αυτό έρχεται σε σύγκρουση με αξεπέραστα νομικά εμπόδια επειδή το στρατιωτικό καθεστώς δεν μπορεί από την αρχή να δημιουργήσει δεδομένα για τις στρατιωτικές του ανάγκες χαρακτηρίζοντας τα εξ'αρχής ότι θα μείνουν μετά την λήξη του στρατιωτικού καθεστώτος, ισχυρίστηκε επίσης ότι το μέλλον της περιοχής είναι άγνωστο μετά την λήξη του στρατιωτικού καθεστώτος. Ο Δικαστής αναφέρθηκε επίσης στο ότι το Διεθνές Δίκαιο απαγορεύει την κατάσχεση των ιδιωτικών περιουσιών. Η Κυβέρνηση του Ισραήλ άφησε να εννοηθεί ότι θα προέβαινε σε απαλλοτρώσεις εάν δεν ήτανε ιδιοκτησία".

(2) RAJA SHEHADEH, OCCUPIER'S LAW, INSTITUTE FOR PALESTINE STUDIES, WASHINGTON 1988, p. 90

Αυτή ήταν η πρώτη φορά που το δικαστήριο εξέδωσε απόφαση και διέταξε την εκκένωση οικισμού.

Αλλά η ομάδα "ΓΚΟΣ ΑΙΜΟΝΗΜ" και η Κυβέρνηση κατέφυγαν σ'άλλη τακτική. Πολύ κοντά στη προηγούμενη τοποθεσία ο ίδιος επουικισμός εγκαταστάθηκε σε γη που η Κυβέρνηση χαρακτήρισε ιδιοκτησία του Δημοσίου⁽³⁾.

(3) RAJA SHEHADEH - op. cit. p. 33

"Ως εκτάσεις γης που κατάσχονται άμεσα από το Ισραήλ ορίζονται εκείνες οι περιοχές στις οποίες δεν μπορεί ο ιδιοκτήτης ή ο διαχειριστής τους να ασκεί τα δικαιώματα της ιδιοκτησίας εξ'αιτίας των Νομικών, Νομικιστικών και Αυθαιρέτων μέτρων του Στρατιωτικού Διοικητικού ή άλλων επισημών ή ημιεπισημών στρατιωτικών αρχών. Με απλά λόγια είναι οι περιοχές που αφαιρέθηκαν από τους Παλαιστίνιους και χορηγήθηκαν στους Ισραηλινούς για δημόσια, μαζική και ιδιωτική, χρήση με στόχο την ενίσχυση των Ισραηλινών συμφερόντων.

1. ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΗΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΟΙΩΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ:

1.1. ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΕΔΑΦΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ:

Το πρώτο μέτρο που πήρε η Ισραηλινή Κυβέρνηση προς τον χαρακτηρισμό γης σαν ιδιοκτησία του Δημοσίου ήταν όταν ο Στρατιωτικός Διοικητής της περιοχής εξέδωσε την υπ'αριθμό 59 της 31-7-1967 Στρατιωτική διαταγή⁽⁴⁾. Με την οποία μεταξύ άλλων δόθηκε ο ορισμός της ιδιοκτησίας του Δημοσίου ως εξής:

Ι. Ιδιοκτησίες που ανήκαν την συγκεκριμένη ημερομηνία σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Ιδιοκτησίες εχθρικού κράτους.

β) Ιδιοκτησίες των κρατικών οργανισμών με τους οποίους κάποιο εχθρικό κράτος έχει κάποια δικαιώματα, άμεσα ή έμμεσα, είτε το δικαίωμα αυτό εμπεριέχει τον έλεγχο τους είτε όχι.

2. Οι ιδιοκτησίες που την συγκεκριμένη ημερομηνία είχαν τα ίδια χαρακτηριστικά με τις δύο προηγούμενες κατηγορίες της παραγράφου 1.

3. Οι κτήσεις που την συγκεκριμένη ημερομηνία μια από τις κατηγορίες της παραγράφου 1 ήταν συνέταιροι σ'αυτές.

4. Οι κτήσεις που την συγκεκριμένη ημερομηνία ανήκαν σε κρατικό οργανισμό, γραμμένες στο όνομά του, τις ενέμετο είτε μια από

(4) ΑΜΠΝΤΟΤΑΤΖΑΟΥΝΤ ΣΑΛΕΧ. ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΓΕΣ (AMMAN 1986).
p. 116

τις δύο κατηγορίες της παραγράφου 1 ήταν συνέταιρος σ'αυτές.

5. Τα κτήματα που απαλλοτριώθηκαν (κατήστησαν εκ μέρους της αρμόδιας αρχής δια του νόμου των κτημάτων 231/1967).

Το 1978 έγινε τοπογραφική καταγραφική της Δυτικής όχθης. Η γη αυτή κατατάχθηκε σε τρεις κατηγορίες:

Γη μή καλλιεργήσιμη (Βραχώδης), γη καλλιεργήσιμη (όχι όμως υπό εκμετάλλευση) και γη καλλιεργημένη.

Υπήρχαν σκέψεις να κατασχεθούν όλες οι μη καλλιεργημένες εκτάσεις της Δυτικής όχθης, εφόσον οι εκτάσεις αυτές δεν ήταν γραμμένες και καταχωρημένες ⁽⁵⁾.

Η υπ' αριθμόν 59 Στρατιωτική διαταγή αξιοποιείται τώρα στον απο-
χαρακτηρισμό μεγάλων εκτάσεων γης και στην κατάταξή τους σε ιδιοκτη-
σία του Δημοσίου σύμφωνα με τον ευρύ ορισμό που άρχισε να εφαρμό-
ζεται το 1979, συγχρόνως με την απόφαση της Κυβέρνησης του ΛΙΚΟΤΝΤ
να εντείνει και να πυκνώσει τον εποικισμό της Δυτικής όχθης.

Ο Επίτροπος των ιδιοκτητών "απόντων" άρχισε τον Δεκέμβριο του
1979 Γενική Απογραφή των κτήσεων και καταγραφή όλων των εδαφών της
Δυτικής όχθης. Η Γενική Απογραφή του 1981 έδειξε ότι οι περισσότερες
εκτάσεις γης στη Δυτική όχθη δεν ήταν καταχωρημένες και κατατάσσονταν
στις κατηγορίες ΜΙΡΙ (Του Δημοσίου), εγκαταλειμμένες και μη καλλιεργημέ-
νες.

Γι' αυτό η Ισραηλινή Κυβέρνηση αποφάσισε να θεωρήσει όλες ή μη κατα-
χωρημένες εκτάσεις των Προηγούμενων κατηγοριών ιδιοκτησία του
Δημοσίου⁽⁶⁾.

Παρά το ότι τα δύο τρίτα των εκτάσεων της γης στη Δυτική όχθη
δεν πέρασαν ακόμα στην διαδικασία διευθέτησης του σχετικά με τα
εδάφη διενέξεων, πράγμα που παρέχει στους ιδιοκτήτες τους την ευκαι-
ρία να κυρήξουν ότι είναι ιδιοκτησία τους και να αποδείξουν το νόμιμο
δικαίωμά τους σ' αυτά ώστε να μπορέσουν να τα γράψουν στα ονόματά τους
και να τα καταχωρήσουν στα βιβλία κτηματικών μεταγραφών αποκτώντας
έτσι αναφαίρετο δικαίωμα νόμιμο δικαίωμα στην κτήση τους, η διαδικασία
αυτή ή δεν έχει αρχίσει ή δεν έχει αποπερατωθεί το 1967 στις περιοχές
της ΧΕΒΡΩΝΑΣ, της ΒΗΘΛΕΕΜ, της ΡΑΜΑΛΛΑΧ, της ΝΑΜΠΛΟΥΣ και
της ΤΟΤΑΚΑΡΜ⁽⁷⁾.

Με την τροποποίηση του δικαστικού καθεστώτος το μοναδικό αρμόδιο
δικαστήριο για την εκδίκαση εφέσεων κατά τέτοιων αποφάσεων ήταν η
Επιτροπή ενστάσεων⁽⁸⁾, που υπαγόταν στον έλεγχο και την διεύθυνση των
στρατιωτικών αρχών, κύρια πηγή των αποφάσεων.

(6) RAJA SHEHADEH: OP. CIT. P. 32.

(7) MERON BENVENISTI: OP. CIT P. 106

(8) Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ

Γίνεται φανερό ότι οι Στρατιωτικές αρχές βρήκαν τρόπους για να ελέγχουν απόλυτα τη διαδικασία κατάσχεσης της γης και απόδοσής της στον Εβραϊκό εποικισμό. Επίσης για να ελέγχουν τις αγωγές εφέσεων ενάντια σε οποιεσδήποτε σχετικές αποφάσεις.

Αυτό επειδή οι αποφάσεις της Επιτροπής ενστάσεων δεν ήταν τίποτε άλλο από ψηφίσματα που υποβάλλονταν στο Διοικητή της περιοχής ο οποίος μπορούσε να τα δεχθεί ή να τα απορρίψει⁽⁹⁾.

(9) ANN. M. LESCH: ISRAELI SETTLEMENTS, Secretarial general the League of Arab States, Washington 1985, p. 110

Οι Ισραηλινές αρχές απαγορεύουν στους αγρότες την καλλιέργεια συγκεκριμένων σοδιών που τους έχουν συνηθίσει, με αποτέλεσμα να αναγκάζει τους αγρότες στην εγκατάλειψη της γης τους. Η υπ'αριθμόν 1015/1983 διαταγή απαγορεύει την φύτεψη καρποφόρων δένδρων εάν προηγουμένως δεν προκομιστούν τίτλοι κυριότητας. Η παράβαση της διαταγής αυτής επιφέρει την ποινή της φυλάκισης. Ενώ η υπ'αριθμόν 1039/1983 διαταγή επεκτείνει την απαγόρευση και στην καλλιέργεια κηπευτικών⁽¹⁰⁾. Οι Ισραηλινές αρχές θεωρούν την βοσκή και την καλλιέργεια στις εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ιδιοκτησία του Δημοσίου παράβαση του νόμου. Έτσι οι περίπολοι των εποικιστών κατάσχουν τα κοπάδια και φυλακίζουν τους αγρότες των εν λόγω περιοχών με τη δικαιολογία ότι αποτρέπουν παράνομες παραβάσεις.

1.2. ΟΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΝΤΩΝ

Η κηδεμονία των ιδιοκτησιών των πολιτών που εγκατέλειψαν την Δυτική όχθη και την Λωρίδα της Γάζας ανατέθηκε σύμφωνα με την υπ'αριθ. 58/1967⁽¹¹⁾ στρατιωτική διαταγή στον ειδικό επίτροπο των περιουσιών που ανήκουν στους απόντες. Ο επίτροπος αυτός είχε την εντολή και την δικαιοδοσία να διαχειρίζεται και να εκμισθώνει τις περιουσίες αυτές.

(10) MERON BENVENISTI, O.P. CIT P. 112

(11) ΑΜΠΝΤΟΥΛΤΖΑΟΥΛΑΝΤ ΣΑΛΕΧ, ΟΙ ΙΣΡΑΗΛΙΝΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΓΕΣ, (AMMAN 1986). p.67

Τα κεντρικά γραφεία του επιτρόπου αυτού, γνωστά με την ονομασία "Υπηρεσία γης του Ισραήλ", βρίσκονται στα Ιεροσόλυμα. Του γραφείου αυτού προΐσταται λόγω ιδιότητάς του, ο Υπουργός Γεωργίας του Ισραήλ ο οποίος εκμίσθωσε εκτάσεις 25.000 - 30.000 στρεμμάτων στους Εβραίους εποίκους για χρονικό διάστημα 49 χρόνων⁽¹²⁾.

Οι διαχειριστές τέτοιων εκτάσεων τις νέμονται σαν δικές τους ενώ οι ιδιοκτήτες δεν έχουν δικαίωμα επαναπατριsmού στα κατεχόμενα εδάφη για να αξιώσουν την επιστροφή των περιουσιών τους. Εάν αξιώσουν κάτι τέτοιο τους προτείνουν συμβολική αποζημίωση.

(12) MERON BENVENISTI: O.P. CIT P. 100

1.3. ΕΔΑΦΗ ΠΟΥ ΑΠΑΛΟΤΡΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Με στρατιωτικές διαταγές μπορεί να απαλλοτριωθούν ιδιόκτητες εκτάσεις γης που κηρύσσονται αναγκαίες για ζωτικούς και επείγοντες στρατιωτικούς σκοπούς. Οι εκτάσεις αυτές από θεωρητική άποψη παραμένουν ιδιοκτησία των ιδιοκτητών τους. Οι Ισραηλινοί νομικώς βασίζονται στο άρθρο 52 της συνθήκης της Χάγης που προβλέπει ότι δεν ζητείται η επίταξη ειδών ή υπηρεσιών των τοπικών αρχών ή των κατοίκων παρά μόνον εκείνων που είναι αναγκαία για τον στρατό της κατοχής. Η μέθοδος της επίταξης για στρατιωτικούς σκοπούς εφαρμοζότανε μέχρι το 1980 για να εξασφαλιστούν οι εκτάσεις που χρειάζονταν για την εγκατάσταση των εποικισμών. Το Ανώτατο Δικαστήριο ενέκρινε τις δηλώσεις των Ισραηλινών Στρατιωτικών που ισχυρίζονταν ότι: όλοι οι εποικισμοί οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στις διοικούμενες περιοχές αποτελούσαν ένα συμπληρωματικό μέρος του περιφερειακού αμυντικού δόγματος του Ισραηλινού Στρατού. Το Δικαστήριο αυτό αποφάνθηκε επίσης ότι η συνεχιζόμενη χρήση των εκτάσεων αυτών από έναν πολιτικό εποικισμό αποτελεί στην πραγματικότητα επείγουσες στρατιωτικές ανάγκες⁽¹³⁾.

Με την άνοδο του κόμματος ΛΙΚΟΤΝΤ στην εξουσία διακηρύχθηκε ότι ο τρόπος αυτός για την εξασφάλιση εκτάσεων στους εποικισμούς δεν ήταν επαρκής. Το ΛΙΚΟΤΝΤ απέρριψε το προκάλυμα των επειγουσών στρατιωτικών αναγκών, σαν κριτήριο, προτάσσοντας τις ανάγκες της Εθνικής Ασφαλείας με την ευρεία έννοιά τους. Επειδή η πολιτική της πύκνωσης των εποικισμών και της δόμησης πόλεων σε όλες τις γωνιές της Δυτικής όχθης απαιτούσε φιλόδοξες μεθόδους για την κατάκτηση των εκτάσεων το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 52 δεν συμπεριλαμβάνει τις ανάγκες της Εθνικής Ασφαλείας με την ευρεία έννοιά τους και διέταξε

(13) MERON BENVENISTI: op. cit. P.101

την ακύρωσή τους κατά τη μέθοδο αυτή κατασχέσεων. Για τον λόγο αυτό η Κυβέρνηση αποφάσισε να ακολουθήσει μια ευκολότερη και πιο αποτελεσματική μέθοδο κηρύσσοντας τις εκτάσεις αυτές ιδιοκτησίες του Δημοσίου.

Πράγματι πολλοί εποικισμοί εγκαταστάθηκαν σε τέτοιου είδους εδάφη. Οι εκτάσεις των εδαφών αυτών ανέρχονται σε 35.000 στρέμματα⁽¹⁴⁾.

1.4. ΕΔΑΦΗ ΚΛΕΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Είναι εκείνα τα εδάφη που η Στρατιωτική Διοίκηση τα κηρύσσει, από καιρό σε καιρό, ως κλεισμένα για την διεξαγωγή Στρατιωτικών ασκήσεων σύμφωνα με την παράγραφο 2(2) - 70 από την υπ' αριθμόν 3/1967 στρατιωτική διαταγή. Τα όρια των περιοχών αυτών χαράσσονται σε χάρτες ανοικτούς, ενώπιον οποιουδήποτε ενδιαφέρεται να τα δει. Οι εκτάσεις των εδαφών αυτών υπολογίζονται γύρω στα 1,15 εκατομμύρια στρέμματα. Οι Στρατιωτικές αρχές επιτρέπουν, σε μερικές περιπτώσεις, να καλλιεργηθούν οι περιοχές αυτές όταν τελειώσουν οι ασκήσεις ή όταν παύσουν να χρησιμοποιούνται σαν πεδία βολής⁽¹⁵⁾.

Ομως σε πολλές περιπτώσεις οι περιοχές αυτές κλείνονται για να κατασχεθούν και να δημιουργηθούν σ' αυτή νέοι εποικισμοί. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις περιοχές ΚΑΡΥΑΤ ΑΡΜΠΑ και ΜΠΑΚΑΟΥΤ οι οποίες στην αρχή κηρύχθηκαν κλειστές και έπειτα κατασχέθηκαν για τους σκοπούς του Εβραϊκού εποικισμού⁽¹⁶⁾.

(14) RAJA SHEMAHDEH; O.P. CIT. P.48

(15) MERON BENVENISTI: OP. CIT. P.103

(16) RAJA SHEMAHDEH: OP. CIT. P.48

1.5. ΤΑ ΕΔΑΦΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΧΕΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Η αναγκαστική εξαγορά εδαφών βασίζεται στον Ιορδανικό νόμο "κατάσχεση - απαλλοτρίωση εδαφών για κοινωφελείς σκοπούς" (Ν. 2/1953). Η Στρατιωτική Διοίκηση τροποποίησε το νόμο αυτό με τις διαταγές (131-321-949) για διευκόλυνση των διαδικασιών της ομαδικής κατάσχεσης των εδαφών. Όμως, επειδή ο νόμος καθορίζει σαφώς ότι η κατάσχεση μπορεί να γίνει μόνον για κοινωφελείς σκοπούς η Στρατιωτική Διοίκηση δεν μπορούσε να τον χρησιμοποιήσει για την κατάσχεση και την παράδοση των εδαφών στους Ισραηλινούς εποίκους. Πάντως η Στρατιωτική Διοίκηση πέτυχε από την τροποποίηση του Ιορδανικού νόμου να αποκτήσει εδάφη αναγκαία για τη διάνοιξη οδών προς τους Ισραηλινούς εποικισμούς και για την κατασκευή δεξαμενών και Τεχνικών Λιμνών και άλλα⁽¹⁷⁾.

1.6. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΥΣ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Δεν είναι γνωστές οι εκτάσεις των εδαφών που αγόρασαν οι Εβραίοι στην Δυτική όχθη και στην Λωρίδα της Γάζας επειδή η καταχώρηση της μεταγραφής κτημάτων γίνεται στα κτηματολογικά βιβλία στα γραφεία του Στρατιωτικού Διοικητού.

Η Παλαιστινιακή κοινωνία θεωρεί την πώληση των Παλαιστινιακών εδαφών προς τους Εβραίους προδοσία που τιμωρείται με θάνατο⁽¹⁸⁾. Και τούτο γιατί το Ισραήλ προσπαθεί να ελέγχει με οποιοδήποτε μέσο, τη γη για να στερήσει από τον Παλαιστινιακό λαό την δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος στην αυτοδιάθεση, δικαίωμα που έχουν όλοι οι λαοί του κόσμου. Εδώ οι Στρατιωτικές αρχές προσπαθούν να αναλαμβάνουν όλες τις αρμοδιότητες ελέγχου των υποθέσεων της γης στην Δυτική όχθη και στην Λωρίδα

(17) MERON BENVENISTI: ΟΡ. CΙΤ. Ρ.104

(18) ΘΕΣΜΟΣ ΕΝ ΙΣΧΥ ΔΙΑΔΕΔΟΜΕΝΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΟΥΣ.

της Γάζας δίνοντας τη δυνατότητα σ' αυτούς που επιθυμούν να πωλήσουν μυστικά τα κτήματά τους στους Εβραίους χωρίς να είναι αναγκασμένοι να παρουσιάσουν στις Δημόσιες Υπηρεσίες. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκε Μυστική υπηρεσία Μεταγραφής κτημάτων στα γραφεία της Στρατιωτικής Διοίκησης⁽¹⁹⁾. Έτσι εμφανίστηκαν εκείνοι που πωλούν τα κτήματά τους ως πράκτορες, πλαστογραφούν τα έγγραφα και πωλούν κτήματα που δεν τους ανήκουν.

Το Ισραήλ υπερασπιζόμενο την πολιτική του της κατάσχεσης και απόκτησης εδαφών ισχυρίζεται ότι εφαρμόζει την ισχύουσα στην Δυτική όχθη νομοθεσία και διακηρύσσει ότι όταν η Κυβέρνηση ανακαλύπτει παράνομες πράξεις σπεύδει να τις καταγγείλει και παίρνει τα μέτρα που αποτρέπουν την επανάληψή τους. Στην πραγματικότητα όμως οι παράνομες συναλλαγές συνεχίζονται με την υποστήριξη του Στρατιωτικού Διοικητή. Οι Δικηγόροι της Δυτικής όχθης έχουν αποδείξεις για πράξεις πλαστογραφίας στο γραφείο του συμβολαιογράφου, στο "Δικαστήριο της ΣΑΛΦΙΤ", όπου Αξιωματούχος του Δικαστηρίου ολιγόρησε (ή παραμέλησε) στην λήψη μέτρων όταν προσκομίστηκαν προς αυτόν αποδεικτικά στοιχεία για την πλαστογραφία που έπραξαν οι υφιστάμενοί του υπάλληλοι του Δικαστηρίου⁽²⁰⁾.

Οι περισσότερες χώρες του κόσμου θεωρούν το Ισραήλ Στρατευμένο Πολεμικό Κράτος που κατέχει την Δυτική όχθη και την Λωρίδα της Γάζας. Συνεπώς αναμένουν από το Ισραήλ να τηρήσει τους Νόμους και τις Συνθήκες που σχετίζονται με την κατοχή.

Τα Ηνωμένα Έθνη και οι Η.Π.Α. βλέπουν ότι η Τετάρτη Συνθήκη της Γενεύης είναι εκείνη που πρέπει να εφαρμοστεί στην περίπτωση των κατεχομένων εδαφών.

(19) RAJA SHEHADEH, *op. cit*, p.55

(20) RAJA SHERADEH, *ibid*

Ο Γενικός βασικός κανόνας που διέπεται από τους Νόμους τους σχετικούς με την κατοχή ορίζει ότι το κράτος το οποίο κατέχει εδάφη ετέρου κράτους πρέπει να τηρήσει τους Νόμους που ήσαν σε ισχύ πριν την κατοχή. Το Διεθνές Δίκαιο και οι Διεθνείς Συνθήκες αναφορικά με την κατάσχεση εδαφών και τη μεταφορά πολιτών στα κατεχόμενα εδάφη είναι σαφείς.

Το άρθρο 17 της παγκόσμιας διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει ως εξής: " 1- Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας μόνο του ή Συνεταιρικά με άλλους. 2-Δεν επιτρέπεται η αυθαίρετη αφαίρεση της ιδιοκτησίας".

Το άρθρο 23.2 από τις διατάξεις της συνθήκης της Χάγης απαγορεύει στο κράτος που ασκεί την κατοχή να καταστρέψει ή να κατάσχει τις περιουσίες του εχθρού παρά μόνον αν οι ανάγκες του πολέμου επιβάλλουν την καταστροφή ή την κατοχή τους.

Το άρθρο 49 της Τετάρτης Συνθήκης της Γενεύης ορίζει ότι "το κράτος που ασκεί την κατοχή δεν εκτοπίζει ούτε μετακινεί πολιτικό πληθυσμό προς τα κατεχόμενα εδάφη".

Σύμφωνα με το Διεθνές δίκαιο όσα πράττει το Ισραήλ στα κατεχόμενα εδάφη, όπως η κατάσχεση εδαφών και η εγκατάσταση εποίκων, θεωρούνται παράνομες ενέργειες.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ

Οι Ισραηλινές αρχές κατοχής ασκούσαν την πολιτική των απελάσεων των Παλαιστινίων πολιτών από τα κατεχόμενα εδάφη (την δυτική όχθη και τη Λωρίδα της Γάζας) απελάθοντάς τους προς την Ιορδανία και το Λίβανο με σκοπό την τρομοκράτηση των αράβων κατοίκων και την παράλυση της αντίστασής τους⁽¹⁾. Κάθε φορά που γίνονταν μαζικές κινητοποιήσεις ενάντια στην κατοχή οι Ισραηλινές αρχές διάλεγαν ηγετικές παλαιστινιακές ομάδες στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη με σκοπό την έκδοση, από τον υπουργό αμύνης του Ισραήλ, απόφασης απέλασής τους στο εξωτερικό. Η διαταγή της απέλασης εκτελούνταν με την σύλληψη των ατόμων αυτών, την διά της βίας μεταφορά τους στα σύνορα και την απαγόρευση επιστροφής στις εστίες τους με τον ισχυρισμό ότι η παραμονή τους στα κατεχόμενα αποτελούσε επικίνδυνη απειλή για την ασφάλεια.

Την 1-9-1967 οι Ισραηλινές αρχές κατοχής εξέδωσαν διαταγές απελάσεων αρχίζοντας με τον πρόεδρο του ανωτάτου Ισλαμικού συμβουλίου Σεΐχη Αμπντούλ Χαμίντ Αλ. Σαεη. Επειτα ήρθε η σειρά του δημάρχου της Ιερουσαλήμ Κ.Ρούχη Αλ. Χατίμπ.

(1) TAYSSER AL NABULSI: THE ISRAELI OCCUPATION OF ARAB TERRITORIES, PALESTINE BOOKS NO 62, P.L.O. RESEARCH CENTER (BEIRUT 1975), P. 180

Οι κατοχικές αρχές που εκδίδουν τις διαταγές απελάσεων βασίζονται στο άρθρο 1/112 του Νόμου περί άμυνας (έκτακτης ανάγκης) του 1945, που καταργήθηκε μετά την προσάρτηση της δυτικής όχθης στην Ιορδανία και που επανήλθε σε ισχύ από τις αρχές κατοχής μετά την κατοχή⁽²⁾.

1. Ανάλυση των Ισραηλινών ενεργειών απέλασης των κατοίκων από τα κατεχόμενα εδάφη.

Οι Ισραηλινές αρχές δικαιολογούν τις απελάσεις ως εξής:

- 1.-Οτι οι απελάσεις περιορίζονταν μόνο οι πράκτορες τρομοκρατικών οργανώσεων που διαμένουν στα κατεχόμενα εδάφη.
- 2.-Οτι η απέλαση ως μέτρο είναι πιο ανθρώπινο από τη σύλληψη⁽³⁾.
- 3.-Οτι οι απελάσεις γίνονται για λόγους ασφαλείας⁽⁴⁾.
- 4.-Οτι οι απελάσεις γίνονται προς την ανατολική όχθη (Ιορδανία), που θεωρείται μέρος της χώρας των απελαθέντων⁽⁵⁾.

(2) Διοικητική διαταγή 224 στις 20-2-1968 στην διακήρυξη αριθ. 8 του αρχηγείου του Ισραηλινού στρατού στην δυτική όχθη, καθώς και η παράταση ισχύος του νόμου έκτακτης ανάγκης δημοσιευμένης στο τεύχος (517) της Φ.Ε.Κ. Το άρθρο 1/112 του νόμου της έκτακτης ανάγκης του 1945 ορίζει: "Ανατείνεται στον ύπατο αρμοστή η αρμοδιότητα έκδοσης, με υπογραφή του, διαταγής που προστάζει οποιοδήποτε άτομο να αναχωρεί από την Παλαιστίνη και να μείνει εκτός αυτής (το σύστημα αυτό αναφέρεται ως απέλαση). Αμπντούλ Τζαουάντ Σαλέχ, Βιβλίο των στρατιωτικών διαταγών - Τόμος πρώτος.

(3) Εκθεση της ειδικής επιτροπής έρευνας των Ισραηλινών παρελάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων-Ντοκουμέντα της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. Ντοκουμέντο υπ' αριθμό 8828/1 Οκτώβριος 1972. Σελ. 22.

(4) Ibid 28.

(5) Ibid 28.

Μία ειδική επιτροπή της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. ερεύνησε τα Ισραηλινά επιχειρήματα και συνέταξε μια έκθεση προς τον γενικό γραμματέα του Ο.Η.Ε. στην οποία αναφέρεται ότι οι ενέργειες των απελάσεων και εκδιώξεων αντιτίθενται στο άρθρο 49 της Τέταρτης συνθήκης της Γενεύης και ότι οι διατάξεις που επικαλούνται οι αρχές της κατοχής έρχονται σε αντίθεση με την Τέταρτη συνθήκη της Γενεύης έστω και εάν εφαρμόζονται για λόγους ασφαλείας. Σαν απάντηση στους Ισραηλινούς ισχυρισμούς ότι το μέτρο της απέλασης είναι πιο ανθρώπινο από την σύλληψη η έκθεση της επιτροπής αναφέρει ότι οι διατάξεις της Τέταρτης συνθήκης της Γενεύης θεωρούνται επαρκείς για τις ανάγκες των δυνάμεων της ασφαλείας. Η εν λόγω έκθεση αναφέρει επίσης ότι οι συλλήψεις με τις μακρόχρονες κρατήσεις και οι απελάσεις είναι μέτρα μη ανθρώπινα που αποτελούν παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στους κατοίκους των κατεχόμενων εδαφών. Η επιτροπή τόνιζε επίσης ότι το άρθρο 49 της συνθήκης απαγορεύει την απέλαση προς οποιοδήποτε μέρος εκτός των κατεχομένων εδαφών. Έτσι βλέπουμε ότι το άρθρο αυτό κλείνει την πόρτα σ' όλους τους ισχυρισμούς, συμπεριλαμβανομένους τους λόγους ασφαλείας, τους οποίους επικαλούνται οι αρχές της κατοχής για να δικαιολογήσουν τις διατάξεις των απελάσεων. Είναι γνωστό ότι οι διατάξεις της Τέταρτης συνθήκης της Γενεύης και οι διεθνείς συμφωνίες, τις οποίες το κράτος δεσμεύθηκε να εφαρμόζει έχουν μεγαλύτερη τυπική ισχύ και υπερισχύουν των διατάξεων της τοπικής νομοθεσίας σε περίπτωση που οι τελευταίοι αντίκειται στις διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες.

Πέραν των αναφερουμένων στην έκθεση της ειδικής επιτροπής σχετικά με το τί προβλέπει το διεθνές δίκαιο για τα μέτρα των απελάσεων βλέπουμε ότι οι περισσότερες νομοθεσίες στον πολιτισμένο κόσμο θέτουν περιορισμούς στ δικαίωμα του κράτους να απελάσει τους ξένους από τα εδάφη του βάζοντας όρους που εμποδίζουν την απέλαση των ξένων. Ενώ το κράτος έχει την απόλυτη ελευθερία να επιτρέψει την είσοδο των ξένων στα εδάφη του, χάνει την απόλυτη ελευθερία να διατάξει απέλασή τους. Έτσι καταλήγουμε στο ότι μάλλον είναι λογικότερο να απαγορεύεται η απέλαση των πολιτών. Αυτή είναι αρχή καθιερωμένη στα περισσότερα συντάγματα του κόσμου.

Η διεθνής διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο 13 άρθρο της εγγυάται σε κάθε άτομο να αναχωρεί οποτεδήποτε από την χώρα του και να επιστρέφει οποτεδήποτε σ' αυτή.

Επί πλέον ο Νόμος περί αμύνης (έκτακτων αναγκών) του 1945 δεν θεωρείται σε ισχύ στα κατεχόμενα επειδή καταργήθηκε με τη λήξη της βρετανικής κηδεμονίας στην Παλαιστίνη.

Ο νόμος αυτός δεν υφίσταται μετά την ισραηλινή κατοχή το 1967. Γι' αυτό δεν είναι δυνατή η επίκληση των διατάξεών του.

Το άρθρο 6/Β της χάρτας της Νυρεμβέργης θεώρησε την απέλαση σαν ένα από τα εγκλήματα του πολέμου. Ενώ το άρθρο 6/Γ της ίδιας χάρτας το θεώρησε έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Τα διεθνή δικαστήρια εξέδωσαν αποφάσεις που θεωρούν την απέλαση σαν ενέργεια που αντίκειται στους θεσμούς και τους νόμους του πολέμου⁽⁶⁾.

(6) TAYSSER AL NABULSI - OP.CIT P. 183

Η διεθνής επιτροπή του ερυθρού σταυρού θεωρεί την απέλαση σαν παραβίαση της Τέταρτης συνθήκης της Γενεύης καθώς δεν συμφωνεί με το άρθρο 49 της συνθήκης. Η επιτροπή ζήτησε από τις αρχές κατοχής να σταματήσουν τις απελάσεις⁽⁷⁾.

Οι απελάσεις των Παλαιστινίων συνεχίζονται χωρίς αυτοί να δικαστούν δημοσίως και χωρίς να αναφερθούν οι λόγοι (τα ενδεικτικά στοιχεία υποβάλλονται μυστικά). Ο αριθμός των απελαυθέντων από τότε που άρχισε η κατοχή μέχρι το 1985 ξεπερνά τους 2.000⁽¹⁰⁾.

(7) Ibid 183

(10) SHEHADEH: OCCUPIER`S LAW. οπ. Cit. p 229

2. ΝΟΜΙΜΟΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΕΛΑΣΕΩΝ

Στις 3 Μαΐου του 1980 η Ισραηλινή κυβέρνηση, όταν απέλασε τους δημάρχους της Χεβρώνας και της Χαλχούλ και τον θρησκευτικό δικαστή της Χεβρώνας, προσπάθησε να εμφανίσει τις απελάσεις αυτές ως νομότυπες πράξεις. Όταν οι απελαθέντες υπέβαλαν αίτηση εφέσεως οι Ισραηλινές στρατιωτικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι οι διαδηλώσεις υποστηρίξεως των απελαθέντων κατά την επιστροφή τους θα τάρασσαν την δημόσια τάξη. Παρά ταύτα ο Μενάχεμ Μέγκιν⁽¹²⁾ τον Οκτώβριο ενέκρινε την επιστροφή τους. Δεν ήταν καθόλου παράξενο. Το στρατιωτικό συμβούλιο που συζήτησε την έφεση, την απέρριψε και επικύρωσε την διαταγή της απέλασης.

Στις Δεκεμβρίου 1980 η υπόθεση των δύο δημάρχων έφτασε στο τέλος της. Το ανώτατο δικαστήριο με πλειοψηφία 2 ενάντια 1 έκρινε ότι η αρχή της απέλασης ήταν σύμφωνη με το άρθρο 49 της Τέταρτης συνθήκης της Γενεύης, αφού η διάταξη του Ιορδανικού Νόμου που απαγόρευε την απέλαση είχε καταργηθεί με την επιβολή του στρατιωτικού νόμου το 1968. Παρά ταύτα το Ισραηλινό δικαστήριο πρότεινε να μη ληφθούν υπόψη οι νομικές πτυχές και να εκδοθεί από τον πρωθυπουργό μια πολιτική απόφαση για αναβολή της εκτέλεσης της απόφασης της απέλασης. Εντούτοις μετά από διαβουλεύσεις του πρωθυπουργού με τους στρατιωτικούς ειδήμονες εγκρίθηκε η αρχή της απέλασης ώστε να μην επιτραπεί στους από το 1967 απελαθέντες να ασκήσουν έφεση. Οι δύο άντρες μεταφέρθηκαν μπροστά στα μάτια όλου του κόσμου από τη φυλακή

(12) MENACHEM BEGGIN Πρωθυπουργός του Ισραήλ και αρχηγός του κόμματος Λικούντ τότε.

στα Λιβανικά σύνορα⁽¹³⁾.

Ο καθηγητής Δαβίδ Κριτσμέρ, καθηγητής του δικαίου στο Εβραϊκό πανεπιστήμιο αναφέρει ότι στα 90% των προς το ανώτατο δικαστήριο προσφύγων που υποβάλλονται από τους αξιωματικούς του στρατού αιτώντας την έγκριση των προσωρινών για δύο χρόνια διαταγών απελάσεων, το δικαστήριο δεν υποχρεώνει τους αξιωματικούς να παραθέσουν τις ενστάσεις παρουσία των κατηγορημένων όπως ορίζει ο νόμος αλλά το δικαστήριο περιοριζότανε στην ακρόαση των ενστάσεων κατόπιν της απελάσεως και εν απουσία των απελαθέντων αιτιολογώντας την διαδικασία αυτή για λόγους ασφαλείας. Το δικαστήριο δεν έβαλλε τον εαυτό του στον κόπο να εξετάσει εάν η ασφάλεια απαιτεί πράγματι τέτοια ενέργεια ή όχι⁽¹⁴⁾.

(13) GEOFFREY ARONSON - ISRAEL. PALESTINIANS AND THE INTIFADA
CREATING FACTS ON THE WEST BANK - INSTITUTE FOR PALESTINE
STUDIES (BEIRUT 1990). P.235

(14) SANT ALWATAN, No 42, 15-3-1993.

3. ΟΙ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΙΝΤΙΦΑΝΤΑ 1987 ⁽¹⁵⁾

Το Ισραήλ κατέφυγε στην απέλαση 70 Παλαιστινίων από τότε που εξέσπασε η Ιντιφάντα, στα τέλη του Δεκεμβρίου 1987.

Το 1988 οι Ισραηλινές αρχές απέλασαν 28 Παλαιστίνιους από τα κατεχόμενα εδάφη ως εξής ⁽¹⁶⁾:

13-1-1988 απέλασαν 4 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

11-4-1988 απέλασαν 8 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

19-4-1988 απέλασαν 8 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

13-6-1988 απέλασαν τον Μουμπάρακ Αουάντ (τον κήρυκα της μη βίας) προς την Αμερική.

1-8-1988 απέλασαν 4 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

14-12-1988 απέλασαν 3 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

Το 1989 οι Ισραηλινές αρχές απέλασαν από τα κατεχόμενα εδάφη 22 Παλαιστίνιους ως εξής ⁽¹⁷⁾:

1-1-1989 απέλασαν 13 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

26-6-1989 απέλασαν 8 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

27-8-1989 απέλασαν 1 Παλαιστίνιο προς την Γαλλία

Το 1991 οι Ισραηλινές αρχές απέλασαν από τα κατεχόμενα εδάφη 8 Παλαιστίνιους ⁽¹⁸⁾:

8-1-1991 απέλασαν 4 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

8-1-1991 απέλασαν 4 Παλαιστίνιους προς τον Λίβανο

(15) AL.HAYAT NO 8159 30-12-1987

(16) AL QUDS AL.ARABI NO 591 25-12-1988

(17) AL QUDS AL ARABI NO 614 28-12-1988

(18) AL HAYAT NO 6320 10-5-1991

Μια από τις μεθόδους που ασκούν οι ισραηλινές αρχές κατοχής κατά την απέλαση των Παλαιστινίων είναι το παιχνίδι με τις άδειες ταξιδιού και επιστροφής. Έτσι όταν οι Παλαιστίνιοι θέλουν να εργασθούν στο εξωτερικό χρειάζονται άδεια από τον στρατιωτικό διοικητή της περιοχής. Η άδεια αυτή έχει συνήθως διάρκεια ενός ή περισσότερου έτους ανανεώσιμη. Οι εργαζόμενοι στο εξωτερικό στέλνουν τις άδειες στους δικούς τους προς ανανέωση. Ο στρατιωτικός διοικητής παίρνει τις άδειες προφασιζόμενος ότι θα εγκρίνει την ανανέωσή τους, όμως τις αφήνει στο συρτάρι μέχρι που λήγει η ισχύς των αδειών αυτών. Έτσι οι εργαζόμενοι στο εξωτερικό χάνουν το δικαίωμα της επιστροφής στα κατεχόμενα εδάφη⁽¹⁹⁾.

Υπάρχει επίσης η προσωρινή απέλαση όπου ανάλογα με την κρίση του τοπικού στρατιωτικού διοικητού ζητείται από ένα άτομο να εγκαταλείπει την περιοχή για ένα ή δύο ή τρία χρόνια⁽²⁰⁾.

Ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης και αποφάσεις του συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε. σχετικά με τις απελάσεις των Παλαιστινίων.

- Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. αριθμ. 2546⁽²¹⁾:

Η Γ.Σ. του Ο.Η.Ε., με γνώμονα τους σκοπούς και τις αρχές του καταστατικού χάρτη του Ο.Η.Ε., υπενθυμίζοντας τις διατάξεις της από 12-8-1949 συνθήκης της Γενεύης για την προστασία των αμάχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου, υπενθυμίζοντας επίσης την παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αισθανόμενη ανησυχία εξ' αιτίας της μη εφαρμογής από τις Ισραηλινές αρχές αυτών των αποφάσεων, θορυβούμενη από τις πρόσφατες ειδήσεις αναφορικά με τις ομαδικές διώξεις, τις ομαδικές

(19) PALESTINE AFFAIRS NO 185 (AUGUST 1988 CYPRUS)

(20) PALESTINE AFFAIRS NO 185 (AUGUST 1988 CYPRUS)

(21) Το υπ' αριθμόν 2546 (24η συνόδου) της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε.

φυλακίσεις και τις χωρίς διακρίσεις ανατινάξεις οικιών, καθώς και τις άλλες καταπιεστικές ενέργειες σε βάρος πολιτών στις κατεχόμενες από το Ισραήλ αραβικές περιοχές:

- 1- Τονίζει για μια ακόμη φορά τα ψηφίσματά της σχετικά με την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις υπό Ισραηλινή κατοχή αραβικές περιοχές.
- 2- Εκφράζει την έντονη ανησυχία της για τις ειδήσεις που αναφέρουν την συνέχιση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις περιοχές αυτές.
- 3- Αποδοκιμάζει τις πολιτικές και τις ενέργειες των ομαδικών και περιφερειακών διώξεων, τις ανατινάξεις οικιών και τους εκτοπισμούς των κατοίκων των υπό Ισραηλινή κατοχή περιοχών.
- 4- Καλεί την Ισραηλινή κυβέρνηση να σταματήσει αμέσως τις πολιτικές και ενέργειες καταστολής εις βάρος των πολιτών στις κατεχόμενες περιοχές και να τηρεί τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την συνθήκη της Γενεύης (12-8-1949) σχετικά με την προστασία των πολιτών εν καιρώ πολέμου και σύμφωνα με την παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις σχετικές αποφάσεις των διαφόρων διεθνών οργανώσεων.
- 5- Ζητεί από την ειδική επιτροπή έρευνας των Ισραηλινών ενεργειών που θίγουν τα κεκτημένα ανθρώπινα δικαιώματα των κατοίκων των κατεχόμενων περιοχών (η επιτροπή αυτή συστήθηκε βάσει του υπ' αριθμού 2343 ψηφίσματος της Γ.Σ. στην 23η σύνοδό της) να ενημερωθεί σχετικά με τις διατάξεις του ψηφίσματος αυτού.

- Το υπ' αριθμόν 2851 ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε.⁽²²⁾.
Ζητεί έντονα από το Ισραήλ να ακυρώσει αμέσως όλα τα μέτρα και να παύσει όλες τις πολιτικές και ενέργειες, όπως:

Α- Προσάρτηση οποιουδήποτε μέρους των αραβικών κατεχόμενων εδαφών.

Β- Ιδρυση Ισραηλινών εποικισμών σ' εκείνα τα εδάφη καθώς και την μεταφορά τμημάτων των πολιτών τους στα εσωτερικά του Ισραήλ.

Γ- Κατεδάφιση και ανατίναξη των χωριών, συνοικιών, και σπιτιών καθώς και την αφαίρεση τίτλων ιδιοκτησίας και κατάσχεση περιουσιών.

Δ- Εκκένωση των κατεχομένων αραβικών εδαφών με την μεταφορά, τον εκτοπισμό και την εκδίωξη των κατοίκων τους.

Ε- Αρνηση στους πρόσφυγες και απελαθέντες του δικαιώματός τους στην επιστροφή στα σπίτια τους.

ΣΤ- Κακομεταχείριση και βασανισμό των φυλακισμένων και κρατουμένων

Ζ- Ομαδικές ποινές.

- Καλεί την κυβέρνηση του Ισραήλ να συμμορφωθεί και να τηρεί στο επ' ακρον τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με την από 12-8-1949 συνθήκη της Γενεύης σχετικά με την προστασία των άμαχων πολιτών εν καιρώ πολέμου.

- Το υπ' αριθμό 3089/Γ ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε.⁽²³⁾

"Η Γενική Συνέλευση επιβεβαιώνει το δικαίωμα όλων των από τα κατεχόμενα εδάφη εκτοπισμένων στην επιστροφή στις εστίες τους.

Επίσης εκφράζει έντονη λύπη ως προς την άρνηση του Ισραήλ να πάρει τα απαραίτητα μέτρα για την επιστροφή τους.

(22) Ψήφισμα αριθ. 2851 (26η σύνοδος) 20-12-1971

(23) Ψήφισμα αριθ. 3089/Γ (28η σύνοδος) 6-12-1973

- Η υπ' αριθμό 468 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. ⁽²⁴⁾:

" Το Συμβούλιον Ασφαλείας αναφερόμενο στην τέταρτη συνθήκη της Γενεύης του 1949, αισθανόμενο βαθειά ανησυχία για τις εκ μέρους των Ισραηλινών αρχών κατοχής απελάσεις των δημάρχων της Χεβρώνας και της Χαλχούλ και του θρησκευτικού δικαστού της Χεβρώνας:

- 1- Καλεί την Ισραηλινή κυβέρνηση με την ιδιότητά της ως αρχής κατοχής να ακυρώσει όλα τα παράνομα μέτρα και να διευκολύνει την άμεση επιστροφή των απελαθέντων παλαιστινίων ηγετών για να μπορέσουν αυτοί να συνεχίσουν την άσκηση των καθηκόντων τους για τα οποία εκλέχθηκαν ή διορίστηκαν.
- 2- Παρακαλεί τον γενικό γραμματέα να υποβάλλει στο Σ.Α. έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης αυτής.

(24) Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. αριθ. 468/8-5-1980

- Η υπ' αριθμό 469 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. αναφέρει τα εξής⁽²⁵⁾:

"Το Σ.Α. αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθμό 13938/δ έκθεση του γενικού γραμματέα που συνετάχθη σύμφωνα με την υπ' αριθμό 468/1980 στις 13-5-1980.

Ελαβε υπόψη την τέταρτη συνθήκη της Γενεύης του 1949 και ιδιαιτέρως το πρώτο άρθρο της που ορίζει: "Τα ύπατα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν να σεβαστούν και να εγγυηθούν τον σεβασμό της συνθήκης σ' όλες τις περιπτώσεις", και το άρθρο 49 που αναφέρει ότι: "Οι διά της βίας εκτοπισμοί των ατόμων και ομάδων καθώς και οι απελάσεις των προστατευομένων ατόμων από την υπό κατοχής περιοχή προς την χώρα του κατακτητού ή σε οποιαδήποτε χώρα, κατεχόμενη ή μη, είναι απαγορευμένες πράξεις ανεξαρτήτως των αιτιών τους":

"1- Εκφράζει την έντονη δυσφορία για την εκ μέρους της κυβέρνησης του Ισραήλ μη εφαρμογή της υπ' αριθμό 468 απόφασης του Συμβουλίου της Ασφαλείας την 8η Μαΐου.

2- Για μια ακόμα φορά καλεί την κυβέρνηση του Ισραήλ με την ιδιότητάς της ως αρχής κατοχής να ακυρώσει όλα τα παράνομα μέτρα που έλαβαν οι στρατιωτικές αρχές κατοχής και ειδικότερα εκείνα που σχετίζονται με την απέλαση των δημάρχων της Χεβρώνας και Χάλχουλ καθώς και του θρησκευτικού δικαστού της Χεβρώνας.

Την καλεί επίσης να διευκολύνει την άμεση επιστροφή των απελαθέντων παλαιστινίων ηγετών ώστε να συνεχίσουν την άσκηση των καθηκόντων τους για τα οποία εκλέχθηκαν ή διορίστηκαν.

(25) Η υπ' αριθ. 469/20-5-1980 απόφαση του Σ.Α. του Ο.Η.Ε.

- 3- Εκτιμά τις προσπάθειες του γενικού γραμματέα του Ο.Η.Ε. και τον παρακαλεί να συνεχίσει τις προσπάθειές του για την άμεση εφαρμογή της απόφασης αυτής και να υποβάλει το ταχύτερο δυνατό στο Σ.Α. έκθεση σχετικά με τις ενέργειές του".
- Η υπ'αριθμό 471 απόφαση του συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε.⁽²⁶⁾:
"Το συμβούλιο ασφαλείας αναφερόμενο στις υπ'αριθμόν 468/1980 και 469/1980 αποφάσεις του, λαμβάνοντας υπ'όψη το υπ'αριθμόν 35/122 ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης και εκφράζοντας τη βαθειά του ανησυχία για την εκ μέρους του Ισραήλ απέλαση των δημάρχων της Χεβρώνας και του Χαλχούλ:
- 1- Επαναλαμβάνει ότι η τέταρτη συνθήκη της Γενεύης 1949 ισχύει σ'όλα τα αραβικά εδάφη τα οποία το Ισραήλ κατέκτησε το 1967.
 - 2- Ζητεί από το Ισραήλ με την ιδιότητά του ως αρχής κατοχής να τηρεί τη συνθήκη αυτή και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της.
 - 3- Κηρύσσει ότι οι δήμαρχοι της Χεβρώνας και του Χαλχούλ πρέπει οπωσδήποτε να επιστρέψουν στις εστίες τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους.
 - 4- Παρακαλεί τον γενικό γραμματέα να υποβάλει το συντομότερο μια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης αυτής.

(26) Η υπ'αριθ. 471/11-12-1980 απόφαση του Σ.Α. του Ο.Η.Ε.

- Η υπ' αριθμόν 605 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.⁽²⁷⁾

"1- Το Σ.Α. του Ο.Η.Ε. αποδοκιμάζει έντονα τις πολιτικές και τις ενέργειες του Ισραήλ που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού στα κατεχόμενα εδάφη και ειδικά τους πυροβολισμούς εκ μέρους του Ισραηλινού στρατού που έχουν ως αποτέλεσμα τον θάνατο ή τραυματισμό άοπλων παλαιστίνιων πολιτών.

2- Επαναλαμβάνει εκ νέου ότι η από τις 12 Αυγούστου 1949 συνθήκη της Γενεύης που αφορά την προστασία των άμαχων πληθυσμών σε καιρό πολέμου ισχύει για τα εδάφη, συμπεριλαμβανομένης της Ιερουσαλήμ, που το Ισραήλ καταλαμβάνει από το 1967.

3- Για μια ακόμη φορά ζητεί από το Ισραήλ, με την ιδιότητά του ως αρχής κατοχής, να συμμορφωθεί αμέσως και ακριβώς με τις διατάξεις της από τις 12-8-1949 συνθήκης της Γενεύης σχετικά με την προστασία των άμαχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου και να σταματήσει αμέσως τις πολιτικές και ενέργειες που παραβιάζουν τις διατάξεις της συνθήκης.

Το Σ.Α. ζητεί από το γενικό γραμματέα να εξετάσει την παρούσα κατάσταση στα κατεχόμενα εδάφη χρησιμοποιώντας όλα τα προσφερόμενα μέσα και να υποβάλει το αργότερο μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 1988 μία έκθεση με τις προτάσεις ως προς τις μεθόδους και τα μέσα που θα εγγυηθούν τη διασφάλιση, την ακεραιότητα και την προστασία των υπό την Ισραηλινή κατοχή Παλαιστινίων.

(27) Η υπ' αριθμ. 605/22-12-1987 απόφαση του Συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

Το Σ.Α. του Ο.Η.Ε. αποφασίζει να παραμείνουν τα παλαιστινιακά και τα άλλα αραβικά εδάφη, συμπεριλαμβανομένης και της Ιερουσαλήμ, που από το 1967 κατέχει το Ισραήλ υπό παρακολούθηση και εξέταση.

- Η υπ' αριθμόν 607 απόφαση του Συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε.⁽²⁸⁾:

Το συμβούλιο ασφαλείας του Ο.Η.Ε. αναφερόμενο στην υπ' αριθμό 605/1987 απόφασή του, εκφράζοντας τη βαθειά του ανησυχία για την κατάσταση στα παλαιστινιακά κατεχόμενα εδάφη λαμβάνοντας γνώση για την απόφαση του Ισραήλ, της κατέχουσας δύναμης, να συνεχίσει τις απελάσεις των παλαιστινίων πολιτών από τα κατεχόμενα εδάφη, αναφερόμενο στην από τις 12-8-1949 συνθήκη της Γενεύης για την προστασία των άμαχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου και ειδικότερα στα άρθρα 47 και 49 της συνθήκης αυτής:

1- Τονίζει εκ νέου ότι η συνθήκη της Γενεύης για την προστασία των άμαχων πληθυσμών εν καιρώ πολέμου ισχύει για τα παλαιστινιακά και άλλα αραβικά εδάφη, συμπεριλαμβανομένης της Ιερουσαλήμ, που από το 1967 βρίσκονται υπό Ισραηλινή κατοχή.

2- Καλεί το Ισραήλ να αποφύγει τις απελάσεις παλαιστινίων πολιτών από τα κατεχόμενα εδάφη.

3- Καλεί έντονα το Ισραήλ, την κατέχουσα δύναμη, να τηρεί τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη συνθήκη.

4- Αποφασίζει τα παλαιστινιακά και άλλα αραβικά εδάφη, συμπεριλαμβανομένης της Ιερουσαλήμ, που από το 1967 κατέχει το Ισραήλ, να παραμείνουν υπό παρακολούθηση.

(28) Η υπ' αριθμ. 607/6-1-1988 απόφαση του συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

- Η υπ' αριθμό 681 απόφαση του Συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε⁽²⁹⁾:

Το Συμβούλιο ασφαλείας του Ο.Η.Ε. σύμφωνα με το καταστατικό του οργανισμού, τονίζοντας εκ νέου τις υποχρεώσεις των κρατών μελών του Ο.Η.Ε. αναφερόμενο στις υπ' αριθμό 607/1988, 608/1988, 636/1989 και 641/1989 αποφάσεις του, αισθανόμενο φόβο για την απόφαση της Ισραηλινής κυβέρνησης να απελάσει τέσσερις Παλαιστίνιους από τα κατεχόμενα εδάφη σε αντίθεση προς τις , σύμφωνα με την τέταρτη συνθήκη της Γενεύης, υποχρεώσεις της:

- 1- Εκφράζει την ευμενή εκτίμησή του προς τον γενικό γραμματέα για την έκθεσή του στο ντοκουμέντο Α.Σ. 21919.
- 2- Εκφράζει τη βαθειά του ανησυχία για την άρνηση της Ισραηλινής κυβέρνησης να δεσμευτεί από τις δύο αποφάσεις 672/1990 και 673/1990 του Συμβουλίου Ασφαλείας.
- 3- Εκφράζει τη δυσφορία του για την απόφαση της κυβέρνησης του Ισραήλ, της κατέχουσας αρχής, να συνεχίζει τις απελάσεις παλαιστινίων από τα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη.

Ζητεί από το γενικό γραμματέα να υποβάλλει στο Συμβούλιο Ασφαλείας μια περιοδική έκθεση -η πρώτη το αργότερο κατά την πρώτη εβδομάδα του Μαρτίου 1991 και οι επόμενες ανά τετράμηνο- με την οποία να κρίνει αν θα παραμείνει το θέμα υπό την επίβλεψή του, ανάλογα με τις απαιτήσεις των περιστάσεων.

- Η υπ' αριθμό 726 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε⁽³⁰⁾:

(29) Η υπ' αριθμό 681/22-12-1990 απόφαση του Συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

(30) Η υπ' αριθμό 726/6-1-1992 απόφαση του συμβουλίου ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

Το συμβούλιο ασφαλείας του Ο.Η.Ε. αναφερόμενο στις υποχρεώσεις των κρατών μελών του Ο.Η.Ε. όπως ορίστηκαν στο καταστατικό χάρτη του οργανισμού.

Αναφερόμενο στις υπ' αριθμό 607/1988, 608/1988, 636/1989, 641/1989 και 694/1991 αποφάσεις του αφού έλαβε γνώση σχετικά με την απόφαση του Ισραήλ, της κατέχουσας αρχής, να απελάσει 12 Παλαιστίνιους από τα παλαιστινιακά κατεχόμενα εδάφη

- 1- Καταδικάζει έντονα την απόφαση του Ισραήλ, της κατέχουσας αρχής, να συνεχίζει τις απελάσεις των παλαιστινίων πολιτών.
- 2- Επαναλαμβάνει την επιβεβαίωση της ισχύος της από τις 12-8-1949 τέταρτης συνθήκης της Γενεύης ως προς τα παλαιστινιακά και τα άλλα αραβικά εδάφη, συμπεριλαμβανομένης της Ιερουσαλήμ που βρίσκονται από το 1967 υπό Ισραηλινή κατοχή.
- 3- Ζητεί από το Ισραήλ, την κατέχουσα αρχή, να αποφύγει την απέλαση οποιουδήποτε παλαιστίνιου πολίτη από τα κατεχόμενα εδάφη.
- 4- Ζητεί επίσης από το Ισραήλ, την κατέχουσα αρχή, να εγγυάται σ' όλους τους απελαθέντες την άμεση και ασφαλή επιστροφή στα κατεχόμενα εδάφη.
- 5- Αποφασίζει να παραμένει το θέμα υπό συζήτηση.

Το Ισραήλ παρ όλα τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και τις εκκλήσεις των επιτροπών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ερυθρού σταυρού ούτε ανταποκρίθηκε ούτε συμμορφώθηκε. Το αντίθετο μάλιστα. Συνέχισε προκλητικά, μπροστά στα μάτια του κόσμου της απέλασης, παραβιάζοντας το διεθνές δίκαιο και την τέταρτη συνθήκη της Γενεύης, ειδικότερα υπ' αριθμ. 47 και 49 άρθρα της, καθώς επίσης και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Έτσι το Ισραήλ απέλασε 415 παλαιστίνιους από τα κατεχόμενα προς μια ζώνη ανάμεσα στα Ισραηλινά και τα Λιβανικά σύνορα αψηφώντας τις διεθνείς συνθήκες και αποφάσεις. Το Συμβούλιο Ασφαλείας με την υπ' αριθμό 799 απόφασή του καταδίκασε τη συμπεριφορά της Ισραηλινής κυβέρνησης και ζήτησε από αυτήν την επιστροφή των απελαθέντων Παλαιστίνιων. Κατόπιν αυτής της αποφάσεως η Ισραηλινή κυβέρνηση επέτρεψε την επιστροφή των απελαθέντων που είχαν παραμείνει επί ένα χρόνο έξω από τα κατεχόμενα εδάφη⁽³¹⁾.

(31) Σ.Α. RES 799 (DES. 1992)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ

Αποτέλεσμα των ενόπλων επιθέσεων των Εβραίων εποίκων στα 1947 και 1948 και της δημιουργίας του κράτους του Ισραήλ στο έδαφος της Παλαιστίνης, ήταν ένα μεγάλο τμήμα του Παλαιστινιακού πληθυσμού να διωχθεί δια της βίας και της τρομοκρατίας από τις εστίες του, σε εφαρμογή σιωνιστικού σχεδίου για την αντικατάσταση των αυτόχθονων κατοίκων με εβραίους κατοίκους. Επίσης στα 1967, τόσο κατά τη διάρκεια των στρατιωτικών επιχειρήσεων όσο και μετά τη λήξη τους, στους πρώτους μήνες της κατοχής, εκδιώχθηκε ή απελλάθηκε τμήμα των Παλαιστινίων που κατοικούσαν τη Δυτική Όχθη και στην Λωρίδα της Γάζας. Με τις πράξεις αυτές που αποτελούσαν μέρος ισραηλινού σχεδίου για την προ-σάρτηση κατεχόμενων εδαφών περισσότερο από το μισό του παλαιστινιακού λαού βρέθηκε εκτος της πατρίδας του και έτσι δημιουργήθηκε το πρόβλημα των Παλαιστινίων προσφύγων.

Τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών αναγνωρίζουν "σε κάθε άτομο το δικαίωμα του να εγκαταλείψει οποιαδήποτε χώρα και να επιστρέψει στην πατρίδα του,,. Το δικαίωμα αυτό αναφέρεται στο διεθνή χάρτη που αφορά τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα. Αναφέρεται επίσης μέσα σε άλλα κείμενα των διεθνών οργανισμών και κυρίως στην παγκόσμια διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που ορίζει στο 13^ο άρθρο του "ότι κάθε άτομο έχει το δικαίωμα να αναχωρήσει από οποιαδήποτε χώρα συμπεριλαμβανομένης της πατρίδας του, και να επιστρέψει στην πατρίδα του".

Το 12^ο άρθρο της διεθνούς συνθήκης σχετικά με τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα ορίζει: "κάθε άτομο είναι ελεύθερο να αναχωρήσει από οποιαδήποτε χώρα συμπεριλαμβανομένης της δικής του. Δεν επιτρέπεται η αυθαίρετη απαγόρευση εισόδου ενός ατόμου στην πατρίδα του".

Εξ' άλλου το οικονομοκοινωνικό συμβούλιο το 1973 υπογραμμίζει το δικαίωμα της επιστροφής και εγκρίνει σχέδιο αρχών σχετικά με το δικαίωμα κάθε ατόμου να αναχωρεί από οποιαδήποτε χώρα και να επιστρέφει στην πατρίδα του. Το σχέδιο αρχών προβλέπει:

- 1.-Κάθε άτομο, αδιακρίτως και ανεξάρτητα από το γένος, το χρώμα, το φύλο τη θρησκεία, τη γλώσσα, την πολιτική άποψη, την εθνική προέλευση, την κοινωνική τοποθέτηση, τη γέννηση, το γάμο ή οτιδήποτε άλλο έχει το δικαίωμα να επιστρέψει στην πατρίδα του.
- 2.-Κανείς δεν στερείται αυθαιρέτως του δικαιώματος της εισόδου στην πατρίδα του
- 3.- Δεν αμφισβητείται σε κανένα το δικαίωμα της επιστροφής στην πατρίδα του με το επιχείρημα της μη κατοχής διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Οι διεθνείς συνθήκες απαγορεύουν στις αρχές της κατοχής να εκδιώξουν ή να απελάσουν τους κατοίκους από τα εδάφη τους. Το άρθρο 47 της τέταρτης συνθήκης της Γενεύης θεωρεί τέτοιες πράξεις σοβαρή παραβίαση της συνθήκης. Επίσης η συνθήκη της Νυρεμβέργης στο άρθρο 6-Β τις θεωρεί έγκλημα πολέμου και στο άρθρο 6-Γ τις θεωρεί έγκλημα κατά της ανθρωπότητας. Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι οι κάτοικοι που έχουν υποστεί εκδιώξεις και απελάσεις από τις εστίες έχουν το δικαίωμα να επιστρέψουν στην πατρίδα τους και ακόμα να καταφύγουν στην ένοπλη βία εάν οι αρχές της κατοχής δεν τους επιτρέπουν να επιστρέψουν και εάν ο διεθνής οργανισμός δεν είναι ικανός να τους εξασφαλίσει την επιστροφή τους. (1)

(1) TAYSEER AL.NABULST. OP.CIT. P.286.

Στην περίπτωση του Παλαιστινιακού λαού, το δικαίωμα στην επιστροφή έχει μια ειδική σημασία, αφού δεν αποκαταστάθηκε το συλλογικό ή εθνικό δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, το οποίο όμως εγγυούνται διάφορα διεθνή όργανα. Ανίκανος να ασκήσει το θεμελειώδες δικαίωμά του στην αυτοδιάθεση, κατά την περίοδο εντολής, αν και είχε αναγνωριστεί στο Σύμφωνο της Κ Τ Ε ως "προσωρινά ανεξάρτητο έθνος", ο Παλαιστινιακός λαός αγωνίστηκε για να επανακτήσει το δικαίωμα αυτό από το 1947, τότε που ο Ο Η Ε αναμείχθηκε στο Παλαιστινιακό ζήτημα και πρότεινε τη διαίρεση της Παλαιστίνης σε δυο κράτη -ένα παλαιστινιακό Αραβικό και ένα Ιουδαϊκό. Όταν το Ισραήλ κήρυξε την ανεξαρτησία του στις 14 Μαΐου 1948, ο πόλεμος και η πολιτική του Ισραήλ και των Αράβων εμπόδισαν το Παλαιστινιακό Αραβικό κράτος να υπάρξει έτσι όπως το είχε οραματιστεί η απόφαση των Ηνωμένων Εθνών. Έτσι αντί για το κράτος το 1948 έγινε η πρώτη μεγάλη έξοδος των Παλαιστινίων από την πατρική γή τους και ακολούθησε δεύτερη έξοδος μετά τον πόλεμο του 1967 στη Μέση Ανατολή.

Από τότε το μεγαλύτερο τμήμα του Παλαιστινιακού λαού βρίσκεται σε εξορία, χωρίς να μπορεί να επιστρέψει στην πατρίδα του. (1)

(1) W. Thomas Mallison and Sally W. Mallison, "The Right of Return" J.P.S. Vol. IX, No 3, (N.Yourk spring 1980) P.P. 125-136

Α. ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΩΝ
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΤΣ

Η αποστολή της μεσολάβησης για την επίλυση των προβλημάτων μεταξύ των αράβων και των ισραηλινών ανατέθηκε στον κόμη Μπερναντούτ.⁽³⁾ Από τα κύρια καθήκοντα αυτού ήταν να αναγνωρίσει από το Ισραήλ του δικαίωμα των Παλαιστινίων για επιστροφή. Στις 26-7-1948 ο Μπερναντούτ απέστειλε στην τότε προσωρινή κυβέρνηση του Ισραήλ τηλεγράφημα που ανέφερε τα εξής: "Η στις 15 Ιουλίου απόφαση του Συμβουλίου ασφαλείας καλεί τα δυο μέρη να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις με τον μεσολαβητή με πνεύμα συναίνεσης και αμοιβαίων υποχωρήσεων για τη διευθέτηση με ειρηνικό τρόπο, όλων των σημείων της αντιδικίας". Ένα από τα σημεία της αντιδικίας ήταν το θέμα της επιστροφής των Αράβων προσφύγων, που είχαν εξαναγκαστεί λόγω της κατάστασης του πολέμου στην φυγή, στις εστίες τους που βρίσκονταν κάτω από τον έλεγχο των Εβραίων στην Παλαιστίνη. Αλλά το Ισραήλ αρνήθηκε το ψήφισμα αυτό. Ο διεθνής μεσολαβητής ανέφερε στην έκθεσή του σχετικά με ψήφισμα: "Η προσωρινή κυβέρνηση του Ισραήλ σε απάντησή της, στην 1-8-1948, απέρριψε τις προτάσεις αυτές λέγοντας ότι αποκλείεται στην κυβέρνηση του Ισραήλ να αποδεχθεί τις προτάσεις του διεθνούς μεσολαβητού. Η προσωρινή κυβέρνηση δεν μπορούσε να συζητήσει αυτό το πρόβλημα εκτός εάν τα αραβικά κράτη ήταν έτοιμα να συνάψουν συνθήκη ειρήνης με το κράτος του Ισραήλ. Ο διεθνής μεσολαβητής επέμεινε στο ότι τα Ηνωμένα Έθνη έπρεπε να κατοχυρώνουν το δικαίωμα των Παλαιστινίων προσφύγων για επιστροφή στις εστίες τους. Οι υπέρ των

(3) Κόμης Μπαρναντούτ, Σούδος , Μεσολαβητής του Ο.Η.Ε. για την επίλυση των προβλημάτων μεταξύ Αράβων και Ισραηλινών.

Δολοφονήθηκε στην Ιερουσαλήμ στις 8-10-1948.

δικαιωμάτων στάσεις του διεθνούς μεσολαβητού οδήγησαν στη δολοφονία του από σιωνιστές τρομοκράτες. Η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. επιβεβαίωσε επισήμως το δικαίωμα των παλαιστινίων για επιστροφή στις εστίες τους. (4)

-Η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. στις 11-12-1948 στην τρίτη σύνοδό της πήρε την υπ' αριθμό 194 απόφαση σύμφωνα με την οποία (παράγραφος 11) οριζόταν ότι έπρεπε να επιτραπεί στους πρόσφυγες που επιθυμούσαν να επιστρέψουν στις εστίες τους και να ζήσουν ειρηνικά με τους γείτονές του να γίνει αυτό το ταχύτερο δυνατό. Επίσης οριζόταν ότι έπρεπε να καταβληθούν αποζημιώσεις σ' εκείνους που δεν επιθυμούσαν να επιστρέψουν έναντι των χαμένων ή ζημιωμένων περιουσιών τους. Οι ζημιές που είχαν υποστεί έπρεπε να αποκατασταθούν. Σύμφωνα με τις αρχές του διεθνούς δικαίου και με το πνεύμα της δικαίωσης η γενική συνέλευση βάσει της απόφασης αυτής σύστησε μια επιτροπή συμβιβασμού ειδικά για την Παλαιστίνη δίνοντας τις οδηγίες για "Διευκόλυνση της επιστροφής των προσφύγων, αποκατάστασή τους οικονομικά και κοινωνικά, καθώς και καταβολή σ' αυτούς αποζημίωσης". Η απόφαση αυτή σταθεροποίησε τα θεμέλια του δικαιώματος των Παλαιστινίων για επιστροφή στις εστίες τους.

(4) NABIL AL RAMLAWI- Παλαιστινιακά θέματα, Τευχ. 225-226
Κύπρος (Δεκ. 1991).

Τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης του Ο Η Ε συνέχιζαν να εκδίδονται το ένα μετά το άλλο τονίζοντας το δικαίωμα των παλαιστινίων προσφύγων στην επιστροφή στις εστίες τους: ⁵

Το ψήφισμα της Γ.Σ. του Ο Η Ε με αριθμό 1725 (16η) σύνοδος της 20-12-1961, ζητεί από την επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της για να εξασφαλίσει την εκτέλεση της παραγράφου 11 του ψηφίσματος 194.

Ζητεί επίσης από την επιτροπή να εργαστεί έντονα για τον προσδιορισμό και απογραφή των κτημάτων των αράβων προσφύγων στην Παλαιστίνη από τις 15-5-1948 και να καταβληθεί επίσης κάθε προσπάθεια για την αποπεράτωση του έργου άνω μέχρι την 1-11-1962.

Το ψήφισμα της Γ.Σ. του Ο Η Ε με αριθμό 2154 (21^η σύνοδος) της 17-11-1966, ζητεί από την επιτροπή συμβιβασμού να υποβάλλει έκθεση αναφορικά με το θέμα της επιστροφής των προσφύγων στις εστίες τους.

Η υπ'αριθμόν 237 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, της 14 Ιουνίου 1967, καλεί το Ισραήλ να εξασφαλίσει την ακεραιότητα και την ασφάλεια των κατοίκων των περιοχών εκεί που διεξήχθησαν στρατιωτικές επιχειρήσεις. Επίσης να διευκολύνει την επιστροφή εκείνων που έφυγαν από τις περιοχές κατά το ξέσπασμα των εχθροπραξιών.

Το υπ'αριθμό 6 (24^η σύνοδος) ψήφισμα της επιτροπής ανθρωπίνων δικαιωμάτων της 27-2-1968, στη δεύτερη παράγραφό του αναφέρει τα εξής: Η επιτροπή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τονίζει ότι οι κάτοικοι που μετακόμισαν από τότε που ξέσπασαν οι εχθροπραξίες στη Μεσό Ανατολή έχουν το

(5) Από τις αποφάσεις και ψηφίσματα, 513 (έκτη σύνοδος) 26-1-1952, 818 (ένατη σύνοδος) 24-12-1955, 1018 (ενδέκατη σύνοδος) 28-2-57, 1191 (δωδέκατη σύνοδος) 13-12-1957, 1315 (δέκατη τρίτη σύνοδος) 12-12-1958, σχετικά με το τελευταίο ψήφισμα ο εκπρόσωπος του Ισραήλ του Ο Η Ε σχολίασε λέγοντας ότι η χώρα του δεν μπορεί να αποδεχθεί την επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους με αποτέλεσμα να κατακερματιστεί η χώρα του τονίζοντας ότι η λύση του προβλήματος των προσφύγων είναι στην αφομοίωση τους στις χώρες διαμονής τους.

δικαίωμα της επιστροφής. Η κυβέρνηση οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη, χωρίς καθυστέρηση διευκόλυνση της επιστροφής αυτών των κατοίκων στις εστίες τους.

Η υπ' αριθμό 1336 (44^η σύνοδος) του οικονομικοκοινωνικού συμβουλίου της 31-5-1968 καλεί την κυβέρνηση του Ισραήλ να διευκολύνει την επιστροφή των κατοίκων που εγκατέλειψαν τις εστίες τους με το ξέσπασμα των εχθροπραξιών.

Το υπ' αριθμόν 2535 (24^η σύνοδος) ψήφισμα της γενικής συνέλευσης του Ο Η Ε της 10-12-1969 εκφράζει τη λύπη της Γ.Σ. για τη μη εφαρμογή της απόφασης της επιστροφής των προσφύγων και τη μη αποζημίωσή τους. Το ψήφισμα επιβεβαιώνει επίσης τα αναφαίρετα δικαιώματα των κατοίκων της Παλαιστίνης. Και εφιστά την προσοχή του Συμβουλίου Ασφαλείας για την επικίνδυνη πολιτική του Ισραήλ στα κατεχόμενα εδάφη.

Το υπ' αριθμό 3089/Β-Γ-Δ-Ε της 28^η συνόδου του 1973, στην Γ παράγραφο του, αναφέρεται στους εκτοπισμένους του 1967 και στο δικαίωμά τους για επιστροφή στις εστίες και στους καταυλισμούς τους. Στο ψήφισμα αυτό βαθειά λύπη για την αδράνεια της Ισραηλινής κυβέρνησης ως προς τη λήψη μέτρων για την επιστροφή των εκτοπισμένων κατοίκων.

Επίσης στο ψήφισμα 3089/Δ ορίζεται ότι το να απόλαμβάνουν οι παλαιστίνιοι πρόσφυγες το δικαίωμα επιστροφής στις εστίες και στα κτήματά τους είναι αναγκαίο για την επίτευξη λύσης του παλαιστινιακού προβλήματος και για την άσκηση του δικαιώματος του παλαιστινιακού λαού στην αυτοδιάθεση.

Τέλος το ψήφισμα 3089/Ε αφορά στους παλαιστίνιους που εξαναγκάστηκαν

να εγκαταλείψουν τη χώρα τους μετά τον πόλεμο του 1948. Η τρίτη παράγραφος του ψηφίσματος αυτού αναφέρει συγκεκριμένα ότι: "Οι παλαιστίνιοι άραβες πρέπει να απολαμβάνουν το δικαίωμα της επιστροφής στις εστίες και στα κτήματά τους. Το δικαίωμα αυτό το αναγνώρισε η Γ.Σ. στο υπ' αριθμό 194 (3^η σύνοδος) της 11-12-1948 και το επεσήμανε πολλές φορές από τότε ως μια αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη δίκαιας λύσης στο πρόβλημα των παλαιστινίων προσφύγων και για την άσκηση του δικαιώματος στην αυτοδιάθεση.

Το υπ' αριθμό 3236 (26^η συνόδου) της 25-11-1974 ψήφισμα της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. στην δεύτερη παράγραφο του, αναφέρεται στο αναφαίρετο δικαίωμα για επιστροφή στις εστίες και στα κτήματά τους που εξαναγκάστηκαν να τα εγκαταλείψουν ή τους αφαιρέθηκαν. Η Γ.Σ. καλεί σε επιστροφή και επαναπατρισμό αυτών των προσφύγων.

Στις 13-9-1993 υπογράφηκε μια συμφωνία διακήρυξης αρχών ανάμεσα στην Οργάνωση για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης P L O (Εκπρόσωπος του Παλαιστινιακού λαού) και την κυβέρνηση του Ισραήλ. Το πέμπτο εδάφιο της τρίτης παραγράφου αυτής αναφέρει: "Κατά τις αρχές του τρίτου έτους θα διεξαχθούν διαπραγματεύσεις σχετικά με τα προβλήματα των προσφύγων της Ιερουσαλήμ και των εποικισμών. Έτσι όλα τα κράτη-μέλη του Ο Η Ε και ειδικότερα το Ισραήλ που κατέχει παλαιστινιακά εδάφη από τα οποία εκδιώχθηκαν Παλαιστίνιοι, θα είναι υποχρεωμένοι στη διευκόλυνση της επιστροφής των προσφύγων στις εστίες τους. Όμως ο Ο.Η.Ε. δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει από το Ισραήλ την ανάγνωση του δικαιώματος της επιστροφής ενώ η εισδοχή του Ισραήλ στον Ο.Η.Ε. έγινε δεκτή μετά από τις διαβεβαιώσεις του αντιπροσώπου του Ισραήλ ότι η κυβέρνησή του δεσμεύεται στις αποφάσεις 181 του 1947 και 194 του 1948.

Το Ισραήλ αντίθετα από τις δεσμεύσεις και διαβεβαιώσεις του θέσπισε δύο νόμους σχετικά με το δικαίωμα της επιστροφής: Ο πρώτος νόμος του επαναπατρισμού τέθηκε σε ισχύ το 1950 και απαγορεύει στους μη εβραίους να τον ασκήσουν. Ο δεύτερος νόμος της ιθαγένειας ακολουθεί τις βάσεις του πρώτου νόμου. Οι δύο αυτοί νόμοι αντανakλούν τη σιωνιστική ιδεολογία βάσει της οποίας δημιουργήθηκε το Ισραήλ.

Εδώ τονίζουμε ότι χωρίς την εφαρμογή του υπ' αριθμού 194/1948 ψηφίσματος της Γ.Σ. του Ο Η Ε που προβλέπει την επιστροφή των προσφύγων και την αποζημίωση τους δεν μπορεί να υπάρχει ειρήνη στην Μέση Ανατολή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ

1. Εισαγωγή

Η ιδέα της αυτοδιάθεσης συνδέθηκε με την έννοια του κράτους και τη φύση του. Για το λόγο αυτό η ιδέα αυτή προκάλεσε το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινωνίας επειδή πρεσβεύει ότι τα διεθνή σύνορα πρέπει -κατά το δυνατόν- να συμφωνηθούν με την πραγματική κατανομή των εθνικών ομάδων (1). Η εθνική ανεξαρτησία θεωρείται βάση της αυτοδιάθεσης. Δηλαδή κάθε έθνος έχει δικαίωμα στην ανεξαρτησία και στον καθορισμό του συστήματος της διακυβέρνησής του, δηλαδή του συστήματος που αποδέχεται και επιλέγει για τον εαυτό του (2).

Η ιδέα της αυτοδιάθεσης γίνεται πολιτική πραγματικότητα με την αμερικανική και στη συνέχεια τη γαλλική επανάσταση. (3) Στην περίοδο αυτή ταυτίζεται με τις αρχές της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της ισότητας όλων των ανθρώπων και της συγκατάθεσης των κυβερνωμένων. (4)

Η αρχή της αυτοδιάθεσης όμως καθαυτή αναφαίνεται και παίρνει συγκεκριμένη μορφή τον 20^ο αιώνα, μετά τους δυο παγκόσμιους πολέμους, ως αποτέλεσμα των πολιτικών και εδαφικών ανακατατάξεων που επήλθαν, ενώ ακριβής προσδιορισμός της έννοιας της αποτέλεσε σημείο συζητήσεων και διαφωνιών που δεν έχουν λήξει μέχρι σήμερα.

(1) MOHAMAD TAL ' AT GHUNAIMI : Μερικές σύγχρονες αντιλήψεις στο γενικό διεθνές δίκαιο. Αλεξάνδρεια 1974. Σελ. 203

(2) ΑΛ. ΓΟΥΝΑΪΜΙ MOXAMENT TAL' AT - OP.CIT. 205

(3) ΑΜΠΙΝΤΕΛ ΚΑΡΙΜ ΕΛ-ΣΑΜΙ. Οι συμφωνίες του ΚΑΜΠ -ΝΤΑΙΗΒΙΝΤ υπό το πρίσμα του δημοσίου διεθνούς δικαίου. (Αθήνα 1989). σελ. 105

(4) ΕΛ-ΣΑΜΙ op.cit. p.105

Στη Σοβιετική Ένωση, το Διάταγμα για την ειρήνη (1917) αναγνώρισε την αρχή της αυτοδιάθεσης ως μια νέα αρχή του διεθνούς δικαίου, κηρύσσοντας παράνομη την προσάρτηση των μικρών και αδύναμων λαών, χωρίς την καθαρά εκφρασμένη επιθυμία και συγκατάθεση τους.

Στην Αμερική ο πρόεδρος των Η.Π.Α. W.WILSON περιέλαβε το 1918, στο περίφημο πρόγραμμά του των "14 σημείων", την αναπροσαρμογή των αποικιακών διεκδικήσεων στη βάση "μιας αυστηρής τήρησης της αρχής ότι στον καθορισμό όλων των θεμάτων κυριαρχίας, το συμφέρον του ενδιαφερόμενου πληθυσμού πρέπει να έχει ίσο βάρος με τις δίκαιες διεκδικήσεις της κυβέρνησης εκείνης η οποία υπερασπίζεται τα δικαιώματά της στα αποικιοκρατούμενα εδάφη".

Αν και η αρχή της αυτοδιάθεσης ταυτίσθηκε, από τους ενδιαφερόμενους λαούς μ' αυτό το σημείο, η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο WILSON ποτέ δεν αναφέρθηκε στην εφαρμογή της αυτοδιάθεσης στα αποικιακά κράτη. (5)

Το σύμφωνο της Κ.Τ.Ε. δεν περιείχε καμμία αναφορά στην αρχή της αυτοδιάθεσης και αυτό δεν ήταν απλή παράλειψη. Η μόνη, έμμεση, αναφορά του Συμφώνου στην αρχή της αυτοδιάθεσης περιέχεται στο άρθρο 22, που καθιέρωνε το σύστημα των εντολών για τα αποικιακά εδάφη των ηττημένων δυνάμεων και προέβλεπε την "ενθάρρυνση της ευημερίας και ανάπτυξης των λαών" των εδαφών αυτών και την "προοδευτική τους ανάπτυξη προς την αυτοκυβέρνηση και την ανεξαρτησία".

(5) ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΠΡΕΔΗΜΑΣ - ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΛΑΩΝ και εδαφικές διεκδικήσεις, ΑΝΤ. Σακκουλα (Αθήνα-Κομοτηνή-1986). σελ. 19

Ήδη από την περίοδο του μεσοπολέμου η έστω και περιορισμένη αυτοδιάθεση των εθνοτήτων στην Ευρώπη δημιούργησε ελπίδες στα αποικιακά εδάφη ιδίως της Μ.Βρετανίας και Γαλλίας. Εθνικιστικά κινήματα εξαιρετικής δύναμης αναπτύχθηκαν στην Αίγυπτο και Ινδία, ενώ τα Αραβικά Έθνη επίμονα ζητούσαν την αυτοδιοίκησή τους, με αποκορύφωμα τις εξεργήσεις στη Συρία και στην Παλαιστίνη. (6)

Στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η αρχή της αυτοδιάθεσης υιοθετείται από το χάρτη του Ατλαντικού του 1941, ως μια αρχή, που συνεπάγεται το σεβασμό ". . . για το δικαίωμα όλων των λαών να επιλέξουν τη μορφή της διακυβέρνησης υπό την οποία θέλουν να ζήσουν". (7)

Ο Χάρτης του Ο.Η.Ε. αναγνωρίζει ρητώς την αυτοδιάθεση σε μια σειρά από άρθρα. Το άρθρο 1-2 προβλέπει ότι ένας από τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών είναι "Να αναπτύσσουν ανάμεσα στα έθνη φιλικές σχέσεις που θα βασίζονται στο σεβασμό της αρχής των ίσων δικαιωμάτων και της αυτοδιάθεσης των λαών. . .", ενώ σύμφωνα με το άρθρο 55, η προαγωγή των σκοπών του Ο.Η.Ε. γίνεται για τη " δημιουργία συνθηκών σταθερότητας και ευημερίας, οι οποίες είναι αναγκαίες για να υπάρξουν μεταξύ των εθνών σχέσεις ειρηνικές και φιλικές βασισμένες στο σεβασμό της αρχής των ίσων δικαιωμάτων και της αυτοδιάθεσης των λαών".

Κατά τη διάσκεψη του SAN FRANCISCO, το μνημόνιο που υποβλήθηκε από τη Γραμματεία της Διάσκεψης στη Συντονιστική Επιτροπή αναφέρεται στον όρο "λαοί", ο οποίος φαίνεται χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τη φράση "αυτοδιάθεση των λαών". Φαίνεται ότι υπάρχει δυσκολία στο θέμα αυτό, αφού το "έθνος" χρησιμοποιείται με την έννοια του κράτους, ενώ οι "λαοί" αναφέρονται σε ομάδες ανθρώπων, που μπορούν, ή δεν μπορούν να συγκροτούν κράτη ή έθνη. (8)

(6) AMΠΙΝΤΕΛ ΚΑΡΙΜ ΕΛ-ΣΑΜΙ *op. cit.* Σελ. 106

(7) Α. Μπρεδήμα, *op. cit.* σελ. 22

(8) Κ. Οικονομίδη-Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Αντ.Ν.Σακκουλάς, (Αθήνα-Κομοτηνή 1989) σελ. 86

Ο Χάρτης αναφέρεται και έμμεσα στην αρχή της αυτοδιάθεσης στα άρθρα 76 και 73. Το άρθρο 76 αναφέρεται στο σύστημα των κηδεμονιών και προβλέπει ότι βασικός στόχος του συστήματος είναι " . . να ευνοήσει την πολιτική, οικονομική και κοινωνική πρόοδο και τη μορφωτική ανάπτυξη των κατοίκων των υπό κηδεμονία περιοχών και την προοδευτική εξέλιξη προς την αυτοδιοίκηση ή την ανεξαρτησία, όπως θα αρμόζεται στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε περιοχής και στους κατοίκους της, σύμφωνα με τους ελεύθερα εκφραζόμενους πόθους των λαών . . ." (9) Είναι προφανές ότι, αν και η αυτοδιάθεση δεν αναφέρεται ρητά, ενυπάρχει εντούτοις στη δυνατότητα ανεξαρτησίας του λαού. (10)

Αντίθετα, η προοπτική της ανεξαρτησίας δεν προβλέπει τουλάχιστον ρητά και άμεσα στο άρθρο 73 για τα "μη αυτόνομα εδάφη" για τα οποία απλώς τα κράτη, που έχουν την ευθύνη τους αναλαμβάνουν την υποχρέωση " . . να αναπτύσσουν την ικανότητά τους για αυτοδιοίκηση, να λαβαίνουν υπόψη την ανάγκη για ανεξαρτοποίηση των λαών και να τους βοηθούν στην προοδευτική ανάπτυξη των ελεύθερων πολιτικών θεσμών τους, σύμφωνα με τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή και στον πληθυσμό της και σύμφωνα με τα ποικίλα στάδια αναπτύξεώς τους".

(9) N. VEICOPOUYLOW, TRAITE DES TERRITOIRES DEPENDANTW-3 VOL. (ATHENES, 1960, 1971,1982).

(10) Α.Μπρεδήμα, ΟΡ.ΣΙΤ.ΡΡ 24-27.

2.

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ

Μεγάλες συζητήσεις εγέρθηκαν αναφορικά με το δικαίωμα των λαών στην αυτοδιάθεση. Είναι πολιτικό δόγμα ή νόμιμο δικαίωμα; Οι περισσότεροι νομολόγοι πριν από την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. θεωρούσαν την αυτοδιάθεση απλό πολιτικό δόγμα που τέθηκε για να εξαλειφθούν αποικιοκρατικές καταστάσεις και για να διευθετηθούν περιφερειακά θέματα που δημιουργήθηκαν λόγω διεθνών και ειδικών συγκυριών μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Αλλά με την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. και με τη διατύπωση των 1(2) και 55 άρθρων του καθώς και με την έκδοση πολλών αποφάσεων και ψηφισμάτων μερικοί νομολόγοι είναι της απόψεως ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης αποτελεί νόμιμο δικαίωμα.

Υπάρχουν ωστόσο και μερικοί ειδικοί στο διεθνές δίκαιο που αρνούνται να θεωρήσουν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης ως νόμιμο δικαίωμα. Αυτοί βασίζονται σε πολλές δικαιολογίες όπως : οι διατάξεις του καταστατικού που αναφέρονται στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης είναι ασαφείς και αόριστες και ισχυρίζονται ότι όσο αφορά τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. αυτά δεν θεωρούνται αποφάσεις με υποχρεωτικό χαρακτήρα επειδή το άρθρο 38 του καταστατικού του διεθνούς δικαστηρίου της Χάγης δεν έχει κατατάξει τα ψηφίσματα αυτά μέσα στις πηγές του διεθνούς δικαίου. Για το λόγο αυτό θεωρείται ότι η αρχή αυτή είναι ακόμη πολιτικό δόγμα που στόχος του είναι να τερματιστεί η αποικιοκρατία. Γι' αυτό δεν αποτελεί σκοπό καθ'αυτό αλλά μέσο για να τεθεί τέλος στην αποικιοκρατία και να ανεξαρτοποιηθούν μερικά κράτη. (11)

(11) OBED Y. ASSAMAOH, The Legal Significance of the Decissions of THE G. ASS. OF THE U.N (THE HAGUE 1966) PP 180-181

Κατά την ανάπτυξη του σχεδίου των δύο συνθηκών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σχετικά με τα αστικά, πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα εγέρθει μεγάλη συζήτηση γύρω από τη νομική αξία του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης και η φράση " αυτοδιάθεση των λαών " δεν είναι σαφής έστω και αν εμπεριέχει δικαίωμα με την νομική έννοια θα έπρεπε το δικαίωμα αυτό να έχει ορισθεί και το περιεχόμενο του να έχει αποσαφηνιστεί έτσι ώστε να αποφευχθεί κάθε παρερμηνεία. Για τους λόγους αυτούς η ομάδα των νομολόγων που αντιτίθεται στην άποψη ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης είναι νόμιμο δικαίωμα προσπαθεί να πείσει ότι η δέσμευση των κρατών στο σεβασμό του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης έχει τον χαρακτήρα ηθικής δέσμευσης και όχι νομικής υποχρέωσης. Έτσι η ομάδα αυτή πρότεινε να αναφερθεί το δικαίωμα αυτό στον πρόλογο και όχι στο πρώτο άρθρο. Η πρόταση όμως αυτή απερρίφθη και το δικαίωμα καταχωρήθηκε στο πρώτο άρθρο πράγμα που επιβεβαιώνει το νομικό χαρακτήρα του δικαιώματος αυτού. (12)

Από τους οπαδούς της άποψης που θεωρούν την αρχή της αυτοδιάθεσης πολιτικό δόγμα αναφέρουμε τον συγγραφέα Green ο οποίος υποστηρίζει ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης απέκτησε πολιτική σημασία μετά την διακήρυξη των 14 σημείων του WILSON. Τα αναφερόμενα στην διακήρυξη του WILSON σημεία δεν είχαν στόχο την ανεξαρτησία αλλά τη διευθέτηση των ισχυρισμών των αποικιοκρατικών κρατών σχετικά με τις αποικίες και τα δικαιώματα των κατοίκων . Η αρχή αυτή δεν είναι παρά μια πολιτική αρχή δίχως νομική αξία. Το άρθρο 22 του κανονισμού της εντολής ορίζει ότι είναι ανάγκη να ληφθούν υπ' όψη οι επιδιώξεις των κοινωνιών κατά την επιλογή των εντολοδόχων.

(12) Taysser Al - Nabulsi, The Israeli Occupation of Arab Territories, A Study in International Law, Palestine Books No. 62 PLO Research center (Beirut, Lebanon 1975) PP 257- 260.

Από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του καταστατικού χάρτη του Ο.Η.Ε. συμπεραίνεται ότι η λέξη λάος (PEOPLE) σημαίνει κράτος (STATE), ενώ στο άρθρο 55 του ίδιου καταστατικού η λέξη (PEOPLE) σημαίνει έθνος. Επίσης το καταστατικό του συνδέσμου των εθνών δεν αναφέρεται στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Το ότι το κείμενο αυτό αναφέρθηκε σε μερικές διεθνείς συνθήκες αυτό δεν σημαίνει μετάλλαξη του δόγματος αυτού ώστε να αποτελέσει θετική αρχή του διεθνούς δικαίου. Λόγω των αυξανόμενων επικρίσεων κατά των φυλετικών διακρίσεων η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. άρχισε από το 1966 να υιοθετεί αποφάσεις που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα σε ότι αφορά την αυτοδιάθεση. Αυτές είναι απλές αποφάσεις με ηθική ισχύ. Όσο για το κείμενο της συμφωνίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα του 1966 σχετικά με το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης αυτή αφορά τα κράτη. Πέραν τούτου η εν λόγω συμφωνία δεν τέθηκε σε ισχύ επειδή υπογράφηκε μόνο από 6 κράτη ενώ απαιτούνταν 35 υπογραφές. Ο Green συμπεραίνει ότι δεν υπάρχει μια γενική διεθνής θετική αρχή που να ορίζει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. (13)

Η Jennings αποδέχεται ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης δεν αποτελεί δικαίωμα με τη νομική έννοια του δικαίου αλλά είναι πολιτικό δικαίωμα που δεν εμπεριέχει νομική δέσμευση. (14)

Επίσης κατά τον Feinberg το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης δεν έχει νομική αλλά μόνο ηθική βάση. (15)

(13) L.C.GREEN-SELF DEFENCE AND SETTLEMENT OF ARAB ISRAELI CONFLICT, PROCEEDING, 65 A.J.I.L (SEPTEMBER 1971) PP 42-47

(14) R.Y.JENNINGS. THE ACQUISITION OF TERRITORY IN INTERNATIONAL LAW B.Y.I.L. (1961) p.78.

(15) NATHAN FEINBERG - THE ARAB-ISRAELI CONFLICT IN INTERNATIONAL LAW (JERUSALEM 1970) p. 48

Οι οπαδοί της άλλης άποψης θεωρούν την αυτοδιάθεση δεσμευτική νομική αρχή, και ότι ειδικά μετά από την έκδοση του καταστατικού, Χάρτη του Ο.Η.Ε., και τις αποφάσεις του διεθνούς οργανισμού, και την υποχώρηση της αποικιοκρατίας, και την απαγόρευση της χρήσης βίας στις διεθνείς σχέσεις, το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης έγινε μιά δεσμευτική αρχή του σύγχρονου διεθνούς δικαίου.

Κατά τον Hassan Kamel σύμφωνα με τα άρθρα 1 (2) και 55 του καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε. το δικαίωμα αυτό δημιουργεί δεσμεύσεις και νομικά δικαιώματα.

Επίσης σύμφωνα με το καταστατικό το δικαίωμα αυτό αποτελεί νομικό δικαίωμα αναγνωρισμένο από το γενικό διεθνές δίκαιο και ανεξάρτητο από τα ειδικά δικαιώματα του κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 56 , τα κράτη μέλη υποχρεώνονται να τηρήσουν τις δεσμεύσεις τους σύμφωνα με το καταστατικό⁶¹.

Κατά τον Ghanem η αρχή της αυτοδιαθεσης ήταν πολιτική αρχή μέχρι τότε που αναφέρθηκε στον καταστατικό χάρτη του Ο.Η.Ε. οπότε εντάχθηκε στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου ¹⁷.

-
- (16) Hasan Kamel- Το Εθνικό Δικαίωμα Αυτοδιάθεσης, Αιγυπτιακή επιθεώρηση του Διεθνούς Δικαίου, Κάιρο Πανεπιστήμιο, Τόμος 12, Κάιρο 1956,σελ. 35.
- (17) Mohamed Hafez Chanem : Οι διεθνείς οργανισμοί, Β' έκδοση Κάιρο Πανεπιστήμιο - Κάιρο- σελ. 11.

Κατά τον Mohamed Sami Abdulhamid η αναφορά του δικαιώματος στην αυτοδιάθεση όπως περιλαμβάνεται στην Β' παράγραφο του πρώτου άρθρου του καταστατικού δε ότι ο Ο.Η.Ε. είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει την αρχή αυτή σαν βάση του διεθνούς θετικού δικαίου αλλά, βάση εφαρμογής του διεθνούς φυσικού δικαίου.¹⁸.

Κατά τον Bassiouni το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης γίνεται υποχρεωτικό νομικό δίκαιο όταν μιά ομάδα ανθρώπων στερείται της άσκησης πάνω στα εδάφη της της ελευθερίας, των δικαιωμάτων και των πιστεύω της ή όταν η ομάδα αυτή εκτοπίζεται δια της βίας από άλλη ομάδα από τα εδάφη της¹⁹.

Κατά τον Ramlawi το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης γίνεται νομικό δικαίωμα με τον καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε., οπότε αποκτά δεσμευτική ισχύ με την έκδοση αποφάσεων από τον Ο.Η.Ε.²⁰.

-
- (18) Mohamed Sami Abdulhamid -Πηγές του γενικού διεθνούς δικαίου, Η Διεθνής βάση, τόμος 1, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια Πανεπιστήμιο (Αλεξάνδρεια 1972) σελ. 186.
- (19) M. Cherif Bassiouni-Self Determination and Settlement of The Arab-Israeli Conflict . Proc, Am. Soc. International Law. Vol. 65, (September 1971, P 33.
- (20) Nabil Al. Ramlawi. Τα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού στο φώς του διεθνούς δικαίου- παλαιστινιακά θέματα, Ιαν. 1992, σελ. 49.

Κατά την γνώμη μας η αρχή της αυτοδιάθεσης θεωρείται μία από τις αρχές του γενικού διεθνούς δικαίου. Η αρχή αυτή επιβεβαιώνεται με την εξέλιξη των απόψεων ως προς τον πόλεμο και τη χρήση βίας στον τομέα των διεθνών σχέσεων. Όμως με τη διακήρυξη του καταστατικού του Ο.Η.Ε. και την έκδοση πολυάριθμων αποφάσεων από τον Ο.Η.Ε. η αρχή αυτή γίνεται σταθερή δεσμευτική νομική αρχή του διεθνούς θετικού δικαίου.

Όσο αφορά τα άρθρα του καταστατικού αυτά θεωρούνται νομικές διατάξεις για τα κράτη μέλη, διότι αποτελούν κείμενα μιας παγκόσμιας διεθνούς σύμβασης με την οποία τα μέλη του Ο.Η.Ε. δεσμεύονται σύμφωνα με το άρθρο 103 του καταστατικού. Το ότι υπάρχει κάποια ασαφεια στο νομικό αυτό κείμενο δεν αφαιρεί το νομικό χαρακτήρα του κειμένου. Η ερμηνεία των κειμένων και η εφαρμογή τους είναι αρμοδιότητα των ειδικών. Το εύρος της αυτοδιάθεσης εξαρτάται από τις συνθήκες κάθε περίπτωσης χωριστά. Ενώ υπάρχει η γενική αρχή που διέπει όλες τις περιπτώσεις που δύναται να κατάγουν κάτω από την αρχή της αυτοδιάθεσης. Γι'όλα αυτά τα επιχειρήματα της ασαφειας του κειμένου "Δεν ευσταθεί".

Οποιαδήποτε άλλη εκδοχή καθιστά τους νόμους απλά κείμενα η πολιτικές και ηθικές μη δεσμευτικές φράσεις ²¹.

(21). Tayseer Al-Nabulsi - Ibid P. 260

Όσο για το επιχείρημα ότι οι αποφάσεις του Ο.Η.Ε. δεν είναι δεσμευτικές αποφάσεις αλλά ψήφισμα, κατά την άποψή μας με την έκδοση της διακήρυξης της 2625/1970 ομόφωνα από τα κράτη μέλη, βρισκόμαστε ενώπιον μιας δεσμευτικής αρχής για όλα τα κράτη μέλη.

Όσο για το επιχείρημα ότι υπάρχουν νομολογιακές διαφωνίες σχετικά με την παγκόσμια διακήρυξη και τις απορρέουσες από αυτήν διεθνείς συμφωνίες, εάν δηλαδή η διακήρυξη έχει ή όχι υποχρεωτικό νομικό χαρακτήρα. Κατά την άποψή μας η ένταξη της αρχής της αυτοδιάθεσης στις διεθνείς συμφωνίες δε μειώνει τη δεσμευτική της αξία έστω κι αν ακόμη θεωρήσουμε ότι η παγκόσμια διακήρυξη και οι απορρέουσες εξ αυτής διεθνείς συμφωνίες δεν έχουν χαρακτήρα νομικής δέσμευσης.

3. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

Από το Ο.Η.Ε. εξεδόθησαν αποφάσεις που επιβεβαιώνουν την αρχή της αυτοδιάθεσης. Οι πιο σημαντικές είναι:

Η υπ' αριθμό 421 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. που ζητεί από την Επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων να μελετήσει τις μεθόδους και τα μέσα που εξασφαλίζουν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των εθνών και των λαών ²².

Η υπ' αριθμό 545 απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. που ορίζει την αναγκαιότητα εισαγωγής ειδικού άρθρου που να εξασφαλίζει το δικαίωμα των λαών στην αυτοδιάθεση έτσι ώστε να περιληφθεί στις δύο συμφωνίες σχετικά με τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα καθώς και τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα ²³.

Η υπ' αριθμό 637 της 16-12-1952 απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. που θεωρεί το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των λαών ως βασική προϋπόθεση για να απολαμβάνουν οι λαοί πλήρως όλων των βασικών δικαιωμάτων. Επίσης σύμφωνα με το ψήφισμα κάθε κράτος μέλος του Ο.Η.Ε. οφείλει σύμφωνα με το καταστατικό να διαφυλάττει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και να σέβεται. Η απόφαση ορίζει:

1- Τα κράτη μέλη του Ο.Η.Ε. πρέπει να υποστηρίζουν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης όλων των λαών και των εθνών.

(22). G.A.Res 421- P.U. (December 1950) See U.N. Doc.G.A. 5 Sess. Supplement 20 (A/1775) P.42

(23) C.A.Res 545,5 February 1952, G Th Sess Supplement (A/2119) P.20.

- 2- Όλα τα κράτη του Ο.Η.Ε. πρέπει να ενεργούν προς πραγμάτωση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης των λαών στις περιοχές εκείνες που δεν απολαμβάνουν αυτονομίας καθώς και σε περιοχές που υπάρχουν σε κηδεμονία ²⁴.

Η υπ'αριθμό 1514 της 14-12-1960 απόφαση της Γ.Σ. στο οποίο εξεδόθη διακήρυξη για χορήγηση ανεξαρτησίας στους υπό αποικιοκρατικό καθεστώς λαούς, μεταξύ άλλων αναφέρει:

- 1- Η υποταγή των λαών σε ξένη υποδούλωση καθώς και ο έλεγχος και η εκμετάλλευσή τους αποτελούν απάρνηση των Βασικών διακωμάτων του ανθρώπου, αντιτίνεται στον καταστατικό Χάρτη του Ο.Η.Ε. και εμποδίζουν την υπόθεση της διεθνούς ειρήνης και συνεργασίας.
- 2- Όλοι οι λαοί έχουν το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση. Σύμφωνα μ'αυτό το δικαίωμα δικαιούνται να καθορίζουν ελεύθερα την πολιτική τους θέση και να εργάζονται ελεύθερα για την οικονομική, κοινωνική και μορφωτική τους πρόοδο ²⁵.

Η υπ'αριθμό 2031 της 21-12-1965 απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. που εξεδόθει σύμφωνα με την παγκόσμια διακήρυξη σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται η επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις των κρατών και επιβάλλεται η διαφύλαξη της ανεξαρτησίας και κυριαρχίας τους, μεταξύ άλλων αναφέρει το άρθρο 6 :

(24). G.A. Res 637, 7 Th Sess Supplement No 20 (A/2361)

(25). G.A. Res 1514, 14 December 1960 U.N. Doc. G.A. 15, Th Sess. Supplement 16 (A/4684). P.4.

"Πρέπει όλα τα κράτη να σεβαστούν το δικαίωμα των λαών και των εθνών στην αυτοδιάθεση και την ανεξαρτησία. Το δικαίωμα αυτό πρέπει να ασκείται ελεύθερα χωρίς εξωτερικές πιέσεις". Το άρθρο αυτό αναφέρεται επίσης στον απόλυτο σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες²⁶.

Οι αποφάσεις 2160/1966, 2181/12-12-1966 και 2625/24-10-1970 της Γ.Σ. εμπεριέχουν τη διακήρυξη των αρχών του διεθνούς δικαίου αναφορικά με τις σχέσεις φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των κρατών σύμφωνα με το καταστατικό του Ο.Η.Ε.. Στις αποφάσεις αυτές γίνεται αναφορά στην αρχή της ισότητας και αυτοδιάθεσης των λαών και στη δέσμευση κάθε κράτους να αποφεύγει τη λήψη εξαναγκαστικών μέτρων που εμποδίζουν τους αυτόχθονες κατοίκους στην άσκηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης.

Η απόφαση της αυτή εξεδόθει ομόφωνα από όλα τα κράτη μέλη.

Η απόφαση υπάριθμόν 2787 που εκδόθηκε από την 26η σύνοδο της Γ.Σ. στις 6-12-1971 επιβεβαιώνει το δικαίωμα των λαών στην αυτοδιάθεση, την ελευθερία και την νομιμότητα του αγώνα τους.

Επίσης η απόφαση 2955 της 27ης συνόδου στις 12-12-1972 που τονίζει τη προηγούμενη απόφαση²⁷.

(26) G.A.Res 2031, 20 Th Sess Supplement 15 (A/6014)

(27) G.A.Res 2955, 27 Th Sess Supplement 30 (A/8730)

Τέλος η απόφαση υπ' αριθμό 3070/1973 της 28ης συνόδου της Γ.Σ. όπου η Γ.Σ. προτρέπει όλα τα κράτη να αναγνωρίσουν το δικαίωμα των λαών στην αυτοδιάθεση και ανεξαρτησία τους. και να προσφέρουν στους λαούς που αγωνίζονται γαι το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση και ανεξαρτησία υλική και ηθική υποστήριξη καθώς και άλλες βοήθειες ²⁸.

(28). Tayseer Al. Nabulsi Op. Cit. P. 256.

4. Η αυτοδιάθεση : Κανόνας Jus Cogens

Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται μεταξύ των θεωρητικών του διεθνούς δικαίου μία συζήτηση γύρω από το αν η αρχή ή το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης, εκτός από το νομικό χαρακτήρα, διαθέτει και την ιδιότητα του αναγκαστικού κανόνα του διεθνούς δικαίου ή αλλιώς του Jus Cogens. Για να γίνει ένας κανόνας του διεθνούς δικαίου κανόνας Jus Cogens, πρέπει να γίνει αποδεκτός από τη διεθνή κοινωνία των κρατών στο σύνολό της²⁹. Είναι δυνατόν να υποστηριχθεί, στο σημείο αυτό, ότι οι αποφάσεις του Ο.Η.Ε. στο μέτρο που εκφράζουν τη νομική αντίληψη όλων των ομάδων κρατών, μπορούν πράγματι να θεωρηθούν ότι αποτελούν πηγή κανόνων Jus Cogens.

Το χαρακτήρα της αυτοδιάθεσης ως κανόνα Jus Cogens υποστηρίζουν τόσο οι εργασίες της Επιτροπής Διεθνούς Δικαίου του Ο.Η.Ε. για τη σύνταξη του σχεδίου της Σύμβασης της Βιέννης του 1969 για το δίκαιο των συνθηκών³⁰, όσο και η απόφαση 2615/XXV που περιέχει τη Διακήρυξη για τους κανόνες που διέπουν τις φιλικές σχέσεις μεταξύ των κρατών.

(29) Α. Μπρεδήμας- Αυτοδιάθεση λαών και Εδαφικές διεκδικήσεις - Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκουαλς,- Αθήνα - Κομοτηνή (1986). σελ. 47.

(30) Κατά τη συζήτηση στην επιτροπή διεθνούς δικαίου του Ο.Η.Ε. μνημονεύτηκε ότι η αρχή της αυτοδιάθεσης θα μπορούσε να θεωρηθεί παράδειγμα κανόνα Jus Cogens. Επειδή όμως η επιτροπή αποφάσισε να μην περιλάβει συγκεκριμένα παραδείγματα στο σχετικό άρθρο του σχεδίου της σύμβασης δεν υπήρξε αναφορά στην αρχή της αυτοδιάθεσης.

Αλλα επιχειρήματα υπέρ της Jus Cogens θεώρησης της αυτοδιάθεσης είναι οι δηλώσεις ορισμένου αριθμού εμπειρογνομόνων στην υπόεπιτροπή του Ο.Η.Ε. για την πρόληψη της διάκρισης και την προστασία των μειονοτήτων, που θεώρησαν ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης έχει χαρακτήρα Jus Cogens ³¹.

Η αντίληψη ότι η αυτοδιάθεση βρίσκεται στην κορυφή της νομικής ιεραρχίας ολοένα και περισσότερο και αρχίζει να διεισδύει, αργά αλλά σταθερά, και στη διεθνή έννομη τάξη ³².

Βέβαια, στην αντίληψη αυτή αντιτίθεται ένα σημαντικό μέρος της επιστήμης. Έτσι, είναι δυνατό να παρατηρήσουμε ότι, όπως προκύπτει άλλωστε και από τις συζητήσεις στα διάφορα όργανα του Ο.Η.Ε., η ιδέα της αυτοδιάθεσης ως κανόνας Jus Cogens δεν έχει επιτύχει ακόμα την ομοφωνία των κρατών.

Το θέμα βρίσκεται στο στάδιο της εξέλιξής του προς την κατεύθυνση όμως της Jus Cogens καθιέρωσης.

(31) Αμπντελ καρίμ Ελ Σαμπί- Οι συμφωνίες του Καμπ Νταϊήβιντ υπό το πρίσμα του δημοσίου διεθνούς δικαίου. Αθήνα 1989. (σελ. 113).

(32) Βλ: Separate Opinion του δικαστή Ammoun στην υπόθεση της Nabibia, ICJ Reports, 1971, sel: 89-90- Βλ: Yearbook of The ICJ 1963, Vol II, Doc A/5509.

Ορισμένοι υποστηρικτές του *Jus Cogens* χαρακτήρα της αυτοδιάθεσης έχοντας συνείδηση της δυσκολίας του προβλήματος προσπαθούν να περιορίσουν το δικαίωμα αυτοδιάθεσης, θεωρώντας ότι το τελευταίο της *Jus Cogens* εφαρμόζεται σε τρεις κατηγορίες αυτοδιάθεσης:

- α) στα πλαίσια της αποαποικιοποίησης
- β) κατά των ρατσιστικών καθεστώτων
- γ) κατά της ξένης κατοχής³³

Θεωρούν δηλαδή ότι η διστακτικότητα αρκετών κρατών να αναγνωρίσουν το χαρακτήρα αυτό στην αυτοδιάθεση οφείλεται στη γενικότητά του ή στο γεγονός ότι δεν υπάρχει πλήρης συμφωνία σχετικά με τα υποκείμενα που μπορούν να έχουν το δικαίωμα αυτό. Βασίζουν δε τον ισχυρισμό αυτό, μεταξύ άλλων, και στο ότι η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. σε επανειλημμένες αποφάσεις της, έθεσε την αυτοδιάθεση- αποαποικιοποίηση υπεράνω των κανόνων της απαγόρευσης χρήσης βίας στις διεθνείς σχέσεις. Και στην πρακτική της υποστήριξε σταθερά τον αγώνα των εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων³⁴. Αφού λοιπόν, η μη χρήση βίας φαίνεται να γίνεται αποδεκτή ως κανόνας *Jus Cogens*³⁵ *Afortiori* πρέπει αν θεωρηθεί ως τέτοιος και η αυτοδιάθεση - απο-αποικιοποίηση και οι αγώνες κατά των ρατσιστικών καθεστώτων και κατά της ξένης κατοχής³⁶.

(33) Ghap. II, Sect B άρθ. 37 1-5

(34) Στην Αγκόλα, Μοζαμβίκη, Γουινέα - Μπισσάου, Παλαιστίνη, Ναμίμπια, Ανατ. Τιμόρ Βλ. αποφάσεις 32/5, 35/122, 3735. Για την αποδοχή των εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων στο Ο.Η.Ε., Βλ: Subesma - Knd, *The Status of Observers in The United Nations*, (Bruxelles, 1981).

(35) M.Pomerance, *Self-Determination in Law and Practice the new Doctrine in the United Nations* (the Hague, 1982) σελ. 9.

(36) Α. Μπρεδήμα - ο.π. Cit, σελ: 46-53.

5. ΤΑ ΙΣΡΑΗΛΙΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ

Ο συγγραφέας Green αναφέρει ότι οι κάτοικοι της Παλαιστίνης μέχρι το 1917 είχαν την τουρκική υπηκοότητα, και ακτά την περίοδο 1917 - 1925 δεν είχαν καμμία υπηκοότητα και έτσι συμπεραίνει ότι οι Παλαιστίνιοι που εγκατέλειψαν την Παλαιστίνη μετά το 1948 δεν δικαιούνται να ζητήσουν την αυτοδιάθεση. Όσο αφορά τους υπόλοιπους που έμειναν στην Παλαιστίνη ασκούν τα δικαιώματά τους μέσα στο Ισραήλ και είναι Ισραηλινοί από την άποψη του διεθνούς δικαίου. Το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης ισχύει για το μέλλον και δεν ισχύει για το παρελθόν αναδρομικώς έτσι είναι οι κανόνες του διεθνούς δικαίου που διαμορφώνονται από τις εξελίξεις στα πλαίσια της διεθνούς δραστηριότητας. Γι' αυτό ό,τι αποφασίστηκε για την Παλαιστίνη μετά την αποδέσμευσή της από την Οθωμανική διοίκηση δεν αποτελεί παραβίαση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης³⁷.

Κατά την Feinberg το καταστατικό της Κοινωνίας των Εθνών δεν αναφέρθηκε στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και κατά την διάρκεια της περιόδου της Βρετανικής εντολής η αρχή της είχε μόνο πολιτικό χαρακτήρα και όχι νομική ισχύ. Γι' αυτό βάσει του κανόνος που ορίζει ότι η νομιμότητα οποιασδήποτε πράξης κρίνεται σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο όταν έγινε η πράξη και όχι σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο κατά την συζήτηση της νομιμότητας της πράξης και έτσι κατά τη γνώμη του δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η πραγμάτωση των σιωνιστικών στόχων οδήγησε στην παράβαση τους δεσμευτικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου³⁸.

(37) L.C.Green, *Self Defence, and Settlement of the Arab-Israeli Conflict*, 65 Proc. Am. Soc. Int'l L. 44-48 (1971).

(38). N. Feinberg -*the Arab-Israeli Conflict in the International Law*- (Jerusalem 1971) p.p. 47-51.

3- Ο Aba Eban, Ισραηλινός Υπουργός Εξωτερικών, αναπτύσσει το δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού στην αυτοδιάθεση από άλλη σκοπιά λέγοντας: Το δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού δεν πρέπει να είναι εις βάρος της Ισραηλινής αυτοδιάθεσης.

Το Ισραηλινό δικαίωμα στην αυτοδιάθεση προηγείται οποιουδήποτε δικαιώματος του αραβικού λαού στην αυτοδιάθεση γιατί οι Αραβες έχουν 18 κράτη ενώ υπάρχει μόνο ένα Ισραήλ. Για τον λόγο αυτό οι δύο λαοί ή οι δύο μάζες δεν είναι ίσες στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Ο Aba Eban θεωρεί ότι ο Παλαιστινιακός λαός μπορεί να πραγματοποιήσει την αυτοδιάθεσή του εάν γίνεται πλειοψηφία του παλαιστινιακού λαού γίνουν πολίτες σε αραβικό κράτος και διαμορφώσουν οι ίδιοι τον χαρακτήρα του κράτους αυτού. Θεωρεί επίσης ότι η Ιορδανία θα είναι εκείνο το κράτος ³⁹.

Ας συζητήσουμε τα επιχειρήματα αυτά:

- 1- Είπαμε προηγουμένως ότι το δικαίωμα αυτοδιάθεσης προϋπήρχε πριν από την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. Το καταστατικό του Ο.Η.Ε. δεν δημιούργησε το δικαίωμα αυτό απλώς το ενέκρινε στις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 2 και 55. Από τότε υπήρξαν επαναλαμβανόμενες αποφάσεις της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε., με μεγάλη πλειοψηφία των μελών της, που επιβεβαιώνουν το δικαίωμα αυτό. Επίσης η διακήρυξη των αρχών του διεθνούς δικαίου ως προς τις φιλικές σχέσεις μεταξύ των κρατών στο υπ' αριθμό 2625/1970 ψήφισμα δίνει στην αρχή αυτή μία παγκόσμια αναγνώριση δεσμευτική για όλα τα κράτη μέλη του Ο.Η.Ε. Γι' αυτό το επιχείρημα ότι η αρχή αυτή είναι πολιτική αρχή δεν ευσταθεί.

(39) Βλ: Tayseer Al. Nabulsi ο.ρ. Cit. 217-275 . Aba Eban Υπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ 1973, Δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Παλαιστίνη, Τεύχος 18 σελ. 545 στις 16-9-1973.

2- Η Ερμηνεία του κανόνα της μη ισχύος του δικαίου αναδρομικά σ'ότι αφορά το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης, όπως ανέφεραν μερικοί ισραηλινοί συγγραφείς, σημαίνει ότι οι υπό αποικιοκρατικό ζυγό λαοί δεν έχουν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Αυτό το συμπέρασμα δεν είναι λογικό και αντιτίθεται στα πολλαπλά ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. που στο δικαίωμα αυτό και καλούν τα κράτη του κόσμου να το τηρήσουν, πράγμα που νομιμοποιεί τους αγώνες των λαών για αυτοδιάθεση.

Εκφράζοντας επίσης υποστήριξη στα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που καταφεύγουν στον ένοπλο αγώνα για να επιβεβαιώσουν το δικαίωμα αυτό.

3.-Εάν υποθέσουμε ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης απέκτησε νομικό δεσμευτικό χαρακτήρα μόνο μετά την έκδοση του καταστατικού Χάρτη του Ο.Η.Ε. αυτό δεν απορρίπτει την ύπαρξη του δικαιώματος.

Η από μέρους των ιμπεριαλιστικών και κατοχικών δυνάμεων άρνηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης με σκοπό τον έλεγχο των λαών αποτελεί μία συνεχιζόμενη επιθετική ενέργεια. Εάν στο παρελθόν οι αποικιοκράτες και οι κατακτητές δεν είχαν τη νομική δέσμευση να δώσουν στους υπό κατοχή λαούς την ευκαιρία στο δικαίωμα της αυτοδιαθεσης τώρα, που το δικαίωμα αυτό έχει νομικό χαρακτήρα, αυτοί είναι υποχρεωμένοι να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου.

Αν εφαρμόσουμε το συμπέρασμα αυτό στην περίπτωση του Παλαιστινιακού προβλήματος και του παλαιστινιακού λαού θα καταλήξουμε στο ότι το σιωνιστικό κίνημα επιτέθηκε στα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού, σφετερίστηκε ένα τμήμα των εδαφών του το 1948 και κατέκτησε το υπόλοιπο τμήμα μετά από την εισβολή Το 1967 του αρνήθηκε το δικαίωμά του στην αυτοδιάθεση. Παρά ταύτα το δικαίωμα αυτό υπάρχει εστώ κι αν δεν εφαρμόστηκε εξ' αιτίας των βιαιοτήτων που ο παλαιστινιακός λαός υπέστη τότε. (40)

- 4.- Ο ισχυρισμός ότι οι παλαιστίνιοι δεν έχουν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης επειδή ένα μέρος τους έγιναν ισραηλινοί πολίτες ενώ το άλλο μέρος βρίσκεται εκτός του Ισραήλ δεν ευσταθεί γιατί :

Μέσα στα φυσικά σύνορα της Παλαιστίνης κατοικούν περισσότεροι από ενάμισι (1,5) εκατομμύριο παλαιστίνιοι οι οποίοι αποτελούν το ένα τρίτο (1/3) του παλαιστινιακού λαού. Από αυτούς ένα τμήμα βρίσκεται υπό καθεστώς ισραηλινής κατοχής ενώ το άλλο τμήμα μετά τη δημιουργία του κράτους του Ισραήλ παρέμεινε στα εδάφη του και υπάχθηκε στο Ισραηλινό καθεστώς. Το υπόλοιπο (περίπου τα 2/3) του παλαιστινιακού λαού αφού δια της βίας εκδιώχθηκε από τις εστίες τους ζεί στις γειτονικές και όμορες προς την παλαιστίνη περιοχές. Γι' αυτούς ο Ο.Η.Ε. επανειλημμένα στις πολλαπλές αποφάσεις που κάθε έτος εξέδιδε δια της Γενικής Συνέλευσης, αρχίζοντας από την υπ' αριθμόν 194 απόφαση της τρίτης συνόδου της 11-12- 1948, έχει τονίσει το δικαίωμά τους στον επαναπατρισμό ή στις αποζημιώσεις.

(40) Cherif Bassiouni - Self Determination and Settlement of the Arab-Israeli Conflict, Proc. Am.Soc.Int' L. VOL 65 (Sept. 1971) P. 38

Ο Παλαιστινιακός λαός όπου κι αν βρίσκεται έχει το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης. Ο με τη χρήση βίας και καταστολής ξεριζωμός του δεν του αφαιρεί το δικαίωμά του στην αυτοδιάθεση. (41)

Στις αποφάσεις του ο Ο.Η.Ε. αναγνωρίζει στους παλαιστίνιους το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και τους θεωρεί λαό που απολαμβάνει αυτό το δικαίωμα. Οι αποφάσεις και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών αναφέρονται στο δικαίωμα του παλαιστινιακού λαού στο συνολό του και δεν περιορίζονται μόνο σε ένα μέρος του. Γι' αυτό αφορούν όλους τους παλαιστίνιους όπου κι αν βρίσκονται.

- 5.- Στο επιχείρημα ότι οι Εβραίοι απολαμβάνουν κατ' εξαίρεση το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης επειδή υπάρχουν 18 αραβικά κράτη και ένα μόνο ισραηλινό υποαρίγαμε τα εξής : Το διεθνές δίκαιο δεν θέτει εξαιρέσεις προς όφελος ομάδας ή ομάδων ανθρώπων. Ο ισχυρισμός αυτός υπάγεται σε πολιτικές σκοπιμότητες και δεν διέπεται από νομικές ερμηνείες. Το επιχείρημα ότι υπάρχουν 18 αραβικά κράτη στα οποία ο παλαιστινιακός λαός μπορεί να αποφανθεί στη αυτοδιαθεσή του και να αφομοιωθεί στα κράτη αυτά, αποτελεί θέση πολιτική και όχι νομική. Είναι μια θέση που στερείται ανθρωπιστικής και ηθικής βάσης. Ο παλαιστινιακός λαός στερήθηκε της γης, της πατρίδας του και στη θέση του εγκαταστάθηκαν ομάδες από ξένους λαούς με τη δικαιολογία ότι ο παλαιστινιακός λαός μπορεί να μετοικήσει και να εγκατασταθεί σε άλλες χώρες ,

(41) M. Cherif Bassiouni - Ibid.

Το προαναφερόμενο όμως επιτεύχθει με τη διάπραξη σειράς εγκλημάτων, σφαγών και συνωμοσιών με σκοπό τη συγκέντρωση ομάδων εβραίων διαφορετικών υπηκοοτήτων, γλωσσών και εθίμων προς πραγματοποίηση φυλετικών επεκτατικών και πολιτικών στόχων κάτι που αντίκειται στο δίκαιο και την ηθική.

- 6.- Σχετικά με τον κανόνα της μη ισχύος του δικαίου αναδρομικά λέμε ότι το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης απέκτησε δεσμευτικό νομικό χαρακτήρα με την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. το 1945. Ενώ η απόφαση της διχοτόμησης της Παλαιστίνης έγινε το 1947, και που θεωρείται από τις περιπτώσεις άρνησης του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης. Επίσης η από το σιωνιστικό κίνημα κατάκτηση μέρους των εδαφών της Παλαιστίνης και δημιουργία εκεί του κράτους του Ισραήλ έγινε τρία χρόνια μετά την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. δηλαδή στις 15-5-1948. Η ισραηλινή δε κατοχή των υπολοίπων τμημάτων της Παλαιστίνης έγινε το 1967, δηλαδή 22 χρόνια μετά την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. Έτσι διαπιστώνουμε πως τα γεγονότα αυτά έλαβαν χώρα μετά την έκδοση του καταστατικού του Ο.Η.Ε. και όχι πριν απ' αυτή.

6. ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ
ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ

Η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. από το 1948, έτος 1980, έχει αναφερθεί στο δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού στην αυτοδιάθεση με πάρα πολλά ψήφισματα που φθάνουν περίπου τα 37 τον αριθμό ⁴². Παρακάτω παραθέτουμε μερικά από αυτά τις αποφάσεις που έχουν πιστεύουμε μεγάλη σημασία στην πορεία της διεθνούς κοινωνίας σε ότι αφορά το δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού στην αυτοδιάθεση. Ορόσημο απόφαση θεωρημένη είναι η υπ'αριθμό 181 απόφαση που τονίζει το δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού στην αυτοδιάθεση και αναθέτει στο λαό αυτό τη δημιουργία του δικού του Παλαιστινιακού Κράτους εκφράζοντας έτσι έμπρακτα το δικαίωμα του Παλαιστινιακού λαού στην αυτοδιάθεσή του.

Η υπ'αριθμό 181 απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. που εκδόθηκε στις 29-11-1947 περιέχει το σχέδιο της διχοτόμησης και έχει ιδιαίτερη σημασία διότι ορίζει τη δημιουργία δύο κρατών στην Παλαιστίνη. Επίσης η απόφαση αυτή προτρέπει τον Παλαιστινιακό λαό να ασκήσει την κυριαρχία του ιδρύοντας Παλαιστινιακό κράτος δίπλα στο ισραηλινό. Εξ'αιτίας αντικειμενικών τότε λόγων ο Παλαιστινιακός λαός δεν άσκησε τα προβλεπόμενα σ'αυτό το ψήφισμα, ενώ αντίθετα οι Ισραηλινοί ίδρυσαν το δικό τους κράτος. Η απουσία του παλαιστινιακού κράτους από τη μία και η επεκτατική φύση του Ισραήλ από την άλλη οδήγησαν την μετέπειτα κατοχή από το Ισραήλ των εδαφών του Παλαιστινιακού Κράτους.

(42) Nabil Al. Ramlawi op. cit. σελ. 53.

Γι' αυτό η απόφαση 181 αποτελεί τη μοναδική απόφαση που ορίζει τα σύνορα των δύο κρατών από την άποψη του διεθνούς δικαίου. Συνεπώς αποτελεί την απόφαση σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται στο Ισραήλ να επεκταθεί πέραν των συνόρων που ορίστηκαν στην απόφαση της διχοτόμησης.

Το Ισραήλ παρόλα αυτά επεκτάθηκε και συνεχίζει να επεκτείνεται όμως και πέραν των ορίων εδάφη που το Ισραήλ σφετερίστηκε, μ' άλλα λόγια οι γραμμές ανακωχής όπως ονομάστηκαν, δηλαδή οι υπογραμμένες αφ' ενός από το Ισραήλ και από Συρία, Αίγυπτο, Λίβανο και Ιορδανία αφ' ετέρου το 1949 συνθήκες δεν πρέπει να ερμηνευθούν ως πολιτικά, χωρικά ή νομικά σύνορα του Ισραήλ. Γι' αυτό η απόφαση 181 πρέπει να αποτελέσει βάση για να αξιωθεί από το Ισραήλ, στις διαπραγματεύσεις, να επιστρέψει στα νόμιμα σύνορά του.

Κατά την περίοδο από 1952 και 1969 η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. περιοριζότανε στις συζητήσεις του παλαιστινιακού στο θέμα των προσφύγων μόνον στις εκθέσεις της αρμόδιας Επιτροπής για την ανακούφιση των προσφύγων (UNERWA) αφού το παλαιστινιακό ζήτημα, ως βασική υπόθεση, είχε διαγραφεί από την ημερήσια διάταξη της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. Μετά τη γέννηση της οργάνωσης για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης (P.L.O.) το 1964 και το ξέσπασμα της παλαιστινιακής επανάστασης τον Ιανουάριο 1965 το ενδιαφέρον του κόσμου στράφηκε εκ νέου στο παλαιστινιακό ζήτημα, ως εθνική υπόθεση του παλαιστινιακού λαού, πράγμα που ώθησε τη Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. να ερευνήσει τους τρόπους και τα μέσα επίλυσης του ζητήματος αυτού στο φώς των απαράγραπτων δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού. Στο πλαίσιο αυτό η Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. ενέκρινε η απόφαση 2535 (δ-24) της 10-12-1969 (Β) τονίζοντας εκ νέου τα απαράγραπτα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού ⁴³.

(43) G.A.R 2535 . 10-12-1969

Στο υπ'αριθμόν 2628 (δ-25) ψήφισμα της 9-11-70 των Ηνωμένων Εθνών η Γενική Συνέλευση ανγνώρισε ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού είναι απαραίτητο στοιχείο για την εξεύρεση νόμιμης και δίκαιης ειρήνης στη μέση ανατολή ⁴⁴.

Η υπ'αριθμό 2649 (δ-25) της 30-11-1970 ⁴⁵ απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. καταδικάζει όλες τις κυβερνήσεις που απορρίπτουν τα αναγνωρισμένα δικαιώματα των λαών στην αυτοδιάθεσή τους. Στη απόφαση αυτή γίνεται ειδική αναφορά στους λαούς της Παλαιστίνης και νότιας Αφρικής.

Στη υπ'αριθμό 2672 (δ-25) της 10-12-1970 ⁴⁶ απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. αποφασίστηκε η αναγνώριση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης του παλαιού λαού. Στο ψήφισμα που αναφέρεται συγκεκριμένα: Αφού υπενθυμίσει η υπ' αριθμό 2535 - Β (δ-24) στις 10-12-1969 απόφαση της λαμβάνει υπ' όψη της την αρχή της ισότητας των λαών στα δικαιώματα τους και στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης το καθιερωμένο στα άρθρα 1 και 55 του καταστατικού του Ο.Η.Ε. που τονίστηκε ξανά για τελευταία φορά στην διακήρυξη των αρχών του διεθνούς δικαίου σχετικά με τις φιλικές σχέσεις και συνεργασία μεταξύ των κρατών σύμφωνα με το καταστατικό του Ο.Η.Ε.

1.- Αναγνωρίζονται στον παλαιστινιακό λαό ίσα δικαιώματα και δικαίωμα αυτοδιάθεσης σύμφωνα με το καταστατικό του Ο.Η.Ε.

2.- Διακηρύσσεται ότι ο πλήρης σεβασμός των αναφαίρετων δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού είναι απαραίτητο στοιχείο για την εγκαθίδρυση μιας δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στην μέση Ανατολή.

(44) G.A. R 2628- 9-11-1970

(45) G.A. R 2649- 30-11-1970

(46) G.A. R 2672- 10-12-1970

Στη υπ'αριθμό 2787 (δ-26) της 6-12-1971 απόφαση της Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. μεταξύ άλλων αναφέρεται ⁴⁷.

1.- Η Γ.Σ. τονίζει τη νομιμότητα των αγώνων των λαών για το δικαίωμά τους στην αυτοδιάθεση, την απελευθέρωση από την αποικιοκρατία και την απαλλαγή από την ξένη υποδούλωση. Ιδιαίτερα τονίζει τα δικαιώματα των λαών της Ν. Αφρικής, και συγκεκριμένα της Ζιμπάμπουϊ, Ναμίμπιας, Αγγόλας, Μοζαμβίκης.

2.- Τονίζει το βασικό δικαίωμα της αυτοδιάθεσης ενός λαού που βρίσκεται κάτω από το ζυγό της αποικιοκρατίας και ξένης υποδούλωσης.

Τα παραπάνω υπογραμμίστηκαν και εξ'άλλου αποφάσεις του Ο.Η.Ε. όπως το 2792 (δ-26) / 6-10-1971, το 2955 (δ-27) / 12-12-1972, το 2963 (δ-27) / 13-12-1972, το 3070 (δ-28) / 30-11-1973 και το 3089 (δ) (δ-28) / 7-12-1973.

Στη υπ'αριθμό 3236 (δ-29) της 22-11-1974 απόφαση η Γ.Σ. του Ο.Η.Ε. ⁴⁸ πήρε μία απόφαση που αποτέλεσε ένα ντοκουμέντο για την επιβεβαίωση των βασικών δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού. Στη απόφαση αυτή αποφασίστηκε η επανεξέταση του ζητήματος της Παλαιστίνης στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε. Στη απόφαση τονίζονται ξανά τα αναφαίρετα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού του παλαιστινιακού λαού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης χωρίς ξένη επέμβαση, της ανεξαρτησίας και εθνικής κυριαρχίας και του δικαιώματος στην επιστροφή στις εστίες και τα κτήματά του.

(47) G.A. R 2787 6-12- 1971

(48) G.A. R 3236 22-11-1974

Επίσης αναγνωρίστηκε στον παλαιστινιακό λαό ότι αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την εδραίωση μιας δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στη μέση Ανατολή. Στη απόφαση αυτή ζητήθηκε για πρώτη φορά από το γενικό γραμματέα να διενεργήσει επαφές με την οργάνωση για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης (P.L.O) για τα θέματα που αφορούν στο παλαιστινιακό ζήτημα.

Η υπ' αριθμό 3375 (δ-30) της 10-11-1975 ⁴⁹ απόφαση τονίζει τα απαράγραπτα εθνικά δικαιώματα όπως αναφέρθηκαν στη προηγούμενη απόφαση. Η Γενική Συνέλευση με το ψήφισμα αυτό ζήτησε από το Συμβούλιο της Ασφαλείας να λάβει τις απαραίτητες αποφάσεις και τα απαραίτητα μέτρα για να μπορέσει ο παλαιστινιακός λαός να ασκεί τα αναφαίρετα δικαιώματά του. Ομως το Σ.α. δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα της Γ.Σ. επειδή οι Η.Π.Α. άσκησαν άρνηση κυρίας (βέτο) έναντι του σχετικού σχεδίου απόφασης.

Στη υπ' αριθμό 3376 της 10-11-1975 ⁵⁰ απόφαση η Γενική Συνέλευση εξέφρασε τη βαθειά της ανησυχία για τη μη επίτευξη προόδου σχετικά με την εκ μέρους του παλαιστινιακού λαού άσκηση των αναφαίρετων δικαιωμάτων των, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης και του επαναπατρισμού χωρίς ξένη επέμβαση. Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου η Γ.Σ. αποφάσισε τη δημιουργία ειδικής επιτροπής, απαρτιζόμενης από είκοσι κράτη - μέλη του Ο.Η.Ε., που θα οριζόταν από την 30η σύνοδο της Γ.Σ., με την εντολή να φροντίζει για την άσκηση εκ μέρους του παλαιστινιακού λαού των αναφαίρετων δικαιωμάτων του.

(49) G.A. R 3375 10-11-1975

(50) G.A. R 3376 10-11-1975

Στη υπ' αριθμό 7/2 (έκτακτη σύνοδο) της 29-7-1980 ⁵¹ απόφαση η Γ.Σ. πήρε μία απόφαση που εκ νέου τονίζει το αναφαίρετο δικαίωμα του παλαιστινιακού λαού στον επαναπατρισμό και την αυτοδιάθεση χωρίς ξένη επέμβαση καθώς επίσης στην εθνική ανεξαρτησία, κυριαρχία και την δημιουργία κυρίαρχου κράτους .

Η απόφαση αυτή είναι το πρώτο του Ο.Η.Ε. που όρισε σαφώς το δικαίωμα της ίδρυσης κράτους μετά την απόφαση της διχοτόμησης (181/1947). Στην 13η παράγραφο του ψηφίσματος ζητείται από το Συμβούλιο Ασφαλείας, σε περίπτωση μη εκτέλεσης του εκ μέρους του Ισραήλ, να συγκληθεί, να εκτιμήσει την κατάσταση και να πάρει αποτελεσματικά μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του 7ου κεφαλαίου του καταστατικού

Στη υπ' αριθμό 86/33 της 10-12-1982 ⁵² απόφαση η Γενική Συνέλευση πήρε απόφαση με την οποία ζήτησε από το Συμβούλιο Ασφαλείας να αναλάβει τις ευθύνες του σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού και να αναγνωρίσει τα αναφαίρετα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος στην Παλαιστίνη. Επίσης η Γενική Συνέλευση επανέλαβε το αίτημα της στο Συμβούλιο Ασφαλείας, ώστε να λάβει αυτό τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων του Ο.Η.Ε. σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου για τη δημιουργία αναξάρτητου αραβικού κράτους στην Πλαιστίνη. Επίσης η Γ.Σ. ζήτησε από το γενικό γραμματέα να υποβάλει το ταχύτερο δυνατόν μία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης αυτής.

(51) G.A. R 7/2 29-7-1980

(52) G.A. R 86/33 10-12-1982

Στη υπ' αριθμό 38/58 της 13-12-1983 ⁵³ απόφαση τονίζονται τα προαναφερόμενα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού. Επίσης καλείται σε σύγκλιση διεθνές συνέδριο αφοπλισμού υπό την αιγίδα του Ο.Η.Ε. με σκοπό την εδραίωση μιας δίκαιης και μόνιμης ειρήνης στην μέση Ανατολή και την εξασφάλιση των απαράγραπτων δικαιωμάτων του παλαιστινιακού λαού όπως είχαν οριστεί από τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. για την εξασφάλιση της ακεραιότητας των κρατών και λαών της περιοχής. Στο Συνέδριο αυτό, εκτός των Η.Π.Α. και της Σοβιετικής Ένωσης θα συμμετέχει εφάμιλλα με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και η Οργάνωση για την απελευθέρωση της Παλαιστίνης με την ιδιότητά της ως αντιπροσώπου του παλαιστινιακού λαού.

Στις 3'-10-1991 συγκλήθηκε στην Ισπανική πρωτεύουσα, Μαδρίτη, συνδιάσκεψη ειρήνης για τη διευθέτηση της διένεξης στη Μέση Ανατολή με συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών υπό τη αιγίδα των δύο υπερδυνάμεων, Η.Π.Α. και Σοβιετικής Ένωσης. Από την παλαιστινιακή πλευρά ήλθε μία αντιπροσωπεία που συμμετείχε στην Ιορδανική αντιπροσωπεία. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν στην Αμερικάνικη πρωτεύουσα, Ουάσιγκτον, με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίστηκαν μέχρι τον 12ο γύρο χωρίς όμως να καταλήξουν σε αποτέλεσμα.

Ωστόσο μυστικές συνομιλίες διεξάγονταν ανάμεσα στην Οργάνωση για την απελευθέρωση της παλαιστίνης (P.L.O.) και το Ισραήλ στη Νορβηγική πρωτεύουσα (Οσλο) υπό την αιγίδα του Υπουργού Εξωτερικών της Νορβηγίας.

(53) G.A. R 38/58 13-12-1983

Οι μυστικές αυτές συνομιλίες κατέληξαν στην υπογραφή συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών, στις 13-9-1993 στην Ουάσιγκτον. Για λογαριασμό της παλαιστινιακής πλευράς υπέγραψε ο Αμπού Μαζίν "Μαχμούντ Αμπάς" ⁵⁴. Για την Ισραηλινή πλευρά υπέγραψε ο Σιμόν Περές ⁵⁵. Επίσης για την Αμερικανική πλευρά ο Υπουργός Εξωτερικών των Η.Π.Α. ενώ για τη Ρωσική Ομοσπονδία ο υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας. Η συμφωνία αυτή ονομάστηκε Διακήρυξη Αρχών ως προς τη Λωρίδα της Γάζας και την Ιερηχώ. Σκοπός των Ισραηλο-Παλαιστινιακών διαπραγματεύσεων, στα πλαίσια της παρούσης διαδικασίας για τη Μέση Ανατολή, ήταν η δημιουργία καθεστώτος παλαιστινιακής αυτοδιοίκησης στη δυτική όχθη και στη λωρίδα της Γάζας για ένα μεταβατικό χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε ετών που θα οδηγούσε σε μόνιμη διευθέτηση βασιζόμενη στις υπ' αριθμό 242 και 338 αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Από αυτά συμπεραίνεται ότι η μεταβατική διευθέτηση είναι αναπόσπαστο μέρος της συνολικής διαδικασίας ειρήνης και ότι οι διαπραγματεύσεις γύρω από την τελική κατάληξη θα οδηγήσουν στην εφαρμογή των 242 και 338 αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. ⁵⁶.

(54) Mahmoud Abbas Μέλος της εκτελεστικής επιτροπής τη (P.L.O) όπου μία μέρα πριν από την υπογραφή της συμφωνίας δηλ. στις 12-9-1993 έγινε αλληλοαναγνώριση μεταξύ του Ισραήλ και της P.L.O.

(55) ΣΙΜΟΝ ΠΕΡΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ.

(56) Ντοκουμέντο της εταιρείας των αραβικών σπουδών Ιερουσαλήμ (13-9-1993)

Από όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως συμπεραίνουμε ότι:

- 1.- Ο παλαιστινιακός λαός στερήθηκε το δικαίωμά του στην αυτοδιάθεση.
- 2.- Ο λαός αυτός έχει νόμιμο δικαίωμα στην αυτοδιάθεση που του στερήθηκε από τότε που η Παλαιστίνη είχε ανεξαρτοποιηθεί από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Αυτό έγινε εξ αιτίας της στάσης των αποικιοκρατικών και ιμπεριλιστικών κρατών και της ίδρυσης του κράτους του ισραήλ του κράτους του Ισραήλ που εμπόδισε τον παλαιστινιακό λαό να ασκήσει το δικαίωμά του στην αυτοδιάθεση σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε.
- 3.- Το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης του παλαιστινιακού λαού πρέπει να συμπεριλαμβάνει:
 - A- Το δικαίωμα του επαναπατρισμού όλων των παλαιστινίων, οι οποίοι βρίσκονται έξω από τα εδάφη της Παλαιστίνης και οι οποίοι στερούνται το δικαίωμα της επιστροφής. Αυτό αφορά όσους εκδιώχθηκαν το 1948 ή το 1967. Όσοι από αυτούς δεν επιθυμούν να επιστρέψουν να τους δωθούν δίκαιες αποζημιώσεις.
 - B- Το δικαίωμα απαλλαγής των παλαιστινιακών εδαφών από την κατοχή του Ισραήλ του 1967.
 - Γ- Το δικαίωμα δημιουργίας ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους στη δυτική όχθη και τη λωρίδα της Γάζας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Ισραηλινή Κατοχή ασκεί πράξεις που ερχόταν σε αντίθεση με τους κανόνες του Δικαίου του πολέμου αγνοώντας την τέταρτη Σύμβαση της Γενεύης και αρνούμενη να εφαρμόζει το πνεύμα της στα Κατεχόμενα εδάφη.

Η Ισραηλινή Κατοχή άσκησε πάνω στον άμαχο πληθυσμό μια επιτακτική πολιτική που αποσκοπεί στην προσάρτηση μεγάλων εκτάσεων από τα κατεχόμενα και την απέλαση και απομάκρυνση, μεγάλο αριθμό των πολιτών και κατάσχεση περιουσιών τους.

Παρόλες τις καταδικαστικές αποφάσεις του Ο.Η.Ε για την εν λόγω πολιτική, και παρόλες τις σημαντικές αποφάσεις που εκδόθηκαν από την ειδική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο της Ισραηλινής πολιτικής στα κατεχόμενα, τα Ενωμένα Έθνη δεν κατάφεραν να εμποδίσουν την συνέχιση της Ισραηλινής συμπεριφοράς, και παρόλο που το Διεθνές Δίκαιο έχει καταφέρει να δώσει ξεκάθαρο ορισμό για τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των κατοχικών αρχών, δυστυχώς η διαδικασία αυτή έμεινε στο θεωρητικό επίπεδο και δεν κατάφερε να βρει τρόπους για την έμπρακτη εφαρμογή των κανόνων και των αποφάσεων μέσω μιας εξουσίας που να μπορέσει να ελέγχει και να εφαρμόζει τις συνθήκες του Διεθνούς Δικαίου.

Η Ισραηλινή κατοχή η οποία έγινε με τρόπο αντίθετο στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, δεν αρκέστηκε μόνο στην παραβίαση του δικαίου του πολέμου στην διάρκεια της άσκησης της εξουσίας του, αλλά αρνιόταν ακόμα να θεωρεί την πράξη του ως κατοχή. Επομένως, αρνιόταν να συμμορφωθεί και να δεσμευθεί με την τέταρτη Σύμβαση της Γενεύης του 1949 που αφορά την συμπεριφορά του κατακτητή.

Η Ισραηλινή κατοχή υιοθέτησε μια πολιτική και οικονομική τακτική που αποσκοπούσε στην υπονόμευση του φυσικού πλούτου των κατεχομένων εδαφών, και την μετατροπή της οικονομίας των εν λόγω εδαφών σε εξαρτημένη υπό την Ισραηλινή οικονομία, παραβιάζοντας έτσι ένα βασικό κανόνα του δικαίου του πολέμου που απαγορεύει στις κατοχικές αρχές να πλουτίζει εις βάρος των κατεχομένων εδαφών.

Τέλος μια από τις βασικότερες παραβιάσεις που διέπραξε η Ισραηλινή αρχή ήταν η προσάρτηση της πόλης Ιερουσαλήμ και των προαστίων της, πααρβιάζοντας με τον τρόπο αυτό μια βασική αρχή του σύγχρονου Διεθνούς Δικαίου, η απαγόρευση της προσάρτησης των εδαφών και την κατάσχεση της ιδιοκτησίας του με την βία.

Επομένως, η μόνη δίκαιη και μόνιμη λύση του Παλαιστινιακού προβλήματος είναι ο τερματισμός της Ισραηλινής κατοχής, και η ίδρυση του Κράτους του Παλαιστινιακού λαού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΙΕΡΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΤΜΑ

- 1.- Ο ναός της Ανάστασης
- 2.- Ο δρόμος των παθών (Γολγοθά)
- 3.- Το υπερο (όπου ο Χριστός με τους μαθητές του, πήραν το
Μυστικό Δείπνο
- 4.- Κήπος Γεσθημανής
- 5.- Ιερός τάφος της Θεοτόκου
- 6.- Ορος των Ελαιών
- 7.- Κήπος του τάφου (όπου πολλοί προτεστάντες πιστεύουν ότι
εκεί είναι ο Τάφος του Χριστού).
- 8.- Λαζαρίκη
- 9.- Βηθλεέμ (ο ναός της Γέννησης, το σπήλαιο του γάλακτος,
ο αγρός των ποιμένων)
- 10.- Αιν Καρεμ (τόπος γέννησης του Ιωάννη του Προδρόμου)
- 11.- Τριαντά οκτώ εκκλησιών διαφόρων δογμάτων και αιρέσεων

**Τα ιερά μουσουλμανικά μνημεία και
προσκυνήματα στην Ιερουσαλήμ και στα
προάστεια της.**

- 1.- Το Τίμιο Χάραμ
- 2.- Το τέμενος του βράχου
- 3.- Το τέμενος Αλ Ακσα
- 4.- Το τείχος του Μπουράκ
- 5.- 43 Τζαμιά σε διάφορα μέρη της πόλης
- 6.- Ο τάφος του Δαβίδ

**-Τα ιερά εβραϊκά μνημεία και προσκυνήμα-
τα στην Ιερουσαλήμ και στα προάστειά
της.**

- 1.- Το τείχος των δακρύων (είναι ισλαμικό βακούφιο)
- 2.- Μερικές συναγωγές στην εβραϊκή συνοικία της παλαιάς πόλης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΡΑΒΙΚΗ ΚΑΙ ΕΒΡΑΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΓΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1948.

Περιοχή Δυτική Ιερουσαλήμ 19.331. στρεμμάτων
Ανατολική Ιερουσαλήμ 800 στρεμμάτων

1.- Η ιδιοκτησία στη Δυτική Ιερουσαλήμ

Για τους Αραβες 40%

Για τους Εβραίους 26,12%

Για τους Χριστιανούς 13,86%

Ιδιοκτησία του κράτους και του Δήμου 2,90%

Δρόμοι και σιδηρόδρομοι 17,12%

2.- Ιδιοκτησία γής στην ανατολική Ιερουσαλήμ:

Η ιδιοκτησία των Εβραίων στην ανατολική (παλαιά) πόλη είναι
λογότερο από 5 πέντε στρέμματα ενώ τα υπόλοιπα είναι ιδιο-
κτησία των Χριστιανών και Μουσουλμάνων (1)

(1) Sami hadawi, Palestine, loss of Heritage (Naylor Gompany San Antonio
Texas 1963) p. 145

Ο εν λόγω συγγραφέας υπήρξε υπάλληλος στην διεύθυνση της τοπογρα-
φικής υπηρεσίας κατά την διάρκεια της Βρεττανικής εντολής.

Το στρέμμα είναι 1000 τ.μ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΕΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

- Χαναναίοι πριν από το 1800 π.χ. μέχρι τότε
που ο Δαβίδ κατακτά την πόλη γύρω στο 1000 π.χ. 800 έτη
- Οι Ισραηλίτες (από το 1000 π.χ. μέχρι την Βαβυλωνική
εισβολή 587 π.χ., πήρχαν ενδιάμεσα περίοδοι Αυγυπτια-
κής, Συριακής και Ασσυριακής επικρατείας 413 έτη
- Βαβυλώνιοι από 587 - 538 π.χ. 50 έτη
- Οι Πέρσες από τότε που ο Κύρος κατέκτησε την πόλη
μέχρι την ελληνική περίοδο 538 - 332 206 έτη
- Οι Έλληνες από τον Μέγα Αλέξανδρο μέχρι την απελευ-
θέρωση της από του Μακκαβαίους 332- 141 π.χ. 191 έτη
- Οι Εβραίοι - η επικράτεια των Μακκαβαίων από 141- 63 π.χ. 78 έτη
- Οι Ρωμαίοι ειδωλολάτρες από την ρωμαϊκή εισβολή μέχρι
την πτώση της ειδωλολατρίας 63 π.χ. μέχρι 323 386 έτη
- Χριστιανοί από την εποχή του Μεγάλου Κωνσταντίνου
μέχρι την περσική εισβολή 323 -614 291 έτη
- Οι Πέρσες από 614 - 628 14 έτη
- Οι Χριστιανοί, οι Βυζαντινοί ανακαταλαμβάνουν την
πόλη 628 - 638 10 έτη
- Οι Αραβες, η αραβική εκπόρθηση από 638 - 1072 434 έτη
- Οι Τούρκοι (Σαλτζούκοι) από 1072 - 1092 20 έτη
- Οι Αραβες ανέκτησαν την πόλη 1092 - 1099 7 έτη
- Οι Χριστιανοί (σταυροφόροι), το λατινικό βασίλειο των
Ιεροσολύμων από 1099 - 1187 42 έτη
- Οι Χριστιανοί βάσει μιας συνθήκης για 10 χρόνια 1229-1239
όταν η πόλη παραδόθηκε στον Φρεδερείκο Β΄ 10 έτη

- Οι Αραβες επανέρχεται η αραβική κυριαρχία
από 1239 - 1517 278 έτη
- Οι Οθωμανοί από το 1517 - 1831 314 έτη
- Οι Αραβες ανακτούν την κυριαρχία στην πόλη
με τον Μωχάμετ Αλι της Αιγύπτου 1831 - 1841 10 έτη
- Οι Τούρκοι, επιστροφή της τουρκικής κυριαρχίας,
1841 - 1917 76 έτη
- Χριστιανοί, η Βρεττανική εντολή από 1917 - 1948 31 έτη
- Ισραηλινοί και Αραβες. Οι Ισραηλινοί κατακτούν
τη δυτική πόλη και η Ιορδανία ελέγχει την ανατολική
1948 - 1967 19 έτη
- Οι Ισραηλινοί καταλαμβάνουν την πόλη από το
1967 μέχρι τώρα.

A. Πρωτογενείς πηγές

1. Το Σύμφωνο της Κοινωνίας των Εθνών.
2. Ο Καταστατικός Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών.

Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε.

242	22-11-1967	607	6-1-1988
446	22-3-1979	641	10-12-1989
468	8-5-1980	681	22-12-1990
469	20-5-1980	726	6-1-1992
471	11-12-1980	729	22-12-1992
605	22-12-1987		

Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Η.Ε.

2535	10-12-1969	7/2	29-7-1980
2625	24-10-1970	86/33	10-12-1982
2628	4-11-1970	38/58	13-12-1983
2672	10-12-1970	181	29-11-1947
2798	13-11-1971	194	11-12-1948
2787	6-12-1971	421	12-12-1950
2851	20-12-1971	513	26-1-1952
2949	8-12-1972	818	24-12-1955
3089	6-12-1973	1018	28-2-1957
3070	21-12-1973	1191	13-12-1957
3236	22-11-1974	1315	12-12-1958
3375	10-11-1975	1514	14-12-1960

3. Οι Συμβάσεις της Γενεύης του 1949
4. Η Αγία Γραφή
5. Αι Κοράν

B. Βιβλία

1. Abou Heef Ali, The General International Law, Mounshat EL. Marif, Alexandria, 1975.
2. Abdul Hamid Muhammad sami, Οι πηγές του γενικού Διεθνούς Δικαίου, Τόμος Ι, Αλεξάνδρεια 1972.
3. Abdul Hamid, Muhammad sami, Η νομική αξία των ψηφισμάτων των Διεθνών Οργανισμών ως Πηγή των Κανόνων του γενικού Διεθνούς Δικαίου, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αλεξάνδρεια 1968.
4. Ααίντ Χαλίντ, Εποικιστική κατοχή των κατεχομένων Αραβικών Περιοχών, Ιδρυμα Παλαιστιναικών Μελετών, Λίβανο 1986.
5. AL-Nabulsi Taysler, The Israel Occupation of Arab territories, A study in International Law, palestine Books No. 62, pLo, Research Center, beirut 1975.
6. Aronson Geoffrey, Israel-palestinians and the Intifada Greeting facts on the West Bank, Institute for palestine studies, Beirut 1990.
7. AL-Ghynimy Muhammad Talat, Μερικές σύγχρονες αντιλήψεις στο Γενικό διεθνές δίκαιο, Αλεξάνδρεια 1974.
8. AL-Said Muhammad Ismiet Ali, Επιχειρήματα της ισραηλινής Κυριαρχίας στην Παλαιστίνη, Αλήμ El-Κουτοπ, Κάϊρο 1975.
9. Αμπο Αραφα Αμπντουλρχμαν, Ο επικισμός, AMMAN 1981
10. Assamaoh Obed h. The Legal Significance of the Desissions of the G.A. of The U.N. Hague 1966.
11. AL-Khatib Rouhi, Ο Εξεβραϊσμός της ιερουσαλήμ. Αμμάν 1970.

12. Foda Ezzeldin, The question of Jerusalem in International relations, Palestine Research Center, No.25 Beirut Lebanon 1969.
13. Falk Richard, Israel Settlements in the Occupied Arab Territories, secretariat General The League of Arab states, Washington 1985.
14. Veicopoulos N. Trate des Territoires Dependants, VOL. 3. Athens, 1960, 1971, 1982.
15. Hadawi Sami, palestine Loss of Heritage, NayLor Company, San Antonio, Texas 1963.
16. Hurewitz J.C. The Middle East and North Africa in World politics. A documentary Record Vol. 2. yale University press, New Haven and London, 1979.
17. Εγκυκλοπαιδικό λεξικό του Ηλίου, Τόμος 15ος, Αθήνα 1958.
18. Ελ-Sami Αμπντελ Καριμ, Οι συμφωνίες του Καμπ Νταϊβιντ υπό το πρίσμα του δημοσίου διεθνούς δικαίου, Αθήνα 1989.
19. EL-Shariqi Ibrahim, Ιεροσόλυμα και η γη του Χαναάν, Διάλογος με τους προφήτες και Βασιλείς του Ισραήλ. London 1985.
20. Ελ-Καιαλί Αμπντούλ ουχαμπ, Νέα Ιστορία της Παλαιστίνης, AL-μοασασα AL-αραβία, Βηρυττός 1990.
21. Ευσταθιάδου Κωνσταντίνου, Διεθνές Δίκαιον-Δικαίου του πολέμου, Αθήνα 1945.
22. Ευσταθιάδου Κωνσταντίνου, Διεθνές Δίκαιον, Αθήνα 1977.
23. EL-Farra Muhammad, years of No Decision, Kpl Limited, London 1988.
24. Ιωάννου Κ. Οικονομίδη Κ, ΡΟΖΑΚΗ Χ. Φατούρου Α., Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Εκδόσεις ANT. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1988.

25. Κανελλοπούλου Παναγ. Κ, Η Κοινωνία των Εθνών, Αθήνα 1926.
26. Kamel Hasan, Το Εθνικό διακαίωμα αυτοδιάθεσης, Αιγυπτιακή Επιθεώρηση του διεθνούς δικαίου, Τόμος 12, Κάϊρο 1956.
27. Κουλουμπής - Δ. Κώνστας, Διεθνείς Σχέσεις, Εκδόσεις Παπαζήση, Τόμος Β', Αθήνα 1985.
28. Κούτσης Αλέξανδρος Σ, Μέση Ανατολή: Διεθνείς σχέσεις και πολιτική ανάπτυξη, Εκδόσεις Παπαζήση, Τόμος Α', Αθήνα 1992.
29. Goodrich Leland M, The United Nations in A Changing World, New York 1974.
30. Lauterpacht E, Jerusalem and the Holy places, The Anglo-Israel Association, London 1968.
31. Lesch Ann. M, Israel Settlements in the Occupied Arab Territories, Secretariat General The League of Arab States, Washington 1985.
32. Μπαμπα Χαλιντ Ιμπραχίμ, Ισραηλινές παραβιάσεις και η Ιστορία των Ιεροσολύμων με γεγονότα, Αποστολή του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών, Αθήνα 1985.
33. Μπρεδημας Αντώνης, Αυτοδιάθεση λαών και Εδαφικές Διεκδικήσεις, Εκδόσεις ANT. N. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1986.
34. Οικονομίδη Κωνσταντίνου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Α- Εκδόσεις ANT. N. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1989.
35. Οικονομίδη Κωνσταντίνου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο-Α-Εκδόσεις ANT. N. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1990.
36. O' Connell, International Law, Vol. I. London 1965.
37. Oppenheim L. International Law, Vol.2. 7th, London 1952.

38. Oppenheim L. Lauterpacht, International Law, Vol. I, 8th, London 1967.
39. Ουαλιντ Τζαφαρι, Οι Ισραηλινοί Εποικισμοί στα κατεχόμενα εδάφη 1967-1980, Ιδρυμα Παλιστινιακών Μελετών, Λίβανος 1980.
40. Παπακώστα Αλκη Β.Ν. Ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών, Εκδόσεις ANT.N. Σάκκουλα, Αθήνα 1985.
41. Περράκης Στέλιος, Το νέο Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο των Ενόπλων Συρράξεων, Εκδόσεις ANT.N. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1989.
42. Περράκη Στέλιου, Διεθνής Προστασία των Διακαιωμάτων του Ανθρώπου, Εκδόσεις, ANT.N. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1987.
43. Πλούταρχος, 1ος-2ος, Βίοι Παράλληλοι.
44. Benvenisti Meron, The West bank Data project A survey of Israels policies, Jerusalem 1987.
45. Blum YehudZ, The Missing reversion, Reflections on the status of Juda and Samaria, 3 Israeli Law Review, Tel AVIV 1968.
46. Bowett D, Self-defence in International Law, Manchester, 1958.
47. Brownlie, International Law and the use of force by states, University Oxford press, Oxford 1964.
48. Brierly, The Outlook of International Law, University of Oxford, Oxford 1945.
49. Pomerance M. Self-determination in Law and practice the New Doctrine in the United Nations, Hague 1982.
50. Ρουκουνα Εμμανουήλ, Διεθνές Δίκαιο, Εκδόσεις ANT.N. Σάκκουλα, Τόμος 3, Αθήνα 1983.

51. Shehadeh Raja, Occupier's law, Institute for palestine studies, Washington 1988.
52. Shbat Fouad, The General of Rights International, University of Demasco, Demasco 1961.
53. Soultan Hamed, The General International Law in the peace, University of Cairo press, Cairo 1965.
54. Shehateh Ibrahim, Secure and Recognized Borders, Institute for palestine studies, Beirut 1974.
55. Stone J. November Resolution and Middle East peace University of Tolido Law Rev. 1970.
56. Serhan Abdel-Aziz, Γενικοί κανόνες των Διεθνών Οργανισμών, University of Cairo, 1970.
57. Σπυρόπουλου Ιωάννου, Δημόσιον Διεθνές Δίκαιον, Αθήναι 1940.
58. Saleh Abedel-Jawad, Ισραηλινά Στρατιωτικά Διατάγματα, Αμμάν 1986.
59. Smith Charles D. Palestine and the Arab-Israeli Conflict, San Diego State University, Macmillan, Martin's press, New York 1988.
60. Cattan Henry, jerusalem, Croom helm Ltd, London 1981.
61. Tsirgi Dan, Israel Settlements in the Occupied Arab Territories, Secretarial General the League of Arab States, Washington 1985.
62. Χριστοδουλίδη Θεοδώρα AIM, Εισαγωγή στη Διεθνή Οργάνωση, Εκδόσεις ANT. N. Σάκκουλα, Αθήνα 1984.
63. ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ - ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ, Η Διεθνής προστασία των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Εκδόσεις ANT. N. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα- Κομοτηνή. 1986.

Γ. Αρθρα - Μελέτες

1. Baster R.R. The legal Consequences of the Unlawful use of force under the charter. A.J.I.L, 1968.
2. Berman Sylvan, Territory Acquistion by conquest in Intrnational law and the Unification of Jerusalem, 96 International problems, Jerusalem, May 1968.
3. Bowett, Reprisals involving recourse to armed force, 66 A.J.I.L 1972.
4. Bassiouni CHerif, Self determination and Settlement of the Arab-Israeli Conflict, proc, AM. Soc International Law, Vol. 65 sep. 1971.
5. Committe on the Exercise of Inalienable Rights of the palestinian people, The Legal status of The West Bank and Gaza, United Nations, New York 1982.
6. Νταμπαρ Μαικελ, Ιεροσόλυμα, Επιθεώρηση Παλαιστινιακών μελετών, Βηρυττός 1991.
7. Ελ-Ταίερ Χαλίλ Ιμπραχίμ, Οικισμοί, Σουουν Αραβία, Τύνιδα 1990.
8. Ελ-Ραμλαωί Ναπίλ, Τα δικαιώματα των Παλαιστινίων, Παλαιστινιακά θέματα, Κύπρος 1991.
9. Green L. Self-defence and settlement of Arab-Israel Conflict, proceeding, 65 A.S.I.L. 1971.
10. Hannum H, Lillich. R.B, The concept of autonomy in international Law, A.J.I.L. 1980.
11. Higgins R., The June war. The UN and Legal Background, Journal of Contemporary History, July 1968.
12. Foda Ezzeldin, The Legal Center of Millitary Occupation, E.J.I.L Cairo 1969.
13. Feinberg Nathan, The Arab-Israeli Conflict in International Law, B.Y.I.L. 1970.

14. Jennings R.Y. The Acquisition of Territory in International Law, B.Y.I.L. 1961.
15. Kunz J.L. Bellum Justum and Bellum Legale, A.J.I.L. 1954.
16. Mallison Thomas and Mallison Sally, The Right of return, J.P.S. Vol. IX, No 3. N. York 1980.
17. Munkman A.L.W. Jerusalem and the Holy places, Book Review, B.Y.I.L 1968-69.
18. Omar Adnan, Ισραηλινές αλλαγές στη Δυτική όχθη και Γάζα, Palestine Affairs, Κύπρος 1992.
19. Stone J. The Middle East under cease fire, B.Y.I.L. 1967.
20. Schwebel Stephen, What weight to Conquest, A.J.I.L. 1970.
21. Schwarzenberger G. International Law-International Courts. Armed Conflict, B.Y.I.L. 1968.
22. Wright Quincy, The Middle East problem, A.J.I.L. 1970.
23. Wright Quincy, The Middle East crises, A.J.I.L. 1974.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. AL-HAYAT . No 8159
2. AL-Quds AL-ARABI No. 614.
3. SAWT AL-WATAN No. 42.

- ΣΤΕΛΙΟΣ Ε. ΠΕΡΡΑΚΗ, Η Πολεμική Κατοχή στο σύγχρονο διεθνές δίκαιο, Εκδόσεις ANT.N.Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 1990.
- ΣΤΕΛΙΟΣ Ε. ΠΕΡΡΑΚΗ, Διεθνής Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κείμενα διεθνούς Πρακτικής, Εκδόσεις ANT.N. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1987.
- ΣΤΕΛΙΟΣ Ε. ΠΕΡΡΑΚΗ, Διαστάσεις της Διεθνούς Προστασίας των Δικαιωμάτων του ανθρώπου, τ.Α΄ Εκδόσεις ANT.N.Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1991.
- Κωνσταντίνος Π. Οικονομίδης, οι λόγοι που επέβαλαν τη σύναψη των δυο πρόσθετων Πρωτοκόλλων του 1977 για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, Το νέο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο των ενόπλων συρράξεων, εκδόσεις ANT.N.Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1989.
- Κ.Ιωάννου - ΣΤ.Περράκη, Γενικό και ειδικό διεθνές δίκαιο, Κείμενα διεθνούς Πρακτικής, Τ.1, ANT:N. Σάκκουλα, Αθήνα- Κομοτηνή 1990.
- Π.Νάσκου - Περράκη, Η ελάχιστη προστασία του ατόμου στη διάρκεια των μη διεθνών ενόπλων συρράξεων (άρθρα 4-6 Πρωτόκολλο II της Γενεύης του 1977), στο ΣΤ.Περράκη (επιμέλεια), Το νέο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο των ενόπλων συρράξεων, ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1989.
- Π.Νάσκου - Περράκη, Το άρθρο 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης δικαιωμάτων του ανθρώπου, θεωρητική και νομολογιακή προσέγγιση (με ειδική συγκριτική αναφορά στα άρθρα 4 του Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά δικαιώματα και 27 της Αμερικανικής Σύμβασης δικαιωμάτων του ανθρώπου), ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1987.
- Π.Νάσκου Περράκη, Η Σύμβαση για την εξάλλειψη κάθε μορφής διακρίσεων σε βάρος των γυναικών, Τετράδια Διεθνούς Δικαίου, 6 ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1982.
- Α.Παπακώστα, Η Τελική Πράξη του Ελσίνκι, Αθήνα 1983.
- ΓΡΗΓΟΡΗΣ Ι. ΤΣΑΛΤΑΣ, Αναπτυξιακό φαινόμενο και Τρίτο Κοσμάς, Εκδόσεις Παπαζής, Αθήνα 1991.
- ΓΡΗΓΟΡΗΣ Ι. ΤΣΑΛΤΑΣ, ο ρόλος της Διεθνούς Επιτροπής Ερυθρού Σταυρού στη Διάρκεια των Ενοπλων Συρράξεων, στο ΣΤ.Περράκη (Επιμέλεια), Το νέο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο των ενόπλων συρράξεων, ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1989.
- Κατερίνας Μ.Βαρβιτσιώτη, Η Διεθνής Προστασία των ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εκδόσεις ANT.N.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1986.

- Φαίδωνος Θ.Βέγλερη, οι Περιορισμοί των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Εκδόσεις ANT.N.Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1982.
- ABU - LUGHOD J, Israeli settlement in occupied Arab Lands Conguest to Colony, JPS 1982.
- FALK R. Some Legal reflections on prolonged Israeli occupation of Gaza and West Bank, JPS 1989.
- Dinstein y., Belligerent occupation and Human Rights, IYBHR 1978.
- Dinstein Y, The international Law of belligerent occupation and human rights, AJIL 1978.
- T.Meron, Applicability of multirateral Conventions to occupied territories, AJIL 1978.
- T.Meron, The Geneva Conventions as Customary Law, AJIL 1987.
- T.Meron, West Bank and Gaza: Human Rights and humanitarian Law in the period of transition, IYBHR 1979.
- Adam Roberts, Brolonged military occupation: The Israeli occupied occupied territories since 1967, AJIL 1990.
- A.Roberts, What is a military occupation, BYBIL 1984

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

A.J.I.L.	AMERICAN JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW
B.Y.B.I.L.	BRITISH YEAR BOOK OF INTERNATIONAL LAW
J.P.S.	JOURNAL OF PALESTINE STUDIES
E.J.I.L.	EGYPT JOURNAL OF INTERNATIONAL LAW
S.C.O.R	SECURITY COUNCIL OFFICIAL RECORDS
ΚτΕ	Κοινωνία των Εθνών
ΟΗΕ	Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών
Σ.Α.	Συμβούλιο Ασφαλείας
Γ.Σ.	Γενική Συνέλευση
IYBHR	Israel Yearbook of Human Rights
CICR	COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX - ROUGE